

SVĀTA IGNATA REKOLEKCIJAS

III

Baznīckunga ALIOIZA BELLECIA

latīņu valodā sastādītas

un nu

B-ga ANTONA BRESCIANI

par jaunu izdotas.

Pārstrādoja un del wysporīgas litošonas pīmaroja, pawai-
rodams ar apdūmošonom par Pestītoja Dzeiwes Nuslāpumīm.

XXXX

Latvyski tulkoja L. T. P
Zam baznīckunga Kazimira Skrīndas redakcijas.

redewe Latvijas baznīckungi.

mi. Druka Jezūpa Zawadzko. 1911.

lis Boromejs pasaceja, ka šitymâ gromotiniâ ir lela biblioteka (gromotu plaukts) un ka nu jos šis wairok ir izamocejis, nakai waratu izamòcit nu wysom gromotom kûpâ. Julijs III pàwests tòs rekolekcijas nusauc par pestešonai wysderigokom, par pylnom ar padiwibu nu swàtumu un liuti derigom priķš patisas uz priķku tikšonas. Un daudz cytu sw. Baznicas lelu weiru izteice jos un nusauc wai par Diwa gudribas školu, wai par dweseles mòcibas saturu, wai par wyseisoku celiu uz pilnibu, wai par wyslobokom del wysim liaunumim zòlem, wai par beistamom del elnes brúniom, wai ari par winu nu wyslelokom labdaribom, kaidas Diws šitymûs beidzamûs laikûs sowai Baznicai ir dewis.

2. *Pidzèiwojumi.* Pidzeiwojumi ròda, ka kur nikaidi leidzekli naspeja cylwaka irodumus izlobot, kur ni mocibas-deweju izruna, ni pimàru swàtums, ni Diwa stròpe naleidzeja pi dzeiwes atjaunošonas, kai pi gorigim tai ari pi pasauligim cylwakim del pestitoja dzeiwes iwesšonas storp liaudim, kur tòs gorigos rekolekcijas izdareja porbošonas breinumus. Cik dzeiwes pòrmaiņu, cik pordabisku aizgrobšonu un pasagrizšonas uz lobu, cik waronigu apsulejumu, cik lelu un sworigu Diwa darišonu, cik swàtu pasaukšonu, cik numucitojù krūņu jeme isokumu šitymòs gorigòs rekolekcijòs, kuras nupitni tyka nuturatas? Cik wel nu jom lobumu war ceret del sabidri-

bas un del padiwigom personom? Nasaskaitomas par itu ir Swätaju licibas. Sw. Francis Salezijs, sw. Kārlis Boromejs, swätajs Filips Nerejs, sw. Francis Ksawera, sw. Teresa, sw. Magdalena de Pazzi un kas jūs wysus saskaitis, kuri sowu pateicību itom rekolekcijom aproksta; un nasaskaitams nūmūcitu daudzums šitaj skolai pieist sowus krūnins, ka jimā ji ir izamicejuši cist kupā ar Kristu, un cisdami reitē ar jū pricojos.

3. *Pats prōts.* Pas prōts itā wigi saprūt, ka nusaslegšona nu pasaulis irūkšona un wysom liaužu darišononom, padara myusus jutigokus uz Diwa sankšonu, ka pasowiga dumošona dažu diņu laikā par myuŕigom patisibom, kuras sowā storpā sistas un sowstarpigi apsaskaidroj, pāgūstoj dwešeli wyslobokā weidā uz bogotā Diwa želestibas rosas piemšonu, kura Diws tik bogotā nulej šimōs swetigōs wintalibas dums, kurōs myusu dwešele, ar Diwa spūstom apgaismota, aizgrohta, wintalīgi ar Diwa runoj. Kaidis tad breinums, ka pec pasauliga škeršliu atstumšonas, pi tik lelas dwešeles paleigim, pi tik lelas Diwa želestibas, atbōk naradzati swatuma angļ, atbōk pūniga misas uzwarešona nu gura un nu tē irit carato uperešonos uz kairšonu Diwam un tuwakam? Kaidis breinums, ka sirs taidā weidā isamilojuse Diwā atbōk Diwam un Jū piem: un šitūd ir wysāta swātama nūslapums.

Un jo šitōs rekolekcijas atnas tik lelus gorigus auglius pasauligom personom, o! kaidu rekinu wajadzēs nudūt gorigom personom, kuras Diwam ir atsadauwšas, bet kuras tik nūlaidīgi Winiam kolpoj, kuras aplaiž šitōs swatos rekolekcijas wai ari tōs nutur bez wysaidas gribešonas, pi tōs guns, nu kuras akmini izkyust, ji sowu sasolušu sirdi sasildit naspēj; todel, ka storp sitū guni un sowu sirdi jos nūlik škersli, kura i pats Diws nasalauzs, ji nūlik sowu waliu. O, cylwaki, Diwam upereti! mes stōwam tik tywu pi Diwa gaismas un tumār paši asam tymši. Mes sēžam pi Diwa želestibas olūta un myusu sirdis izslopušas; Diwa milestibas guns apstōj myus wysapleik, un mes asam atsoluši. Numeršonas stundē kas nutiks ar mums?!

III. Šitū rekolekciju wajadzigumu pirōda: 1) tagadejs dwešeles stowuklis, kurai naw loboku zoliu del porsalobošonas kai gorigos rekolekcijas. Cik wel tew kaislibu palik del uzwarešonas, cik napilnibu del izlobošonas, cik liaunu irodumu del winiu atmesšonas; un pi tō klot cik lelu pinokumu del izpildišonas, cik draudušu brismu del paciššonas, cik kardynojumu del porwarešonas? Wyss tys stypri porlicynoj, ka bez atlikšonas wajag likt cerwi pi saknes, del myusu dwešeles; wysu liaunumu izcersšonas del nudybynošonas winiā stypra fundamenta wysim tim tykumim, kuras nu mums prosa i kōrtas swātums i Diwa želestibu

daudzums un Diwa skaidro walia. Un itu mes wyslobok waram imontot caur gorigom rekolekcijom.

2. War byut, ka šitos rekolekcijas ir jau padejos towâ dzeiwê; war byut, ka Diws tew jimôs pispride padejū želestibu: war byut, ka nu winiom ir atkariga towa pilniba un pestišona, un na tik win towa bet ari daudz cytu dweseliu, kuras Diws ir atdewis towâ zynošonâ, un kuras caur Tewim grib izpestet.

Wai tu gribatu šitu wysu laist uz oklô liktenia un na pilikt towu sirdi ar wysleloku dedzibu pi šitom rekolekcijom, kuras ir tik augstas, tik sworigas, tik bogotas ar Diwa želestibom, pimedams tã, ka nu ikwina, kuram daudz duts, daudz ari tiks prasits (Luk. 12. 45).

Nu to wysa, kas ir pasacits, pasaroda na tikwin šū rekolekciju augsta pilniba un derigums, bet ari napacišama waja dziba. Todel rekolekcijas wajaz nūstaret ar wysu dedzibu, pi kam byus paleidzigi lokuši porsorgojumi, kuri wad uz tik lelu mērki. Porsorgošonas šitos ir trejaidas. Winas nu jom zeimojas uz ikšeju sasagatawošonu, utras uz ōreju kortibu un trešas wajag izpildit rekolekciju laikâ.

II. Par dweseles ikšeju pigatawošona.

I. Šitū rekolekciju auglis naw atkarigs nu osoru daudzuma, ni ar nu prikim par

debesigom želestibom, ni tikwin nu lyugšonom, lasišonom un apdūmošonom, bet winigajs un golwonajs winiu merkis ir: 1) eistyn sirsniga dzeiwes izlobošona, 2) patisa piaugšona tykumûs; 3) Diwa walias gaišoka saprasšona un jos uzticiga pildišona tai dzeiwes kortibâ, kai ari atteicibâ uz sowu kōrtu, kurâ mums ir Diwam jokolpoj. Todel pi šitom rekolekcijom pidar soktis ar tū goru un mērki, ka tu palyktu loboks un pawysam atjaunots, ka Diwa prōtu pazeitu un winiu pilditu. Ar šitu nūdumu pidar sokt rekolekcijas, šitos dūmas lai ir par celia rōditoju rekolekciju laikâ.

II. Todel pyrms rekolekciju sokšonas mums ir labi joapdūmoj sowas dweseles stowuklis. Bez to mums ir pinokums padarit trejs litas: 1) pamudynot lelu gribešonu pazeit Diwa waliu uz mums, biži saucut ar profetu: *Pamōci mani pildit Towu waliu, jo Tu esi muns Diws* (Rs. 142, 10), 2) apzeimot myusu golwonu wainiu, kura ir par imesli cytom wainiom un par wysstyproku škeršli del myusu pilnibas, un reize ari ciši apsjemt jū pawysam nu sirds izdzeit; 3) izwēlet sew tykumu, kuru wairok par cytim mes gribam dabot un wysdedzigok pyuletis šu tykumu istodit sowâ sirdi. Uz šitu mērki, uz šitom trejom litom mums wajag wadit wysas apdūmošonas. Šitej porsorgošona ir liuti sworiga.

III. Wajag sokt rekolekcijas: 1) ar wysdzilioku pōrlcibu, ka jos mums ir naatlika-

lyugtis nu Diwa lobu augiu želestību caur rekolekcijom, pi kam diuti paleidzīga byus wyssw. Sakramenta pastōwīga apmeklēšona un skaitišona wai Rožancas uz Diwa Moti, wai ari cirtas uz Jū iyugšonas, kai ari atsadušona ikkotru diņu izweletam nu mums pašim swatajam patronam.

IV. Lai nazyn'cik mocis tu byutu un sapratigs, uzmanigs wysōs darišonōs, pat dwēseliu wadišonas litōs: tūmār šitā rekolekciju dinōs tu nadreiksti pasaliaut uz towom zynošonom, pidzeiwojumim, bet pawysam pasadudi towa gorīga wodūnia rūkōs. Skotis uz ju kai uz Diwa syutni pi tewim, kurs tewi wadis. Todel napaslēp nu winia nikaidas litas, ni ari cytaiž tōs litas naizskaidroj, kai pats jūti, bet sirsnigijam atklōj sowu sirdi. Paklausī winiam ikwinā litā, nalitoj cytu apdūmošonu, kai tik tōš, kuras jis tew iteic, ni ari nadori cytu misas merdešonu un cisšonu. Esi porlicynots, ka jū tik ryupigok globosi towa wodūnia priksrokstus, jū lobok byusi pigatawots uz Diwa želestību pijemšonu, jo pazemiba un rōmums Diwam dyžan pateik, kurs ar pazemigim un romim lapbrot sasarunoj.

IV. Priksroksts, kuru joizpylda rekolekciju laikā.

I. Wysā rekolekciju laikā wajag globot naportrauktu un pilnigu gora sakūpošonu.

Pi to ir paleidzigs: 1) styngra uzmaniba pec misas nujautom; sewiški pec acim, nadudut jom bez wadzibas skraidit nu wina priksmeta uz ūtru, wai ari winiūs ilgi wertis; pec ausim, aizdorūt tos del wysim jaunim un ziniom, napijemut ni westuliu ni wisu apmeklēšonas; pec mēles, globojut, cik spējams, pilnigu klusumu; 2) uzmanibu pec sowas idūmošonas (fantazija), nalaižut golwā niwinas dūmas, kura naw saistita ar apdūmošonas priksmetu, wysleidza kai kad cytas darišonas tew pasaulē nabyutu, atswižut pat wyspadiwigokas dūmas, kuras naiztak gon nu tagadejos, gon nu pagōjušos, gon ari nu nokušos apdūmošonas. 3) Uzmaniba pec wintulibas; bez wadzibas naizejūt nu kambara, nūlidzut sew wysaidu rekolekcijom swešu darbibu; ka wysas dinas laikā narakstit, nalasit un naapdumot nikō cyta, kai tik tū; kas uz šos dinas ir nūlykts un kas ir saistits gon ar rekolekcijom, gon ar winiu merki.

Wajag ari nusaturet nu dorbim, kuri apgryutynoju misu un izkaisa towas dūmas: „Ju wairok kas atsaraus nu draugim, paziniom un wysaidom liaužu ryupem, tū lelokus sasnags panōkumus. Un jo wairok dwesele atsaškers nu radibom un paliks wintulibā, tu wairok jej pisagatawos uz Raditoja meklešonu un atrasšonu. (Sw. Ignats).

II. Apdumot pidar: 1) *Ar cinibu*, pat zeimojutis uz misas stōwukli, sewiški kad mes apdūmojam ar sirdi, tys ir, ar myusu waliu.

2) *Uzticigi*, tys ir lobok pilikut laiku, nakai jū saeisynojuť, sewiški sirds soltuma breižūs. Bet lai apdūmošona napalyktu tikai par prōta darbibu, wajag wysod atliaut laiku del sirds darbibas 3) *Ar gora dedzibu*, bet sorgojutis nu winas puses pormarigas steidzibas ikš apsūļejumu darišonas, nu utras puses—pormarigas dūmu aizjemšonas. Pirmo nu itom napilnibom parosti atsarūn tad, kad dwesele sajūt ōrkortigas prika jūtas, utra—kad dwesele palik sausa un steidzas uz osorom wai nūpyutom. Pi apdūmošonom piteik ar tū uzmanibu. kaidu mes litojam pi nūpitnas sarunas. Jo apdūmošonu auglis napastow ikš porspecigas dūmu sajemšonas, ni ari ikš moksligom osorom, bet ikš tū patisibu pazeišonas un tōs walias sajusšonas, kuras pait nu ikšejo debesigò skaidruma. Un todel prika laikā wajag izglobot diw litas: 1) daboťūs prikus wajag izlitot del myusu izlobošonas un del dūtu spridumu pastyprinošonas, lai pec prika porišonas napazyud jos augli; 2) prika laikā pisagatawot uz sirds sausuma pijemšonu, lai gora apnygšona mums nauzbryuk nagaidami.

Kad atnoks sirds sausums un gora tukšiba, tad wajag: 1) palelynot uzmanibu pi rekolekciju prikšrokstu izpildišonas; 2) pasazamynot Diwa prikšā, 3) ar pacitibu un pastōwibu byut lyugšonòs, pimynūt Kunga sūļejumus: *Jo Jis aizakawej, gaidi winia, io nokdams atnoks un nanusakawès* (Hab. 2. 3).

III. Lasišonai teik izwēletas grōmotas na tik win lobas un derigas, bet ari spējigas izsaukt myūsūs tōs jūtas, kuras mes gribam; todel lasišonu wysod wajag pimārot pi apdūmošonas prikšmeta, un lasit na steidzigi, bet ar nustošonom, meklejut pidarigu augliu. Pat Swataju Dzeiwes wajag pimārot pi rekolekciju kōrtibas. Wajag tai pat sorgotis lasit ilgok par nūlyktu laiku lai nu tō naciš cytās gorigas aizajemšonas, sewiški apdūmošonas, kuras ir golwonos aizajemšonas un uz kurom wysas cytas steldzas un sanòk.

Uz mozu breidi pyrms apdūmošonas wajag portraukt wysu prōta darbibu un wysas dūmas, lai caur tū wyslobok prots un sirds nusawerž uz apdūmošonas prikšmetu.

IV. Sewiškā sirds apzinias izmeklešonā, kuru rekolekciju laikā diw reizes dinā jodora, wajag pordūmot: 1) wai mes pidarigi asam darejuši šos dinas aizajemšonas, 2) wai mes pasorgojam dinas kortibu, 3) wai mes pasorgojam wysas pizeimes un pamomòcibas un ari nòkušus.

Sewiškus prikšrokstus.

1) Pi miga dudutis, wajag apzeimot stundi, kurā celsimis un padumot par nokušos apdūmošonas prikšmetu; pec pasamusšonas tyulen celtis, tyulen pagrizt dumas uz apdūmošonas prikšmetu

2) Pors sūliu nu apdumošonas witas pastatit sewi Diwa klotbyutnē, wysleidza kai paša Diwa priksā un tai sōkt apdumošonu.

3) Tymā apdumošonas punktā, kur mes atrūnam bogotus del sirds auglius, apsaturet un nasasteigt uz nokušim punktim, koleidz tus auglius izbaudisim; jo na mocibas daudzums, bet ikšeju jūtu bagatiba, patisibas sajusšona apmirinoj sirds slōpumu. Kas taidā weidā nu apdumošonas atliks, tū gorigas lasišonas laikā wajag nūlasit.

4) Pec beigtas apdumošonas apswert labi, wai mes pidarigi jū nūturejam.

5) Pymā un trešā nedeliā sorgotis nu prika jutom, laigon padiwigom, bet kawetis pi dumom, kuras baroj myusu swatū nuskumšonu. Kambari pamozynot gaisumu.

6) Nasasmit, narunot ar cytim bez wadjazibas un nasawert uz jim.

7) Pawairot sowas cisšonas, pimaram: caur osu drebu litošonu, gaweni, citas gultas un t.t., bet tū wysu jodora bez weselibas maitošonas un bez atpyutas gaisynošonas.

Šitus sewiškus priksrokstus wajag styngrī sorgot; kū styngrok jus sorgosim, tū dreizōk un drušok atrassim gorigus auglius, kurus meklejam.

V. Rekolekciju kortiba.

1) Swāta Ignata rekolekcijas dolōs četrōs daliōs, kuras saucas par nedeliom, bet kuras na pa dinu skaitam, bet pa priksmetim un sasnādzamim merkim teik apzeimotas. Pymō nedelia satur ikš sewim *škeistešonas* celiu, pa kuru, pazeidami paši sewi un nusmodedami sowus grakus, mes steidzamis uz dweseles *škeistešonu*. Utra un treša nedelia satur ikš sewim *apgaismošonas* celiu, kotrā apdumodami Kristus paraugus caur winiu spēku mes breiniški teikam apgaismoti un skubynoti uz pakalstaiģošonu Kungam Jezum. Caturta nedelia satur ikš sewim *sawinošonas* celiu, kurā wardamis uz Kristus Kunga gūdu, ar gorigu milestību mes sasawinojam ar Diwu, kurs ir mums par galigū mērki.

II. 1) Pymā nedeliā, apdumodami tū mērki, del kura mes asam raditi, mes uz jū stypri steidzamis. Un gribadami šitū myusu walias gribešonu padarit par derigu, wyspyrms mes nuwēržam tus imeslius, kuri myus nu itō mērķia nuwad un draud mums ar jo pazaudešonu, tys ir grakus, winius syudzedami, par winim cisdami un winius smodedami. Tad, lai mes wairs uz grakim nasagriztu atpakal, mes nusastyprinōjam pret jim caur swatu bailibu, caur apdumošonu par nōwi, grakim un stropi, ar kuru Diws nustropeja engelius un pymūs myusu dzemdetojus.

2) Utrâ nedeliâ mes ar pazudušu dâlu grižamis atpakal pi Dabasu Tawa želestibas un nusprižam staigot pa pilnibas celiu, pi kam mums atsarun liuti derigs paleigs, tys ir Kristus paraugs, kurs ir wyslobokajs wodûnis, wysdrusokajs celš, wysuztycamokajs celia-bidris, wysdreizoka un wystyroka globšona. Tedel apdumošona par pazudušu dâlu it kupâ ar apdumošonu par Kristus dzeiwes nuslâpumim.

3) Trešâ nedeliâ, del myusu paskubynošonas uz pakalstaigošonu pec Kristus dzeiwes wyslobokâ weidâ, teik pasnagtas trejs wysporigas apdumošonas: par diwejim karugim, par trejom liaužu kortom un par trejim tykumu pakòpinim. Pec tam it apdumošona par Kristus Kunga mùkom, lai mes idami pa Jo paraugam, ikš cisšonu, pretibom un wojošonom, uperedami natik win weselibu un dzeiwi, bet ari slawi, waratu izturet pilnibas celiošonu.

4) Golâ caturtâ nedeliâ pamudynoti nu Pestitoja augšamcelšonos gûda, atdzeiwyoti nu myužigas dzeiwes sulejumim, aizdadzynoti ar Jo milestibu, mes šitòs milestibas spornûs pasaceliam uz pilnigu ar Diwu sasawinošonu un uz galigu myusu walias sadaribu ar Diwa waliu. Uz šito eistyn pastòw pilniba un laime, kas ir šitu rekolekciju winigajs mèrkis.

III. Šitu četru nedeliu gorigo darbiba ir sadalita šitymâ gromotâ uz ostoniom dinom, ar winu četru daliu apzeimošonu, tys

ir nedeliu apzeimošonu. Pyrmò nu jom ir par pamatu del nokušom, un todel nawar jos aplaist, bet turpreti jù nùturet ar wysleloku dedzibu un nupitnibu, jo nu to ir atkarigs wysu rekolekciju panòkums.

Trejajds ir pyrmos nedelias merkis un auglis. 1) Pilniga winaldziba uz wysim leidezklim, ar kaidim Diws gribes myusus west pi galigò mèrkia. 2) Lels žalums par grakim un grâku nairedzešona, kurs myusus toli nuwad nu galigo merkia, tys ir nu Diwa. 3) Ikšejò pašu sewis pazeišona, tys ir myusu liaunu kaislibu atklošona, liaunu irodumu atrasšona, kai ari pazeišona myusu golwonu wainiu, kuras myusus nuwad nu galigo mèrkia wai ari aptur myusus uz pilnibas celia.

Pizeimes del laika nukortošonas.

Priķš ikkotras *apdumošonas*, *lasišonas* un *praktyskas porsorgošonas* teik apzeimots winas stundes laiks.

Priķš ikkotras sirds apžinias izmeklešonas 15 minutu.

Storp šitom gorigom darbibom teik apzeimots tai sauktajs *breiwajs laiks*, kuru wajag izlitot del sowu spridumu un ispaidu sarakstišonas, del pisagatawošonas uz grâku syudzešonu, del Wysswatoka Sakramenta apmeklešonas, del lyugšonom, del paduma meklešonas un t.t.

Pec dineškom un wakariniom teik apzeimota stunde priš atpyutas.

Tim, kuri grib nuturet rekolekcijas ar pidarigu uzmanibu, bez aizajemšonas ar swešom litom šitos winas gromotas disgon pitiks wysom ostoniom dinom.

OSTONIŲ DINŲ REKOLEKCIJAS.

PYRMO DINA.

Pyrmo apdumošona.

Par cylvaka mērki.

Punkts I. Kas tewi radeja? Diws. Nūstoj te un apswer, kas ir tys, kurs tewi radeja? Kaidu tewi radeja? ar kaidu milestibu tewi radeja?

1) Radeja tewi Diws, bezgaligi gudrajs un lobajs, pats ikš sewis bezgaligi laimigajs, kuram nawajag niko cyta,—un tūmar Jis tewi radeja.

2) Radeja tewi nu nikò: tai tad del tewas radišonas Jis izlitoja wysu sowu napa-beigtū wyswaribu; jo storp nabyušonu un byušonu ir lels bezdibenis.

3) Tewi Diws radeja *pa sowam weidam un leidzibai* (Gen. 1, 26) ilykdams towâ namerstigâ dweselê sowas Diwibas zeimi. *Padareja tewi nadaudz mozoku par engelim* (Ps. 3, 6) apdòwynoja ar protu un waliu, dewe tew sirdi spējigu miliot, un miliot Diwu, nulyka tew myužigu laimi, waldišonu debesīs, paša Diwa klotbyutnê.

4) Tewi Diws radeja aiz bezgaligas milestibas, nu myžu gola miliardams tewi ar wysu sowu milestibu, tai tad radeja tewi del sowas milestibas. Paaugstynoja tewi pōri par wysom radibom ikš radzamō pasaulia; wysu zemi un wysu, kas wers tōs atsarun, Jis padewe towai waldišonai; Jis padareja Tewi bogotu un skaistu pi dwēseles un misas. Del ko? kam? Klausis, ku soka Swats Gors: *Kungs wysu padareja pats priķš sewis* (Pos. 16, 4) todel ari priķš tewis; tai tad kai wyss, tai ari tu Jam kolposi un wysu, ku turi nu Diwa misu un dwēseli un wysas dweseles un misas dōwonas, jūtās, spakus, weselibu, badas un cisšonas, tū wysu tew pidar pagrizt Diwam par uperi un uz kolpošonu Jam.

Punkts II. 1. Diws tewi radeja topec, ka tu Jam kolpotu šimā dzeiwē un winiā pasaulē turatu ar Jū daliu. Diwam kolpot, ir cylwaka golwonō dorišona un jō golwonajs merkis. Tikai topec tewi Diws radeja: *jo wysu padareja priķš sewis*. Niwins naw radets todel tikai lai dzeiwotu bagatibā, gudā, porpilnibā, lai imontotu sew šo pasaulia slawi un spaku, lai pawairotu sowas zynošonas del sowa prota; bet todel tikai, lai caur wysu un wysōs litōs kolpoj Diwam: *jo te ir wyss cylwaks* (Ekkł. 12, 13); tai ka uzwaicojumu kas ir cylwaks, waja dzatu tikai atbildet: *Diwa kolps*.

2. Diwam kolpot ir winigajs cylwaka mērkis, winigo jo darišona. Laigon dažs ar

liaužu pikrišonu walditu wysu pasauli, lai wysu pasauli imontotu, lai wysu porwalditu; laigon wysu pasaulia gudribu pōrspātu, laigon jam wyss pasaulis klanitūs, laigon jū wyss pasaulis cinetu un augstynotu, jo tik jis nakolpoj Diwam, kai kolpot pidar, taidis gudriniks, bogotniks, walditojs priķš debesim ir niks: turpreti, taidis ir naderigs, škodigs, zemes gryutams. Un nu utras puses, laigon kas del pasaulia niko nabyutu spējigs padarit; laigon wysu dzeiwī caur gryutu slimibu byutu pi gultas pikolts; laigon aizmersts nu wysim wysu sowu myžu byutu pawadejis timsā koktā, laigon byutu nusmōdets un aplaists, jo tik jis kolpotu Diwam, jau byutu padarejis disgon, jo jis byutu sasnedzis tū merki, del kura ir radets.

Kolpot Diwam ir myusu galigajs merkis un wyslelokō darišona, nu kuras lobas beigšonas ir atkarigs myusu dweseles mirs un pilniba. Jo sasnaguši šitū galigū merki un šitu beidzamū darišonu izspēlejuši, mes byusim gluži mirā, lai ari mums pitryktu wya, lai ari wyss cyts myusus apmonitu nu piwyltu. Un turpreti, izaliguši nu wysom šitom darišonom, nasasnaguši šitu merki, lai ari mums wyss kas byutu un lai ari mums niko nu baudejumim natryktu un wysu ku mes daritu, mes wysod byusim šaubōs un namirā: jo myusu gribešona winmar myusus dzan uz augstokom litom. Un kai akmins nu zemes swists otkon zemē kreit,

tai cylvaks, izgojs nu Diwa, atpakal' uz Diwu cenšas, un napaliks mirâ, koleidz Ju sasnegs,—jo Diws ir baidzamajs cylvaka gols.

4. Kolpot Diwam ir cylvaka wysaugstokajs gols un wysleloko darišona, jo nu to ir atkariga laimiga wai ari nalaimiga myužiba, jo slykta šos darišonas pabeigšona ir škode, kuras nikod naw spejams atleidznot un izlobot, jo nusamaldišona nu šito merkia ir myužiga pazusšona. Nowes breidî tikai šitej darišona mums ryupes.

Kolpot Diwam ir winigajs merkis, galigajs un wysaugstokajs, ir darišona golwono, wysleloko. Todel steigtis uz šitu merki nu wysim towim spakim, atsadut šitai lelai darišonai ir golwonajs, galigajs, winigajs un wyslelokajs tows pinokums. Cylvaks ir radets nu Diwa un del Diwa, todel jam pidar kolpot Diwam. Tai tys ir. Todel tu, kurs itu skaiti, zyni, ka tew ir jo kolpoj Diwam. Lai pasauls runoj, ku grib, lai tewi misa komoj, lai walns dusmojas, tu kolpoj Diwam, jo kolpot ir tows pinokums. Dabasi, zeme un elne, wysi ar sowu wolidu uz tewim sauc: „kolpoj Diwam!“

Punkts III. Un kolpot Diwam wajag taitâ weidâ, kaidš Jam pateik, tys ir pyl-dut Diwa waliu ikš wysom litom... Par tû naw ni mozoku šaubu. Kolpam pidar tû darit, ku pisoka Kungs, un tai darit, kai Kungs lik; jo cytaiž jis slikti kolpoj un naw warts tos olgas, turpreti taidš warts

ir dusmiu un stropes. Kolps, kurs grib kolpot sowam kungam cytaiž, nakai kungs grib un pisoka, tys kolps wai zaimoj sowu kungu, wai ir troks. Todel zaimoj Diwu un dora nagudri, kas grib kolpot Diwam na pa Jo waliai, bet pa sowai igribešonai. Kaidas tod wari gaidit olgas? Pat labdaribas mums parsamaina par napatikšonom, kad naw mums daritas pa myusu gribešonai. Bet ku ta josoka par kolpošonu? Todel dorbi, ari wysloboki paši pa sewim, kad naw padariti pa Diwa waliai, ir tukši dorbi, un jim naw nikaidas wertibas. *Naw man loba prota uz jums, soka kara-pulku Diws, un najemšu downas nu jyusu rukom. (Mal. 1, 10)* Kodel? *Mes tak gawejom, un tu napasaweri; mes pazynojom myusu dweseles, un tu nare-dzeji?* Un atbildeja Kungs: *Še jyusu gawenia dinos es atrunu jyusu waliu. (Iz. 58, 3).* Ji darija Diwam uperes pa sowam protam; gaweja pa sowai waliai, bet na pa Diwa gri-bešonai, un Diws nusmodeja winiu uperes un gawenius.

Nu šito skaidri radzams, un pats prots, tû roda, ka mums wajag kolpot Diwam na taidâ weidâ, kaidš mums pateik, bet taidâ, kaidš Diwam pateik. Apswer labi šitu golwonu patisibu, pamata patisibu, un iroksti ju dzili towâ protâ un sirdî. Todel, jo wysgudrokajs Diws igribes, ka mes jam kolpotu pazamynošonâ, slimibôs, nalaimes un wojošonâ; tad mes byutu dumpiniki, kad mes Jam gribatu kolpot bagatibâ, gudâ

weselibâ un wysaidôs pasaulia pricôs. To-
del tew pidar byut winaldzigam uz wysim
kolpošonas weidim, kaidûs Diwam patiks,
ka tu Jam kolpotu; tys ir byut winaldzi-
gam uz pilnibas pakopini, pi kaida Diws
tewi pasauks, un uz nusacejumim, kaidûs
Diwam labpatiks tewi pastodit.

Tej swato winaldziba un jos pimarošona
lai ir par golwonu šos apdumošonas augli.
Pi to liuti paleidzes: 1) dzeiwa šos patisi-
bas ikš prota sajwasšona, ka esi radits nu
Diwa un del Diwa; 2) ikš sirds stypra un
wysporiga pasajemšona kolpot Diwam tai-
dâ weidâ, kaidis Jam pašam patiks, un kai-
du tew šus rekolekciju laikâ labpatiks pa-
rodit.

**Jutas, aba akti, kuri iztak nu apdumošonas
par cylwaka merki.**

I. Ticibas akts, kad tu stypri un bez
šaubom tici, ka kolpot towam Raditojam ir
tows galigajs merkis, towa winigo darišo-
na; un ka wysas raditos litas ir tikai par
leidzeklim del šito nuduma sasnegšonas.

II. Winaldzibas akts uz nokušom če-
trom litom: 1) Kolpot Diwam gudâ wai
smodešonâ, 2) nabadzibâ wai bagatibâ un
dzeiwes patikšonâ, 3) weselibâ wai slimibâ,
4) ilgâ dzeiwê wai saeisynotâ caur gryutu-
mim nu tryukumu.

III. Diwam uperešonos akts caur atsto-
šonu to wysa, kas myusus nuwad nu to

galigo merkia, kai ari caur paciššonu un
darišonu to wysa, kas myusus wyslobok
aizwad pi to merkia; wai ari cytim wordim:
gatawiba nuit pi taida pilnibas stowuklia,
pi kaida Diws gribes myus pasaukt šitu
rekolekciju laikâ.

Pi taida stowuklia sasnegšonas liuti pa-
leidzes ticiba ikš nokušom ewangeliskom
patisibom: 1) *Lobok tew ar winu aci iit dabasu
walstibâ, nakai ar diwejom acim byut imastam
elnes guni. (Mat. 18, 9). Del tewis lobok ir,
kad pazuss wins nu towim luceklim, nakai to-
wa wysa misa byutu imasta elnê. (Mat 5, 29).
Ku paleidzes cylwakam tys, ka jis wysu pa-
sauli imontotu un dweseli sowu pazudynotu wai
ku cylwaks dus sowas dweseles wita? (Mat.
16, 26).* Ku man paleidzes bagatiba, wese-
liba, laime un gudis pi liaudim, jo es šitai-
dâ weidâ waru byut pazudynots? Un ku
man škodes nabadziba, tryukums, slimiba,
un liaužu nycynošona, kad es šitaidâ wei-
dâ waru byut izpestits? Labi pimini šitus
diw waicojumus: ku man tys paleidzes, ku
man tys škodes?

IV. Akti: 1) pateicibas par dabotom nu
towa Raditoja rukom labdaribom, 2) žalu-
ma par nalabi izlitotom Diwa downom,
kai pidaribom tai ari pi misas un dwese-
les downom. 3) Milestibas uz Diwu, kurs
tewi ar bezgaligu milestibu numilioja pyr-
majs. 4) Dumu teiribas ikš kotras darišo-
nas un ikš wysom litom. 5) Ceribas un we-

lešonos imontot Diwu, kurs ir myusu gali-gajs merkis.

N. B. Pi šitim picim aktim napidar ilgi kawetis; jo šos apdumošonas golwonajs merkis un auglis ir winaldziba uz wysim weidim, kaidūs byus jokolpoj Diwam; tys ir gatawiba kolpot Diwam taida weidâ Jis grib, ka mes kolpotu.

Todel leloku daliu nu tos stundes, kura apzeimota del šos apdumošonas, wajag izlitot pi pyulem par sewi, ka mes waratu nuit pi šitos augstos un swatos winaldziibas. Jo tew sirds wel naslopst, pec jos, tad gribi wysmozokajs ju un lyudzis Diwam, ka Jis ju tew dutu. Kotrâ zinia nasabeisti gryutum, nagaisynoj drusuma, todel ka jo Diws, sowâ bezgaligâ gudribâ, tagad at-sacis tew sowu želestibu, tad tici, ka pe-čok ar leloku dewibu tew ju dowynos, ka tik nu Diwa ju sirsnigi lyugsi.

Par cylwaka merki apdumošonas saturs.

I. Tu esi radits nu Diwa. Apdumoj šitu: *kas, nu ko? un kaidu tewi radeja? Kas? Diws. Nu ko?* Nu niko; tai tad ar sowas waribas wysleloku spaku. *Kaidu tewi radeja?* Pa sowam weidam un leidzibai. *Ar kaidu milēstibu tewi numilioja?* Ar bezgaligu un myužigu milestibu, miliodams tewi ar wysu sowu diwibu. Kaidis sledzins nu to. Tys sledzins: *tew jokolpoj Diwam wyspilnigok: wysas Jo downonas joizlitoj del Jo kolpošonas.*

II. *Tu esi radits del to, ka tu Diwu pa-zeitu, miliotu un Jam kolpotu šimâ dzeiwē del Jo atrasšonas winiâ pasaulē.* Todel: 1) kolpošona Diwam ir tows golwonajs un wyslelokajs merkis. Diws naw tewi radejis del bagatibas, pricas, guda, bet tikai del to, ka tu Jam kolpotu. 2) Diwam kolpot ir tows winigajs merkis. Laigon tu wyslekus breinumus pasaulē daritu, bet na del Diwa ju padaritu, ku tew ji paleidzes? Niko! 3) kolpot Diwam ir tows galigajs merkis. Un todel towa dwesele naredzes eistyna mira, koleidz šito merkia nasasnegs. 4) kolpot Diwam ir tows wyslelokajs merkis, jo nu to merkia ir atkariga laimiga wai nalaimiga myužiba.

III. Kolpot Diwam pidar taidâ weidâ, kaidu Jis pats grib; jo naw niwina, kam patyktu kolpošona pret jo waliu; todel tew wajag byut winaldzigam uz tū, wai kolpot Diwam bagatibâ, wai nabadzibâ, laimē wai nalaimē, gudâ wai pazamynošonâ, weselibâ wai slimibâ, eisâ wai garâ dzeiwē, taidâ wai cytaidâ kortâ, un izweletâ jau kortâ taidâ wai cytaidâ pilnibas pakopinî, ka tik Jam kolpot pa Jo waliai.

(Pec šitos apdumošonas nuskaitsi nu Kristus pakal staigošonas grom. III nuda-liu IX un XXXVIII.

L A S I Ņ O N A

pimārōta pi pirmōs apdūmošonas. kura ir par pamatu, tys, ir, fundamentu cytom apdumošonom

§ 1.

1) Ikwinā dorišonā wyspyrms josawer uz merki, pi kura wyss steidzas. Todel gri-but ar rekolekciju paleigu izlobot cylwaka irodumus, wajag wyspyrms pagrist weribu uz jo radišonas merki; ka uz šitu merki steigtus natikwin cylwaka dzeiwes izlobošona, bet ari tos izlobošonas weidi. 2) Šu rekolekciju merkis ir tai pat dweseles wesšona pa pilnibas celiu leidz šo merkia sasnegšonai; todel wyspyrms wajag dweseli pazeistynot ar jos merki, del ko ir paleidziga šitej pyrmo apdumošona. 3) Kai ikkotrai byuwei, tai pat ari kristigas pilnibas byuwei wajadzigs pamats. Šos gorigos byuwes pamats ir šitej apdumošona, jo kai pamats uztur byuwi, tai pat ari apdumošona uztur gorigu byuwi; uz jo atspiž wysas byuwes dalias, kas ir wigli sajutams wysūs gryutumūs, bet sewiški wyssworigokā darišonā, dzeiwes kortas izweles darišonā, wai pilnibas pakopinī, kaidā mums pidar Diwam kolpot. Eistyno dzeiwes irodumu izlobošona sastōw ikš kolpošonas Diwam taidā weidā, kaidis Jam pateik; un šito mes nawaresim sasnegt bez tos swatos winal-

dzibas, kura ir kai leidzswors myusu pašu un Diwa waliā. Šitys leidzswors ir golwonajs šos apdūmošonas auglis. Todel šitej apdumošona dora ispaidu uz rekolekciju gojumu un ju patiši pidar nusaukt par fundamentu un atspaidu, todel ka jej ir par napacišamu nusacejumu pi augliu dabošonas nu šitom rekolekcijom.

II. Un todel: ku lobok izadus šitej apdumošona, tū lobok izadus ari nokušos; un ku dziliok byus irokst fundamentis, tu styproks un augstoks pasacels pats noms. O kai tew wajag pyuletis, ka šitu apdumošonu tu waratu ar lelu sirdi nuturet! Walns, zynodams, ka nu patisibas dzilios pazeišonas ir atkariga pilniba un swatums, wysaidim leidzeklim steidzas mums šitu apdumošonu atsaldit, syutidams cylwakam wysaidus traucejumus, pirodidams, ka tos ir wysas wacos un sen zynomos litas, par kurom naw werts dumot un protu pituret, bet gon ir tikai pawigli jos porsawert, kai litas, kuras war labi saprast nu pyrmo ocu metinia; kai ari padudams cylwakam dumas palelynot sowu padiwibu uz nokušu dinu; un pa tū laiku izzug mums akmini nu myusu gorigo noma fundamenta.

Nadud sewi walnam apmonit un nasa-wer ar wiglu protu uz šitu apdumošonu, bet turpreti, laiciniu atsapyutis, atkortoju wel reizi, utru un trešu kad tys ir wadjadzigs, ka jimā aizadagtu towa sirds un dwesele.

§ II.

I. Werutis uz cylwaka merki, apswer labi diw patisibas: 1) ka cylwaks nu Diwa ir radits del to, lai Ju pazeitu, miliotu un Jam winam kolpotu, un lai pec Ju imontotu nukušâ dzeiwê. 2) Ka wysas cytas litas ir raditas del cylwaka, lai jam paleidzatu sasnegt tû merki, del kura jis tyka radits.

Kai cylwaks ir radits del Diwa, tai wysas cytas litas ir raditas del cylwaka. Todel, kai Diws ir cylwaka merkis, tai cylwaks ir wysas radibas merkis. Un kai kolpošona Diwam ir wyslelokajs un winigajs myusu merkis, tai ari cytom radibom naw cyta merkia, kai tik paleidzet cylwakam pi jo kolpošonas Diwam.

Nu šitom diwejom patisibom izplyust diw nokuši sledzini: Wyspyrms tys, ka tik daudz wajag litot radibas, un tik daudz nu winiu litošonas atsaturet, cik jos myusus nutur, wai myusus skubynoj pi galigo merkia, pi Diwa. Utrkort tys, ka mums wajag byut winaldzibâ uz wysom raditom litom un storp wysom tos tikai izwelet, tos tikai gribet, kuras mums lobok paleidz, taišniok myus wad pi myusu galigo merkia. Todel mums napidar wairok gribet weselibas, nakai slimibas wairok bogatibas nakai nabadzibas, wairok guda nakai pazamynošonas, ilgokas dzeiwes nakai eisokas, bet uz wysom šitom litom mums wajag byut winaldzigim. Pyrmajs nu šitim sledzinim nukor-

toj radejumu litošonu, utrajs porwaldej myusu steigšonus uz radibom. Un obejim sledzinim ir tej ipašiba, ka ji dreiži wad cylwaku pa pilnibas celiu. Šos apdumošonas winâ stundê wari wairok izamocit, nakai ilgus godus pyuledamis ap lelom un augstom zynošonom.

II. Kai tik myusu prots gaiši sapras, ka mes dzeiwojam na del bogatibas, guda un patikšonom, bet ka wysas litas ir raditas todel, ka winiu litošona wai atmesšona byutu mums par leidzekli del myusu pestišonas, tad bez šaubom myusu walia paliks winaldziga uz wysom radibom, un tos nu jom tikai izweles, tos tikai gribes, kuras mums paleidz, wai paleidzet war pi myusu galigo merkia!

Un patiši, leidzekli, kai leidzekli, natur ikš sewis nikaida cyta lobuma, kai tik paleidz cylwakam pi merkia sasnegšonas; todel tik daudz winiu war gribet, cik ti izpylda sowu pinokumu. Bet todel ka pasaulia slawe, bagatiba, priki, weselibas un ilga, dzeiwe, kai ari pazemiba nabadziba, badas slimiba un eisa dzeiwe ir tikai leidzekli nu Diwa nulikti priķš myusu nuwesšonas uz pestišonu, nu šenes izplyust tys sledzins, ka ji wysi tik tulaik ir lobi un gribesšonas cinigi, kad paleidz mums pi pestišonas; un tad ji ir liauni un nairedzešonas cinigi kad mums palik par škeršlim uz pestišonu. Todel uz wysom litom mums wajag byut pylnâ winaldzibâ.

Omotniks ir winaldzigs uz sowim omota reikim, jis nasawer uz ju wertibu, bet uz derigumu un litoj tikai tus, kuri jam paleidz pi zynoma dorba izpildišonas, cytus reikus jis pat rukâ napajem. Smikla cinigs byutu tys, kas pi rakstišonas spolwas witâ pajemtu madu. Na mozok troks byutu ari tys, kas pasaukts nu Diwa uz pestišonu caur styngru dzeiwi, nabadzibu, gribatu dzeiwot bagatibâ, prikâ un slawê.

III. Patiši! ku man paleidzes dzeiwot bagatibâ un slawê, kad caur tû es waru byut pazaudets? Ku man škodeš dzeiwot nabadzibâ un pazamibâ, kad caur tû es waru tikt izpestits? Ku škodeja Lazaram, kad jis nabogs byudams, wyss wotîs kai suks guleja pi bagoto cylwaka wortim. Un šitam bagotojam palaidniam ku paleidzeja ka jis dzeiwoja bogots ar zaltu un wysaidu montu? Kad tagad pirmajs sed dabasu walstibâ un utrs *paglobots elnê!* (Luk. 16, 22).

Lai šitej patisiba dziliok isagriztu towâ sirdî, tu daej tywok pi elnes wortim un pasawer uz tû ugunigu bezdibini, kurs ir izklots ar guni, aplykts ar guni un porklots ar guni, pasawer un pasauc: O pazuduši, ku jums paleidzeja šo pasaulia bagatiba, sauc: *ku jums paleidzeja lepniba? wai bagatibas lepniba ku jums atnese?* (Gudr. 5, 8). Ak, ar waidešonu un zubus grizdami ji tew atbildes: *Mes nusamaldejam nu pareiza celia!* (Gudr. 8, 6.). Mes mulki nukleidom nu sowa merkia. Ak, raudzidams

raudzeju drusku mads (I Ken. 14, 43) atbildes ediniu miliotojs: *tys soldonums beja eiss, bet munas mukas tagad myužigas. Man beja daudz lobumu, sagatawotu uz daudz godim.* (Luk. 19, 16) atbildes lepnigajs: un še tagad inaidis un apsmiklis mani apkloja!

Un turpreti, pacel acis uz debesim; ar towas dweseles acim porsacel uz paradizi (raju) un pasoki man, kas škodej tim swetigim, kad *caur daudz spaidim jim beja joiit Diwa walstibâ?* (Ap. Darb. 14, 21). O kaidûs prikûs myužigi dzeiwoj ti, kas šimâ pasaulê beja *nabogi, apspisti, wojoti*, kuri cisdami te del taisnibas izbaudeja *apsmikius un sitinius, pi to klot ari wažas un citumu.* (Žid. H. 36, 37) un ikš dorbim sowu dzeiwi pawadidami, ji palyka *kai izmatumi šo pasaulia.* (I Kor. 4, 13). Tagad byudami myužigâ laimê ji ligsmojas! O soldono nabadziba, o pricigi spaidi, o draudzigos wojošonas, jyus bejot mums par trepem uz debesim, šitû kraslu pakopinim, kur mes tagad sežam un waldejam.

Uz šitim wordim ku wari sacit? ku dumot? Wai tad na lobok caur nabadzibu, pazamynošonu un cisšonu tikt debesîs, nakai caur bagatibu, gudu un patikšonom ikrist elnê? Un ku tew paleidzes pricotis nu wysom šo pasaulia bagatibom, un pec to pazust? Un ku tew škodeš cist spaidus un wysus šo pasaulia liaunumus, un pec to byut izpestetam? O eisi bet stypri wordi: *Ku man tys paleidzes? Ku man tys škodeš?*

Ku paleidzes cylvakam, kad jis wysu pasauli imontotu un sowu dweseli pazudynotu? (Mat. 16, 26). Sw. Francis Ksawers, kai tik pordumoja šitus wordus, saceja sowâ sirdi: ku paleidzes cylvakam šu pasauli imontot, kad caur itu pazaudes sowu dweseli, ku škodes cylvakam izaligt pat nu wysa pasaulia, kad caur itu jis izpestes sowu dweseli. Un uz šitim diwejim waicojumim jis atbildeja sew un mums, pamasdams wysu pasauli un atsadudams kolpošonai Diwam. Caur šitu lelu patisibu Ksawers daboja sowu swatumu, un tautas caur ju tyka atgriztas pi ticibas un atpestetas. Kas, werutis uz šitu patisibu, naatsaraisis nu nicigom litom un napastodis sewi tymâ leidzsworâ, tymâ swatâ winaldzibâ, par kuru te runa, tam prots ir greizs, walia namiriga un lupa sirds.

IV. Kad par nalaimi ari tu esi taidis, tad tew pidar igribet tos winaldzibas un labi izamocit nokušus diwejus pasacejumus: 1) Ka tik daudz wajag wai litot radetos litas wai nu jom atsasacit, cik daudz tos mums wai paleidz, wai škodej pi myusu merkia sasnegšonas. 2) Ka mums todel wajag byut winaldzigim uz wysom radetom litom un storp wysom tos tikai izlasit un tos tikai gribet, kuras myusus wyslobok nuwad leidz galigam merkiam. Tai ka mums nawajag wairok gribet weselibas, nakai slimibas; monta, nakai nabadzibas, paaugsty-

šonas, nakai pazamynošonas, ilgos dzeiwes, nakai eisos un t.t...

Stoti biži win sowâ protâ itu lelu patisibu un taipat apswer tū laimi un dweseles swetigi winaldzigas lelumu, kura ir gotowa winaiž pijemt dzeiwes kortu pazamynotu, nabadzigu un apmigtu kai un paaugstynotu un pateikamu, tai kai tys Diwam pateik un tai kai Diws šitymâ rekolciju laikâ dewe jaj pazeit.

Taida winaldziba lai ir par augli pirmos apdumošonas.

Todel ka mes asam radeti nu Diwa un del Diwa, tad myusim jokolpoj taidâ weidâ, kaidâ Jam pateik; tys ir ar pilnigu winaldzibu uz kolpošonas weidu, uz kaidu Diwam patiks myusus pasaukt: tai ka mes byutu winaiž gotowi pijemt weselibu un slimibu, dzeiwi un nowi, bagatibu un nabadzibu, slawi un pazamynošonu, lai mes wiñ Diwam kolpotu taidâ weidâ, kaidu Jis myusim parodis.

§ III.

Uz augšok minetim trejim punktim, tys ir 1) uz weselibu un slimibu, dzeiwi un nowi, 2) bagatibu un nabadzibu, 3) slawi un pazamynošonu—atsanas wysas koribas un kardynošonas, tai kai itu swatajs Jons pasaceja: *Wyss tys kas atsarun pasauli, ir misas koriba un ocu koriba un dzeiwes lepriba.* (I. Jon. 2, 16).

Nasoki, ka weselibas un dzeiwes, kai litu nu pašas sowas dobas lobu, na win gribet ari steigtis uz jom un sorgot wajag todel ka, kai tū moca Suarezs, laigon dzeiwe un weseliba sakreit pilnigi ar myusu dobu un steigtis uz jom un gribet ju wajag; tumar cylwaks liuti ceški jos izlitoj del Diwa apkaičnošonas un caur jom palik laisks un nasaiwarinoj ikš tykumu, un todel tik daudz ju wajag gribet, cik tos kai Diws paredz, kolpotu sasnegšonai leloka myusu swetiguma.

Jo ceški nuteik, ka del Diwa guda un myusu pestešonas wajagdzeiwi un weselibu pagaisynot, tad liuti ir myusim wajadziga swato winaldziba priķš itom diwejom padejom litom.

II. Ku Diws pasauce uz pastowigu dzeiwes kortu, par kaidu ir laulibas un zakona korta, — tys jau nawar palikt winaldzigs uz sowas dzeiwes kortu; turpretim jam wajag ju numiliot wysstyprok un pildit jos pinokumus wyskorstok.

Kad jau kas ir pasaukts uz kaidu pastowigu dzeiwes kortu, tad tys nawar byut winaldzigs uz sowu kortu bet tik win priķš to pakopinia pilnibas, uz kaidu ju Diws pasauce. Laulotim jopalik winaldzigim kai uz weselibu, tai uz gudu, auglibu wai nau-
glibu un t. t.

Baznickungim un zakonnikim wajag byut winaldzigim uz omotu, uz dzeiwes weidu, dzeiwukli wasalu wai nawasalu, pateikamu wai

napateikamu, uz wersinikim romim un osim, pawalstnikim paklausigim, wai napaklausigim, ar winu wordu kas tik jus dzeiwes kortā war nūtik, atsanas uz četrim, golwonim punktim: 1) winaldziba priķš omota un aizajemšonas, 2) winaldziba priķš witas, 3) winaldziba priķš to pilnibas pakopinia, leidz kuram Diws myusus pasauks, un priķš celia, pa kuru Jis myusus west aizgribes. Gryuti un napateikami ir, pawersigi werūtis, tik daudz sewi porwaret un pazamynot, bet napacišama un iztakuša nu tū Kristus wordu:

Jo kas grib pec manim it, lai pats sewis aizalidz un pajem Krystu sowu, un lai it pec manim pakal' (Mat. 16. 24)

Bet kas sirsnigi aizaligs pats sewis del Kristus, tam Jis paleidz un pacel, un nosoj pi sowu kryušu, un erškežu wydā šitos dzeiwes Jis apkrunioj ar sowom želestibom un ipricynošonu pukem, tam nikas nabyus napateikams un gryuts, bet wyss wigls un pateikams.

Uz tāidu laimi wad swāto winaldziba.

APDUMOŠONA UTRA.

Par galigu zakonnika merki.

Pizeime. Šitej apdumošona war byut loba del wysu, wyswairok del gorigu, todel kas sokos par zakonnikim, tys war atsanest uz pinokumim sewkuras dzeiwes kortas.

Tumar, jo kas nu pasauligim cylvakim gribatu šitu adumošonu aplaist tys war atu jos witâ jemt par prikšmetu sowas apdumošonas. § II. Skaitišonas augšok minetas.

Kotrâ ziniâ mes gribatu, ka nikas na-aplaistu šitos apdumošonas, todel ka galigajs merkis zakonnika ir taidis pat kai ikkotra cylvaka, tys ir kolpot Diwam caur sowa un tuwaku swetiguma pawairinošonu, ar tū win starpibu, ka ikkuram pasauligam cylvakam ir pinokums steigtis uz galigu merki pa Diwa bauslibu celiu, un zakonnikam josasteidz pa ewangelisku padūmu tys ir pa pilnibas celiu; un tys kas del pasauligo cylvaka ir par tykumu, un tū jam jogloboj tik zynomôs reizēs, del zakonnika ir par pastowigu pinokumu. Bet ari storp zakonnikim ir starpiba, todel ka wini steidzas uz galigu merki caur darbigu dzeiwi un grāku waidešonu klištora myurūs, wai tuknesi, cyti otkon ir wairok pasaukti uz apostolisku dzeiwi storp liaudim.

Ikkotru dzeiwes kortu, kaidâ Diws tewi pastateja, joskaita tew par swātu un pilnigu, tū wairok, ka tew ir swata tej dzeiwes korta, pi kuras tewi Diws pasauce. Un kas zeimojas uz apostolisku dzeiwi, tad tys war pidaret pi ikkotras dzeiwes kortas.

Punkts I. Par galigu merki zakonnikam, atdutam apostoliskai dzeiwei, ir steigšonos caur paleigu Diwa želestibas na tik wiņ uz sowu pestešonu un swetigumu, bet ari

uz cytu liaužu pestešonu un swetigumu. Šitys merkis ir wysaugstokajs un wyslaimigokajs.

I. Wysaugstokajs: jo pilnigums iztak nu treju olūtu: 1) todel ka tys ir par golwonu merki wysu Diwa darišonu orspusē: tys ir radešonas, pestešonas un atsyutišonas Gora Swāta, un ari cytu Kristus dorbu, Jo dzeiwes un nowes un Jo klotbyušonas myusu wydâ zam Sakramenta zeimes; 2) todel, kai tū moca swatajs Dyonizs, byut par paleigu Diwam cylvaku dweseliu pestišonâ, ir nu wysu litu wysswatoka un wystywoka pi Diwa; 3) todel jo kas dedzi gi ryupos par tuwaku pestešonu, tys pasacel augšok par zemi, palik ceistoks par engeli un par wodotoju storp liaudim un Diwu, un pa daliai leidzpestetojs sowu tuwaku.

II. Wyslobokajs: 1) caur lelim nupalnim, 2) caur nauzskaitamom želestibom, kuras pi šitos dzeiwes kortas ir dasitas, 3) caur wysaugstoku gūdu dabasu walstibâ. Un, pareiz, naw niko loboka del Diwa ta isnibas porlyugšonas, kai uperēšona Diwa želestibai atpestetu dweseliu caur myusu lyugšonom.

III. Wyslaimigokajs: todel ka ir par olutu bezgaligos laimes, kura nu jo iztak.

Un tudel ti wysi, kuri del lelukas sowas un tuwaka swetibas pyulejas, 1) mirigi dzeiwoj, 2) laimigi mērst, 3) redz sowâ dzeiwē daudz ipricynošonu. Tumar wajag

zynot, ka uz tū galigu merki, tys ir uz myusu pašu un myusu tuwaku pestešonu ir josasteidz na pa sowai waliai, bet taidā weidā, kaidis Diwam patiks. Todel myusim ir josasteidz, na pa cytim tykuma pakopinim un cytim celim, kai tik pa tim, kurus Diws mums parodis.

Nawajag mums gribet pestet cytu dwe-seliu, wai lelekā skaitlī, wai cytā witā, wai cytā laikā, weidā, kai tik tos dweseles, taidā skaitlī, tymā witā, tureiz un taidā weidā, kai tys Diwam patiks.

Jo cytaiž mes maklatu na Diwa, bet sowas walias. Wajag, ka tik Diwa walia byutu par merki wysôs myusu darišonôs un gribôs. Bez Diwa walias ir wina klaida un pazuššona. Tad irokstom dzili sowā sirdī un protā tū pamatigu patisibu,—ka galigajs zakonnika merkis, wyswairok kurs ir atsadewis apostoliskai dzeiwei, ir kolpošona Diwam caur ryupešonom del pestešonas un swetiguma pawairinošonas sowa un sowu tuwaku ar taidim leidzeklim, taidā marā, kaidā Diwam patiks, ka mes tu daritu.

Punkts II. Par leidzeklīm del galigo merkia sasnegšonas apostoliskā dzeiwē, izjemut sakramentu, lyugšonu, gora sakūpšonas, kaislibu un nujautu merdešonas un gorigu lykumu sorgošonas, ir dažaidas witas, dažaidi dorba weidi, weseliba un downas, Iti leidzekli, ar kurim zakonniks, apostoliskai dzeiwei atsadawušajs, strodoj del pestešonas un swetiguma sowa un cytu.

Te wajag apswert trejs litas:

1) ka zakonā ir wysaidi pakopini, witas pormeišonas, dorba weidi un weselibas stowuklis, kuri ir par leidzeklim del to, ka waratu nupelnet sew un cytim pestešonu; un myusim wajag tik daudz gribet wai begt nu jim, cik daudz wad pa celiu uz galigā merkia sasnegšonas wai nuwad nu to celia; todel, ka pats leidzeklis natur niko loba pats sewī, tur nuzeimi tik tulaik, kad wad uz kaidu merki. Todel, kad kurs meklej šitos litas del jom pašom bet na del winiu ipašibom, tys moldos, jo nu leidzeklim taisa mērki. 2) Ka ikkotrs pakopins, ikkotra wita, dorba weids, weseliba—ir par zakonnika leidzeklim jo galigo merkia sasnegšonā, todel ka sewkurā, witā, dorba weidā, ar ikkotru weselibas stowukli war pildit Diwa waliu pyuledamis del sowas un cytu pestešonas, todel ka nu pašas itu leidzekliu dobas un pamaru ir radzams, ka sewi un cytus war atpestet ikkotrā pakopini, witā, dorba weidā weselibas stowukli, wai montā, slawē, wai otkon pazamynošonā, nabadzibā, ar kolpošonom caur mocibom, wuicešonu un rakstišonu un t. t... wai ar kolpošonom wyszamo-kom, caur wysu waram strodot del sowas un cytu pestešonas.

Tad wysas itos litas war byut par leidzeklim, kuri paleidzes mums sasnegt galigu merki, uz kuru mes steidzamis.

Laikam pasacisi, ka wins nu itim leidzeklim ir loboks par utru. Malditūs tu,

brolit, jo šitu tai saprostu: todel ka niwins leidzeklis pats pa sewim naw loboks del galigo merkia sasnegšonas; tik wins war wairok patikt towai pašmilibai. Un todel 3) mums wajag zynot ka del galigo merkia sasnegšonas tys nu leidzeklim ir loboks, kurs Diwam pateik; tys zeimoj ka tys pakopins, tej wita, aizajemšona, weselibas stowuklis ir loboks Diwa kolpošonâ un weššonâ sewis un cytu uz pestešonu, kurâ Diws nu sowas gudribas myusus pastateja gon pats nu sewis, gon caur paklausibu myusu wersibai, todel ka padejâ reizê mes turesim wairok nupalnu pi Diwa.

Todel wysas pazamynošonas, merdešonas, ryupes, wojošonas, škeršli un naidis nu myusu wersibas puses un wysas tom leidzigas litas, kuras mums war gadetis ir *Leidzekli*, un leidzekli wysderigoki nu wysim cytim, leidzekli izlasiti, apdumoti un apswarti nu myužu gola nu paša Diwa un nu Jo, napabeigtâ milestibâ wyslobok pimaroti myusu spakim un wajadzibom, del myusu merkia sasnegšonas.

Punkts III. Nu šito iztak, ka ikkotram zakonnikam ir jokolpoj sowâ zakonâ, taidâ pakopinî, taidâ witâ, aizajemšonâ, weselibas stowuklî, kaidâ Diwa apsaweršona, wai Diwa walia caur paklausibu pasludynota, ju pastatis. Tad zakonnikam wajag byut winaldzigam uz ikkotru pakopini, witas aizajemšonu, weselibas stowukli, todel ka

jam jokolpoj taidâ weidâ, kaidu Diws izlasas un parodis.

Diws grib, ka zakonniks kolpotu Jam taidâ pakopinî, witâ, kaidu izzeimoj jam ordena paklausiba, un taidâ weselibas stowuklî, kaidâ Diwa apsaweršona ju pastatis, todel ka ticiba moca, ka wyss, kas ar myusim nuteik izjemut graku, ir Diwa walia. Zakonniks pilledams wersibas waliu pylda Diwa waliu, kurs pasceja: *Kas Jyusu klausa, manis klausa (Luk. 10. 16)*. Zakonniks atsaspizdams uz zakona lykumu war pasacit: *Swetigi mes asam, todel ka kas Diwam pateik, mums ir zynoms.* Tad myusim joir winaldzigim uz wysom tom litom. Jo kas naw winaldzigis tys nakolpoj Diwam taidâ weidâ, kaida Jis meklej; caur tû pat nasteidz uz sowu galigu merki.

Todel, ka wysporiga winaldziba, ap kuru beja runots pyrmajâ apdumošonâ, uz dzeiwes kortu, montu un nabadzibu ir wajadziga ikkotram cylwakam, del jo galigo merkia sasnegšonas; winaldziba sewiška uz pakopini, witu, dorba weidu, weselibas stowuklî—ir napacišama zakonnikam jo galigo merkia sasnegšonâ. Kai pasauligs cylwaks nasasteigtu uz sowu merki, jo nadzeiwotu tymâ kortâ, uz kuru ju Diws pasauce, tai un i zakonniks nasasnagtu sowa merkia, jo jis gribatu Diwam kolpot cytâ pakopinî, witâ, dorba weidâ, weselibas stowuklî, na kai tymâ, kurimâ ju apsaweršona un paklausiba stota.

Tad winaldziba uz ikkotru pakopini, witu, dorba weidu, weselibu, lai ir par augli šitos apdumošonas.

Jutas aba akti, kuri iztak nu apdumošonas par galigu zakonnika merki.

1) *Pateicibas* par labdaribom zakonnika pasaukšonâ. Diws tewi pasauce bez wysaidu nupalnu nu towas puses, nasawerut uz towu graku, taidâ sewiškâ weidâ, kurs ir apdowynots ar tik daudz želestibom.

2) *Žaluma* par porkopšonu zakona lykumu un apsulejumu, par apsalaisšonu steigšonâ uz pilnibu; ar winu wordu par nazpildišonu pinokumu tik swatos dzeiwes kortas un par soltumu darbībā del cytu peštešonas.

3) *Milibas un gudynošonas* par wysbreinigoku Diwa apsaweršonu, kura tewi sorgodama un wasdama wysmeilokâ weidâ, nasawerut uz towu pretibu, izgloboja nu tik daudz gryutumim.

4) *Apsajemšonas kolpot* Diwam taidâ weidâ, kaidâ Jis gribes un taidâ tykuma pakopinî; kaidu Jis tew šityma rekolekciju laikâ parodis.

N. B. Uz itim četrim aktim, samarâ ar tū, kas beja pasacits pec pyrmos apdumošonas, nawajag ilgi nustot, bet ar wysu sirdi porit uz nokušim aktim.

I. Winaldzibas uz ikkotru pakopini, witu, aizajemšonu, weselibas stowukli. Šitu aktu wajag darit tik wysporigi, nagrižut lelas weribas uz smolkumim tik gryutâ litâ, kura ir pretiga myusu pašmilibai.

Todel ka cylvaka walia nu isokuma ir liuti woja un naspeciga, tad wajag it uz prišku pamozam kopdams nu wina pakopinia uz utru, atkarigi nu to, cik daudz dabotos želestibas šitu rekolekciju laikâ jo waliu nustyprinos.

II. Ticibas caur kuru tycam, ka wysstys, kas ar mums nuteik caur wersibas pawelešonom wai kaidâ cytâ weidâ, pait nu paša Diwa del leluka myusu lobuma, un todel itos litas ir par wyslobokim leidzeklim del myusu galigo merkia sasnegšonas. Todel ka tys pat Diws, kurs pasaceja: *tej ir misa muna* (Mat. 26, 26) pasaceja taipat: *Kas jyusu klausa tys manis klausa*. (Luk. 10, 16). Jo tycam pyrmajam, par ku tad mes natycatu utrajam. Myusim wysstyprok jotyc šitaidom patisibom: 1) Ka Diws *wysu zyna*, un todel zyna, kaidis pakopins, wita, dorba weids, weseliba war byut loboka del mums. 2) Ka Diws ir *wyswarigs* un todel Jis war izlasit nu wysa un tū idut mums, kas ir wysloboks. 3) Ka Diws dag uz mums ar *bezgaligu* milestibu; tad wysod mums idus wyslobokus leidzeklius del sasnegšonas galigo merkia, del kura myusus radeja un pasauce. Korsta ticiba uz šitom patisibom

porlicynos myusus galigi, cik ir napacišami wajadziga augšok mineto winaldziba.

Apdumošonas saturs par galigu zakonnika merki.

1) Par galigu zakonnika merki, wyswairok kurs ir pasaukts uz apostolisku dzeiwi, ir steigtis uz sowu pestešonu un swetiguma pawairinošonu, un sewiški uz pestešonu sowu tuwaku un ju swetiguma pawairinošonu.

Šitys merkis ir *wysaugstokajs, wyslobokajs* un *wyslaimigokajs*.

I. *Wysaugstokajs* todel, ka wysas Diwa ryupes orspusē steidzas uz šitu merki, un caur tū pat ka sew šitu merki stota prikšâ, ir par Diwa paleigu cylwaka pestešonâ.

II. *Wyslobokajs*: 1) caur nupalnim, 2) caur želestibom, 3) caur nokušu slawi.

III. *Wyslaimigokajs*: 1) caur mirigu un pylnu ipricynošonas dzeiwi, 2) caur mirigu un soldonu nowi.

Bet wajag wysod tū apdumot un piminet, ka myusim josapyulej del pestešonas myusu pašu un tuwaku taidâ weidâ, kaidâ, Diws igribes, tys ir ar taidim leidzeklim un taidâ marâ, kai tys Diwam patiks.

2) Zakonâ aba ordenâ, par leidzeklim del šito galigo merkia sasnegšonas ir wysaidi *pakopini*, wysaidas *witas*, *aizajemšonas*, wysaidi *misas* un *dweeles spaki* aba *weseli-*

bas stowukli, todel ka šiti leidzekli kolpoj mums del myusu pašu un tuwaku pestešonas un swetiguma pawairinošonas.

Te myusim wel joapdumoj: 1) ka augšok minetos litas naw nikas cyts, kai tik leidzekli. Un todel, ka leidzeklis pats pa sewim natur cyta lobuma, kai tik tū, ka myusus uz galigu merki wad. Nu šito wysa iztak, ka tik daudz šitu litu wajag gribet, wai nu jom begt, cik daudz jos myusus uz galigu merki wad, 3) ka šiti wysi pakopini, witas, dorba weidi ir par leidzeklim Diwa walias izpildišona. 3) ka wysi iti leidzekli paši pa sewim ir lobi, bet kas atsanas uz mums, tik win ti ir lobi, kurus mums Diws padus.

3) Nu šito wysa iztak, ka mukiam (zakonnikam) ir jokolpoj Diwam taidâ *ordenâ, pakopinî, witâ, dorba weidâ, stowuklî*, kaidu mums Diwa apsaweršona un swata paklausiba, kura ir par Diwa walias tulkotoju, parodis. Un ka bez tos pilnigos *winaldzibas* uz ikkotru *leidzekli*, naw spejams pašam pilnibas sasnegt un cytu da jos dawest.

(Pec šitos apdumošonas wari nu III gromotas „Kristus pakal staigošonas.“

PRAKTYSKAS PIZEIMES

Par winaldzibu uz ikkotru witu, dorba weidu, pakopini, weselibas stowukli.

Todel ka šitej winaldziba nu winas puses ir tik wajadziga, ka bez jos, kai bez kaida pamatā, goreigo moja, a wyswairok mukia gorigo moja, nawar nusaturet; un nu utras puses tej winaldziba ir lita tik napateikama del pašmilibas, ka tej padejo apsabrunioj pret winaldzibu ar wysaidim iručim, ar kurim tik napaklausigo liaužu doba apsabruniot spej; todel te wajag pasnegt dažas praktyskos pizeimes del pašmilibas uzwarešonas.

I. Par pyrmu imesli, del kuras šitej winaldziba ir tik napateikama del mums, ir baile gryutumū, pazamynošonu, škeršliu wai slimibu, kuras kaidā witā, dorba weidā, tykuma pakopinī war myusus damigt un caur kurom waram byut nalaimigi. Šitu bailiu atdzeišona liuti daudz paleidzes del atstumšonas šitu škersliu, kuras mes paši izdumojam.

1) Soksim nu bailiu ap weselibu. Paso-ki tu man, wai Diws nawar tewi nustropet ar tū slimibu, kuras tu beistis, tymā witā un dorba weidā, uz kuru tu pats steidzis? un wai Jis nawar izglobot nu slimibas un dadut tew spaka tymā witā un dorba weidā, nu kuru tu caur tū slimibas baili bagi? Wai tew nawajag gaidit Diwa stropes par

towu naticibu un napasadušonu Diwa waliai?

Un wai nawari gaidit, ka Diws, atmok-sodams par towu winaldzibu un pasadušo-nu Jo waliai, izglobos tewi nu slimibas? Golā, jo Diws dzeiwes un nowes tisotojs, gribatu, ka tu lobok byutu slyms nakai wasals, kai tu waratu byut pretigs Jo wyswaribai? Wai naw lobok palikt par woju caur Diwa dalaisšonu, nakai byut wasalam pret Diwa waliu, jo jau tys padejajs waratu nutikt?

Tad niciga ir towa baile par weselibu, ar kuru towa pašmiliba tewi beidynoj. Kotrā ziniā mes waram paziniot wersibai par sowu naweselibu, lai tik win mes byutu winaldzigi uz tū, ku wersiba par myusim nuspriss.

2) Kas zeimojas uz gryutumim, napatikšonom, skumem un ryupem, del izglošonas nu kurom nagribatu byut taidā witā wai dorba weidā; wai Diws nawar tew par jim atmoksot, un bagatigi atmoksot, dowynodams tew augstas lyugšonas downu, towu dorbu auglius, wai ari dweseles miru un sirds teiribu, wai ari globdams tewi nu nalaimem, pazamynošonom un badom, kaidas tewi satyktu cytā witā. Un utraidi: wai Diws nawar par stropi towai dajyukšonai pi sowas walias, taidā witā un pi taida dorba, kura tew tik stypri gribis, syutit uz tewim nasaskaitamas napatikšonas, daudz gryutokas par tom, nu kurom tu gri-

beji globtis? Wai tad tew napidar gaidit itos stropes. Todel esi mirâ un ar pilnigu winaldzibu atsadudi uz Diwa Apsaweršonas waliu.

3) Beidzut tys, kas pasacits par gryutumim zeimojas ari uz pazamynošonom, kuru tu beistis itymâ witâ wai dorbâ, wai ari itymâ tykuma pakopinî. Kad tu itu pazemigi pijemsi, Diws tew par itu atleides ar želestibu bagatibu ar sirds miru, ar dweseles soldumu, loboku weselibu un t.t. Un turpretim, cik daudz cylwaku izcitate naida sewiški tur, kur sew cereja atrast gudu un slawi. Cik daudz wersiniku ir pažaudejuši milestibu, kura tim izrodita nu wysim beja tulaik, kad wel ti beja paši par pawalstnikim.

Cik cylwaku caur taisnigu Diwa tisu ikreit naidâ un pazamynošonâ, slimibâ un nowê ipaši pa tû celiu idami, pa kuru nu ito wysa gribeja izbegt un pa kuru gribeja tikt pi monta, guda un weselibas. Amans wysaugstokâ omotâ tyka nuwasts pi kortuwem (Ester. 7, 10). Lots, kurs del dzeiwes sew izlaseja wysskaistoku Sodomas pil-satu, ka tikai nabyutu nu sowa celia grizis, byutu pazudis guns un sara leitâ. (Gener. 19, 24). Ochozijas, napatitigi gribadams izbegt nu slimibas, satyka nowi, kuru jam profets Elijas pasludynoja šitim bailigim wordim: *ar nowi numersi* (4 Ken. 1, 16).

Un kad mes apswersim, ka biži win, nasawerut uz wysom myusu pyulem, mes

taisni ikreitam tymâ, nu ko bagam, un asam pispisti, gribut-nagribut, darit tû, ko nagribam, jo nasawerut uz myusu gribešonu wysam wajag nutikt pa Diwa waliai. Diws pisaceja Jonasam it uz Niniwu un tur sludynot Diwa wordu. Šis, beidamis, ka jo profetešona natyktu nusmodeta, kad Diws pidutu šitaj pilsatai, atsasaceja nu kolpošonas Diwam un aizbaga par jyuru. Bet kurs tad cylwaks wares sprukt nu Diwa rukas? Diws ju izcele nu kugia un imete jyuras dziliumûs lelaš ziws reiklê un, pec treju dinu lelu bailiu, pastateja ju drusâ witâ; kodel tys tyka darits? Winigi todel lai jis izpilditu tû, ku Diws jam pisaceja, un ko jis izpildit nagribeja. *Un nutyka Diwa words uz Jonasu utru reizi.* Jis tad paklauseja, bet tikai pec watras, brismem un bailem, nu kurom jis byutu palicis breiws, kad byutu paklausejis pyrmaj pisacišonai (Jon. 1, 2, 3).

II. Nuwarzuši šitu golwonu škersli, kurs ir bailes nu gryutumim, pazamynošonom, napatikšonom nu slimibas, mes tagad waram apswert leloku apstokli, kurs myusus skubynoj byut winaldzigim uz wysom šitom litom. Šis apstoklis ir laime, kaidu bauda wers zemes dwesele, paduta Diwa waliai, dwesele, kura ir swetigi winaldziga. Dwesele šitej, kura niko nagrib del koribas, kura niko naatsoka del bailes, tej dwesele atsarun debesigâ mirâ: un tys nu-teik caur tû, ka jej palyka breiwa nu ši-

tom diwejom kaislibom: *koribas* un *bailes*, kuras ir par olutu del wysim namirim, tys ir namirim caur steigšonus uz tū, ku dabot mes gribam; un namirim del pazaudiszonas to, ku mes turam.

Kas niko nagrib, tys ir wysbogotokajs pasaulē, tys tur moutu pats ikš sewis un ir kungs pats par sewi. Jis ir augstoks par šo pasaulia wysaugstokim, jo byudams winaldzigs uz wysu, jis nabadoj par cylwaku želestibom. Jis sajut wysleloku patikšonu, byudams porlicynots, ka jis atsarun tymā witā, tymā dorbā, kur Diwam pateik; Un todel jis ikkotrā gryutumā, ikkotrā napatikšonā, ikkotrā nabadzibā, steidzas uz Diwu pynā ceribā uz Jo paleigu. Mira pyns jis atsadud Diwa Apsaweršonai, sacidams ar Protetu: *Kungs mani waldej un niko man natryuks* (Psalm. 22, 1).

Beidzut wel te pat wers zemes dzeiwoj debesigu dzeiwi Engeliu sabidribā; jo kai Engeli wysod stow Diwa waiga priksā, *un dora jo wordu del jo runu bolsa dzerdešonas* (Ps. 192, 20), gotowi wysod sorgot kai bogotus tai ari nabogus, kai kristigu cylwaku, tai ari žaidu un turku; un kai Engeli ir winaldzigi uz tū, wai jus Diws nuliks debesīs del swataju lyugšonu uperešonas (Slud. 8, 3) wai del Diwa dusmiu izlišonas wers zemes (Slud. 15, 7) tai šitej swetigo dwesele, atsaspiduse uz swatos winaldzibas, kai uz wairuga, stow kai Engels, gotowa wysod izpildit Raditoja pisacejumus,

kurs ir winigajs wysu litu merkis. Un kas wares izmeret tos laimes lelumu un soldumu? Turpreti, kam tryukst šito skaisto tykuma, tys ir kai namiriga jyura, kura wysod teik matota un swaidita. Tys wysod klonos ikwinam, zamynoņas priks ikwina, ikwinam glaimoj, gon lai tys jam paleidz, gon lai jam naškodej jo tukšajūs merkiūs. Jo kaida napatikšona ju apspriž, jis baidedamis naisadrusynoņ atsasaukt uz Diwu pec paleiga: jo zyna ka na nu Diwa bet nu sowas walias, na pa taisnu, bet pa nataisnu celiu jis tyka itymā witā, kur jam tik daudz napatikšonu: jo zyna ka Diws jam par stropi saryuktynoņ wysu tū, kamā jis dumoja atrast soldumu. Wai laikam ari tu na esi itu pidzeiwojis un wel naticis pi-prota?

Naredzigajs cylwaks! Wai tu nasabeisti, ka Diws tymā witā, kuru tu tik stypri gribi pret Jo waliu, tewi war nustropet, pilaisdams tew klot wysstyprokas kardynoņonas, zam kurom tu warbyut ikrissi nowigā grakā, par daudz rekinodams uz sawu spaku? Wai tu nasabeisti, ka tymā omotā, kurs tew tik pateik, kurs tewi tai walk, uz kuru tu gribi it pret Diwa waliu, Diws tew atjems želestibas del ito omota wajadzigos? Kai ta tu dreiksti byut tymā omotā, tymā witā, uz kuru tewis nasauc, uz kuras tewi napastateja Diwa apsaweršona, uz kuras tu byusi klybs un slyms. Pasacel' un pasoki, wai esi bejis laimigs, kad

sasnedzi tū, pi ko esi steidzis. Nalaimigajs, ku tew tys paleidzes! kaidas moksas tu dreikstisi prasit par tū, ka esi pildejis na Diwa bet sowu waliu. Ak beistis!

Todel ar weiriškigu protu atjaunoj tū apsajemšonu, kuru šudin tik daudz reižu esi atkortojs, apsajemšonu kolpõt Diwam tyma dzeiwes kortâ, tymâ pilnibas pakopini, tymâ dorbâ un witâ, tymâ weselibâ, kurâ Diws grib, ka tu kolpotu; stypri apsajem pacist un darit tū wysu, kas nu tewim tiks prasits, kad tew tys tiks duts zynot šitu rekolekciju laikâ.

III. Del nusastyprinošonas šitymâ apsajemšonâ, porjem sewi ar tū ticibu, ka wys kas nuteik wers zemes, naw oklos laimes darišona, bet Diwa nulykums, kurs myusus bezgaligi milioj un sowâ diwiškâ gudribâ, *sasnadz nu gola leidz golam un wysu sataisa jauki* (Gudr. 8, 1). Un kai nu winas puses nikas Jo rukai naspej pretotis: jo *sasnadz nu gola leidz golam*; tai wys; ku Jo ruka padora, *sataisa jauki* todel mums tū wysu jopijem ar pateicibu. Todel, tej wita, tys omots, kuru tew Diws apzeimoj caur Towu wersibu: un tej slimiba un nalaipe, kuru tew Diws syuta, tys wys ir jo tewiškās rukas dorbs, jo milestibas dorbs. Un patiši: Diws pats grib, ka tu palyktu tymâ witâ, tymâ omotâ, ka tu cistu taidu slimibu, taidu sopi wai napatikšonu, ka tu ar wysu spaku steigtus uz tū pilnibas pakopini.

Un tu dreiksti wel sacit, ka tys wys pait na nu Diwa, bet nu skaudejim, wai ari beidzut nu liaunu liaužu atribšonas? Oklajs tisotojs! o kai tu sewi monej! un cik reižu jau esi apsamonejis! Bet pilaissim, ka tu naesi maldejis, ka towas nalaipe patiši pait nu tim imeslim, nu kurim tu dumoj. Un kas tew nu to? Towi inaidniki, wojotoji grakoj, nowigi grakoj, tys ir taisniba, un Diws winius nustropes. Bet es tew soku un atkortoju, laigon Diws nagrib graka, tumar wysod grib to, ku uz tewim syuta. Todel tej wita, tys omots, ti spaidi, ar kurim tewi komoj cylwaku liauniba, lai ir Diwa walias iruči, un ji atit uz tewim na nu cyturines, kai tik nu Diwa lobuma.

Un tai: laigon Diwam napatyka Juzupa pordušona, tumar Jis pats itu padareja un saceja Juzups un sowim brolim: *syuteja mani Diws jums ipriks uz Egipti* (Gen. 45, 5). Jis nasoka, ka ju pordewe, bet ka Diws ju uz Egipti syuteja. Walns wysaidom nalaimem un badom spaideja Jobu, tumar Jobs sauc: *Kungs dewe, Kungs atjeme*. (Job. 1, 21). Jis nasoka, ka walns, bet ka Kungs atjeme. Beidzut, laigon Diws milzigi naredzeja žaidu liaunibu, kad ji Pestitoju pi krysta pikola, tumar Diws pats beja nuspridis sowa Dala nowi; un Kristus tyma breidî, kad žaidi atgoja pajemt Ju citi, saceja Piteram: Wai tad es nadzeršu to bikera, kuru muns Taws man dewe?

(Jon. 18, 11); nasoka, ka žeidl Jam tu bikeri padewe, bet ka Taws Jam dud.

Todel, laigon Diws smodej towu inainiku liaunibu, towu wersiniku nasaprasšonu, tumar Jis grib towu napatikšonu un towu spaidu, kurus tew caur jim syuta. Lai pasaulis pa sowam žaun ku grib, lai towa pašmiliba dusmojas cik grib, tumar naporsamejs tej patisiba; ka lai kas nu lobas wai nu liaunas liaužu gribešonas tew nuteik, tys wyss ar Diwa waliu nuteik; todel tej wita, tys omots, tys dorbs nu tej weseliba pait nu Diwa walias un milestibas.

2. Un Diws, kura napabeigtu lobumu lai slawej wysi swati Engeli, Diws ito grib del towa leloko lobuma tik stypro: ka jo tu waratu izprast Diwa Apsaweršonas nuslapumus, tu pats naizlasitu niko cyta, kai tikai tū liaunumu, kurs tewi kaitynoj. Wai gribi zynot kodel? Tyulen pasacišu: Diwa prots ir bezgaligi pilnigs, un zyna, kas tew byus loboks, zyna *jo naw nikas paslaptis Jo acim* (Ekkł. 39, 24). Un Diws spej tew dut tū, ku zyna del tewim par loboku, jo kai soka Kunga gudriniks: *Un Tu, kungs tisoj klusumâ un ar lelu labwelibu myusus tisoj, jo tew ir pi rukas spaks, kod gribi.* (Gudr. 12, 18). Todel Jis tew dus wysod tū, kas loboks, jo Jis tewi milioj un sorgoj *kai sowas acis raugu* (Deut. 32, 10). Un todel wyss, kas ar tewim nuteik, ir nulykts un paradzats nu Diwa del towa pat lobuma.

Tai ir, o Kungs jo *Tu wysu nukortoji*

pa maram sworam un skaitam (Gudr. 11, 21) un ar lelu labwelibu myusus tisoj (Gudr. 12, 18) *liaunu pagrzdams par lobu* (Gen. 50, 20) *un kardynošonâ dudams izeju, lai mes waratu panest* (I Ken. 10, 13). Todel atsadu di Diwam un dusi Jo Apsaweršonas klepî, sacidams ar swatu Ignatu: „Kungs, es zynu, ka tu mani milioj, todel dori ar manim kai zyni un gribi.“

SIRDSAPZINIAS REKINS

kurs zeimojas uz škeršlim šitaj swatai winaldzibal.

Tai ka wysa pyrmo dina teik upereta apdumošonai par cylwaka merki un darbi bai del swatas winaldzibas sasnegšonas, kura ir par šos apdumošonas augli; todel mes te gribam iwitot sirdsapzinias rekinu, kurs zeimojas uz šitu zalta tykumu, lai mes, škeršlius lauzdami, palyktu jimâ styproki. Todel šudin gon gorigajs lasišonas golâ, gon pizeimiu golâ, picpadsmit minutu laikâ dori šitu sirdsapzinias rekinu.

1. Kaida radiba tew wyswairok pateik? Kaidis lobs irodums tewi saista? Kaidis gryutums tew wyswairok dora bailiu? Kaidis škeršlis aptur tewi nu isokšonas celia uz pilnigoku dzeiwi un kolpošonas Diwam tymâ weidâ, kaida Diws nu tewim grib: tys ir del izwelešonas tos dzeiwes kortas, uz kuru tewi sauc; wai ari jau izlasitâ kortâ,

aptur tewi nu to pilnibas pakopinia izwe-
lišonas, uz kuru Diws grib? ka tu wysim
spakim steigtus?

2. Kaida lita tewi wyswairok attur nu
tos zalta winaldzibas, wai ocu koriba, wai
miskas koriba, wai dzeiwes lepniba? tys ir: wai
bagatibas gribešona, wai steigšonôs uz pa-
tikšonom un misas prikim, wai guda kori-
ba? Wai nabadzibas, dorba un pazemibas
napatikšona? Wai esi pidarigi icinejis šitu
swatu winaldzibu? Wai wysmozokajs, stei-
dzis uz jos imontošonu?

3. Apdumoj, wai uz tos witas wai to
omota gribešonu tewi skubynoj idzymta
lepniba, wai misas koriba, wai pisasišona
pi nawajadzigom litom? Wai ari steigšonos
izglobot sowu weselibu tewi skubynoj wai
atwalk nu tos witas wai dorba? Wai ari
baile par dzeiwes saeisynošonu atdzan tewi
nu to dorba ap dweseliu pestešonu un Di-
wa gudu.

4. Wai esi gotows pijemt wai atmest,
pacist wai darit tū wysu, kò Diws, kad ši-
tu rekolekciju laikâ pazeisi, nu tewim me-
klej? Wai ari gribi likt rubežus Diwa žele-
stibai, styurgalwigi izaligdams nu lelukas
želestibas wai lelukas gaismas un nagriba-
dams steigtis uz leluku pilnibu?

Kad šitymūs dažaidus punktūs tu atras-
si kaidu gryutumū, tad igodoj sew, ka esi
nu Diwa radets un del Diwa; ka tew todel
pidar Jam kolpot taidâ weidâ, kaidâ Jis
gribes. Un kas tu taidis esi, ka pasagris-

dams nu taisno celia, nagribatu darit to,
kò grib Diwa želestiba, Jo milestiba un gu-
driba?

N. B. Kad nanulaseji wakar, nulosi tagad § IV
nu Iwaduma, kur ir runa par „Pizeimes, kuras jopa-
sorgoj šu rekolekciju laikâ“.

TREŠO APDUMOŠONA.

Diweju augšeju apdumošonu atkortošona.

Porsorgošona. I Diw ir imesli, del kuru
wajag atkortot diwejas augšejos apdumo-
šonas: 1) ka patisibas atkortota apdumošo-
na dziliok ju ispiž myusu protâ; 2) ka at-
kortota myusu walias darbiba nustypriņoj
waliu ikš lobom apsajemšonom. Un šitu
diweju litu mums sewiški wajag šitymâ
dinâ, lai apdumošonas auglis iznoktu lobs un
pilnigs.

II. Itymôs atkortošonôs, kuras ir wy-
sleidza kai atjaunošona to, ku agrok asam
apdumojuši, mums wajag globot diw litas:
1) wajag porit tos witas pagojušâ apdumo-
šonâ, kuras mums atnese leluku dedzibu
un gaismu, kai ari tos, kurôs mes bejom
jutuši wai lelokus prikus, wai lelukas bai-
les wai ari cytus styprokus ispaidus. Napi-
dar aplaist ari tos witas, kurôs tyka saju-
sta gryutiba jo biži godos, ka pi tū pat
litu jaunas pordumošonas Diws myusus pri-
cynoņ un wairok apgaismoņ. 2) Pidar wai-
rok litot laiku del sirds un na del prota
darbibas; jo šitymâ atkortošonâ pidar byut

mozokai protošonai bet lelokai sarunai ar Diwu, lelekom nupyutom. Ar winu wordu: lai wairok strodoj walia un lai mozok strodoj prots.

N. B. Zwaigznites šur un tur izmatoes pa šitu apdumošonu, apzeimoj tos witas, kur war ilgok pasakawet, kad augšeju apdumošonu laikâ mes te asom sajutuši lelokus ispaidus un dzeiwoku gaismu.

Punkts I. Todel, ka mes asam radeti nu Diwa un del Diwa, mums ir jokolpoj Diwam un jokolpoj taidâ weidâ, kaidis Jam pateik, jo nawar byut Jam pateikama tej kolpošona, kura nanuteik pa Jo waliai. O Kungs Diws! Wysu litu Raditojs! Es atzeistu, ka man kai cylwakam, kai kolpam, kai kristigam ir Tew jokolpoj, Tew, Diwam un Pestitomam munam! Es atzeistu, ka šitys ir golwono cylwaka darišona un jo winigajs, galigajs un wysaugstokajs merkis*. Bet šis wysis jodora taidâ weidâ, kaidis Tew pateik, un byut winaldzigam uz wysim leidzeklim ar kurim Tu gribi, ka es nunoktu pi sowa, merkia. Ikš to pastow wysis gryutums, ikš to wysa karošona. *Te atzeistu pret pašu sewi munu nataisnibu Kungam (Ps. 31, 5).* Te misa un pašmiliba un wysa samaitoto doba sasacel namirâ. Šitymâ litâ muns prots redz gaiši, bet walia woji dorbojas. Un naw nikas munam protam gaišoks, un ari nikas munai waliai gryutoks. Es zynu tū lelu laimibu, kura celias nu winaldzibas uz wysom litom: es sajurytu skubynojušas

želestibas styprus dzeineklius... Bet es, nalaimigajs cylwaks, radzu cytu lykumu munūs lucekliūs, kurs pretojas muna prota lykumam un pajem mani nawaliâ, (Rom. 7, 23) un atwad mani nust nu to lelo lobuma, pēc kura es tik stypri slopstu!

Es saprotu naapgožamus skubynojušus, kuri mani aicyno uz šitu tykumu: 1) To wysa prosa *Taisniba*, jo naciš kungs, kad jam sulainis kolpoj pa sowai patikšonai, bet na pa kunga gribešonai; un ari mums napateik, kad kaidis steidzas mums pakolpot pret myusu gribešonu; ari labdaribas, pretigos myusu waliai, palik mums ribigas. 2) Es radzu un skaidri radzu, kai to nu manim meklej muns eistajs lobums; jo cytaiž wysi muni lobi dorbi un darišonas naatness nikaida lobuma, ipaši todel, ka ji nasakan ar Diwa waliu. Et saprotu un liuti labi saprotu, ka ito meklej muna laime wers zemes, jo tikai tys ir wers zemes laimigs, kas tikai to win grib, ko Diws grib.

Ak mani wysod baidej šej pazudušu cylwaku waidešona: *Ku mums leidzeja lepniiba, wai bogotibas slawe ku mums paleidzeja?* (Gudr. 5, 8). Munôs ausis skan šitej patisiba: Ku man paleidzes, ka es beju bogots ikš wysa, kad caur itu pats sewi pazudynošu? un ku maņ škodes, ka es izcišu wysaidus tryukumus un kad caur itu es palikšu izpestets! Šitej patisiba kai saules spaits apgaismoj munu dweseli un kai oss erškezis isadzel munâ sirdi*; bet tumar,

o naizsacīts muns wojūms un nastyprums, es bagu nu šos swatos winaldzibas un beistus to zalta leidzswora, uz kuru mani skubynoj i lobums i laime. Ak, Kungs, pasacel un satric munu dweseli, *padori spaku ar towu ruku* (Luk. 1, 51) un tu, *kurs pisoki jyuru wejim* (Luk. 8, 25) salic ari munu namirigu waliu un padudi ju zam towas walias.

Todel *klausit dabasi, ku es soku: lai klau-sa zeme munu lyupu wordus* (Deut. 32, 1) Jo tu esi *Diws muns un Kungs* (Jon. 20, 28). Tew kolpos muna dwesele un misa taidā weidā, kaidu Tu gribesi; tymā dzeiwes kortā, uz kaidu tu mani pasauksi, un izlasitā jau kortā kolpošu tew tymā pilnibas pakopinī, kaidu man parodisi; un še asmu gotows pijemt wai atmest tū, ku man šitu rekolekciju laikā pijemt wai atmest liksi; un tū es asmu gotows darit, ku darit man pisacisi. Tikai dudi man pazeit towu swatu waliu. Kungs! Tu esi wyswarigs, pasnedzi man sowu paleiga ruku, jo bez Tewis es ni pakustet, ni sulia paspert naspeju.

(Šite pamudynoj ikš sewis ar wysleloku dedzibu jutu aktus, kuri nulykti pec pyrmos apdumošonas).

Punkts II. Kad *cylwaka* merkis meklej nu šitos zalta winaldzibas, tu wairok šitymā augstokā kortā *mukia* merkis meklej šitos winaldzibas. Patiši, tai ir, o Kungs Jezu, apostoliskas dzeiwes raditojs un paraugs. Niko man nadus, niko man napalei-

dzes *pilniba, derigums* un *laime* ikš munas pasaukšonas, šito muna merkia, kurs ir par cytu liaužu pestešonu un swatdarišonu, jotik es uz šitu merki nagribešu steigtis patū celiu, kuru man parodisi, tys ir ar šitim un na tim *leidzeklim*, šitymā un na cytā *marā*, kaidim leidzeklim un kaidā *marā* Tu gribi, lai es itu daritu.

Appgaismots ar Towu diwišku gaismu, es gaiši radzu, ka zakona ikkotra wita, ikkotra darbiba, ikkotrs pakopins, ikkotra weseliba ir *par leidzekli*, un par leidzekli, pimarotu pi šo merkia sasnegšonas*. Es zynu, ka napabeigti gudra Towa Apsaweršona wysod izlosa leidzeklius wysderigokus del nulykto merkia sasnegšonas; todel es wysgaišok tū radzu, un wysstyprok sajuutu, ka šitej wita, šis omots, šitej aizajemšona un weseliba, kurā mani towa Apsaweršona, paklausibas celiā nulik, ir man par wysderigoku leidzekli del sowa merkia sasnegšonas*.

Bet tumar, o Kungs *munu napilnibu ir redzejušas towas acis* (Ps. 138, 16), un naw pi manim pat isokuma un pyrmu zeimiu nu šito debesigo lykuma. Pisasišona pi bagatibas, pi guda, pi sowas patikšonas, ribums nu dorba, gryutumim un sopem, satūr munu sirdi nawaliā un par ju waldej. Leidz kuram tad laikam, o muna dwesele, tu gribesi pacist un panest šitu jyugu un kod ju gribesi numest? Wai del to tu esi nusmodejuse pasaulia gudu, ka pazemibas

škola waratu atrast lepnibas dyumus? Wai del to esi izaliguse nu patikšonom tawa satâ, lai graku waidešonas školâ tu syutitu nupyutas uz patikšonom. Wai tu todel portrauci misas saitas, lai liutynotu towu odu? Wai tu todel pameti pasaulia prikus, lai palyktu par weselibas wergu?

Ak, Kungs! *atgriz munas acis, lai jos nasawer uz tukšom litom* (Ps. 118. 37), uz tom tukšom litom, kuras ar bizu, nowigu tymsumu aptymsoj munas acis. Padori, o Kungs, lai es stypri tycu, ka wysas litas porwaldej towa Apsaweršona: ka šitej wita, šis dorbs omots man ir duts nu towas pisacišonas, ka šitej slimiba man atgoja nu towom rukom.* Beidzut padori, lai wysod nu tewim winaldzigi pijemu wysas tos litas, kai leidzeklius del muna merkia wyslobokas sasnegšonas.

(Tagad ar korstu sirdi atkorto jyutu aktus, nuliktus pec utros apdumošonas).

Šos apdumošonas saturs.

1. O Kungs! es atzeistu, ka man kai cylwakam pidar Tew kolpot, un ka tys ir muns *winigajs, golwonajs un wysaugstokajs merkis*. Bet cik gryuts man rodos tikt pito merkia winigi ar leidzeklim, kuri tew pateik, tys ir ar pylnu winaldzibu uz bagatibu un nabadzibu, uz gudu un pazamynošonu, uz prikim un sopem, uz wysaidu dzeiwes kortu un uz wysaidu pilnibas pa-

kopini, uz kaidu Tew myusus pasaukt labpatyka. O cik tys gryuts! Bet tumar, o Kungs, nu manim to meklej *taisniba* un muns eistynajs *lobums* un *laime*. Uz šitu mani skubynoj pazudušu cylwaku waidešona, kuri myužigi raud, myužigi klidz: „Ku mums paleidzeja tys, ka mes leidzekliūs nulykom myusu merki*? Ku mums tys paleidzeja?”

2. O Kungs, muns Raditojs, muns *zakonnika merkis* ir swatdarišona un pestešona manis paša un munu tuwaku; un par leidzeklim uz šito merkia sasnegšonu ir wysaidas witas, dorbi un wysaidas weselibas stowuklis. Druši zynu, ka man niko naleidzes šo merkia *pilniba, derigums un swatums*, jo tik es napalikšu winaldzigs uz šitim leidzeklim! Apgaismoj mani, o Kungs, lai es labi waru saprast, ka šiti leidzekli, paši pa sewim, war nuwest mani pi merkia, bet ka nu jim del manim wysloboki ir ti, kurus man nuliksi un, paklausibas celiâ, parodisi.

(Pec šitos apdumošonas wari nulasit nu „Krištus pakalstaigošonas Gromotu III, nudaliu XVI un XXVI).

Porsorgošona. Nawajag porit uz nokušas dinas apdumošonom, koleidz mes nadabosim pidarigu lobumu nu pyrmejos apdumošonas, nu šos dinas. Isoceji labi padaris, kad del šu rekolekciju utras dinas apdumošonom uperes diw dinas. Taidâ reizê lai del winas dinas pajem pyrmu pusi nu ap-

dumošonom par graku un elni, utru pusi pamasdami del nokušas dinas. Taidâ weidâ tiks gondarits šitam padumam, lai trešâ dinâ atkortot utras dinas apdumošonas, ar jaunu punktu padušonu, del wyslobokas porsajemšonas ar patisibom, del apdumošonas nulyktom.

UTRA DINA

Pyрма apdumošona.

Par engeliu un Oduma graka stropi.

Punkts I. Apswer stropi par engeliu graku, kuri caur swatas winaldzibas tryukumu nukleida nu sowa galigo merkia, un sasadumpodami lepnibâ, atsaceja kolpot Diwam taidâ weidâ, kaidâ Jis gribeja, lai Jam kolpotu, un par itu winâ ocu mirklî, kai ar zibeni tyka numasti elnes dybynâ. Porsabeidams nu šitos stropes, apdumoj:

1) Kas nustropeja šitus engelius uz taidom mukom? Diws—kura *taisniba* naspej stropet wairok, nakai cik pidar; kura *gudriba* niko naspej nusprist bez mara un swora; kura *swatums* niko naspej darit aiz kaislibas wai ar mozoku swatumu. Bet tumar tys Diws, taisnigajs un tik žalsirdigajs, tik swatajs tik gryuti nustropeja šitus engelius, kuri tikai ar winu nowigu graku nukleida nu sowa merkia.

2) Apswer, ku Diws tik borgi stropeja? sowus engelius, winius dabasu kunigaišus un styprinikus, sowu ruku wysaskaistokus radejumus, kurus apdowynoja porok par cytom radibom ar dobas un želestibas ddownom; wysteirokus gorus, gudâ wysaugstokus un skaitâ nasaskaitamus.

3) Apswer, par ku Diws ir tik gudrs un žalsirdigs byudams, nustropeja tik daudz un tik augstus gorus; un nustropeja winius wysus, niwina naizškerdams? Par ku? Ak treisit dabasi un zeme! par winu nowigu graku, par winu... winigu, pyrmu padaritu winâ breidi, un tik pašâ dumošonâ!

4) Apswer tagad, *kai* Diws par šitu graku nustropeja Engelius? Še Jis winius nustropeja ar wysleloku un ar wysgaroku stropi!

5) Apdumoj, *kod* Diws tai nustropeja Engelius? Tad, kad nabeja wel niwina parauga, niwinas stropes, niwinas wiglas nusudišonas. Ji naredzeja ni zemes, applyudušas ar pasaules plyudu yudinim, ni Sodomas, sadadzynotas ar guns leitu, ni Kristus, merstuša pi krysta; un tumar wysi, ni wins nu symta, ni wins nu desmit, ni pat wins nu diwejim, bet wysi tyka numasti nu debesim; numasti uzreizi, winâ breidî, kai tik padareja graku ar naradza tu dreizumu, bez laika del graka nužalošonas, bez lobošonos.

Ak, Engeli tik augsti un nasaskaitami treša dalia nu Dabasu dzeiwotojim, kuri sa-

grakoja tikai winu reizi, pirmu reizi, un tikai ar pašom dumom, naradzadami nikaida stropes pimara, naturudami ni breiža laika del nužalošonas. Engeli par winigu graku... pirmu... padaritu tikai dumôs... winâ breidî izpilditu... numasti elnê; tys ir uz mukas witu, kur tos mukas naw saskaitamas, naw sprostas un izstostitas, ir myužigas un tur nugremdeti nu taisniga, gudra un swata Tisotoja! O graks! O kaidš bailigs un ribigs beidakš tu esi! Un tumar oklo liaužu liauniba skaita tewi par niku, wai ari wigli uz tewim skotos! O graks, cik brismigs, lels un asinigu osoru cinigs liaunums tu esi! O greciniks! kaida tew nu šito pamociba!

Spridums 1. Todel tew pidar nairedzet graka un sorgotis nu jo. *Jo kad Diws sagra-kojušim Engelim napidewe, bet sasitus ar elnes werwem uz elnes mukom swide (2 Pil. 2, 4);* ar kaidu tad wairugu, tu, greciniks, wari aizasorgot nu stropes, tu mola trauks, tu kurs esi wainigs na pi wina graka, bet pi tik daudz un tik gryutim grakim, pec tik daudz pidušonom, pec tik daudz radzatic Diwa stropes pimarim. Todel porbaidits nu stropes leluma, kura ir par graka brismigu moksū, *bedz nu graka, kai nu torpa (Ekk. 21, 2);* jo elne, aizdagta del napaklausigim engelim, ari del tewim dag... tai ir: del tewim dag!!!

Spridums 2. Kad nowiga graka liaunums ir tik lels, kad Diwu bezgaligi taisnigu un

bezgaligi žalsirdigu pispiz pi tik lelas stropes, o ar kaidu žalumu mums joapraud myusu graki. Tu sagrakoji, nalaimigajs! Sagrakoji, soka tew towa sirds apzinia, todel esi nupelnejis elni. Jo tik tymâ dinâ, tymâ stundê, kad tu grakoji nowe byutu tewi sagywuse, ok! jau sen tu dzeiwotu *ar guni wysu aprejušu un ar myužigu degšonu. (Iz. 32, 14).*

Un tumar, tys pat Diws, kurs Engelius stropeja, tew pidewe. Tus *ar elnes werwem sasitus imete elnes mukos. (2 Pit. 2, 4),* tew, apsažalodams, dewe laiku uz nužalošonu un lobošonus. Tu grakoji winu, utru nu trešu reizi, Diws tew pidewe; grakoji caturtu reizi un caturtu reizi Diws tew pidewe. Grakoji dasmytu un diwdasmytu reizi un dasmytu un diwdasmytu reizi Diws tew pidewe. Engeli pec pyrmos un winigos reizes, pec graka padarišonas tikwin ar dumom, tyka myužigi iwitoti elnes guni; un tew nacinigajam Diws tyukstuškortigus grakus wysželigi pidewe!

Wai pec ito wysa tu wel najyuti sewi un par sewi bezgaligas Diwa žalsirdibas? wai najyuti tos bezgaligos milestibas, ar kuru Diws tewi numilioja, bez wysaida towa nupalna, nasawerut uz wysim towim liaunumim. Ak, tew naw sirds, kad pi itos padumošonas towas kryuts nawaideja, kad towas acis naporplyuda nu osorom, kad towa dwesele naizkusa šos Diwa milestibas guni. Raudi un nužaloj, waidi ar sopi bez ma-

ra par towu graku naradzatu liaunumu. Nusprid sirsnigi un styngrī wairs jau nagrakot.

Punkts II. Apswer pyrmu myusu dzemdetoju stropi par graku, kad ji nukleiduši nu swatas winaldzibas celia, nukleiduši nu sowa galigo merkia, idami pec sowas partikšonas porkope Diwa bauslibu.

1) Kai tik sagrakoja, tai tyulen pazau-deja pyrmu taisnigumu, kurâ ji beja raditi, pazaudeja sowu kundzibu par zwerim, pazaudeja zemes paradizi (raju), pazaudeja tisibu uz dabasu paradizi, un nupelneja elni, un šitu brismigu stropi pamete par montojumu sowim pecnocejim.

2) Wai gribi zynot, kas tys par montojumu? Salosi wysu myruniu kaulus, wysas slimibas, bodus, yudinia plyudus, guns-grakus, karus un merus; wysas zemes izpustešonas, wysas druponas pažudušu pilsatu un piliu, augstu moju un nabadzigu budiniu; wysus zimassoltumus un wosoras korstumu, wysas slimibas, mukas un cisšonas pi wysim numucetim, beidzūt wysas nalaimes, kuras kai yudinia plyudi sleicynoj wysu zemi; salosi wysu šitu liaunumu zam kura cilwece waid, waideja un leidz pasaulia golam waides; piskait pi šito klot wel elni — un tys wys ir graka dorbs. Taidu tad bogotu montojumu pamete mums wers zemes pyrmi greciniki, pyrmi myusu dzemdetoji. Caur winiu graku zeme palyka par kopu-satu wysim zemes dzeiwotojim, un par nowes dzeiwukli... Bet na te wel gols.

3) Oduma graka liaunums wyswairok radzams uz Kalwarijas kolna. Jo del gondarišonas par itu winigu graku wjadzeja, lai Diwa Dals palyktu par cylwaku un storp diwejim slapkowom pi krysta numertu.

Tai tys ir, wysu swataju gryutumi, so-pes un tykumi nawaratu nudeldet winu šitu graku; Un lai gon miljoni dweseliu tik pat swatu kai Wysswatoka Jumprawa, miljonu godu laikâ byutu porcitušas elniu miljonus, wel naspatu pilnigi atleidynt šitu graku. Lai ari wys pasaulis porplyustu ar wysu cylwaku uperes-asni ka tik Diwa Dals nabyutu sewi uperejis Dabasu Tawam par graka porlyugšonu, ka tik nabyutu izlejis sowa ašnia del pasaulia pestešonas wys palyktu parniku. Ni pasaulis nabyutu atperkts, ni Diws nabyutu porlyugts. Taida liauna un naizstostita ir graka nuzeime. Kaidis nu ito spridums?

Spridums I. Kad wysas misigas so-pes, un dweseles cisšonas, kad wysas nalaimes, kai ari laiciga un myužiga nowe, ir strope par Oduma graku; tad ir liaunums wyslelokajs nu wysim liaunumim; jo kai sw. Tomass soka: „wairok liaunuma ir grakâ, nakai stropê“. Todel tew pidar lobok pacist wysaidu liaunumu, nakai padarit graku.

Spridums 2. Diws merst pi krysta par Oduma graku. Apswer wordu pec worda: Diws—merst pi krysta—Par oduma graku, jo tikai Diwa ašnis speja numozgot graka traipekli. Todel graks ir wyslelokajs liau-

nums, nabeidzamajs liaunums, jo cytaiž wai tad Diws, gribes par ju mert?

Spridums 3. Kad Dabasu Taws napidewe sowam eistajam Dalam, kurs par Oduma graku pijeme grecinika weidu; ku ta Jis soks darit ar mums, grecinikim, namira daritojim, tik daudz graku isocejim, ar paša Diwa slapkowom?

Jyutas, aba akti, kuri iztak nu augšejos apdumošonas.

1. Nu wysas sirds tew jožaloj par pagójušim grakim, un josasorgoj nu jaunim grakim.

2. Apspists nu graku smoguma, palic pazemigs un atzeisti sewi par wysaidas stropes cinigu.

3. Nusprid wordzynot towu misu, lai jej tewi ar sowom koribom nawad pi graka.

Šitos apdumošonas auglis lai ir žalums par pagojušim grakim, naids uz nokušim grakim. Del ito wajadzigas trejs litas:

1) Wajag byut pastowigam žalumâ par grakim.

2) Wajag nairedzet graku un ar šitû nairedzešonu snegtis leidz pašu graku olutim, kuri ir: lepniba un misas koriba.

3) Nu nowigu graku žaluma un nairedzešonas wajag porit uz ikdinišku graku nairedzešonu un žalumu; jo ikdiniški graki, pec nowigim, ir wysleloks liaunums pasau-

lê, jo pamozynoj ikš mums Diwa želestibu un wad pi nowigim grakim.

Kas myusus spēj lobok porjemt uz graku nairedzešonu, kas ar žalumu par grakim spej satrikt myusu sirdis, kai redzešona merstuša pi krysta Diwa Dala! Diwa Dals ar Dabasu Tawa waliu un ar sowu eistynu waliu merst par grakim pi krysta! un es, bezdiwigajs, par grakim nažaloju, nu grakim nasasorgoju; turpreti, es winnius grakoju *otkon krysta pikoldams ikš sewim Diwa Dalu un Ju par apsmikli turadams (Žid. 6,6).*

Kas nutur Diwa atribšonu, ka jej wel nauzkreit man wersâ?

Ak, miliojamajs grecinik! Še Diwa Dals merst pi krysta... natikai par Oduma, bet ari par towim grakim. Uz itû werūtis, saule aptymsa, klints porpleisa un paši pogoni syta sew kryutis: tu wins esi napakustynots, tu wins esi citsirdigs un ar atraipitom Jo ašnî rûkom, wysod Ju sit pi krysta! Kopi taisos waliâ, baznicas priškors pleist pušu, wysa doba sasatryukst, wysa zeme treis — tu wins stowi napakustynots, tu wins stowi citoks par klinti, ar saušom acim tu weris uz sowu Pestitoju, kurs pakorts krystâ un merst wyslelokôs mukôs. Un symts un tyukstušu reižu tu atjaunoj šitu muku!

Ak, beidzut plyustit, munas osoras, waidit munas kryuts, lai skumes un žalums mani apjem, ka es pazeidams Jezus lobu-

mu un munu graku liaunumu par jim ciniģi nuraudotu, jus nairadzatu un par jim winmar žalotu! O Jezu krystâ pikoltajs! še es kreitu pi towom kojom un sleikstu munôs osorôs un muna asnî. Lai es numerstu pyrms, nakai porstojū par graku žalot, graku nairedzet un nu graku sorgotis.

Dzeiwoj Diws, kurs munu dwešeli pi ryuktuma nuwede, ka koleidz man dwašas twers, un Diwa gora munôs nosîs, mûnas lyupas, narunos nataisnibu un muna mele nasoks apdumot malošonas. (Job. 27, 2—4). Bet gotows asmu lobok pazaudet wysaidu lobumu, gotows asmu izturet wysaidu lianumu, nakai tevi Diwu, apkaitynot ar wysmozoku graku; jo ari ikdiniškajs graks ir par towas mûkas un nowes imesli, jo naizsacits tows swatums bezgaligi nairedz graka. Tad i es jo nairadzu, es nu jo bagu, bet wyswairok nu N... graku lepnibas un misas koribu, kuri ir par dwešeles nowigom zolem un par tim pywumim, nu kurim izaug wysaids graks.

O Kungs, jau es ar sw Powulu *strobešu munu misu un jemšu ju sowa nawaliâ* (1 Kor. 9, 27), tû misu, kura tew Krystâ pikoltam, o muns Jezu, beja par tik daudz sopiu imesli. Jau es ar Dawidu *palikšu zamoks, nakai beju nu pazamynots munos acîs* (2 kar. 6, 26). Nust nu manim wysaida misas koriba; nust wysaida lepniba: jo es gribu kolpot tew uzticigi, o Kungs, gribu kolpot taidâ weidâ, kaidâ Tu pats gribesi un

parodisi, ar wysu winaldzibu uz wysom litom.

Saturs apdumošonas par Engeliu un Oduma graku stropešonu.

I. Kas zeimojas uz stropi par Engeliu graku, apswer: 1) *kas* jus stropeja ar taidom mukom? *Kas?* Diws, kurs ir *taisniba... žalsirdiba... gudriba... un bezgaligs swatums.*

2. Apswer *ku* Diws tik borgi nustropeja? Dabasu kunigaišus, sowa trona skaistumu, wyssskaitokas un wysaugstokas sowu rûku radibas, kuri pa skaitam beja naskaitami, pa augstumam—wysaugstoki.

3) Apswer, *par ku* jus stropeja? par winigu graku... o Diws, par winigu graku... pirmu... winu... padaritu tikai prôtâ!

4) Kai jus nustropeja? Ar *wysleloku* stropi, ar *myužigu* un *bezgaligu* stropi.

I. Kod jus nustropeja? Tad, kad wel nabeja nikaida stropes parauga. O cik bailiga, ribiga nu brismiga lita ir graks!

Kaidi nu ito spridumi? 1) ka ar wysleloku baili un nairedzešonu ir josasorgoj nu graka; jo jis apkaitynoj Diwu, idadzynoj elni; 2) wajag ar wysleloku žalumu apraudot myusu grakus un sorgotis nu jim ar wysleloku uzmanibu.

II. Kas zeimojas uz myusu pirmu dzemdetojū graku, apswer: 1) ka ji kai tik graku padareja, tyulen tyka nûtisoti uz nowi,

un nu zemes paradizes izdzeiti. Graka losts apgryutynoja zemi, atwere elni un aizdareja Dabasmus; un graka traibe, kupâ ar graka panokumim porgoja uz wysim winiu pecnocejim, uz wysu cylwaka dzymumu.

2) Salosi kupâ wysas moraliskas un fiziskas sopes, nalaimes, kuras ir, beja un byus wers zemes, jos wysas ir par graka stropi.

3) Pasawer uz Diwa Dalu, pi krysta merstušu par cylwaka graku gondarišonu. Un nu šenes iznes spridumu:

1) Kad graks ir leloks liaunums, nakai wysi liaunami, tad wajag lobok wysu pacist, nakai pilaist graku.

2) Kad del graka nucelšonas beja wadziga Diwa Dala nowe, tad graks ir bezgaligajs liaunums.

3) Ka jo Diws napidewe sowam Dalam, kurs del cylwaku pestešonas pijeme grecinika weidu, kai ta jis war pidut pašam grecinikam, Diwa Dala slapkowi?

(Pec šitos apdumošonas wari nūlasit nu „Kristus pakal'staigošonaš Grom. I, nuda-liu XXI un XXIII.

L A S I Š N A

par graku žalumu un graka nairedzešonu.

1 §

I. Nulicis sowam gorigam nomam golwonu fundamentu, par kuru fundamentu iraida kolpošona Diwam taidâ weidâ, kaidis Jam pateik, tys ir tymâ dzeiwes kortâ, un jau izlasitâ dzeiwes kortâ tyma witâ, tymâ dorbâ, tymâ weselibâ, tymâ pilnibas pakopinî, pi kaida myus pasaukt un myus nulikt Diwam labpatiks; nulykuši fundamentu Diwa kolpošonai ikš winaldzibas uz tū wysu, wajag nustumt pi molas wysus *škeršlius*, kuri mums naliaun steigtis uz myusu galigu merki.

Ti škeršli ir: nu winas puses idzymta steigšonos uz gūdu, weselibu, meikstu dzeiwi, un utras puses idzymtajs ribums pret nabadzibu, pyulem, slimibom un pilnigu dzeiwi; wai ari cytim wordim: pormariga isamiliošona ikš patikšonom un porwarigs ribums pret pazamynošonu un cisšonom. Šitej *piwilkšona* un šis *ribums* nuwad myusus nu tos winaldzibas, kuras Diws nu mums meklej, nu todel mes grakojam. *Liauns kuks, liaunus dud auglius*, saceja Kristus, *un nawar liauns kùks nest lobus auglius* (Mat. 7, 17, 18) un todel wyss, kas tik pidzymst nu tos piwilkšonas un ribuma, ir graks, ir

liaunums; kurs kad ir wilgs, tikai pa daliai, kad gryuts, tad pawysam myusus nuwad, atgriž un atstum nu myusu galigò merkia.

II. Taišni del myusu oklos walias atgrizšonas nu šitos grecigos steigšonos pec guda, pec bagatibom un baudišonom un del jos nuwersšonas pi tos swatos winaldzibas, caur porwarešonu ribuma uz pazamynošonom un cisšonu, rekolekciju kortiba stoda mums priksâ graka liaunumu, nateirumu un ribumu: lai mes pazynuši šito liaunuma olutu, izamocitu nairedzet un sorgotis nu graka. Un todel apswer labi tû, ka cik reižu apdumošonas laikâ mes sajussim naidu uz graku, kuru mes padarejom, mums wajag taipat nairedzet tû liaunu steigšonus pec baudejumim un pec lepnibas un tû ribumu pret pazamynošonu un cisšonu; jo šej liauno steigšonos, šis liaunajs ribums ir wysaidu graku isokums.

1) Del pamudynošonas ikš mums wysloboka žaluma par grakim, wysstyprokas graka nairedzešonas, šitej apdumošona par graku steidzas parodit wyslelokâ gaismâ pat wina graka liaunumu, padudama mums del apdumošonas Engeliu un pyrmu dzemdetoju graku stropešonu; lai mes šitaidâ celiâ, nu stropes leluma saprostu graka lelumu.

2) Bet kad swešas darišonas mums mozok ryup, nakai pašu sowas, todel nokušâ apdumošonâ mes apsawersim sowu eistynu graku liaunumu, nateiribu un daudzumu.

Ti graki, kad mes jimûs pasaweram tywok, porjem myus ar žalumu un kannu un pamudynoj ikš mums nupitnu graku waidēšonu un graka nairedzešonu.

3) Ir taidi cylwaki, kuri naspej saprast graka liaunumu, wai ari to nagrib; todel pi pasacelšonas nu grakim, pi žaluma par tim, taidus cylwakus wajag mudynot ar stropes bailem, todel šos dinas trešo apdumošona byus par elni, tys ir par tû witu, kur greciniki tiks nustropeti ar myužigom mukom.

III. Šos dinas apdumošonu auglis byus wyslelokajs žalums par myusu grakim. Žalums un osoras natikwin nu orspuses, bet ari nu ikšpuses, nu dzilines, sirsnigs, sawinots ar wysleloku graka nairedzešonu un nairedzešonu to wysa, kas uz graku skubynoj. Par augli taipat byus ribums uz grakim nokušim, ribums sekmigs sawinots ar graku olutu ribumu; un par tim olutim ir lepniba un misas koriba. Ar winu wordu šos dinas apdumošoņu auglis byus *sirds satrikšona*.

§ II.

I. *Sirds satrikšona*, pa Tridentas Concilijuma wordim, ir žalums un naidis par padaritim grakim un apsajemšona jau wairs nagrakot; tys ir: žalums sawinots ar pagojušu graku nairedzešonu, nokušu graku ribumu, ka jus nikod wairs nadarit, nu jim wysod sorgotis.

Del pamudynošonas ikš mums šos *sirds satrikšonas* ar wysaidim leidzeklim, šu rekolekciju kortiba aizlidz mums natikwin oreju jautribu, bet aizlidz ari aizajemt ar padiwigom dumom jautra satura, jo grib, ka mes nusaturaru itymôs swatôs skumês; del ko mums paleidz gaismas pamozynošona kamarî un misas merdešona. Del lobo- kas myusu pamudynošonas uz žalumu par grakim un osorom, pyrmo apdumošona beidzas ar merstuša Kristus bildi; utro un trešo apdumošona beidzas ar bezgaligas Diwa žalsirdibas bildi, kurs tik ilgi un tik daudz reižu mums pidud; ka tymâ pat laikâ daudz cylwaku, mozok par mums wainigu, jau sen atsarun elnê!

Cyti imesli, kuri myus skubynoj uz dziliu sirds satrikšonu ir šitaidi: 1) ku sirds satrikšona byus dzilioka, tû želestiba bogotoka. 2) Ku sirds satrikšona byus dzeiwoka, tû wairok jej nudeldes myusu wainias, par kurom mums wajadzatu izcist šimâ wai winiâ pasaulê. 3) Ku sirds satrikšona byus sirsnigoka, tû styproka byus myusu lobošonos; jo todel mes tik biži kreitam, ka liuti reši mes sirsnigi žalojam. 4) Ku leloka byus sirds satrikšona, tû leloks un pastowigoks byus dweseles mirs, paejušajs nu wyssoldokos ceribas, ka mes byusim pasagrizuši pi Diwa želestibas un draudzibas. Un woja sirds satrikšona, padora myusu pidušonu par šaubigu, draudzibu ar Diwu atsaldej, jaunu krisšonu padora wi-

gloku, gondarišonu napylnu, želestibas at- **sagrizšonu** skupu.

Un kurs tad ito gribatu?

Par leidzeklim del šitos sirds satrikšonas dabošonas ir: 1) lyugšona, 2) misas merdešona, 3) stodit sowu ocu priksâ wysus dzeiwes lianumus, sokût ar Ezechiju: *apdumošu wysus munus godus, un munas dweseles ryuktumus* (Iz. 38, 15). Un kuru tad naporjems bailes, radzut wysus sowus lianumus un gryutus grakus, kuri sej slimibas un sowâ dweselê dzemdej myužigu nowi!

III. Wins nu wyslobokim skubynojumim uz osorom par grakim ir apdumošona par Diwa bezgaligu žalsirdibu—Pestitoja mukas un nowes apdumošona. Swatajs Francis, wardamis ikš Kristus, merštusa pi krysta par myusu grakim, tik stypri jeme raudot un waidet, ka sacyn ejuši liaudis dumoja, ka ju liaudari ir iwainiojuši un ka jis nu tim certumim merst. Bet tumar šis lelajs swatajs, saprozdams, ka moz ir raudojis, ka moz waidejis, sauce uz apkort stowušom klintem, lai ari tos ar ju kupâ raud. Un o breinums, ti klinšu akmini aizraudoja tik lelom osorom, ka pplyuda strauti. O cylwaku sirdis! jyus asot citokas par klintem, jo jyus naraužat, werutis uz krystâ pikoltu Pestitoju.

Spanijâ kad sw. Wincents Ferrarijs nu ambonas sludynoja Diwa žalsirdibu un gudynoja Jo pacitibu un labsirdibu par

grecinikim, wins nu klausitojim tyka porjems ar tik lelu žalumu, ka te pat nukrita un numyra. Un mes, kuri dzeržam tus pat wordus, kuri apdumojam tos pat patības, kuri asom warbyut wel leluki greciniki, kur tad ir myusu žalums? Patiši, wai mes asom ticibu wai protu pazaudejuši!

Sw. Katra nu Sennas daudz godu apraudoja winu zinkorigu pasaweršonu. Swetigajs Alfons Rodrigezs daudz godu waideja un ar osorom gribeja numozgot winu ikdinišku graku. Un mes, kuri tik daudz nowigu graku asam padarejuši, warbyut wel niwinas osoras naasam izlejuši? Un kaidis tad breinums, ka myusu sirdis tik sausas! Nasoki, ka raudot tai, kai swati raudoja, wajag byut par swatu; jo del palikšonas par swatu wajag tai raudot, kai swati raudoja, kuri par grakim raudodami izraudoja swatumu.

Wysa pasaulia graku waidetoji pasacels pret mums par myusu najyutibu. O kai ji raudoja, kai par grakim waideja! Un mes kai raužam, kai waidim? Ji goja tukšnesi, wysu dzeiwi gaweja, ar akminim syta sowas kryuts, gribadami nusist sowu graku, un wairs jo pi sewim nalaist. Un mes, kai tad kryutis sytam par tik daudz myusu grakim? Kai mes nu grakim sorgojamis? .. O Diws, kurs *pidudi cylvaka grakus del waidešonas* (Gudr. 11, 24), ilej ikš mums swata Gora downu, kura myusus skubynotu uz graka numozgošonu ar oso-

rom. Izsauc nu myusu acim osoru strau-
mes del myusu koribu korstuma nudzesšonas un stropes guns pamožynošonas.

§ III.

Kad žalums par pagojušim grakim byus dzilš, patisigs un sirsnigs, tad caur tū pat jis byus sawinots ar ribumu pret grakim pagojušim. Jo naw dumojams, ka tys, kurs sirsnigi par grakim žaloj, nagribatu nokutnē nu jim sorgotis. Ka tū lobok saprostu, kaidu ribumu pret grakim wajag turet un ka tu pats lobok apswartu, idumoj sew: ka nu winas puses redzi tiranu Antiochu, kurs naželigi nunowejis sešus Machabeja dulus, motes un jaunoka dala klotbyutnē, steidzas caur muku brismem atbaidit šu barnu nu tykuma un nuwest pi graka. Dag molka sortā un sorkst korsti dzelži, pi jo kryutim gryuž nažus, apslacitus ar broliu ašni, un sagraizitos numiliotū broliu misas, nowes krampēs izlaiž beidzamu ašnia lasi...

Nu utras puses: *Nabuchodonosors pipildits ar dusemem: un jo waiga uzskots porsamaineja uz Siorach, Misach un Abdenaja: un pisaceja, lai pikarsej cepli septinkort wairok, nakai beja irodums.* (Dan. 3, 19). Jau ceplis nu guns korstuma pats par guni palyka, un bendes wel pimat guni pi guns, tai ka guns lisme četrudesmit ulekts goja uz augšu, un sowā klepī, kai styprôs rukôs, apreja wysu, kas pi tos guns tywojos.

Ku tad padareja jaunajs Machabejs, wardamis uz sowu broliu numyrušom mišom? Wai jis raudzes aizligtos galias, lai natyktu raudzet tik brismigas nowes? Un ši trejs barni, wai ji saliks sowus celius priķš Nabachodonosora diweklia, lai izaglobtu nu tik brismigas guns? Un tu, ku ta padaritu, ka tew byutu joizlosa wai nowi, wai graku? Še Machabejits jau izlaseja; klausis, ku jis soka: *es naklausu keninia pisacišonai, bet lykuma pisacišonai* (2 Mach. 7, 30). Un barni jau izlaseja un pī korsto cepļa reikles jau sauc: *lai tew ir zynoms, kenin, ka mes towim diwim nakolpojam un diweklim, kurus pastateji, mes nasaklonom.* (Dan. 3, 18). Un tu, ku ta pasacitu, ku ta padaritu?

Wai tew naw kauna, ka šiti četri žaidu barni tureja leloku graka ribumu, nakai tu, kurs esi kristigajs wai, laikam, zakonniks un baznickungs! Ak, ka par nalaimi tai byutu, cik tewi apkaunes postora dinā wecis Eleazars, kurs apdraudets nu muceklia nowes, *gribeja lobok it uz elni* (2 Mach. 6 23) nakai grakot wai ari tikai graka zemi parodit.

O Diws, pec šitim trejim paraugim, ku wares atbildet towā tisā ti, kuri bez wysaidas nowes wai muku draudešonas, del tukšas koribas, wai gribešonas, nasabeist un nasašaubā apkaitynot Towu myužigu taisnibu!

Ak, milajs broļ, swata Katra nu Ge-

nuas saceja, ka Diwam wairok napanasams ir graks, laigon wyswiglokajs, nakai walam elnes mukas; un tu tik gryuti grakoj. Ak Diwa del, elnes bailiu del es saucu tewi, sorgis, sorgis graka natikwin nowiga, bet ari ikdiniška, jo, kai sw. Teresa soka, pat wysmozokajs graks ir leloks liaunums, nakai wysa elne

APDUMOŠONA

par sowim grakim.

Pizeime. Del žaluma par grakim pawairošonas un del graka *nairedzešonas* nokušā apdumošona mes liksim sew ocu priķšā myusu eistynus grakus, kuru izskots, kad mes labi pasawersim, porbaidis myusus: 1) Caur graku daudzumu un lelumu, 2) caur grecinika cylvaka liaunumu un nagudibu, 3) caur apkaitynota Diwa augstumu un majestati un caur Jo želibu uz mums par myusu grakim. Un šiti byus trejs punkti nokuša apdumošonā.

Punkts I. Myusu graku liaunums ir bezgaligs, nu winiu gryutumš naizsacits *aiz liaunuma un lela skaita.* 2) Liaunums nowiga graka, pat wina, ir tik nalobs un tos dobas, ka naizsacits Diwa skaistums ju myužigi *nairedz,* kai liaunumu bezgaligam Diwa skaistumam pretigu un nasakreitušu ar tu lobumu, kurs nu Diwa pait. 2) Graka liaunums ir tik lels, ka ju ni pasaulia plyudu yudini speja nuskolot, ni elnes guns

izdadzynos, ni wysu swataju asnis nudeldet. 3) Graka liaunums ir tik naskaists, ka pat Engelijs porgriž par walmim (satanim). 4) Graka liaunums ir wysbrismigoks un wysškodigoks, jo kai sw. Tomass soka atgrižmyus un atškir nu Diwa.

Un tumar es, nacinigajs ar šitu liaunumu tik daudz kort swižu Diwa waigâ, ar tik daudz grakim aptraipu Diwa weidu munâ dweselê! O Diws, kad wina liauna padumošona, porwerte naizsacitu engeliu skaistumu liaunâ walnu byušonâ, kai tad Towôs acis izaskota muna dwesele, ar tik daudz un tik gryutim aptraipita grakim, ar grakim bez skaita un bez žaluma, liaunim grakim, ar grakim, kuri sastoda wysu munu dzeiwi.

Ak, munu graku skaits ir nasaskaitams, o Diws! *Tagad es igodoju tus liaunumus, kuru asmu padarejis* (1 Mach. 6, 12). Ak bada, man, bada! Trejs munas dweseles spaki, kuru pinokums beja atspeidet sw. Trejadibas weidu, un byut par Jos swetnicu, palyka par *izpustešonas ribekli... kurs stow swatâ witâ* (Mat. 24, 15). Muna idumošona beja aizjemta ar wysnacinigokom bildem... Muns prots palyka par liaunu dumu mitekli. Muna walia palyka par smedzi del wysaidas nataisnibas. Munas picas misas nujautas beja par picim trucekniu olutim par picim liaunuma iručim par picim wortim, atdaritim del wysaidom nateiribom. Wysi muni godi ir kai wažas nu gra-

kim, kai garas un gryutas wažas! Wyses munas darišonas ir wins liaunums. Wel es beju mozs barns, un jau lels greciniks! ar misas piaugšonu, ar prota atteistibu, piauga un atsateisteja muni liaunami. Jau niba (kauns un žalums piminet), skaista jauniba satraipita ar naškeistu graku. Weira godus samaitoja kaisliba. Un wacums? Warbyut ari wacums paliks par maslu gubu un par apsmikli munai samaitotai do bai... Ar winu wordu, wysa muna dzeiwe beja wins lels graks, un graks bez mara un skaita! Ak! kas dus munom acim osoru jyuru, del tik daudz graku apraudošonas? Kas munâ sirdi imess myužigu graku nairedzešonas guni, kuri mani atdewe uz myužigu Diwa nairedzešonu. *Diws muns, es kaunejus un nadreikstu pacelt acis munas uz tewim: jo myusu nataisniba, pasawairoja par myusu golwom, un myusu graki izauga leidz dabasim* (1 Ezdr. 9, 6).

Punkts II. Graku lelums un liaunums piaug leidz ar nabadzibu un grecinika napatēicibu. Wyspyrms: Cylwaka nabadziba naw izprutama! un tys nuteik caur jo byušonas nicibu, caur jo darbibas naspecibu, caur wysom jo misas wojibom, kai dzeiwes laikâ, tai ari pec nowes; caur jo dweseles liaunumim, caur jo prota tymsumu, caur jo walias wiltibu. Greciniks ir kai niks, saleidzinojut ar cytim cylwakim: wysi liaudis ir kai niks, saleidzinojut ar winu tikai Engeli; wysi engeli ir kai niks,

saleidzinojūt ar Diwu. Kas tad esi tu, greciniks, saleidzinojūt ar Diwa majestati?

Un tumar, o treisit dabasi, un tumar šitej palnu sauwe, šitys dubliu pyks, šis cylwaks *izstipe pret Diwu sowa ruku un ap-sabrunioja ar tuklu koklu* (Job. 15, 35, 26), un sauc ar Faraonu: *kar ir tys Kungs, ka es klausišu jo bolsam? Es nazynu to Kunga!* (Ex. 5, 2). Un šitys nicigajs, smyrdušajs torps, *dreikst mest Diwu aiz sowas misas* (Ex. 23, 35). Apsatymsoj saule, apdzistit zwaigznas! Diwu cylwaks izmete aiz sowa misas, mozok wertedams Diwu, nakai sowa misu, lobok gribadams sowas misas koribu, nakai Wysswatoku Diwa waliu. O Engeli! kas jyusus wairok breinoj, wai cylwaka liaunums, kurs tik porgalwigi uzstoj pret sowa Raditoju, wai Diwa lobums, kurs tik ilgi protigi paciš grecinika dzeiwošonu, gaididams jo lobošonos? 2) Napateiciba, sawinota ar tik lelu gora nabadzibu, wel styprok pawairoj graka liaunumu. O nicigajs greciniks. Diws tewi apdowynoja ar labdaribom, kuras naw ni saskaitamas, ni izmerejamas aiz sowa deriguma, un augstuma, kuras werutis uz Deweja majestati un jemeja zemibu, ir augstokas par wysu cenu. Un šitos labdaribas Diws tew dewe sewiška weidâ, tys ir aiz sowas *myužigas* milestibas, miliodams tewi ar milestibu, ar kuru pats sewi milioj, ar bezgaligu milestibu un patiši dowynotu, jo tej mile-

stiba teik duta bez wysaida towa nupalna, bez wysaida sowa paša lobuma.

Ar taidom labdaribom un taidu milestibu Diws tewi apdowynoja, Diws kurs pats sew pilnigi piteik, kurs pats ikš sewis ir bezgola laimigs. Un tewi wergu, napaklausigu tik bogoti apdowynoja; tewi, *kurs esi kai reita rosas lase, kas zemê kreit* (Gudr. 11, 23) *kai lapinia, kuru wejs nutrauc* (Job. 13, 25) *kai garaini, kuri pasoroda uz mozu breidi* (Jak. 4, 14) tewi nicigu, tewi sastowušu nu graka nu nabadzibas, lai gon ari paredzeja tik daudz towu graku. Un tu ar malnu un naskaistu napateicibu esi apkaitynojs Diwu, tik lobu un tu dreiksteji *salauzt jo jyugu, saraustit jo saitas un sacit: es nakolpošu!* (Jer. 2, 20). Un eistynos Diwa downas tu pagrizi par graku. O bezdiwigajs!

O Kungs, es asmu napateicigoks par tim pogonim kuri tewis napazeist; napateicigoks par pašim satanim, par kurim Tows Dals nanumyra. Es atzeistu, ka šitej napateiciba, kupâ ar munim grakim ir wyslelokajs munu graku gryutums. Bet apsažaloj, kungs, apsažaloj par manim pa towai lelai žalsirdibai, jo es par sowim grakim sirsnigi žaloju un apsuleju munas dzeiwes izlobošonu.

Punkts III. Graka liaunums un lelums ir bezgaligs, sewiški werutis uz apkaitynota Diwa majestati un lobumu.

Wyspyrms: Diwa majestate ir poroka

par myusu saprasšonu, kai ari augstoka par Engeliu protu, kuri wardamis už šu majestati, uz waiga kreit, aizsadz waigus ar spornim, caur tū izzeidami, ka uz Diwa majestati pasawert ji naw cinigi. Jo kai soka Diwa Gudriniks *Wins ir wysaugstokajs wyswarigajs Raditojs un karalis styprs un dyžan beistams, sadušs sowâ kraslâ un waldušs pasauli* (Ekkł. 1, 8). *Es redzeju sowu Kungu, atsasadušu sowâ tronâ*, soka profets: *un wysi dabasu kara-spaka, stowuši ap Ju pa lobai un pa kreisai pusei* (2 Paral. 18, 18). Un tū, puteklis, kuru wysmozokajs wejs war izjaukt, tu esi atsadrusynojis uzbrukt taidai majestatei? Apdumoj, ku tu esi apkaitynojis? Tu esi apkaitynojis wysstiproku, kurs tewi tymâ breidî, kad tu grakoji, wareja imest elnê. Tu apkaitynoji Diwu, kurs uz tewim skatejos, kurs redzeja, kai tu padareji graku. Tu apkaitynoji wysswatoku Diwu, kura swatumam ir pretigs pat wysmozokajs graks; un kad wel tows graks, kurs ir tik liauns, tik zams un tik nicigs.

2. Tu grakoji ipaši tulaik, kad Diws aptureja parkyunius, lai tewi nanuspartu un meža zwerus, lai tewi dzeiwu uz elni nanurautu. wysa radiba beja apsabruniojuse pret tewi par towu graku (Gudr. 5, 18); un Diws tu wysu aptureja. Wysi towi nuzigumi lelâ bolsâ sauce uz Diwu pec atribšonas—un Diws atribšonas witâ dewe tew pidušonu, pidudams *del graku waidešonas* (Gudr. 11, 24). Un sorgoja tewi kai sowu

ocu-raugu, un nosoja tewi sowâ klepî, kai mote nosojs sowu mozu barnu. Un kas wel leloks, milioja tewi, ka na ar drauga milestibu, kai Jis milioj taisnigus, tad wysmozokajs ar labdaritoja milestibu, wysod pimedams par tewim, lai tewi apbartu ar sowim labdorumim. Un tu winumar grakoji. Kai tad tew izaroda šis lobums klot pi towu graku liaunuma?

Iyutas, aba akti, kuri iztak nu augšejos apdumošonas.

1. *Žaluma akts.* Es tewi apkaitynoju!... es... niks tewi... wysaugstoku byutibu. Zemes torps Dabasu Keniniu; sulainis sowu kungu; cylwaks Diwu!... Pec tik daudzom labdaribom... ar tik lelu napateicibu un nycynošonu... del nicigo lobuma... del zamos koribas... del tukšos gribešonas un liaunuma apkaitynoju tewi, o swatajs Diws, swatajs warigajs Diws, swatajs myužigajs Diws! Kad tu weris uz manim, kad tu man dabasus suleji, kad man ar elni draudeji, kad pec manim goji ar towom labdaribom, kad mani piglobi sowâ klepî, kad man tik daudz reižu jau pidewi—es tewi apkaitynoju! Wai tys war byut? Man rodos, ka tys nawareja byut, bet tumar beja, un biži beja, wysod beja... Ak Kungs! un Diws muns! man kauns un žalums naizsacits. Lai es lobok nu žaluma numerstu, bet lai tewis wairs naapkaitynoju!

2. *Apsajemšonas akts.* Ak Kungs, es nagribu jau grakot. Še priķš dabasu waiga na priķš towa bezgaliga majestata, wystyprok apsajemu, lobok tyukštusu reižu pazaudet wysu pasauligu montu, wysu gudu un pašu dzeiwi, pat wyslelokôs mukôs, nakai Tewi, munu Diwu, munu milestibu kot ar wysmozoku ikdinišku graku, labprotigi apkaitynot. Un sewiški es sorgošus N... graka un N... graka.

3. *Pazemibas akts.* Ak, bada man! Wysu dinu muns kauns man priķšâ, un muna waiga aizkaunešona porkloja mani, (Ps. 43. 16) ka muna dwesele iwainiota nu grakim, wysa slyma, un kai ar winu certumu apklota: ka es Kunga acîs palyku: *liauns un naderigs cylwaks, kurs kai yudini dzer nataisnibu* (Job. 15, 16). *Jo muna nataisniba palyka porok par munu golwu: un kai gryuta nosta apgryutynoja mani. Sapywa un nasamaitoja munas aizdzejušos wotis un muna waiga mulkibas* (Ps. 37, 5, 6).

4. *Graku nairedzešonas akts.* Lai ir nulodetas lepniba un misas koriba, kuras tik stypri maitoja munu dweseli un misu; es jyus nairadzu un jyus asot man ribigi bez gola. Es izalidzu nu jums uz wysim laikim jau wairs niko napadarišu, niko napadumošu, niko taida napasacišu, uz ku mani skubynos lepniba, niko nagribešu, uz ku mani skubynos greciga misas koriba. Tai lai Diws man paleidz!

Saturs apdumošonas par sowim grakim.

I. Towa graka liaunums ir naizmerejams, caur jo naskaistumu un lelumu. 1) Graka naskaistums ir tik lels, ka Diws nu sowas dobas ju tik stypri nairedz un tik stypri apsarib, cik pats sewi milioj: ka wyskaistokus gorus pormaina par wysribigo kim walnim, ka wysas osoras un wysasnis nabyutu spejis to numozgot, kad tik del to numozgošonas Diwa-Dals nabyutu atdewis sowu eistynu asni. Un tumar, ar tik daudz grakim tu esi aptraipejis Diwa weidu ikš towas dweseles. 2) Un towu graku lelums un daudzums, kas ju saskaitis? Cik tu esi grakojis? Meklej ar sowu protu pa wysom towom dinom, un tu atrassi, ka nu to laika, kai tu soki Diwu pazeit, tu, witâ to, ka Jam kolpot, Ju gudynot un miliot bez nustošonas esi grakojis un esi wel darejis tik liaunus grakus...

II. Graka liaunums ir lels caur grecinika liaunibu un napateicibu. 1) Naizsokama ir cylwaka nabadziba caur jo tymsibu, caur misas wojumu, caur walias liaunumu, caur jo myužigu nowi pec laicigos nowes. Un tumar šis maslu maiss atsadrusynoj apkaitynot bezgaligu Diwa skaistumu un Majestati! 2) Pi šitos cylwaku nabadzibas klot piwinota napateiciba padora graka wainiu wel leloku. Diws dewe cylwakam labdarišonas, skaitâ nasaskaitamas, derigumâ na-

apwertejamas, wertibâ bezgaligas. Un tu-
mar cylwaks dreikst apkaitynot tik lelu
sowu Labdari! O liaunajs, o mulkigajs!

III Graka liaunums ir bezgaligs, caur
Diwa Majestati un Jo lobumu.

1) Diwa Majestate! Kas ju lai aptwer!
kas lai saprut, kad paši Engeli Jo priksâ
kreit uz waigim, aizgrobtibâ saukdami:
Swats! Swats! Swats! un nusabreinojuši at-
korto. *Kas, kai Diws?*

2) Un par Diwa lobumu ku pasacisi?
Tu grakoj, un Diws tewi sorgoja nu par-
kyunim, lai tewi nanusyt; sorgoja nu ze-
mes, lai tewi nanurej, nu elnes lai tewi
nairaun sowâ reiklê. Tu grakoji, un Jis te-
wi sorgoja, baroja, milioja. Ak, tu wysod
grakoji! un Jis tew wysod beja gotows pi-
dut. Un towa sirds wel naw pleisuse nu
žaluma? Wel towas acis naw raudojušas?
Ak! kas nu tewim byus?

(Pec šitos apdumošonas wari nuskatit nu „Kri-
stus pakalstaigošonas.“ grom. II. Nudaliu V un
grom. I V, nudaliu VII.)

PRAKTYSKAS PIZEIMES.

Par diwejim graku olutim.

Naw gona nairedzet graku ar lelu ža-
lumu un ribumu, wajag wel, ka šitej nai-
redzešona snagtus leidz pašim graku olu-
tim; jo cytaiž dwesele nikod naizateires un
naapsadrusynos uz nokušim laikim un na-
dabos tos zalta winaldzibas, pec kuras mes

cenšamis, uu ari nanuis taišni uz sowu ga-
ligu merki. Todel šos dinas gorigâ laišona
mes pasacejom: myusu žalums par graku
un graka nairedzešona lai snadzas leidz
pašim olutim; un tys ir šos dinas auglis,
uz kuru mes steidzamis.

Diwkortejs oluts, diwkorteja graku
sakne ir: 1) sowas paaugstynošonas ikorošona,
tys ir *lepniba*. 2) Misas korumu gribešona,
tys ir *misas koriba*, aba *misigums*. Nu šitim
diwejim olutim wyspori izacel nowigi un
ikdiniški graki, sewiški ti, par kuru tawu
ir progoriba; jo mes patiši tik daudz koro-
jam monta, cik jis mums kolpoj del lepni-
bas wai misas koribas. Par pyrmu nu ši-
tim olutim licynoj sw. Roksti, kad soka:
*Lepnibai nikod nadudi waldit ni towâ protâ,
ni wordûs. Jo nu jos jeme isokumu wysa pa-
zusšona.* (Tob. 4; 14). Nu lepnibas, soka sw.
Tomass, socas wysš liaunums. Tū pat wa-
jag pasacit, par misas koribu; jo kai tys
pat swatajs soka: Kad misas koriba ir mi-
sai pateikamu litu gribešona, tys ir tū pa-
tikšonu gribešona, kuras caur misas luce-
klim teik pi dweseles: tys ir caur redzešo-
nu, pisaduršonu, garšu un t.t., tad nu še-
nes iznok spridums, ka misas koriba ir wy-
sim grakim par olutu.

Graku panokumu apdumošona daudz
paleidzes mums del šitu diweju olutu pa-
zeišonas.

I. Wyspyrms apswer ribigumu tos dwe-
seles, kura ar grakim apgryutynota. Kad

ju labi apswersi, tad naw spejams, ka tu nusaturatu nu paša sewis nycynošonas un nairedzešonas. Un kurs tad wares labi saprast grecigas dweseles liaunibu! Salosi wysu pywumu un ribumu nu wysom slimbom, nu wysim citumim, nu wysim myrunim; salosi wysu naskaistumu nu wysim pasaules bidaklim; salosi wysus elnes nateirums... tys wysš byus niks, saleidzynomjut ar dweseles ribumu, kura ir aptraipita ar graku!

Wins winigs graks, padarits ar dumošonu, pormaineja Lucifera skaistumu taidâ ribumâ, ka jo winigo redzešona pazudušim elne ir par wyslelokom mukom. Swati, kurim beja duts iraudzit Luciferu, aizklidze, ka ji byutu mirâ leidz pasaulia pastoras tisai staigot bosom kojom pa korstom uglem, nakai wel utru reizi redzet walnu. Bet kad tys graks, wina breiža, winas dumas graks, padareja wysskaistoku Serafinu par tik liaunu un ribigu, o kai wajag byut ribigai un naskaistai towai dweselei, kura sapywuse nu tik daudz grakim, padaritim na tik win ar dumom, bet ari ar dorbim wordim un aplaisšonu. O kai lels beidakls warbyut ir towa dwesele Diwa prikšâ, aptraipita, samaitota un sazaidita ar tik daudz grakim.

Apsaturi—un ko ni spolwa aprakstit naspej ni mele izstostit nawar, tu pyulejis itû saprast sowâ protâ! Weris: cik malna ir towa dwesele, cik najauka, ribiga... Ak,

patiši, graks ju pataiseja par taidu ribekli, ka lai ari nu elnes byutu izdzeitas wysas mukas, tad wina towas dweseles klotbyušona elnê atleidzynomtu wysas tos mukas... Un kad tu esi tikribigs, tad esi cinigs wyslelokas nairedzešonas. Un tumar! *Towas misas lepniba pacele tewi* (Abd. 1, 3). Un tu kurs palyki par pašas elnes bidaklu, gribi byut cinâ, gudâ un augstok stowet par cytīm?! Tu slyktoks par pašu naškeistu goru, nagribi byut pazamynots un nairedzets? Patiši, *par daudz esi lepnigs* (Iz. 16, 6), kad šitys wys tewi naskubynoj už pazemibu!

Taida weršonos uz sowu dweseli pildeja Swatajus še wers zemes ar wysdzilioku sewis nairedzešonu. Un pareizi. Jo mes nairadzam tû, kas ir liauns, mes ribamis nu to, kas ir ribigs; un kad mes grakodami palikam ribigi, todel caur graku mums pidar sewi pašus nairedzet, sewi pašus ribtis. Tai tad dweseles liaunums un ribigums lai myusus skubynoj uz dziliu pazemibu un myusu misas pidarigu porwaldišonu.

II. Utrajs merdešonas un reizê ari pazamynošonas weids ir elnes piminešona, kuru mes asom nupelnejuši. Sagrakoji, nalaimigajs, sagrakoji. War byut biži un gryuti esi grakojis, lai itu pasoka towa sirds apzinia... tai tad esi elni nupelnejis; tai tad tew pidar myužigas mukas. Warbyut daudz cylwaku, mozok grecigu par tewim, jau dag šitymâ myuzigâ gunî, todel tu, kai wairok grecigajs wareji jau sen tikt wysle-

lekôs elnes mukôs. Tù nupelneji elni, un ar tù pat nupelneji wysu nairedzešonu un wysas cisšonas wel šos zemes wersâ; jo kas ir lelokas stropes cinigs, tys ir cinigs ari mozokas un todel, ka elnes strope por-spej wysleloku stropes pakopini, un sopes maru, kaidu war izcist wel šimâ dzeiwê; todel skaidri radzams, ka wel šitymâ dzeiwê tew pidar sopes un stropes wyslelokajs mars. Kad nupelneji elni, tad naw pasaulêtos sopes tos nairedzešonas, kura byutu leidzona taj, kuru esi nupelnejis; todel kaida ni sope wai nairedzešona tew datyktu, wysod ar patisibu wareja un pidarēja sacit, ka tu caur sowim grakim esi nupelnejis daudz lelokas sopes un nairedzešonu. Todel cik ni daudz tu pats sewi pazamynosi un pats cissi, daudz mozok nakai esi nupelnejis, lai tikai winu ikdinišku graku esi padarejis.

Tu wysu itu zyni, bet wel esi lepnigs! Tù wysam itam tici, bet wel gribi kupt sowu misu, sowu ribigu misu, kura ir par olutu un leidzekli tik liaunim grakim. O greciniks! lai ari uz tewim sabruktu wysas pazamynošonas un apwainiojumi, wysas nalaimes un slimibas, i tad tu wel cistu daudz mozok, nakai esi nupelnejis. Tù itu zyni, bet wysmozoka nairedzešona jau tewi kaitynoj, wysmozoka cisšona izsauc towas skumes. Pimini tù, ka esi nupelnejis wysu elni, ka elnes witâ, Diws caur sowu napabeigtu žalsirdibu, syuta tew mozu

daliu nairedzešonas un cisšonas. Wai tad tew wajag byut lapnam? wai tew wajag lutynot sowu misu?... O elne, o brismiga, myužiga elne, wai tad piminešona win par tewi naspēj pazamynot lepnibu un pamudynot uz misas merdešonu?

III. Trešajs pazamynošonas un merdešonas imeslis ir myusu lela steigšonos uz graku. Kas itu skaiti, esi tik nalaimigs, ka wari otkon sagrakot un sagrakot nówigi. Jo tew byutu dowona breinumus darit, jo swatumâ byutu porspējis jau wysus swatus, jo ar swatu Pówulu byutu bejis pagyuts leidz trešim dabasim un augšok, bet koleidz esi šimâ dzeiwê, kad Diws tew nuligs šowu želestibu, kad tu pats palyktu nauzticigs Diwa želestibai,— tad tu waratu sagrakot, un sagrakot nówigi. Winiajs nalaimigajs nu tim četru desmit laimigim, kuri par muceklim palyka, kupâ ar jim pórbeja wysu nakti bez drebem un bez apowom laiwâ: un jau merstušajs, jau muceklia krunî gondreiž atstoj Diwa želestibu, matas syltâ yudeni, pigatawotâ del winiu kardynošonas un merst par nauzticigu!

Japonijâ diw baznickungi, kupâ ar tawu Spinola, izturejuši treju godu brismigu citumu, un daudz stunžu laikâ dadzynoti uz guns, golâ izalidz Diwa un uzwaras! un nusmodeti nu pašim bendem, teik imasti gunî! Tai, witâ numert par muceklim, ji merst par nudewejim! *Gaudoj egle,*

jo cedrs krita (Zach. U. 2) Atzeisti sewi par woju un naspēcigu, un beistis, jo wel wari ikrist nowigâ grakâ! Beistis pazaudet Diwa želestibu, jo kai soka Apostols: *šėj dowona pi mums stow mola traukūs.* (2 Kor. 4, 7).

Todel, ka esi merstigs, wari numert pašâ grakâ, un grakâ nuit uz Diwa tisu... un nu tisas uz elni. O breinigo patisiba, o lela paskubynošona uz pazemibu. Es nupelneju elni... wel waru grakot... waru myužigi byut pazaudets. Un es wel asmu lapns un wel aukleju sowu grecigu misu, kura ciniga elnes! Jo tik pazudušajs waratu sprukt nu elnes, un ka jam tyktu duts laiks del graku waidešonas: o, ar kaidom sopem jis merdetu sowu misu, kai palyktu pazemigs, lai kot tik mozâ daliâ waratu gondarit Diwam par smodešonu, kaidu Jam ir darejis caur graku! Kodel tad pats ito nadori? Wai na mozoka ir labdariba, ka tik daudz reižu, nupelnejis elni, wel ni reizes natyki jimâ imasts; nakai tyulen pec pyrmo graka nowiga, Diwa taisniba tewi byutu nugremdejuse elnê un Diwa žalsirdiba pec daudz godim nu elnes tewi izdabotu un dutu tew laiku del graku waidešonas? Turpretim, leloka ir želestiba, kuras tu naizlitoj, leloka ir želestiba, ka wel naesi imasts elnê, ka tew wel ir breidis, laikam padejajs, del žaluma, del graku waidešonas, del lobošonos. Ak' brol, kreit uz waiga, pateikdams un raudodams: *Naskaiti sewi naticigu pulkâ. Paza-*

mynojūt owu goru: jo liaunas misas atribšona ir guns un torps. (Ekk. 7, 17—19). Todel merdej sowu misu, kai ju merdetu pazudušajs, kurs del lobošonos byutu bejis izlaists nu elnes.

Tagad wysstyprok nusprid, begt nu wysaida graka, pat nu ikdiniška, uz kuru tewi walk lepniba wai misas koriba. Un sewiški:

1. Ka tu wairs ni dumosi, ni runosi, ni darisi ku taidu, kas tewi waratu pacelt un cytus pazamynot. (Šite apdumoj seikumus. kuri uz tewim zeimojas).

2. Ka naatliausi towai misai niko grečiga, un sewiški caur redzešonu un šaustišonu. Te apdumoj seikumus, tew pidarigus, un naej nust nu Kunga Jezus, koleidz pi Jo kojom *ar rokstu* napadarisi pidarigus spridumus).

3) Kad šitu rekolekciju kortibâ par apdumošonas augli wajag byut *graka nairdzešonai, sawinotai ar žalumu un gondarišonu par graku*, tad wajag, del šito merkia lobošonas sasnegšonas, palelynot tai pat oreju cisšonu: 1) ediniūs, *gultâ un migâ*, 3) misas merdešonâ gon ar rupu osu kraklu, gon ur kaidu cytu misas merdešonu. Uu na tikwin rekolekciju laikâ tys jodora, bet wajag ito napamest ari par wysu dzeiwi; jo šitej orejo cisšona izdud wyslobokus auglius: 1) Pawairoj Diwa želestibu; kuru Diws naatsoka citušam cylwakam; 2) Gondora pa daliai par pagojušim grakim, un caur

tù pat lelâ marâ pasorgoj nu slaucamas guns stropes; 3) Sorgoj labi nu nokušim grakim, gon pamozynojut lepnibu, gon sawoldut mîsu, un caur tù pat daudz paleidz del šitu graku olutu nuwersšonas.

Treša apdumošona.

PAR ELNI.

Punkts I. Elnes cisšonas. Pazūdynotajs ciš mukas ar wysom misas nujautom.

Wysaidas sopes kaidas tikai war gadi-tis. Wysas par reizi, un na tikwin sopes mums zynomos: bet ari wysas spejamos: *tiks apspists... un wysaida sope uz ju atnoks* (Job. 20, 22). O brismiga muka! Golwas tyukstušu sopes wysas doktorim ir zynomas. Bet še, itos sopes un wel wairok, sabruks uz pazudušo cylwaka golwu! Un nasaskaitamas ocu, aušu, zubu, kryušu, sirds, krysta, ikšines, ruku, koju, nerwu un t. t. slimibas! Un ku wel pasacit par elnes muku iručim? Ti iruči porspej wysa pasaulîa iručus. Wysas šitos sopes pleš, raun, saspiž, lauž misas luceklus wysas winâ reizê!

2. Šitos sopes, kuras tikwin idumojut, bailes un šausmes porskrin pa misu, pazuduši ciš naizsacitâ marû, un tumar samarâ ar sowim grakim. Sw. Tomass soka, ka elnes cisšonu wyszamokajs pakopins ir le-

loks par wysom mucekliu mukom, par wysom wojibom un sopem, par wysom liaundaru stropem. Un ku dumoja šityš swatajš par elnes muku wysaugstoku maru? Un kas ju wares saprast? Ak, biži zubu sope wad myusus pi trokuma. Un ku tad jopasoka par wysom sopem kupâ, kuras naw ni izmerezamas, ni saprutamas, kuras ir bris migas un myužigas.

3. Tos mukas byus *pastowigas*. Bez atpyutas, bez portraukuma, bez wysmozoka atwiglynojuma, bez pricas, bet jos muceš wysod, bez nustošonas, bez želestibas: jo žalsirdibas laiks, kad greciniks dzeiwodams žalsirdibas nalyudze, tagad jau byus pagojis. Šimâ dzeiwê wysaidai sopei ir sowa ipricynošona wai pidušona; bet tur, elnes dziliumûs, ni ipricynošonas, ni pidušonas nikaidas nawaida. Šite wers zemes winu dinu gulet wysmeikstokâ gultâ bez pakustešonas byutu par muku; un tur elnê kaida muka byus ar mukom pikoltam pi mukom, tai ka tur ni pakustet nawares, ni sagaidit kaidu atwiglynošonu. Un pec symts tyukstušim godu toš paš sopes un cisšonas pléss myusu luceklus un ikšines; un nawares tos sopes ni nuremdet, ni arjom apjyukt. O greciniki, *Kurs nu jums wares dzeiwot ar rejušu guni, kas nu jums isadzeiwos ar myužigu degšonu?* (Iz. 33, 14).

Punkts II. Dweseles mukas. Nalaimigim, nutisotim uz elnes mukom, byus tej dumošona: *Diws numyra pi krysta del munas*

atpešonas, un es asmu pazudynots! Kristus izleja sowu asni, lai mani nu elnes izglobtu, bet es asmu pazudynots. Swatajs Gors izli-toja wysu sowu želestibu, lai mani iwastu Dabusūs, bet et asmu pazudynots. Es kristigajs... es zakonniks... es baznickungs, izaudzets Baznicas klepī barots ar Kungamisu un asni... radits, del myužigas dzeiwes,—še asmu myužigā nowē! Es dzeiwoju wysleidza kai nabyutu bejis elnes,—un še es elnē!... 2. Un es ikritu šitymā elnē pats caur sowu wainiu. Es wigli wareju byut izpestets. Wysi pestešonas leidzekli bēja, munā rukā. Diws man nažaloja želestibas, man beja daudz lobu paraugu. Ti pat kru-ni, kuri tagad puškoj munu bidru golwas, beja gotowi ari man. Un es goju pec jim., Bet celiā es naiztureju, es grižus atpakal pats pa sowai wainiai. Še, ku es tagad cišu, pi ko pats asmu ticis. O nalaimigajs, o bezprotigajs!

2. Es gribeju pats sewi pazudynot, un es pazudu. Un par ku? *Par mižu sawi, par maizes gobolu* (Ezech. 13, 19) *del mads druskas* (1 Kor. 14, 43) *del lācu wyruma* (Genez. 25, 34). Ak, del wina breiža patikšonas es tagad myužigōs elnes mukōs!... Ar winu wordu, es tik daudz downom nu Diwa apdowynots, caur sowu paša wainiu un liaunumu, par nika litom, par naškeistom darišonom, pats ikritu elnē!.. 4. Un es ikritu elnē *pasastrodojis pa nataisnibas celiu un staigodoms pa gryutim celim.* (Gudr.

5, 7). O nalaimigajs! Man tagad elne stow wairok, nakai byutu stowejuši Dabasi. Man wjadzeja pilikt lelokas pyules, pacist wairok pazamynošonu lai es waratu tikt itymā myužigā guņī, nakai swati lyka pyules del tikšonas Dabasu walstibā. *Taidas litas runoj elnē ti, kuri sagrajoja* (Gudr. 5, 14). Šitos bažas ikš grecinika sirds byus par naizsacitu jo prota muku. Pagotnes tukšums, tagadnes bailigums un nokutnes myužiba, wysod muces pozudušo piminiu. Un jo walia, nugremdeta skumiu un izmysuma bezdibinī, komota un sowa naspaka trokuma, pate sew pimasdama, un pate sewi plyukodama ar brismigom zaimošonom, „wysod gribes to, ko nabyus, nikod nagribes to kas, wysod byus; nikod natures to, ko gribes bet wysod tures tū, *ko nagribes* (s. Bernards). O kaida spolwa aprakstis, kaida mele izstostis tū mukas brismigumu? Jo ni acis redzeja, ni ausis dzerdeja, ni sirdī cylwaka igoja tys, ku Diws sagatawoja tim, kuri ju apkaitynoju. O cik gryuta lita ir elne! (S. Jonis Zaltmutis). Bada grecinikim, kuri par grakim nawaid. *Winiu dalia byus azarā, nu kura izplyust guns ar saru.* (Pasl. 21, 8).

Punkts III. Pazudynošonas muka. Wypas elnes mukas ir niks, saleidzinojut ar pazusšonas uuikom, kuras ir Diwa pazaudešona uz wysim myužim. Tyukstuši elniu ir niks, saleidzinojut ar mukom, kaidas pait nu myužigas slawes un swetiguma

pazaudišonas, soka sw. J. Zaltmutis. Bris-
miga, nasaprosta pazudynošonas muka.
Cik tu esi bailiga! Kad jau elne ir par olutu
un mitekli wysim liaunumim un sopem,
kaidi tikai wers zemes war atsarast; ku
ta tad jopasoka par symts, par tyukstuti
un par tyukstušu tyukstuti elniu? Un tu-
mar, pa sw. J. Zaltmutia spridumam, pat
elniu tyukštuši naspes, sasaleidzynot ar pe-
stešonas pazaudešonas cisšonom un stròpem.
Jo šitej strope, natikwin sowas ilgšonas
ziniâ, tys ir laika ziniâ, bet ari sowa spaka
ziniâ, tys ir zeimojutis uz tim lobumim,
kuri mums pazuda, ir bezgaliga un bez-
mériga. Un kai wyslelokò laime pastòw
ikš Diwa redzešonas, tai wysleloka nalai-
me ir Diwa naredzet. Šitej atmesšona nu Diwa,
pa sw. Augustyna wòrdim, ir tik lela stro-
pe, cik lels ir Diws. O myusu Diws! Glo-
boj myus nu pazusšonas stropes!

Mes napazeistam debesiga lobuma lelu-
mu un todel, soka sw. Jonis Zaltmutis,
nasaprutam, kaidis lels liaunums ir ju pa-
zaudet; bet dwesele breiwa nu šitòs mer-
stigòs misas, tiks pildita ar debesigu litu
saprassonu un degs ar tik lelu winiu kò-
rošonu, ka par wysom mukom byus wy-
sleloka muka—atstumšona nu Diwa, kot
uz winu breidi, un ku tad zeimoj atstum-
šona uz wysim laikim? Ak, bezgola lelo-
kas mukas ir dabasu pazaudešona, nakai
wysas elnes mukas. Jo taidis ir Diwa skai-
stums, ka jo tik ju pazuduši waratu irau-

dzit uz winu breidi, ji najustu elnes guni
un jim roditus, ka ji ir pajemti dabasu
walstibâ. Bet weltigas gribešonas, weltigas
osoras; weltigas ari nupyutas. *Jyusu na-
taisniba atškeire jyusus nu Diwa un jyusu
graki aizkloja Diwa waigu nu jums (Iz. 59, 2)*
uz wysim myužim! Ak treisit un aizgau-
dojit dzerdedami šitus wordus *uz wysim
myužim!*

Punks IV Muku myužigums. Wysbrismi-
goka nu wysom elnes cisšonnom ir Diwa
pazaudešonas myužigums, wysu cisšonu
myužigums. Atnoks sudibas dina, un pec
jos soksis nabeidzama, bezgaliga myužiba;
poris godu symti, un tyukstuši un tyukštu-
šu miljoni, un miljonu miljoni, un wel na-
byus tos myužibas. Un toliok is myužu mi-
ljoni pec miljonim, un taidu miljonu byus
wairok nakai smilšu graudiniu wysûs tuk-
snešûs, nakai lopu wysûs kukûs, nakai
zwaigznu debesîs, un myužigums wysod
byus tikai sowâ isokumâ, jo gola winiai
nawaida. Tai pazudušu cylwaku mukas wy-
sod paliks par elni. Un pazuduši wysod
atmasti nu Diwa. *Lai zyna ikkotra misa, ka
es Kungs izwylku sowa zubynu nu makstim,
un tys zubyns natiks lykts atpakal. (Ezech.
21, 5).*

Tai soka sw. Gregors: tur byus nowe
bez nowes, gols bez gola, meršona bez nu-
meršonas; jo tur nowe dzeiwoj un gols wy-
sod socas“. „Kur tu sapruti, ka myužigums
beidzas, tur jis socas“, soka sw. Hilars. Un

tu nasoki, ka Diws ir liauns; jo kai soka sw. Bernards: „wysod war tikt stropets tys, par ku naw spejams izcist stropi“. Un topec, ka graka liaunums sowâ dobâ ir bezgaligs, todel ari strope par graku byus bezgaliga, myužiga. Cytaiž nabyutu taisniga mara, un Diwa gudriba nabyutu mums dawuse pidarigu imesli del sorgošonos nu graka; jo pašas slaucamas guns cisšonas laigon ir lelas, bet laika ziniâ ir aprubežotas, myus tik moz atbaida, myus moz attur nu ikdiniškim grakim. Todel wajadziga elne, myužiga elne. Elne ir un tej ir myužiga, kai Diws pasaceja: Nanudzešamas guns elne. *Kur winiu torps namerst un guns nazist (Mar. 9, 45). Kur wini nuis uz myužigom mukom (Mat. 25, 46).*

Myužiba! o eisajs words un bezgaligo nuzeime! kad odotas dyurums waratu wiltis myužigi, mums tys izaroditu par napanasamom mukom. Ak, kas tad byus tymâ elnes reiklê, storp wysom sopem, wyslelokom, wysaugstokom sopem!!! „Ak bada, bada, bada! tim, kuri pyrmok baudis elni, nakai patices, ka tej ir“ (Euzebijs).

Jutas aba akti, kuri iztak nu apdumošonas par elni.

1. *Ticibas akts.* O wysgudrokajs un wys-taisnigokajs Diws, es tycu, es tycu, ka elne ir... wai tad na lobok ticet, nakai redzet!... Es tycu, ka nowigajs graks, lai gon

tikai winigajs, nupelnej elni; ka daudz dwe-seliu, kuras Tu radeji del dabasim, caur nowigu graku it uz elni... un ka Tu pats jostur igryud... Tu pats o Kungs, kurs esi tik taisnigs, ka nawari stropet wairok, nakai ir nupelnets. Es tycu, ka graks ir wyslelokajs liaunums, un daudz leloks, nakai jo strope, ka todel wajag jo nairedzet, wajag jo beitis wairok par wysom litom. Todel es wysirsnigok apsajemu ar wysim munim spakim sorgotis nu graka un sorgotis wysa to, kas wad uz ikdinišku graku N... imesles uz graku N... liauna iroduma N... liaunu dorbu N... un turpreti es apsajemu steidzigi kertis pi wysa to, kas nu graka sorgoj un nuwad, nu sewiški šitu leidzekliu NN..., kuri Mani wyslobok issorgos nu Diwa apkaitynošonas: *jo lobok klybam wai naspecigam inokt dabasu walstibâ, nakai turušam diw rukas un diw kojas tikt imastam myužigâ guni (Mat. 18, 8).*

2. *Graka nairedzešonas akts.* Ak, muns Kungs un Diws, del graka bezgaligo liaunuma es jo nairadzu myužigi; del towas bezgaligas milestibas uz manim, es nairadzu graku myužigi; del myužigas elnes un del myužigim dabasim es gribu lobok wysu darit šitymâ dzeiwê, nakai dasalaist wina graka. Ak Diws, pi tos winas padumošonas, ka graks war man atjemt myužigu Tewis redzešonu, man asnis sastyngst, kojas treis un un sirds pleist pušu.

Ak Diws, muns Diws! es nagribu gra-

ka, es nairadzu graku, natikwin nowigu, bet ari ikdinišku. Es nairadzu tū wysu, kas wad pi graka un sewiški nairadzu lepnibu un misas koribu, kuras man tik biži skubynoja uz graku.

3. *Pazemibas akts.* Taisnigajs, myužigajs Diws! es sagrakoju un nupelneju elni! Jo tikai tu byutu taisnigs, es jau sen dagtu elnes guni... es jau sen byutu par walnu apsmikli un kawekli... un es wel asmu lepnigs? Es waru wel sagrakot, waru numert grakâ, es waru, o Diws, wel sewi pazudynot, wai tad man pidar byut lepnigam, o Diws! „Es atzeistu sirsribâ un patisibâ, ka esmu cinigs wysaidas nairedzešonas un apsmiklia. Jo ku es nupelneju ar munim grakim? Tikai elni un myužigu guni!“ (Kristus pakalstaigošona, 3, 25).

4. *Paša sewis nairedzešonas akts.* Ak, Kungs, es tewi aizswižu aiz munas misas (Ezech. 23, 35) un del sowas misas milestibas es aizpelneju Towu nairedzešonu. Del ocumirkliapatikšonas munai misai, es sowu dweseli un misu nudewu myužigas stropes brismom. Še es aizkaunets un pazamynots atzeistu sowu wysleloku mulkibu. Un es ap-sajemu atribt munai misai. Lai ciš, lai pazjud itej misa, ka tikai muna dwesele napazustu. O kai apsaitu ar sowu misu pazudušajs, kad jis waratu atsagrizt pi dzeiwibas? Tū pat man pidar darit aiz pateicibas uz Tewim, ka mani leidz šam nu elnes esi pasorgojis. Jo tej ir wysleloko lab-

dariba, ka mani nu elnes esi pasorgojis, nakai nu tos elnes byutu izwedis. Todel es aizligšu munom misas nujautom -tus prikus N N... Es winiu merdešu taidâ N N... weidâ.

5. *Winaldzibas akts.* O Diws, kurs esi muns isokums un gols, kurs esi mani radojis, lai es kolpoju Tew pateikamâ weidâ, *še kai mols meistara rukâ, tai es asmu Towâ rukâ* (Jer. 18, 6). „Es asmu Towâ rukâ, luki mani un gruzi uz wysom pusem; še es tows kolps asmu uz wysu gotows, jo na del sewim bet del tewim es gribu dzeiwot.“ (Kr. pakalstaig. 3, 15). Ak, dzeiwes korta, pi kuras Tu mani sauci, wai pilnibas pakopins jau izlasitâ kortâ, pi kura Tu mani aicynoj, tys naw elne. Tej wita, tys dorbs, tej c'ššona, kurâ mani pastoti, tys naw elne, kuru jau sen asmu nupelnejis. Todel es Tew upereju sewi winaldzigi. Jo ku man leidzes byut bogotam ar wysaidim prikim nu baudejumim, kad caur jim es waru pazust? ku man škodes pacist nabadzibu un naidu, kad caur itu wysu es waru byut izpestets? O cik skaidra ir šej patisiba, apgaisnota ar elnes guns lismem!

6. *Pateicibas un žaluma akts.* Diws, dzeiwes un nowes Walditojos! es Tew pateicu, ka mani pec pyrmo graka Tu naesi nukowis un elnê igryudis, kai es nupelneju, bet kad Tu man dewi laiku uz želestibu uz žalumu, po towai lelai žalsirdibai. Ak, kad tymâ graka breidî N... (Padumot bailes ap-jem), kad es tymâ breidî, kad šitu graku

dareju, byutu numiris, kai numert wareju, un kai nupelneju, jau sen es byutu ticis elnē. Cytus Tu pazudynoju, warbyut par winu graku, un man tik daudz graku Tu atlaidi. Del ko? Todel, ka mani esi numiliojis wairok par cytim? Un parku? Ak, Kungs, šitos towas milestibas es nikod nasaprasšu! Un es dreiksteju Tewi apkautynot Tewi tik lobu Diwu, tik žalsirdigu, apkautynot tik gryuti un tik daudz kort!... Ak, žal man, liuti žal un es nu wysas sirds nu dweseles žaloju, ka es Tewi kod nabejis un kaidā nabejs weidā apkautynoju... un es gribu lobok symts nowiu, nakai winu graku... Ak, nikod jau, nikod nagribu grakot un, ar Towas želestibas paleigu, wairs nagrakošu!

Saturs apdumošonas par elni.

Pazuduši ciss elnē:

I. *Ar misu*: 1) Wysas sopes, kaidas tik war byut, un wysas reizē. *Wysas sopes jim datiks* (Job. 20, 22). 2) Wini ciss wyslelokā marā: jo elnes wysmozoka cisšona ir leloka par wysom šo pasaulia cisšonom. 3) Ji ciss wysod, bez atpyutas un bez atwiglynošonas, bez ipricynošonas.

II. *Ar dweseli*. 1) Wysgryutoka pazudušu cisšona byus dumas, ka Diws pi krysta numyra par munu pestešonu, un... es asmu pazudis. Es, kristigajs... zakonniks... baznickungs... cytus wežu uz dabasim un pats

elnē tyku... war byut i daudz cytus ar sewim elnē iwylku. 2) Un es pazudu nu sowas wainias, wigli waradams izaglobt. 3) Un pazudu par niku, par breiža patikšonom. 4) Un asmu pastrodojis un pyulejis wairok del pazusšonas, nakai man wadjadzeja strodot un cist del pestešonas.

III. *Kas zeimojas uz pazusšonas muku*, tys ir pazaudešonas redzet Diwu, tad šitej muka ir leloka par wysom, tai ka elniu tyukstuts, ar ju saleidzynojut, ir par niku; jo teik pazaudets bezgaligajs skaistums, todel sope ir lela natik laika del, bet ari jos spaka del.

IV. *Kas zeimojas uz stropes myužibu*. Šitej bezgaligo pazaudešona byus lela, myužiga, un tos sopes ari myužigas. Godu miljoni poris, un nu myužibas jyuras napaгаiss ni wina lasite. Miljonu miljoni godu nuteces, un myužiba wysod tikai soksis... un pazuduši wysod paliks par pazudušim... *lai zyna ikkotra misa, ka es Kungs izwylku munu zubyņu nu makstim, kurs natiks lykts atpakal...* (Ezech. 21, 5).

(Pec šitos apdumošonas wari nulasit nu „Kristus pakalstaigošonas“, Grom. I, nudaliu XXIV).

TREŠA DINA

Pyрма apdumošona.

PAR NOWI.

I Punkts.—*Nowe myusus moca nycynot zemes montu, kas myusus kawej un naatliaun winaldzigi wertis uz wysom zemes litom nu laimigi sasnegt myusu dzeiwes golu. Spridums jau izsacits—numersi (Gen. 2, 17)—tu numeri (Iz. 38, 1) na kas cyts witâ tewis, bet tu pats numeri: tu numeri! Reizi, tik winu reizi numeri, jo cylvakam ir lykts reizi numert (Žid. 9, 27). Numersi tymâ dinâ, kurâ i nadumosi, tymâ stundê kuras nazynosi (Luk. 12, 46). Nazyni kod, kur un kai numeri. Numersi un atpakal' naatsagrizsi un nawaresi izlobot, izperkt tus liaunumus, kurus esi padarejis. Un tai, agrok wai weliok, pazaudejis wysu zemes montu, aplaists nu wysim aizisi uz myužibu (Eccl. 12, 5). Aizisi wins un naturesi, tur aizstowatoja, jo kotram nu myusim pašam wajag izdut Diwam rekinu (Rom. 14, 12). Aizisi ar tukšom rukom, todel ka niko natnesem uz šitu pasauli un, bez šaubom, pajemt ku ar sewim leidza nawarim (I. Tym. 6, 7).*

Tycu šitam wysam, bet wys leloku atdumu gudu zemes darišonom, montam un nuejmu nu celia, kurs mani wad uz munu

beidzamu golu, uz Diwu. Apmonits nu naitaisniga soldonuma, es bagu nu eistyno soldonuma oluta, tys ir: nu swatos winaldzigos skatišonos uz wysom zemes litom, uz wysu tu, kas naw Diws. Un todel naklausu Diwa bolsa, nagribu steigtis uz wysuaugstoku, pilnibas pakopini, uz kuru Diws tai sen mani sauc, bet es wysleidza kai naatkarigajs nu Diwa, ar misibu barojus ar lepnibu gerbus.

O mulkigajs cylvaks! *Jau ir igryusta elnê towa lepniba un pazamynota ir towa nadzeiwo misa: zam tewim paklotas kudes un par towu apsagu byus torpi (Iz. 14, 11). Še tows monts, tows imontojums, torpi!.. Nuswiss uz towas nadzeiwos misas kaidu lupotu—wysu cytu montu, gribut wai nagrigribut, byusi pispists šite atstot. Kad cylvaks numeri wysa napajems leidz ar sewim nedz ar ju leidza is jo slawe (Ps. 48, 18). Kai plyks izgoja nu motes misas, tai plyks i atpakal' grizzis un nu sowu zemes dorbu auglim leidza ar sewim napajems niko (Eccles. 5, 14).*

Wai dzerdi? O nužalojomajs cylvaks ar sewim leidza uz tu pasauli niko napajemsi: sowu slawi, sowu naudu, sowu lapnumu wysu atstosi un tu, liaunajs, napajemsi leidz ar tewi niko nu tim sowim smolkumim, pi kurim tai smikligi esi pilipis un kurus wysur leidz ar sewim wolkoj un nikam naatliauni pi jim dasadurt. Niko napajemsi ar sewim leidza! Towa dwesele,

aplaista pat nu tîm, kas pec tewim litos towu montu, degs slaucamâ gunî, panasdama stropi par monta miliošouu. Wai naesi tu mulkis, ka nagribi par nupalnu atdūt Diwam to, ku dreizâ laikâ gribut wai nagribut byusi pispists aplaist, un aplaist ar bailem un bez wysaida nupalna del sewis. Wai naw mulkiba, pašam steigtis uz slaucamu guni, nycynot augstoku želestibas pakopini, augstoku myužiga guda pakopini? Wai nabyutu lobok atsasacit nu kaidas pasaulia litas, kura mums ir par kawekli pi pilnibas sasnegšonas? Un ku lai mes sokom par pilipšonu pi taidom litom, kuras gryuž myusus nowigûs grakûs, par kurim stropej myusus na ar slaucamu guni bet ar elnes guni.

*Punkts II. Nowe myusus moca nycynot šo pasaulia gudu, kurs ir par utru kawetoju pi sasnegšonas swatas winaldzigas skatišonôs uz wysom zemes litom un pi steigšonos uz tû celiu, kurs wad uz Diwu. O, nužalojamajs miliotojs nycynojamos slawes, tu soldynoj sowu dzeiwi ar jos dyumim un, byudams aptymsots nu jos nataisnigo spudruma, atliauni jaj west sewi nu to celia, kurs tewi wad uz beidzamu голу. O nužalojamajs lepnigajs cilwecin, pisatywoj pi šito škersta un pasawer uz nadzeiwu misu, kura wel kust, bet jej kust na paša: ju kustynoj jau torpi. Un tewi gribut wai nagribut satiks taidš pat liktins: *Leidz tikam**

noksi un toliok nanoksi, te sasissi izpyustus towus wilnius (Job. 38, 11).

Wyss towa worda lelums, ar kuru esi pisapyutis, wysas towas augstas cinibas, ar kurom tu tai lilejis — wysas nowes stundê poris kai susatiws un apdziss wel dreižok nakai guņs towu beru lukturûs dreižok nakai apkluss towu beru zwonu bolss. Sokut ar winu wordu: *byusi wysleidza kai tewis nabejis (Gudr. 2, 2)*. Kad tys kura words beja slawynojams pa wysu zemes wersu, isalaiss zemê, *nanoks leidza ar ju winia slawe (Ps. 48, 18)*. Tad Kopec tai dzenis pec tim dyumim, pec tos myglas, pec tos tukšos skanias, pec to susatiwa?

O nužalojamajs lepnigajs cylwaks! nowe nagaidami atis pec tewis un war byut, ka atis šitymâ pat godâ, šitymâ pat menesî un ari war byut ka atis šitymâ pat nedelê, atis un nûlaupis wysu towu skrosu wysleidza kai misas skaistumu, tai un towu slawi un waru: nulaupis nu tewis wysu un ispizs tewi tymsâ sapywuša nu smyrdušâ škerstâ, kur nawaresi teiktis ar sowu gaišumu un augsdzimtibu, kur paliksi par baribu del torpin, kur paliksi par maslu gubu, par palnu sauwi, un izgaissi. Un ku tew tulaik paleidzes tys, ka wers zemes tewi sauce par skaitu, gudru, augstcinejamu, ka dzeiwojut tu del sewi sasnedzi zemes gudu, waru, cinibu, jo par wysu šitu towai dwe-selei wajadzes cist elnes gunî wai wysu mozok slaucamâ gunî? Salomons, dzeiwo-

dams pynâ pasaulia bagatibâ un lapnumâ, sasnedzis wysuaugstoku pasaulia gudu, slawi un waru, nu wysas sirds uz šito wysa klidze: *niks nu nikim un wyss ir niks* (Eklez. 1, 2). Kad wyss šo pasaulia guds ir par niku dzeiwes laikâ, tad par ku jam wajag byut nowes stundê?

Punkts III. Nowe myusus moca begt nu misas lapnuma, kurs myusu dzeiwê ir par trešu kawetoju, pi sasnegšonas swetigo leidzswora, tai wajadziga pi pilnigi lobas dzeiwes. O muna dwesele! ej sowôs dumôs uz towu škerstu un apsawer sowu numyrušu misu. Apsawer labi kaida golu golâ palyka tej misa, kuru esi tai numiliojuse, ka nasabeist myužigas pazusšonas, ka toli-nojis nu wysuaugstokos pilnibas. Weris — te ir diwejas torpu okas, jos ir towas bejušos acis, kuras warbyut nareizi, bezkaunigi mirdzidamas, kai zibenius laide bezkaunibas lûdes uz nawainibas nûkaušonu! Te malnas sapywušas mišas atlikas, tos ir towas bejušos lyupas, kuras beja tai progorigas uz wysaidim gordumim, un towa zaimojušo un nateiro mèle. Šitys lelajs torpu pereklis ir tows bejušajs wadars, kuru tu nažkod warbyut tureji par sowu Diwu (Fil. 3, 19). Wyss šitys pywums, wysulipigokajs nu wysim pywumim, beja par towu misu, kurai tu tai wysod pyulejis itikt; beja tys diweklis, kuram tu pats klanejis un gribeji, ka ari cyti jam klanitus, — diweklis, kuram nulyki par uperu tik daudz

nawainigu dweseliu, tik daudz liaužu pikropšonu, tik daudz sirdsapziniu un kuram atdewi ari sowu sirdsapziniu.

Dasadur pi golwas kausa, pi šito beidakla, pazwanej koleidz nasabyra palnûs, un pasoki: wai ir werts, del taidas palnu sauwes, del taidas pywumu gubas, begt nu towa beidzamo gola — nu Diwa! Wai naw trokums, wysu sowu dorbu un dzeiwes laiku, wysas pyules un ryupes atdut tikai par tu, ka kaidu breidi towai misai *klotus druscit lobok*, ka lobok jej waratu gulet, ka skaiškok jej waratu gerbtis, ka lapnok ganitis un par šitu pat laiku nagodot par dweseles weselibu? *O zeme, zeme, zeme! klaus Kunga runu!* (Jer. 22, 29). *Niwins nawar diwejim kungim kolpot* (Mat. 6, 24). *Wyss kas ir uz pasaules, ir misas kaisliba, un ocu kaisliba un dzeiwes lepniba, kura naw nu Tawa, bet ir nu pasaulia. Pasaulis porit un winia kaislibas porit. Bet kas pylda Diwa waliu, tys, dzeiwoj myužigi. Muni bernini, jau ir padejo stunde* (I. Jan. 2, 16—18).

Jutas aba akti, kur pait nu apdumošonom par nowi.

O Diws! munas dzeiwes un nowes Walditojs! tycu ka numeršu, jo caur Towu pisacišonu *wysi merstam un isasyucam zemê kai yudins, kurs wairs nasagrizs* (II ken 14, 14). Zynu ka numeršu, bet nazynu kod numeršu, jo Tows Dals pasaceja: *Tymâ stundê,*

kurâ jyus i nadumojat, atnoks cylvaka Dals (Luk. 12; 40). Zynu, ka tikai winu reizi numeršu un ka pec slyktas nowes nabyus man globšonas. Zynu, ka, aplaupits caur nowi nu wysaida monta un cina porišu nu šo pasaulia dzeiwes uz nokušu dzeiwi un ka muna misa paliks par palnim. Tycu šitam wysam, bet dzeiwoju tai kai dumodams myužam nanumert. Dzeiwoju aizmersis; *ka uz šos pasaules naw myusim pastowigas pilsatas* (Žeid 13, 14). Dzeiwoju, nugrimis zemes litu dubliūs, un asmu korigs pec nycynojamò pasaulia guda dzeiwoju bledigâ misas nawaliâ, nasakauneju itikt šitam pywumam un, kolpojut jam, gaisynot naskaikaitamus tykumu pakopinius un myužigu gudu. Isamiliojis sowâ ribigâ misâ, aizmersis par dweseli un jos myužibu dzeiwoju wyswins kai dumodams, *ka cylvaka nowe un pasaukšona ir leidziga lupa nowe un pasaukšonai, un ka cylvaks niko natur wairok par lupu* (Ekklez 5, 19). O mums Kungs un Diws! es asmu torpu bariba, wysribigoku pyužniu un pywumu guba, par smiltim un palnim nicigoks, un tumar dreiksteju celt sowu lepnigu golwu pret. Tewim, Wyswarigajs myužigajs Diws, un dreiksteju wairok cinet šitus pyužnius, šitu munu misu nakai Tewi, jo par loboku tureju liaunù un bezkaunigu misas koribu, nakai Towu wysawatoku waliu!

O dabasi! caur tū naškeistibu, caur tū progoribu, caur tū lepnibu, es sakezeju

munu dweseli un apkaitynoju Diwu! pazau-
deju Jo želestibu un palyku par derigu el-
nes gunei! Ak! paldis tew Diwen, ka wys-
mozokajs es aiztreiseju nu kojom leidz gol-
wai, kad igodoju wysas munas nataisnibas.
Ak muns Kungs un Diws! nužaloju un liuti
nužaloju par wysom munom mulkibom un-
wysom munom bezkaunibom. O ka muna
sirds nu žaluma pleistu! Ka nu šo breiža
isoktu stypri karot ar progoribu, lepnibu
un misas kòribu. Ak! lobok man peški nu-
mert, nakai Kungu Diwu apkaitynot! O Kungs,
atmet šitus trejs cypus, kuri mani tur,
dubliūs, un dud' man ticigu Diwa dalu
breiwibu; dud' man winaldzigu skatišonus
uz wysom šo pasaulia litom, taidu winal-
dzibu, kaida ir myruniam, kuram ir wi-
nolga, wai ju igerb dorga purpurâ un zaltâ,
wai maisâ un palnūs, — wai ju isladz nas-
kaista kuka, wai dorgu akminiu kopâ.

Saturs apdumošonas par nowi.

I. *Nowe moca myus smodet pasaules montu.*
Ar nowi numersi! Nowe zynoma, bet laiks,
wita un nowes weids naw zynomi. Nulau-
pits nu wysa, kas tew ira, nuisi nu šos
pasaules uz *towas myužibas nomu*. Pats... ar
niku... Tu tam wysam tyci, bet kopec tik
esi pisits pi tom pasaules litom? kopec pec
tom tik dzonojis, kopec caur tom atsatoly-
noj nu towa galigò merkia?

II. *Nowe moca myus smodet šos pasaules gudu.* Ej, pisaskoti myruniam! Raug, kai jis nulaupits nu guda un slawes! jau naw pylns tukšas slawes, bet pylns pyužniu: jau naw seits liaužu lilešonas, bet jau paduts torpim par baribu; jau jam nasaklona, bet wysi nu winia it mola, topec ka tys waldiniks, tys gudriniks, tys jaunikis, še šudin jau ir par nacišamu maslu gubu. Taidis un tu byusi, nu ko tad un kopec tad tu gribi liletis?

III. *Nowe moca myus begt nu misas pri-com.* Pisaskoti myruniam, ka tu radzatim, par kù galigi palyka tej misa, del kuras pricas tu izstodi sowu dweseli uz myužigu pazusšonu. Pisaskoti tim maslim, kurajūs parinojas torpi un pasoki wai tys naw padejò mulkiba, ka tik pyuletis, tik ryupetis par tū maslu gubu, par tū palnu sauju un nasaryupet, nasapyulet par dweseles ispestesonu?

(Pec šitos apdumošonas wari nuskaitit nu „Kri-stus pakalstaigošonas.“ grom. I nud. XXIII un grom. III nud XX).

SKAITIŠONA.

Par šos dinas gorigu apdumošonu merki un par cytim leidzeklim sewis pazeišonas, tys ir, par apdumošonu, sirds apzinias izmeklešonu un par graku syudzešonu.

§ 1.

Šos dinas apdumošonu merkis ir aptei-rešona myusu dweseles, kurai wajag soktis nu paša sewis pazeišonas. Paša sewis zy-nošona, tys ir, pazeišona un sajusšona sowas bedibas, ir tad par wysleloku labdaribu un napacišami wajadzigu nusacejumu atsagriz-šonas un izpestešonas. Pi šitos sewis pazei-šonas tik napacišami wajadzigas un labdari-gas, liuti mums pipaleidz šos dinas apdu-mošonas. Apdumošona par nowi parodeja mums, ka mes asam *niks*, apdumošona par tisu parodis mums, ka mes asam *graks*; tai tad obejas šos apdumošonas dud mums saprast *kò un ku mes asam warti*.

I Nikas mums naspej lobok izrodit myu-su bedibas un nicibas, kai myrunis, kad mes uz tū skotomis. Tikku dwesele izit nu misas, jau tej misa ir myrunis. Tik spej nowe uz jos izspist sowas zylas zei-mes, sacitim ka sowu zigeli, jau, weris, smyrduši swidri dzan nu myrunia nust klotasušus, jau ikšinê myruniam syucas pyužni, jau pipyuš misu — jau pleš ju — jau wysa misa palik par maslu gubu. Jau nu tos maslu gubas celias torpi un, raug, ar kaidu progoribu ti gulst uz tos cytkort skaistas un lutynojamas misas. Caur tom pašom acim, kuras cytkort lapni wyzulioja kai diwi saules caur tom pašom lyupom, kuras cytkort izlaide skaistus wordus, šu-din pasaroda pyužni un torpi.

Un tagad nusalaid towâ *nicibas dubê* (ps. 39, 3), un pazyni pats sewi — skotis kas tu esi. Še wyss šis torpu pyulis beja par tu patmilibas diwekli, par tū misu, kuru tu tik ryupigi lutynoji, ar porpricom baroji un dzirdeji. Ti bailigi myrunia golwas atwarumi, ti beja acis un ausis, kuras beja par iručim tik lelu graku. Skotis par ku porsawerze skaists augums, lels tows spaks. Samidz tos kaulu atlikas: papyuti uz tom puteklia atlikom, un izzeisti, ka tu esi zemes sauja, maslu maiss, apperwets škersts. Še wyss tows lelums! Raug, cik apdumošona par nowi stipri paleidz mums pi pazeišonas myusu bedibas un nicibas!

II. Pi sewis pašu pazeišonas na mozok mums pipaleidz apdumošona par tisu, uz kuru mums jasastoj pec nowes. Tej apdumošona wysskaidrok parodis mums *myusu dweseles liaunibu un nicibu*; bet sewiški: 1) jos wiltibu, 2) jos dreizumu uz wysaidu liaunumu, 3) jos naspecibu uz ku lobu.

1) *Jos wiltiba*. Myusu dweselei wajag byut par swatas Trejadibas atspidumu, par dzeiwu Diwa baznicu, par swatuma spigeli, kurajâ atspuguliotu wysu tykumu gaišums. Bet diwamžal, kaida starpiba ir storp tū, par ku ir, un par kū jaj wajadzatu byut?

Jos *atminia* ir par palti pylnu wysnašmukoku bilžu un tukšu dumu, kuras celias nu winumarigas cyldynošonas, paejušas nu liaunom kaislibom un šatana.

Jos *protis* ir par *klaidu*, oklumu un tymsumu, kurajâ dzeiwoj liauni padumi, moni, nazynošona un nataisni spridumi.

Jos *walia* paduta liaunam, palyka par wysu kaislibu nawalnicu, un ir pispizta darit liaunumu, kuru smodej.

2) *Jos dreizums uz wysaidu liaunumu*. Myusu dwesele tik ir wysod dreiza uz liaunu, ka jo žalsirdiga Diwa ruka atrautu nu jos sowu želestibu, tej kotru breidi ikristu ikwina graka bezdibinî. Idumojam sew ruku nu augsta turnia turušu aiz motim cylwaku, kurs škrin warduša sara un smolas bezdibinî... Še, woja bilde myusu dreizuma uz liaunu, un Diwa milasirdibas, kura myusus nūtur.

3) *Jos naspeciba uz lobu*. Pateicut idzymtajam grakam myusu dwesele na tik win ir dreiza uz wysu liaunu, bet wel jaj ir idzymta naspeciba uz lobu; tik toli, ka del izdarišonas pat wysmozoka dorba, par kuru byutu nupalns uz myužigu dzeiwi, jaj wajag pordabiskas paleiga želestibas — pamudynojušas, un wel na kaidas nabejs, bet sekmigas, tys ir, taidas, par kuru Diws pyrms myužigi zyna, ka jaj pasadus myusu loba walia; un tej želestiba pec Diwa taisnibas nakreit nikam, un nikas pats naspej jos aizpelnet.

III. Apdumošona par nowi un tisu, parodidama mums, kas mes asam, leidza ar tu paroda mums, ku mes asam warti. Un patiši. Jo par tū ir towa misa, par kū tu

redzeji pagojušâ apdumošonâ, *kopec tad lepnojas zeme un palni?* (Ekk. 10, 9). Jo tu esi maslu maiss un torpu bariba, *kopec tewi uzcel towa sirds...* *kopec izapyuš Diwam preti tows gors?* (Job. 15, 12, 13). Jo tu esi palni un niks, *kopec tad tu dusmojis, kad kas tū putekli smodej, kad kas tū niku tur par niku?* Jo tu esi tikai par dublim, sašķertim nu wojumim un grakim, *kopec tad gribi, ka tewi liletu?* *kopec beistis, ka tewi smodetu un zamynotu?* Jo tu naesi kas cyts kai tikai pyužni un wysnaskaistoki masli, *kopec tad tik augsti par sewim dumoj, un uzacel par cytim augšok?* Jo pec škersta aizslegšonas un wel pyrmok izdzist del tewis šos pasaules guda spudrums, *kopec tad tu jo tik gribi?* Jo otkon apdumošonâ par padejū tisu iraudzisi sowâ dwesele liaunas kaislibas, kuras ju brismigi spaida wai imasdamas ju dziliâ nuskumšonâ, wai pacaldamas wers zwaigznom uz tukšas slawes dyumim, wai aizdadzynodamas ar dusem, atribšonas un bezkaunibas guni, wai otkon saltidamas ar gorigu soltumu, grauzdamas skaudibu, porjemdamas ar baili un nikod mira nadudamas. Radzadams tad taidu sowas dweseles bedibu, nicibu un wiltibu, *kopec winiâ miliojis un nu jos tik lepnojis?* *Kopec lobok napasmodej jos nu naaizadedzi ar swatu naidu uz sowas misas liaunom kaislibom?*

Un wai na werts nairedzet sowu misu, kura ir par wysa liauna irūci, par wy-

sas bedibas sedekli? Wai tu wel nikod naesi padumojis par tū, ka towa misa ir par towas dweseles nudeweju, wysaida graka perekli, bezkaunibas skubynojumu, kardynošonu sedekli, tykumibas inaidniku, nikod nanurimstušu liaunumu jyuru?

Un wai naw werts nairedzet sowas dweseles, kura uzstoj pret Diwu un Dabasi, kura pasataisa zemei ribiga, palik par kaislibu kolpyuni, klaidu olutu, — graku palti un misas nyknu nawalnicu? Ak! porstoj jau byut bailigs, bet sajem drusumu pimynadams tū, ka *kas nu jaunibas dinom porpricâ audzynoj sew kolpu, pečok redzes ju napaklausigu.* (Pros. 29, 21).

Tad stropej sowu misu un pasit ju nawaliâ (I kor. 9, 27); un karoj pret towu dweseli, jo *kas milioj sowu dweseli, saceja Kristus, tys ju pazauda; un kas nairedz sowas dweseles šimâ pasaulē, tys ju uzgloboj del nokušas dzeiwes.* (Jon. 12, 25).

Tad atraisi towas dumas un sirdi nu tom litom, kuras tew kotru breidi war izraut nowe, lai sudibas dinâ nadaitu tew žalot, ka tu jos tik beji numiliojis. Ak, uzstoj sew pretim, un uzwari pats sewi; tagad pi krysta padim labprot uperej tū, ku pi nowes grib-nagrīb byus joatstoj. Jezus tewis lyudz par N... wai tad wari tu šitu Jam atsacit, — Jam, kurs tew un par tewi atdewe wysu, pat leidz padejaj asinia lasei! Ak par daudz ir progorigs un korigs tys, kam Diwa naw gona! (Sw. Augustins).

IV. Apdumošona par nowi un tisu na tikwin myusu dweseli atswabadynoj nu pasaules litu milestibas saitom, bet wers to pipildej ju ar Diwa baili, kura myus moca begt nu nokušom dusemem... un darit cinigus waidešonas auglius (Luk. 3, 7, 8), kai ari styprinoj ikš mums graku nairedzešonu.

Un patiši, tys kas eistyn pordumoj par tū, ka graka breidī nowe ju war nuraud del izdušonas rekina nu to pat graka pret bezgaligi gudru, tai tad wysu zynojušu un bezgaligi taisnigu, tai dad naporlyudzamu Tisotoju, kurs dweseli un misu war pazudynot elnē (Matt. 10, 28), — Kas par šitu nupitni pordumoj, tys gribes lobok tyukstuškort numert wysopigokōs mukōs, na kot winu reizi Kungu Diwu apkaitynot, — un aizkligs ar Juzupu: *kai tad es waru padarit šitu liaunibu, un sagrakot pret munu Diwu?* (Gen. 39, 9). Ak, meilu brolit, *wysōs towōs darišonōs pimini par padejom litom un tu myužam nasagrakosi*“ (Ekkł. 7, 40). Še ir trejs augli, kurus mums atness apdumošona par nowi un tisu, — augli, kuri pidar pi pyrmos nedelias aba pi pyrmos dalias šu apdumošonu. 1) *pazeišona sewis pašu*; 2) *Nairedzešona graka*; 3) *Iznycynošona graku olutu*, par kurim ir: pasaulia guds un misas porpricas, aba cytim wordim, *lepniba un misiba*.

V. Pec myusu atraušonas nu liauna palik mums myusu iwesšona pestibas celiā.

Pi to liuti paleidzes apdumošona par pazudušu dalu. Šimā apdumošonā, pazynuse sowu bedibu, aizkligs ar pazudušu dalu: *Es te bodu merstu... Celšus un išu uz munu tawu*. Kopec? Lai krist pi winia kojom un lyugt pidušonas: Taws, asu sagrakojis! (Luk. 15, 17, 18). Tai tad, šej apdumošona wad pi pilnigas graku syudzešonas, kura ir par durawom uz pestešonas celiu.

§ II.

Apdumošonas par nowi un tisu liuti pipaleidz pi atklošonas myusu bedibas un nicibas; bet del pylnas pazeišonas sewis pašu wajadzigi wel cyti leidzekli, un par tim ira: 1) Apdumošona par Diwa un Baznicas bauslibom, kai ari par golwas grakim, 2) Sirdsapzinias izmeklešona, 3) Graku syudzešona nu wysas dzeiwes.

I. Apdumošonā par Diwa un Baznicas bauslibom, kuras war byut par prikšmatu ikdinišku apdumošonu, mums wajag pordumot par ju gudigumu, pareizibu un swatumu, kai ari par pinokumim, nu winim iztakušim; un apdumošonā par golwonim grakim, mums joizsauc ju nusmodešonu, kai ari joizmeklej, kamā mes asam wainigi. Pi šito pipaleidzes caurskatišona myusu dweseles spaku kai ari misas nujautu. Un tam wajag nutikt ar tū merki, lai izzynot, wai un uz cik, un kamā mes tus spakus un nujautas izlitojom liaunā. Tys

i ir skatišonos bezdibinia dzilinî, tys ir, myusu dweseles nuslapumûs. Wai tam, kas šitai nadora, *un naredz, ka Kunga acis ir daudz spudrokas par sauli, caurradzušas wysu liaužu sirdis skotušos uz nuslaptom pusem.* (Ekk. 23, 28).

II. Utrs leidzeklis, kurs paleidz pazeit sewi pašu, ir *sirds-apzinias izmeklešona*, un šej ir diwenaida: *wysporeja un atsewiška*. Wysporeja pipaleidz sasagatawot uz graku syudzešonu nu wysas dzeiwes, un dud mums pazeit tagadeju myusu dweseles stowukli: un nustodidama myusu ocu priškâ graku lelumu un dažaidibu, liuti myus pazamynoj, un caur tu pašu sekmigi myus wad pi sewis pašu pazeišonas. Taida sirds—apzinias izmeklešona ar Diwa paleigu apgaismos *tymsibas apsagus* (I kor. 4, 5).

Atsewiškas sirds-apzinias izmeklešonas merkis ir apkarot myusu wojumus atsewiški, tys ir, winu pec utra, isocut nu golwono, tys ir, wysškodigoko. Un tam wajag nutikt ar tû nudumu, lai karojut ar kotru nu jim atsewiški, tû drušok uzwaret, — kas nutiks tû wigliok, ka uzwarejut golwonu wojumu, wysi cyti wojumi palik wojoki. Šaj sirdsapzinias izmeklešonai wajag nutikt kotru dinu par wysu dzeiwi, jo tew kotru dinu wajag karot un uzwaret, kad tikai nagribi byut uzwarats. *Karošona ir cylvaka dzeiwe wers zemes.* Job. 7, 1). Caur šaidu atsewišku sirdsadzinišas izmeklešonu mes wyspusigi pazeistam myusu naspecibu

uz lobu, bet šimâ kai reiz pastow myusu styprums, jo izzeistušam sowu naspecibu un saucušam uz Diwu, Diws paleigâ pasasteigs. Tymâ atsewiškâ sirds apzinias izmeklešonâ skaidri radzadami myusu bedibu, mes paši sewi nusmodejam, pasazamynojam pret Diwu un imontojam Jo želestibu wajadzigu ikdiniškâ karošonâ.

III. Trešajs leidzeklis pazeit sewi pašu ir: *graku syudzešona nu wysas dzeiwes*. Lai gon laiks šos graku syudzešonas wysporigi izkreit uz pabeigom pyrmos dalias gorigu apdumošonu, tumar wysporigû sirds-apzinias izmeklešonu, kai jau mes izasacejom isokumâ, wajag isokt isocut šos apdumošonas uz reizi, lai tû lobok pisagatowot uz graku syudzešonu. Tu graku syudzešonu wajag darit breiwûs laikûs, nalikut škersliu cytom apdumošonom. Un jodora ju bez porigim skrupulim (likas bailes, ka kas napalyktu naiwarots) tumar ar wysu ryupibu, ka byudama pylna un smolka, byutu par mira olutu uz wysu dzeiwi, bet sewiški nowes stundê. Pitam ryupigi wajag iwarot: 1) laiku, kurs nuteceja nu padejos graku syudzešonas, 2) padaritu graku skaitli un gryutumumu, 3) myusu stowuklia pinokumus.

Bet wai mums josarekinoj nu wysas dzeiwes, wai tikai nu wysa goda, wai nu wel eisoka laika spreizša, tys ir atkarigs nu gorigò wodunia, nu kura, jo ir spejams, jomeklej paduma nu paša isokuma gorigu

apdumošonu. Bet kotrâ ziniâ isocam syudzēt tus grakus, kuru wel nabejom izsyudzejuši, wai tikai slikti izsyudzejuši, un kuri ikš mums cel wysleloku namiru, wai wyswairok ir beistami nowes stundē. Sameklejom taipat nuslaptus un swešus grakus, kuri gul uz myusu sirds, tys ir, taidus, pi kuru padarišonas palykam mes paši wainigi caur iliaunošonu wai caur kaidu cytu imesli. Taipat ryupigi izmeklejom sirds apziniu na tik win makladami padaritu graku, bet ari aplaistu lobu dorbu, kai ari nulaidibas myusu pinokumu pidišonâ. Un apsyudzam sewi pašus tik borgi, cik borgi myusus apsyudzes šatans sudibas dinâ pret Diwa—Tisotoja waigu.

Ar winu wordu tū graku syudzešonu wajag izdarit ar taidu ryupibu un pilnibu, kai wysleidza kad mes pec jos tyulit byutumem pasaukti uz Diwa tisu, lai mes caur ikšeju drušu aplicynošonu byutu drusi, ka šu gorigu apdumošonu laikâ mes nusa-teirejom tik labi nu wysom pusem, ka nokutnē jau mums nabyus wajadzibas otkon caurskatit myusu pagojušu dzeiwi. Bez tos apsadrušinošonas naimontotu mes wyslelokos pricas un pazaudetū gorigu apdumošonu golwonu augli. Par golwonajim diwim škerslim pi tik swatas un augligas pasajemšonas ira: 1) *pyules* pi graku rekinošonas, 2) *Kauns* pi ju izsyudzešonas. Kas zeimojas uz *pyulem*, tad tos paliks wiglas, kad iwarosim tus lobumus, kuri nu jom

pait,—ti ir: 1) skaidroka pezeišona graku liaunibas, 2) leloks žalums nu ju padarišonas, 3) styproka un sekmigoka apsajemšona izalobot kai ari leloks Diwa paleigs pi graku izasorgošonas, 4) loboka sasa-gatawošona uz pijemšonu Kunga Misas un Asinia, 5) Lelokas ceribas uz izpestešonu un leloks drusums nowes stundē. Kas zeimojas uz *kaunu* izzeit grakus, tad del jo uzwarešonas sw. Augustins pasnadz mums trejs iručus, tys ir, trejs imeslius. Pyrmū nu tim winš izwalk nu paša grecinika personas, sacidams jam: Kopec tu kaunis izzeit tū, kò naskauneji padarit? Nasakaunej pasacit winam, kò nasakauneji padarit ar daudzejim wai daudzeju acis. Nasorki pret graku, un sorksti pret jo izsyudzešonu? Utrs imeslis iztak nu gorigas personas puses, kura grecinikam soka: O cylwaks, tys, kù es izdzerdešu nu syudzešonòs, mozok man byus zynoms, nakai kad es par tū nabyutu pawysam dzerdejis: Kopec tad tu kaunetumis man izzeit towus grakus? I es tak asu cylwaks bedigs un grecigs, kopec tad manis kaunis? Trešajs imeslis pait nu bailigos tisas. Patiši, lobok ir pacist drusku kauna pret winu personu, nakai pečok pret wysim swilt nu myužiga kauna! Beistis syudzētis pret winu, bet nasabeisti tò, ka, jo naizasyudzesi, jo nuslepsi kot winu nowigu, sudibas dinâ wysi tew napiduti towi graki tiks atkloti wysam pa-

sauliam. Pišķir pi to wel i tū, ka towa graku syudzešona war byut towâ dzeiwê jau padejò, ka nu jos war byut atkariga wai myužiga ispestešona, wai myužiga pazusšona, —myužiga pazusšona, kad kauns uzwares, —myužiga izpestešona, kad tu pats uzwaresi kaunu.

Tai tad caur Diwu un caur Dabasim zwarinoju tewi, munu brolit, *nasakaunej runot patisibu par towu dwešeli. Jo ira kauns atwadušs graku, bet ira kauns atwadušs slawi un želestibu: Nasaskoti uz personu pret towu personu, ani uz malim pret towu dwešeli* (Ekk. 4, 24, 26). Kaunis graku padarit, bet nasakaunej ju izzeit. Esi druss graku syudzešonâ, un imontosi sew swatu želestibu un myužigu gudibu. Sw. Gregors pazemigu graku syudzesonu cinej suplok ar wysleloku tykumu; jo daudzkort wairok wajag drusuma pi graku izsyudzešonas, nakai pi waruniga tykuma izpildišonas.

SIRDS-APZINIAS IZMEKLEŠONA,

kura zeimojas uz grakim, paejušim nu lepnibas un misibas.

I. Lepniba, kura pec Sw. Tomasa ir nakortiga kaisliba pec sowas pasaaugstynošonas, na tik pec sowas dobas ir atsewišks, nowigs un wysgryutoks nu wysim graks, bet wers to ir par olutu un isokumu wysu cytu graku, topec ka jaj ir sows is-

paids uz wysim grakim. Atsewiški lepnibas barni ir tì: tukša slawe, ambicija, likuliba, dusmes, skaudiba, pasmodešona, nairedzešona, podrušiba, cytu pelšona, liliba, lelmāniba, augsta par sewim dumošona, styurgalwiba, napateiciba, napaklausiba, napacitiba, cyldynošonós un tai toliok. Topec ka lepniba pi nika gadejuma lelojas, sleidzas pec guda, apsamat par tykumigu, wigli dusmojas, niurd pret wersibu, skaudiga ir, nairedz tūs, kuri jaj taisa pormatumus, pašu sewi tikai cinej un tur par gudru, paša sewi lilejas, smodej cytus, pordruši par sewim dumoj, pi wysa keras beidzut ir styurgalwiga, napateiciga, napaklausiga, napacitiga un winmar cel namiru.

Te sasarekinoj ar sewi: 1) Wai tew wysôs towôs darišonôs ir eista griba (intencija) wysâ un caur wysu tikai Diwam kolpot, un caur towim dorbim, witâ meklet Diwa guda, wai nameklej tik sew guda? Wai nacinej pats sewis un sowu darišonu wairok nakai tu pats un towas darišonas tū pelnej? Un ku greciniks ir pelnejis? Wai nasaceli lelumâ wai nasalilej? Wai nastosti wysim por sowim nupalnim un tykumim, gribadams, ka tewi cyti gudynotu?

2) Iwaroj; wai namilioj pyrnu witu un paaugstynošonu cytu priškâ? Wai pawersigi izrodidams pazemibu, klusumu, dešewibu, soldonumu un t. t., nameklej paaugstynošonas aba kaidu pasaules lobumu? Wai naw napateikami, kad cytu, kuru tu

skaiti par zamoku, wairok gudynoj nakai tewi? Wai naw tew napateikami, kad redzi cytus augšok par tewi celiamus un gudynojamus? Wai nasadusmoj, kad kas towu gudu aizker? Wai naturi nuslaptu dusmu uz tū, kas tewi pazamynoj? un. t. t.

3) Iwaroj tai-pat, wai naesi skaitlī tū, kuri dumoj, ka tikai ji wysu saprut un todel cytus pazamynoj? Wai naesi skaitlī, tū, kuri slawynoj tikai sowus dorbus, tur tikai sewi par gudynojamim, un tikai sewi skaita par spējigim darit lelas litas? Wai napidari pi taidim, kuri tikai sowas dumas skaita par lobom, — kuri nagrib byut par paklausigim, — kuri meklej sew prikšrucibas del napelnetu tykumu un nupalnu — kuri cel namiru lai sewi paaugstynot? un t. t. Nu šitos lisos sirds apzinias izmeklešonas tu wigli pazeisi, cik dzili lepniba ir ilaiduse saknes towâ sirdī. Un todel sirsniigi apsajem pyuletis izraut ju nu sowas sirds un atmest nust. *Lepnibai nikod naatliaun waldit nedz towôs dumôs nedz wordâ jo nu winias isokumu jeme wysa pazusšona* (Tob. 4, 14). II Par utru myusu sirds lipigu slimibu ir misas koriba, kura ir par nasaskaitamu graku olutu. Misas koriba ir par maklatoju liaunu misas prīcu. Jos ribigi barni ir: apsareišona, pisadzeršona, naceistiba, slynkums, zinkoriba skaudiba un t. t.

Pameklej sowâ sirds apziniâ, wai naed un nadzer par daudzi, wai nalutynoj par daudzi sowas misas ar meikstom drebem

ar meikstu gultu un garu migu? Pameklej sowâ sirds apziniâ, wai naesi par laisku pi dorba, wai nasadzonoj pec kaweklim wai namilioj sedet bez dorba? Pameklej sowâ sirds apziniâ, wai nasaskoti ar patikšonu uz napiklojigom litom, wai namilioj klausetis nakaunigas runas un wai namilioj pats taidas runot? Pameklej sowâ sirds apziniâ wai naskaudi sowu tuwaku bagotibas un labklojibas, wai namilioj satiksmes ar nalobim liaudim, wai naturi kaidu slyktu pijukšonu un draudzibu, kuras wad uz graku? un t. t.

Iwaroj: kaidâ grakâ tu wysu wigliok ikreiti un pyulejis izraut ju nu sowas sirds, piminedams tus wordus nu gromotas: „Krištus pakalstaigošonas: Patiši, mes pašus sewi maldynojam caur namaronu milibu, kura mums ir uz wysu misu. (Kr. P. 1, 24).

UTRO APDUMOŠONA.

Par tisu, kura byus pec nowes.

I dalija. *Ir lykts cylvakim reizi numert un pēc tisa* (Žeid. 9, 27). Pate pa sewim nowe nawysod ir bailiga un na reti godos, ka jej ir gaidama, jo caur ju beidzas šos pasaules mukas un wojošonas; bet kas nowi dora par bailigu, tad tej ir tisa, uz kuru ikkotram cylvakam tyulen pec nowes ir josastoj. Topec ka mums wysim byus jo-

pasaroda Kristus Trona priškâ (II. Kor. 5, 10). Un ikkotrs ness sowu nostu (Gal. 6, 5). Kas tewi tisos? Tisos bezgaligi gudrajs Tisotojs, kurs agrok beja par wysžalsirdigoku Pestitoju, un kuram tagad wajag byut par wystaisnigoku Tisotoju, kura nawar nūrperkt un porlyugt. Un winš teiks: šitu tu dareji, bet es kluseju, bet ku ilgok tys Tisotojs te kluseja, *tu borgok stropes tur* (Ps. 49, 21). Par wysim towim padaritim grakim, wai caur misas nujautom, wai caur dweseles spakim, wai caur runu, wai caur dorbim, wai caur aplaišonu, par wysim tewi stropes. *Wysu, kas doros, Diws wilks pi tisas, par ikwinu wai lobu wai liaunu dorbu* Ekk. 12, 14). Un soku jums, *ka nu kotra welti pasacita worda, kuru liauds izbylstu tisas dinâ byus joizdud rekins* (Mat. 12, 36). Wysas tad towas darišonas tiks wysusmolkok izswartas un ar bailigu tisu tisotas — wysas, niwinas naizjemut.

Byus nutisoti graki padariti pret Diwa un baznicas bauslibom, nasawerut uz tū, wai ji ir, padariti pret Diwu, wai pret tuwaku, wai pret pašu sewi. Byus nutisoti nuslapti un aizmersti graki un ari sweši graki, tys ir ti graki, kuri beja cytim par sagrakošonas imesli — ar winu wordu wysi. Un cik byus taidu graku, kuru šite naredzi, bet tur iraudzesi! Tur iraudzesi wysaidus sowus grakus, grakus, kurus nawaresi saskaitit un nawaresi saprast ju leluma.

Un ari par aplaistim lobim dorbim dais dut atbildi. Un kaidas šarmas tewi porjems, kad izdzerdesi, šitus wordus: *saskaiti, nuswer, izdoli!* *Saskaiti* tos želestibas, kuras dzeiwodams esi sajemis. O Diws! cik towu želestibu ir pazaudets un pasmodets! *Nuswer* jos uz towas pasaukšonas sworim. Te naw sudobra un zalta swori bet Kristus asinis. Še kaidi ir swori un kaida jim bezgaliga wertiba. *Sadol* ju lobu un liaunu litošonu. Un kaida lela starpiba! Cik towu pinokumu aplaists, cik daudzi izpestešonas leidzekliu atmasts un cik gadejumu uz lobim dorbim pasmodets!

Ak nicigajs cilwecin! ku isoksi darit, kad Diws tisotojs ar sowu lelu un warigu bolsu nu tewim pawaicos: *Izdudi rekinu!* *Izdud rekinu* nu to laika, kurs tew tik želigi beja duts del waidešonas par grakim, del želestibu pawairošonas, del myužiga guda nupelnešonas, nu to laika — to wysudorgoko monta, — kuru tu pawadeji wai slynkodams, wai daridams tū, ko tew pawysam nawajadzeja darit, wai otkon dari dams liaunu. *Izdud rekinu* nu tom downom (talantim), kuras beja tew itycatas un kuras tu aproki zemē wai ar dusemem sameideji un wai pat litoji Diwam preti. *Izdud rekinu* nu tik daudz aplaistom wai slikti izpilditom graku syudzešonom Diwa misas un ašnia pijemšonas, gorigom apdu mošonom un t. t. *Izdud rekinu* nu tim grakim, nu kurim wareji izasorgot, par tom

dweselem, kuras wareji izpestet, par tim tykumim, kuras wareji izplatit! Ak Kungs! *ar nagudu ir apklots muns waigs!* (Ps. 68, 8), *jo muna dwesele ir pipildita ar liaunu un muna dzeiwe dasatywynoja pi elnes* (Ps. 87, 4). Golâ uz tos tisas wel wajadzês izdut rekinu ari nu tim lobim dorbim, kuri slikti ir izpilditi, *jo tymâ laikâ ar swecem smalki izmekles Diws Jeruzalemu* (Sof. 1, 12). *Kad pajemšu laiku, es taisnibas tisošu* (Ps. 74, 3), soka Kungs. „Un myusu taisniba“, stosta sw. Gregors: lykta uz Diwa tisas, par naitaisnibu paliks; un tys, kas taisnibas dari-tojam izarodeja par teiru un spudru, Diwa — Tisotoja acis izarodis par nateiru un tymsu“.

Tulaik daudzi, pec myusu dumom, padaritu lobu dorbu, pasarodis par liaunim, kad byus zynoms kodel un kaidâ weidâ ji ir padariti, wai kad byus zynoms ar kaidu merki jus darejom. Un na wins, kas skaiteja sewi par bogotu ar lobim dorbim, tur iraudzes sewi par bedigu, *nabogu, tryucigu, oklu, plyku* (Apst. 3, 17). Te dzi-liok izdibinej sewi, ka naapsomonit myužigi.

II dalia. — *Un pazeis wysas baznicas, ka es asmu tys, kas izmeklej eikšus un sirdis: un ikkotram nu jums dušu pec winia dorbim* (Obja, 2, 23). Par šitu porsorgoj myusus Diws, kurs apgaismos *tymsumu apsagus un atklos siržu padumus* (Kor. 4, 5): un ar aci, kura cauri redz dumas un nudumu, caur-skatis towu dweseli un skaidri pirodis jos

dreizumu uz liaunu un naspecibu uz lobim dorbim. Tur smalki byus saskaititi towi graki un sadaliti pec ju ipašibom; byus nuswarts ju gryutums un izrodita ju nagentiba. Wyswarigajs Diws izmekles ikkotru towas dweseles jutu un wysus towu darišonu olutus; parodis wysu towu tukšumu un wysu towu skubynojumu monus. Ar winu wordu, wys wins kai winâ bildê parodis wysas towas dzeiwes darišonas un wysas steigšonas uz pilnibu, un uz žalsirdigim dorbim; parodis wasalu wirkni želestibu, ar kurom tewi apdowynoja, bet kuru tu nalitoji, wai slikti litoji.

Un kad tai pastora dinâ stowesi pret Diwa waigu, tad kai tew pasarodis graku liaunums? Kai pasarodis porpricu un slawes griba? Kai pasarodis tew towas nagan-tigas jutas wai smikligo šo pasaulia niku miliošona? Idumoj sew protâ tû breidi, kad stowesi pret Diwa — Tisotoja waigu un padumoj par tim dorbim, ar kaidim tu labprot stotus pret Jo waigu un par tû pilnibu, kaidu tew wajadzatu turet. Padumoj tagad par tom dumom, kaidas caltus towâ golwâ par swatu winaldzigu skatišonus uz wysaida guda, uz wysaidim gryutumim, uz wysaidu weselibu? O kai utraidi soksi dumot postora dinâ par tom litom, kuras wad tewi uz liaunu un kuras tagad turi par lobom. „Tulaik nabogs un pazemigs lelu ceribu tures un gudrinikus apjems lelas bailes. Tulaik numerdeto misa wairok pri-

cosis nakai ar wysulobokim edinim barotò misa. Tulaik wairok zeimos bagatibas nycynošona nakai wyss zemes monts. Tad pyulejis, žaloj par sowim grakim, ka tisas dinâ byut tai mirigam, kai ir mirigi swe-tigi“ (Kristus Par. st. 1, 25). Tad nyu nycynoj, merdej un stropej sowu misu, dori tū, kas tew byus wajadzigs tymâ breidī, jo cytaidi tisas dinâ gauži raudosi.

III dalia. Tymâ bailigos tisas dinâ ni wins attaisnošonas words nabyus pijemts, bet wel wyss apwainios tewi un pats iraudzesi, *ka nawari byut attaisnots* (Rom. 2, 1). Jo gribesi atsataisnot ar nazynošonu, tad towa pat ticiba tewi pazudynos, todel ka utraidi ticeji un utraidi dareji. Jo gribesi atsataisnot ar ticibas tryukumu, tad ticibas tryukums tewi pazudynos, jo ir pasacits: *Kas natic, tys jau ir pazudynots* (Jon. 3, 18). Jo ar sowu naspecibu atsaturet gribesi, tad tew preti stosis wysas želestibas un tys paleigs, kurs tagad nu tewis ir pazamynots. Jo soksi pormest sacidams, ka beja gryuts, tad Kristus wordi tewi apwainios: *muns jyūgs ir jauks un muna nosta ir wigla* (Mat. 11, 30). Jo gribesi nucelt nu sewis wainiu tū sakraudams atsaspizdams uz wacuma, weselibas, dzeiwes apstoklim, temperamenta un t. t., tad nu reita puses leidz woroka pusei pasacels nasaskaitams daudzums towa wacuma, weselibas, dzeiwes apstokliu, temperamenta—swataju un pazudynos tewi caur sowu pi-

maru. Pats tows Engels-sorgotojs witâ tewi aizstowet, soks tewi apwainiot sacidams: „Wareji palikt par swatu! Pats esi wainigs sowai pazudynošonai!“ Un walns, radzadams towu izmysumu, parodis tew diwejas gromotas: winu swatas ticibas, utru towas dzeiwes, un pasacis: „Weris, te towa ticiba, te towa dzeiwe: te tows lykums, te tows irodums...“ Un niko naleidzes osoras un lyugšonas, jo beidzes želestibas laiks—jau beidzes! Un niko tulaik naleidzes nužalošona par padaritim grakim un bailes par grakim, kurus wari padarit uz prikšu, jo jau naturi laika izlobot sowu dzeiwi, *laika wairs jau nabyus* (Apok. 10, 6). Nawaresi tulaik atsadut Marijas globšonai... *Kad apdzissi, soka Kungs, aizklošu dabasus un aptymsošu ju zwaigznas: sauli aizsegšu ar tyucem un menesnica nadus sowa spudruma* (Ezech. 32, 7). Un borga naatsaucama tisa nukriss uz tewis, kai škersta woks, uz myužigom berem! Ak tisas dina! beidi mani tagad, ka nabyutu man par bailigu tulaik, kad atnoksi!

Jutas aba akti kuri iztak nu apdumošonas par nowi.

I. *Pasazamynošonas un aizakaunešonas akts.*
„Ak, bada man, kad atis tisas dina un sirds apzinias gromotas tiks izplāstas! kad byušu stodits pret bailigu Tisotoju un man aizkligs: Še cylwaks un jo dorbi. Un ku sokšu tulaik darit, o Kungs! kad dabasi

atklos munas nataisnibas un zeme stosis man preti. Tad nawarešu pasacit niko nu kauna nulaidis golwu, treisedams, sasabaidis, stowešu pret Towu waigu“ (Sw. Augustints).

II. *Bailes akts.* Ak bailigs breidis! nu kura nawaru izasorgot un kurs warbyut te pat, te pat klot pi manis! Ak naizsokamas bailes! te graki mani midz, te otkon Diwa taisniba; wers golwas apkaitynots Tisotojs, zam kojom atsagts elnes bezdibenis un sirds apzinia grauž munu sirdi. Ak, kur man pasaglobot? Pasaglobot nawar, kad dzerdis warigajs Diwa bolss: celitis myruni, stojitis uz tisas! Ak! Kas igododams šitu bolsu napasamuss nu sowim grakim un naaiztreises, tys jau na gul', bet jau ir numiris“ (Sw. Anzelms). Diws, lai ar manim tai nanuteik! „Kai parkyunia reibišonu dzeržu towus spridumus, o Kungs! un nu porsabeišonas un bailem aiztreiseja wysi muni kauli un geibst muna dwesele“ (Kristus Pakst. 3, 14).

III. *Žaluma akts.* *Apsažaloj uz manim, o Diws, del towas želsirdibas. Bet caur lelumu towas želsirdibas, apmozgoj munas nataisnibas* (Ps. 50, 3). Nužaloju nu wysas munas sirds par wysim munim grakim un nairadzu jus nu wysas munas dweseles, jo caur jim apkaitynoju Tewi, muns bezgaligajs lobums!

IV. *Paša sewis pazeišonas un nairedzešonas akts.* Zynu tū, o Kungs, ka asmu gre-

cigajs cylwaks, sazistajs ar wysaidom nataisnibom graka kolps. Zynu, ka es asmu niks un graks, ka asmu naspecigs uz lobim dorbim un specigs liaunūs dorbūs; zynu, ka munas dusmes ir naaprubežotas un ka muni tykumi tik ir satraipiti, ka jus dreižok war nusaukt par porkopšonom nakai par tykumim. Un todel, ka zynu sewi, smodeju un pazamynoju sewi pret ikwinu radibu. „Un kas man tū dus, ka es nu sowim wojumim cinigi pasazamynotu pret liaudim (S. Bernards). O wysubriknokō misa, jo caur miliošonu tewis es tik daudz reižu asmu apkaitynojis beistamu Tisotoju, tad zwereju myužigi tewi nairedzet. O spu-drò winaldziba uz šos pasaules montu un nabadzibu, uz weselibu un slimibu, uz wysaidu paaugstynošonu un pazamynošonu—o, swatò winaldzba, ar tewim nu šo laika gribu kolpot munam Kungam un Diwam ka tisas dinā izdzerst Jo aicynojumu: Ejte sweteti nu muna Tawa apturit walstibu, kura del jums ir sagatawota nu pasaulia isokuma (Mat. 26, 34).

Nowes apdumošonas saturs.

I. Wysi stosimis uz tisu, uz kuras wys-smolkok byus caurskotami wysi myusu dorbi—wysi, 1) Wysi padariti graki. 2) Wysi naizpilditi myusu pinokumi, wysas nusmodetos aba slikti izlitototas želestibas, wysi pagaisynoti breiži, wysi aplaisti lobi dorbi,

wysas, naizlitotos •aba slikti izlitotas downas, apdowoņoņonas un talanti. 3) Wysi lobi dorbi slikli izpilditi wai caur ju leidzeklim, wai caur ju nudumu, wai caur ju merki.

II. Wysi graki byus saskaititi, izdaliti un nuswarti. Wysom sirds jutom byus izzeimota moksa. Wysa myusu dzeiwe byus parodita kai wystaisnigokâ spigelî.

III. Nabyus tur patwersmes ni globšonas, natiks pijemts ni wins atsataisnoņonas words, jo pret tewim sasacels wysi swati, kuri byudami tymûs pat apstoklûs, kai mes, tys ir ar taidu pat weselibu, ar taidu pat aizajemšonu, taidâ pat stowukli, taidôs pat gryutibôs un kardynoņonôs palyka par swatim. Pats Engels-sorgotojs dus libcibu mums pretim. Un Diwa Mote naaizastos par mums, jo jau želestibas laiks porgoja un atgoja tisas laiks, padejos, bailigos tisas laiks.

(Pec šitos apdumoņonas wari izlasit nu Kristus Pakst., III Gromotas XIV daliu).

PRAKTYSKAS PIZEIMES

kai gatawotis uz nowi.

Pi šitim gorigu apdumoņomu lobumim pidar piska itit ari sasagatawoņonu uz nowi uz tû swetigu dweseles stowukli, kurâ mes nasabeistam satikt nowi kotrâ breidî.

Un patiši, kas nawar gorigu apdumoņonu laikâ pisagatawot uz nowi, tad kod jis wares pisagatawot? Kad tagad naatroda breiwa laika, tad kod jis ju atrass? Un kas pec gorigu apdumoņonu naw pisagatawojis uz nowi, tad kod jis pisagatawos? Še tew, dorgu broļ, pisatagatowoņonas uz nowi leidzeklis; izlitoj ju labi un tu byusi laimigs.

§ I. Kai wajag gatawotis uz kristiga cylwaka nowi.

Atsamet uz celiu sowâ ustobiniâ un pajemis rukâ krystu, idumoj, ka šitymâ breidî Engels—sorgotojs sludnoj tew nowi, sacidams: Tai soka Kungs: *Sakortoj sowa satu, jo numersi un napaliksi dzeiws (Iz. 38, 1).* Uz šito Engelia-sorgotoja aicynojumu prigigi aizklidz: *O, Kungs, še es asmu sagatawojis, še es tows kolps.* Pec šito soki šaidus wai šim leidzigus wordus: O muns Kungs un Diws, dzeiwes un nowes dewejs, kurs mums par grakim esi licis numert, nu wysas sirds še nairadzadams munus grakus, labprot'atsadudu towam lykumam, nužaloku par jim un nowi, kuru, pateicut sowim grakim, asmu tik daudzi reižu aizpelnejis, ar pricu pijemu kai atleidzibu par wysim munim grakim, lai tikai sasnegt tû swetu tu witu, kuru sasnedzis wairs naspešu grakot.

Tai, Kungs, winaldzigi skatidamis uz wisa numeršu tymâ witâ, tymâ stundê un tai, kai Tu gribesi. Nasawerut uz to, kaidu tu man nowi sagatawosi, kaidôs mukôs un kaidâ slimibâ es numeršu, nubučošu towas tâwa rukas, un lai nuteik towa walia... wyss šitys wel naw elne, kuru caur sowim grakim na reizi asmu aizpelnejis. Numeršu miliodams Tewi un nairadzadams sewi. Lai torpi atrib munai misai, kura beja par tik daudz graku imesli, lai es paliku par palnim un par niku kaidis es asmu, lai pasaulis palik breiws nu to grecinika, kurs nycynoja Towu soldonu jyugu un tik toli бага nu sowa ejstò, galigò merkia.

§ II. Sirds apzinias izmeklešona nu pagojušas dzeiwes un tagadejo dweseles stowuklia.

Nowes stundê stosis pret towom acim dzeiwes un dweseles bilde, un todel aiz laika, izmeklej ju, ka tulaik nabyutu par weli.

1) Kaidis ir stowuklis towas dweseles? Jo tew wajadzatu numert šitymâ breidî, wai byutim jau sasagatawojis? Waicoju na nu orprotigò towa drusuma, bet nu towas sirds apzinias, wai esi sasagatawojis? Wai esi nusorgojis tu nawainibas swatu wainiudziniu, ar kuru pats Kungs Jezus towas kristišonas laikâ ir tewi appuškojis? Un jo winiu esi pazaudejis, wai esi jo me-

klejis caur eistynu graku waidešonu? Wai labi esi izsyudzejis wysus sowus grakus? Ar winu wordu, wai ir towa dwesele apwylhta ar guda drebi un izpuškota ar Diwa želestibom? Wai tu gribatu mumert taidâ dweseles stowuklî, kaidâ dwesele myusu atsarun? Wai naw towâ dweselê tò, kas ju daritu par namirigu, kad šimâ breidî wajadzatu tew numert? Ak, broļ, tewi apjem šaubas un bailes!... Un wai naw orprotigi kot winu breidi dzeiwot ar taidu sirds-apziniu, ar kaidu nagribi numert?

2) Kai dziwoj? Pec ko tai ryupigi dzonojis? Kai izlitoji sowu laiku, spaku un dorbu? Wai del Diwa? Wai del dweseles un myužibas? Wai tikai del pasaulia, del sowas misas un walna? Wai tik ilgu myužu dzeiwodams nudzeiwoji kot winu godu, winu menesi bez graka? Wai upereji Diwam nu sowas dzeiwes kot winu dinu, winu stundi? Ku padareji del Kristus? Ku paciti del Dabasim? Wai esi kod padarejis koč winu warunigu lobu dorbu? Kaidis ir tys dorbs wai kaida to loba dorba aplaišona, kas nowes stundê padaris tewi nami-rigu? Un ku atbildesi, Diwam, kad jis pamekles nu tewis rekina par šitu towu dorbu N... par šitu pisasišonu pi liauna dorba N...

3) Kai tu gribatu dzeiwot, kad nowes stundê tew atliautu dzeiwot nu jauna? Uz kaidu steigtus pilnibas pakopini? Kai

gribatu kolpot sowam Raditojam? Wai tad un tulaik tai pat nužalotu pec sowas dzeiwes, kad porskatidams ju iraudzitu, ka leloku jos daliu esi pawadejis lobûs dorbûs, misas merdešonâ, lyugšonôs un t. t.? Wai patyktu tew tymâ breidî towa tagadejo dzeiwe? Ku tew paleidzatu tymâ breidî tej misas koriba, kuru par wysu sowu dzeiwi lutynotu, pilditu wysas jos gribas un t. t.? Ku tew tymâ breidî wodetu, ka tu dzeiwodams byutu bejis par ubogu, par slymu, par nacinejamu, par nycynojamu? Ak, nowes stundê par wysgryutoku litu byus nulaidiga, porpriciga un tukša dzeiwe un par wysuleloku pricu byus nupitna, pylna pazemibas un patmerdešonas dzeiwe. Cikam ir laiks, steidzis izlasit.

4) Kai numersi? Wai tej myužigòsworstišonòs storp lobu un liaunu dzeiwi, atliaun tew ceret, ka tu leidz nowei nudzeiwosi ar lobim dorbim? Nowe ir par dzeiwes atbalsi. Kaida ir dzeiwe, taida ir ari nowe. Un tys, kas slikti pawadej dzeiwi, tikai caur breinumu war numert ar swatu nowi. Un tu, kurs tai woji karoj ar kardynošonom, wai wari druši ceret, ka iweiksi wysas tos kardynošonas, ar kurom nowes stundê walns gribes ikardynot? Wai nawajag tew beitis, sowas wiglos pasadušonas liaunam, kura tu tagad ar wysom saknem nagribi izraut nu sowas sirds, un wai nazyni to, ka nowes stundê walns war ju izlitot tew uz pazusšonu?

Wai padareji kod ku lobu? . Wai iza-perki nu slaucamas gunis caur labprotigu graku waidešonas guni.

Un nusweris labi wysu šitu stipri ap-sajem nagrakot un, ka to naaizmerst, aiz-roksti: „O cik laimigs ir tys, kurs tagad wysu uzwarej un ir taidis, par kaidu grib byut nowes stundê“ (Kristus Pakst. 1, 23).

§ III. Par padeju Diwa misas pijemšonu un postoru swetibu.

Nu wysas sirds nužaloj par sowim grakim un apsajem lobok tyukstušu reižu numert, nakai winu reizi sagrakot, un tad idumoj sewî, ka tu jau mersti un uz tewim atnas Diwa misu un asni. Pakritis uz celim ar wysuleloku pazemibu un padi-wibu ikš gora pijem Wysswatoku Diwa misu un asni. Pec apzeimoj ar swata kry-sta zeimi towas picas nujautas tai, kai šitys ir ar Swatu Eleju pi postora swetibas un padiwigi runoj tai: Caur šitu swetibu un sowu wysleloku želibu lai atlaiž man Diws wysas munas pokorpšonas, kuras asmu padarejis caur redzešonu †, caur usšonu †, caur garžu un runu †, caur dasaduršonu un staigošonu †, caur misas koribu. Ikš worda Diwa Tawa, un Dala un Gora Swata. Amen.

Un nu jauna wysustyprok nužaloj par wysim grakim, kuras esi padarejis caur sowom nujautom un del gondarišonas par

grakim uperej wysas tos sopes, kuras Kungs Jezus ar wysom sowom nujautom ir citis del tewis. Golâ korsti lyudz towu wainiu pidušonas un atlaisšonas tū stropiu, kuras esi aizpelnejis un lyudz Diwa želestibas un pastowibas Diwa kolpošonâ leidz nowei.

§ IV. Par padeju gorigu dweseles atwelešonu.

Idumoj sewî, ka esi aplaists nu doktorim un mersti, — ka baznickungs snadz muku un grabnicas sweci, ka jau dzerdi wordus, kuri aicynoj towu dweseli nu misas: *Kristita cylvaka dwesele atstoj pasauli!...* Un te radzadams sewi storp diwejom myužibom: laimigu un nalaimigu, un wel nazynodams sowa liktinia, aiztreis swatâ namiribâ.

Pec tam izpildi ceribas aktu un soki. „*Kodel skumiga esi muna dwesele un kodel dori mani namirigu? Turi ceribu ikš Diwa*“ (Ps. 41, 6, 7), kurs war un grib tewi izpestet! Un laigon towi graki ir leli, tumar leloka ir Diwa želestiba. Jis ir myusu Taws, želsirdigs uz sowu dalu wojumu; Winš zyna myusu napilnibu, un *Winia želsirdiba ir uz wysim Winia dorbim* (Ps. 144, 9). Un patiši, wai tad atsacis myusim dabasus Tys, kurs atdewe myusim sowu Dalu? Ak, kas natic Diwa želestibai, tys apkaitynoj Jo acis, jo Winia acis ir pagriztas uz tim, kuri tur ceribu ikš Winia. Un pi tam mums ir aizstowatojs *pi Tawa Jezus Kristus taisnigajs* (I Jon. 2, 1). Winia wys-

swatoki certumi aiztoves towas darišonas; Winia nupalni un asnis ir towi, tupec ka Winš tew jus škinkoja. Dowynoj jus Myužigam Tawam un tiks izpestets, jo tu wairok dudi nakai esi wainigs. Še—raug—towa miliba! Pi krysta pikoltajs Diws lic uz tewim sowu golwu del mira pasumynošonas. Winš izstipe rukas, ka pimigt tewi pi sirds, kuru ir atdarejis del towas globšonas! Tad, o muna dwesele, salic ceribu ikš towa Diwa Pestitoja.

Un tagad wardamis ar wysaugstokom jutom uz krystâ pikoltò Kunga Jezus, izpildi nokušus Aktus: Tycu ikš Tewis, o myužigò taisniba! Pasazamynoj pret Tewim, jo asmu niks un graks. Nužalaju, ka Tewi, o bezgaligajs Lobums, asmu skumynojis! Gribu lobok numert, nakai Tewi kot ar wysmozoku graku apkaitynot! Ceru, ka caur Towu bezgaligu milasirdibu un želestibu dabošu pidušonu, želestibu un gudu. Milioju Tewi, o muna Miliba, Krystâ pikoltajs Jezu, wairok par wysu. Pateicu par wysom Towom labdaribom, kuras man par wysu dzeiwi esi dewis! Pec Tewim es slopstu, kai pec muna galigò merkia: uz Tewim es eju, pijem mani! še, towos rukôs atdudu munu Goru!... Jezus! Marija! Juzup!...

§ V. Dweseles jutas pec nowes.

Izpildejis augšok airoditus Aktus, idumoj, ka esi jau numiris un ka atstojis

šu pasauli, esi porgojis uz myužibas nomu, ka jau beidzes tisa un tu esi aptisots uz slaucamu guni.

Un Tad iwaroj šitu:

1) Kad towa dwesele jau izgojuse nu misas un, atstojuse wysu, nuis uz winiu pasauli, tad par kaidu jaj pasarodis towa myrušo misa un wyss tys, ku towa misa milioja? O cik tulaik gribatu towa dwesele, ka tej myrušo misa sewi wastu tagad labi! Un cik tulaik towa dwesele gribatu, ka tagad towa misa labi litotu šos pasaulles litas? Ku tulaik sprissi par gudu, par weselibu, par labklojibu, par porpricu? Un ku sprissi par swatu winaldzibu uz šom litom.

2) Ku iidama slaucamâ guni towa dwesele dumos par ikdiniška graka liaunumu? Ku dumos par labprotigu gondarišonu par grakim? Ku domos jej par gryutu dorbu pi pilnibas sasnegšonas? Ku tulaik jaj leidzes šos pasaules monts, porpricas un steigšonos uz slawi uz waru un uz gudu caur ku jej beja pelnejuse sew tikai slaicamos gunis mukas. Un otkon ku jaj wodetu nabadziba, pazamynošona, mukas slimibas, kad caur tom jaj byutu nawajadzejis cist slacamâ guni wai mozokajs, byutu samozynojuse slaucamas gunis gryutumus?

3) Kad byutu atliauts pec nowes nu jauna isokt dzeiwi, un kad tows engels sorgotojs pasludynotu tew, ka tu pec meneša laika nu jauna numersi, tad kaidu dzeiwi

wastu? Kai dzeiwotu! Nuswer tū wysu, atjaunoj sowu apsajemšonu un nu šo laika dzeiwoj tai, kai tu dzeiwotu, atsagrizis atpakal, nu slaucamas gunis uz wina meneša laiku lai caur waidešonu par grakim izapestet nu slaucamas gunis mukom. *Swe-tets ir tys kolps, kuru, kad atnoks jo Kungs, atrass šitai doram. Patiši soku jums, ka pastatis ju uz wysa sowa monta (Mat. 24, 46, 47).*

TRESA APDUMOŠONA.

Par pazudušu dalu

I dalia. Pazudušajs dals pajemis sowu monta daliu moldos pa toleju molu. Te mums jaiwaroj trejs litas:

1) Nu kurines it? 2) Uz kurini it? Kodel it?

1) It nu wysuloboka tawa, kurs ju sirsnigi milioja; it nu dzymdynotoju satas, kurâ jam labi klojos; it nu kolpim un draugim, kuri ju cineja un milioja. 2) It uz toleju molu, uz nazynomom zemem, kuras atsarun wystoliok nu tawa satas. 3) Aizgoja caur sowu wiglprotibu, mulkibu un lepnibu, jo nagribeja dzeiwot tymâ witâ, tymûs gryutumûs un tymûs apstokliûs, kurûs taws jam lyka dzeiwot. Ak, uz kaidom nalaimem ju gryuž jo napa-klausiba!

Saleidzinoj sewi ar pazudušu dalu un iraudzisi, ka tu taipat esi pazudušajs dals, jo kotrs nowigs graks ir par attolynotoju un atdalitoju tewis nu Diwa. Cik reižu esi nowigâ grakâ ikritis, tik reižu esi atstojis Diwu, towu Tawu, kurs bezgaligi tewi milioj; towu Tawu, kurs del tewis niko nažaloj, kura satâ del towas dweseles beja wysaidu želestibu daudzums un naizsmeliamis oluts sardonuma, mira un guda. Tu atstoji taidu tawu un aizgoji uz graku zemi, kura atsarun wystoliok nu dabasu Tawa satas,— uz zemi kura ir par wysaidu namiru, nabadzibas un pazusšonas olutu... Nalaimigajs cylwaks! kodel šitu padareji (Gen. 3, 13). Kauns man aizdora lyupas, bet tu zyni pats, kodel esi tai padarejis?...

Ak milasirdibas taws! cik es beistus, ka Tu ari man napasacitu to bailiga worda, kuru sen jau asmu nupelnejis: *jyus mani atstojot un es jyusus atstoju* (2 Par. 12, 5). Bet o Kungs, idumoj tū, ka lai gon es porstojū byut par towu dalu, bet Tu naporstoji byut par munu Tawu. *Apsažaloj uz manim det towas lelas milasirdibas* (Ps. 50, 3) un ar sowu *milestibu wilc mani pec Tewis* (Dzism. 1, 3).

II dalia. Idumoj sew prota, kai pazudušajs dals gona cyukas. 1) Nabadzigs un plyks; kad wysu pagaisynoja, soka nabadzibu cist. 2) Merst bodâ: *es te bodâ merstu*, 3) Aplaista nu wysim tim, kuru del pazaudeja montu, nusamete pi wina

tos zemes bogotnika — pi walna. 4) Nu to nataisnigo sowa kunga, kuram labprot pasadewe un kolpoj, ir bez žaluma apgryutynots: *nusyuteja ju uz sowu muižu, lai gona tur jo cyukas*. Še, dweseles stowuklis, kura caur grakim ir aplaista nu sowa Raditoja.

Jo šitej dwesele wasdama palaidnigu dzeiwi, tys ir nadiwigu, kaisa sowu montu, tys ir: laiku, želestibu un dowonas, un palik: 1) nabadziga un plyka; plyka, jo ir aplaista nu Diwa želestibas drebem; nabadziga, jo ir pazaudejuse Diwa spudrumu un paleigu un wel nu elnes slapkawom ir bailigi iwainiota. 2) Merst bodâ, jo iznycynoja dabasu mannu, tys ir apdumošonas; bag nu dzeiwibas maizes, tys ir nu Wyswatoka Sakramenta, kurs satur un pastyprinoj dweseles spaku, un steidzas uz cyuku baribu, tys ir uz misibu un uz naškeistom porpricom. 3) Aplaista, izsmita, pasmodeta nu tim, kuru del tej tai bezkaunigi kaitynoja Kungu un atstoja sowu Raditoju, Pareiza lita, ka ari radiba ju aplaide, pazamynoja un nudewe. 4) Golâ kaislibas, kurom winia tai zami kolpoj, apsait ar winiu wysborgok. Un kai pazudušajs dals byutu pricigs pipildit sowu wadaru ar tom palawom, kuras ede cyukas, bet i tū nikas winiam nadewe. Tai pat ari grecinika dwesele, kura steigdamis pec porpricom, atsatolynoja nu towa wysaugstoko lobuma byutu priciga baudit maklatu pricu pylnumu.

bet par wolti, topec ka winia wai naspej ju atrast, wai ocu mirklî jos zaudej, wai sirds apzinias graužumi padora ju par ryugtu. Taidis ir brismigs pazudušo dala stowuklis, — taidis ir nalaimigs un apraužams tos dweseles stowuklis, kura caur sowim grakim atsatoļynoja nu sowa Kunga un Diwa.

Un tymâ pat laikâ, cik mirigi un laimigi dzeiwoja sowa tawa mojôs to nalaimigò broļis! Daudzi wairok gryutumun un swidru wajadzeja panest tam izbagušajam nu tawa satas broļiam, ka nabadzigi dzeiwot un wilkt sowas gribas gryutu jyugu, nakai byutu wajadzejis cist pacitigi nasut paklausibas jyugu sowa tawa satâ. Un tam leidzigi daudz mozok gryutumun atrun tykumu celiâ taisnigi Diwa dali, nakai ti, kuri nagrib kolpot sowam Tawam nu bag pa graku wai winaldzibas celim. *Kuri beistas sormas, uz tim izkriss snigs* (Job. 6, 16). *Begs nu dzelža brunem un tiks uz šaunama wara luka* (Job. 20, 24).

III dalia. Pazudušajs dals grižas uz tawu. Trejs litas uz tū ju pagrize: 1) Piminia par pagojušu laimi; *cik daudzi olgodžu tur pa pylnam maizes tawa satâ.* 2) Tagadejo nabadzibas bilde: *un es te bodâ merstu.* 3) Ceriba uz wysloboko Tawa milasirdibu: *celšus un išu uz munu tawu.*

Ka tu šitos trejs litas labi iwarosi tad jos ari towu protu pagrizs uz Diwu. Par šitom litom ir: 1) Piminia tū laimigu towu

godu, kad tu korsti Diwam kolpoji, baudeji mira augļus un baudeji debesigu pricu. 2) Sowas nabadzibas apskots graku laikâ. 3) Stypra ceriba ikš Diwa milasirdibas, kura nusamaldejušu greciniku wad uz taisnibas celiu, aizawalynojuša gaida, un atsagrizušu pijem sowâ klepî, apwalk wyslobokôs drebes, un nu winia atsagrizšonas pricojas ar wysim satas dzeiwotojim. *Un kad wel nu tolines iraudzeja ju winia taws, nu milasirdibas tyka pakustynots;* (Iwaroj cik steidziga ir Diwa milasirdiba), *Un atsasteidzis jam priška, krita jam pi kokla un pabučoja ju.* *Uv saceja winiam dals: Taws, asmu sagrakojis pret Dabasim un pret tewim.* *Un saceja taws sowim kolpim: Dreizok atnesit wysloboku drebi un apwilcit ju un apmaucit gradzynu uz jo rukas un apaunit jo kojas.* Še kaidis želestibas pylnums. *Un atwedit nu barotu teliu, un nukaunit ju: tad mes essim un pricosimis* (Luk. 15, 11 — 23). Tai Kungs Diws pidud, tai pijem tus grecinikus, kuri uz ju atsagriž. O pazudušajs dals! golu golâ igodoj tū, kaidis tew ir Taws!....

Jutas aba akti kuri iztak nu apdumošonas par pazudušu dalu.

1) *Žaluma par grakim akts.* Taws, asmu sagrakojis pret Dabasim un pret tewi! Ak, wyslobokajs Taws! tu steidzis priška wyslyktokam dalam, atweri rukas, ka pajemt winiu sowâ klepî, pisalic pi-

winia, ka caur pabučošonu grizt winiam miru. O, Taws, Tu nu jauna gerbi mani ar želestibas drebi, kuru es tai bezdiwigi asu saplesis, un otkon puškoj mani ar milestibas gradzynu, kuru es tai naskaiški asu numetis molâ. Un tew wel šitò moz, tu sadynoj mani aiz golda, baroj, ka mani lstyprinot un izpestet.

O naapjemamà milasirdiba! O Diws! O muns Taws! jau wairs Towai labsirdibai turetis preti naspeju. Še es nalaimigajs greciniks atsagrižu uz tewim. Es naspeju wairs pretotis Tew, Kurs pacitigi esi manis meklejis, kad es nusamaldeju nu Tewis un žalsirdigi mani aicynojis atpakal, sowâ klepî. Ak bada man, bada! ka tewi apkaitynoju, muns Taws... Un kaidu Tawu... Un ar kaidu pazamynošonu un pasmodešonu! Ak kas man dus wysleloku žalumu, bezgaligu žalumu, pec kaida sloptin slopst muna dwesele; taidu žalumu, ka es waratu apraudot sowus nasaskaitamus grakus, caur kurim asmu apkaitynojis napabeigtu lobumu.

2) *Apsajemšonas wairs nagrakot un graku nairedzešonas akts.* — *Celšus un išu uz munu Tawu.* Un nasagrizšu wairs uz grakim kai nusamozgojuse cyuka uz dubliu palti (2 Pitr. 2, 22). Saraustišu graku pynaklus, o muns Diws, un krisšu pi towom kojom lyugdams: pijem mani par towu kolpu leidz nowei.

3) *Paša sewis pazamynošonas akts, kurs iztak nu nairedzešonas lepnibas, kura ir par*

pyrmu wysu graku olutu. — O muns Kungs un Diws! Jau naasmu cinigs sauktis par Towu dalu. Ak, atsasaukšu reizê ar sw. Bernardu: „ar kaidu drusumu, byudams par tik slyktu dalu, pacelšu sowas acis pret tik loba Tawa waigu?“ Asmu greciniks, kurs na tik napelnej sew cina un guda, bet ir aizpelnejis wysleloku nusmodešonu un pazamynošonu, Un todel kotra wita un kotrs stowuklis ir wel par lelu nupalnu un moksū del manis. Tad winaldzigi man ir, kur un kai es kolpošu Diwam, gon byus to, ka es Winiam kolpošu.

4) *Paša sewis nairedzešonas akts, kurs pait nu nairedzešonas misas koribas, kura ir par utru graku olutu.* — O Diws! padori mani kai sowu olgodzi. Wysstyprok nairadzu sowas patmilibas, kura, attolynojuse mani nu wyslobokò Tawa, aizdzyna uz tolejom zemem, kur palaidnigi dzeiwodams izkai-seju sowu montu. Nairadzu paša sewis ari todel, ka caur graku palyku napateikams un nairadzams pašam Diwam, munam Raditojam. Atribšu pats sew un stropešu, un stropet sewi naporstošu. Naw to gryutuma, sopu un skumiu, kuru es labprot napijemtu un napanastu, kai wyssoldonokas stropes par munim grakim.

5) *Paša sewis pazeišonas akts.* — O Kungs! es asmu pazudušajs dals, kurs atstoju Tewi un nu Tewim atsatolynoju. Tej pazudušo dala begšona, tej nabadziba un tys bods ir munas dweseles, kura nu Tewim atsato-

lynoja un pazaudeja towas želestibas, begšona, nabadziba un bods. Bet Tu manî idwesi jaunus spakus un es atsagrižu atpakaļ. Tagad tad, o Taws, wysod miliojušajs un otkon miliojamajs izzolej munas sirds certumus un piglaudi mani pi sowas sirds, piglaudi myužam.

Apdumošonas par pazudušu dalu saturs.

I. Pazudušajs dals, pajemis sowu monta daliu aizgoja uz toleju zemi. Tu apdumoj: 1) Nu kurines jis it? Nu tawa, kurs ju milioj 2) Kur jis it? Uz toleju nazynomu molu. 3) Kodel jis it? — It caur sowu lepnibu un misas koribu. Atzeisti šityma pazudušâ dalâ pašu sewi 1) Aplaidi Diwu, kurs ir par wysu lobumu olutu 2) Pilypi pi grakim, kuri ir par wysa liaunuma olutu. 3) Del ko? Man kauns tew pasacit... lai towa sirdsapzinia tew uz šitu atbild!

II. Idumoj sewî, kai pazudušajs dals gona cyukas: 1) Nabadzigs un plyks. 2) Merst bodâ. 3) Aplaista nu tim, ar kurim izkaiseja sowu montu. 4) Borgi apspists nu to kunga, kuram kolpoja. Še dweseles stowuklis, kura caur grakim teik attolynota nu Diwa: 1) Pazaudej želestibas. 2) Nairedz gorigu litu un todel merst bodâ. 3) Teik aplaista nu tim, kuru del grakoja. 4) Teik dyžan apspizta nu misas koribom, kurom beja, pasadawuse. Un tymâ pat laikâ, cik laimigi dzejwoja tawa satâ paklausigajs dals!

III. Idumoj sewî, kai pazudušajs dals grižas atpakaļ uz tawu. Uz šitu ju pamudynoja: 1) Pagojušos laimes piminia, 2) Sowas nabadzibas bilde, 3) Piminia tawa milasirdibu. Un tew par pamudynošonu griztis atpakaļ uz Diwu lai byus: 1) Laimes piminia nu tim laikim, kad beji uzticigs, padiwigs; 2) Sowas dzeiwes bilde graku un winaldzibas laikâ, 3) Diwa labsirdiba.

(Pec šitos apdumošonas war nuskaitit nu Kristus Pakst. gromotas V dal. IV).

CATURTA DINA.

Pizeimes, kuras atsanas uz utrū gorigu apdumošonu daliu.

Par pyrmos dalias aba pyrmos nedelias gorigu apdumošonu merki beja apteirešona myusu dweseles caur žalumu par grakim, caur pilnigu graku syudzešonu, caur apsamjšonu kolpot Diwam pec Jo walias, — ar winu wordu atsagrizšona uz Diwu. Par utras dalias, kuru šudin socam, aba par utros nedelias gorigu apdumošonu merki ir celia izlasišona, pa kuru mes isim wysu sowas dzeiwes atlykušu laiku, un ari parauga izlasišona, kai mums wajag dzeiwot, ka laimigi un ar bogotim dzeiwes auglim sasnegt myusu beidzamu golu. Kristus i ir par tū celiu, tū dzeiwes paraugu, kaj pats

Jis ir pasacejis: *Es asmu celš un patisiba, un dzeiwe. Nikas naatnok pi Tawa, kai tik caur manim* (Jon. 14, 6). *Es dewu jums pimaru, ka, kai Es jums asu darejis, tai un jyus daritu.* (Jon. 13, 15). Kad Kristus ir par tū paraugu, pec kura mums wajag izlobot sowu dzeiwi, tad par golwonu šitos gorigu apdumošonu dalias pinokumu ir Kristus pazeišona un Jam pakalstaigošona. Ku lobok pazeisim Jezu Kristu, tū pilnigok waresim it winiam pakal', pylnok imontosim Winia swetigumu un tū lobok sasnegsim myusu merki, par kuru ir myusu izpestešona, aba Diwa imontošona. Tai kai Diwa imontošonas, tys ir myužigas laimes un guda imontošonas pakopins ir atkarigs nu myusu swetiguma pakopinia, un tai kai swetigums pastow ikš to, ka mes palikam leidzigi Kristus Kungam, ku waram imontot tikai caur Winia pazeišonu un winiam pakalstaigošonu, topec wysas myusu pamocišonas un pyules byus pagriztas uz tū, ka mes wysdziliok un wystywok pazeitu Kristu myusu Mocitoju un woduni, lai taidā celiā mes waratu winiam pakal' staigot. Šo merkia sasnegšonai pakolpos nokušos pizeimes:

1) Šitos apdumošonas wajag pildit ar stypru apsajemšonu it tur, kur sauks Kristus. Taida apsajemšona del šitu gorigu apdumošonu augliu imontošonas ir tik napanišami wajadziga, ka lobok uz kaida lai-

ka šos apdumošonas atlikt, nakai bez šitos apsajemšonas jos nuturet un beigt.

2) Breiwā laikā war lasit kaidu lobu gromotu, kura war celt padiwigas jutas. Bet losomai gromotai wajag byut pirakstītai par taidom litom, kuras atsanas uz gorigu apdumošonu priksmatu.

3) Par wysu dinu biži apdumoj par kaidu Kristus dzeiwes gadejumu, socut nu Jo Cylwaktopšonas leidz tam nuslapumam, kurs kawes towu protu šimā breidī.

4) Apdumošonas laikā ustobas gaismu pimarot tam priksmetam, kurs tewi aizjem un tom jutom, kaidas gribi sewī pamudynot.

5) Misas merdešonu un stropešonu wajag pimarot gorigu apdumošonu priksmetam, todel ka Kristus dzeiwes nuslapumi daži myusus mudynoj uz waidešonu par grakim un daži uz cytim tykumim, kuri mums ir wajadzigi.

Pi šitom wysporigom pizeimem piliksim klot atsewiškas pizeimes par paleigim kuri war pawairot apdumošonu auglius nu idumošonas puses un nu sirds puses.

§ I. Par paleigim, kaidus snadz apdumošonai idumošona un sewiški:

Par tai saucamu kontempliacijas un nujautu apdumošonu.

I. Kontempliacijas laikā par kuras priksmetu ir Kristus nuslapumi, idumojam

sew witu un stundi, pisaskotom personom, klausomis ju runas, sprizam par ju dorbim un t. t. Šitys doros, ar tu nuluku, ka lobok saprast un dziliok igaumet apdumošonas prikšmetu un sasnegt kuplokus auglius nu kotra nuslapuma seikumim.

Tad: 1) cik spejams idumoj wysus apstoknius, kuri dud tew dzeiwu apdumošonas prikšmata bildi. 2) Pisaskoti tywok wysom tom personom, kuras ir sakarâ ar apdumojamu nuslapumu. 3) Klausis tû runu, kuras storp personom teik wastas, kai ari tû runu saturam, jyutom, nulukam.

4) Apdumoj par ju lobim un liaunim dorbim, moklej tû dorbu oluta, ka, cik spejams, lelokus pasmelt sew lobumus; bet kotrâ ziniâ griz sowu uzmanibu uz pašu sewi un pimaroj sew tû, kû redzi, dzerdi un par ku pordumoj.

Par Kristus nuslapumim taipat ar lobom del sewis sekmem war pordumot par ju imesli, ju merki, panokumim, laiku un witu un par tû, kai ji izapildeja.

Par wysu apdumošonas laiku ar korstu sirds lyugšonu steidzis uz Diwu lyugdams nu Jo tos apsajemšonas, kuras nu tewis meklej towa dwesele un Diws.

II. Apdumošona ar *misas nujautu leidzstrodošonu*. Cylwaka idumošona ir tik speciga, ka spej padarit prikšmatu, par klotašu un sajyutamu tik toli, ka mums likas, ka mes ju patiši redzim, dzerdim un

t. t. Taida dweseles spaku litošona, kurai pi apdumošonas paleigâ it misas nujautas saucas par *nujautu leidzstrodošonu*.

Un tai gribadams paleidzet sowai apdumošonai, idumoj wysuskaidrok jos prikšmatu un tû witu. Tad: 1) Pisaskoti tywok tom personom, kuras tew pasnadz wysaidas pamocišonas. 2) Pisaklausi ju eistynom un warbyutigom runom. 3) Baudi tû soldonumu aba ryugtumu, kuru sewi satur tys prikšmats, wai kuru bauda tos personas. 4) Sajyuti ju tykumu pateikamu smaržu, wai otkon ju porkopumu elnes sara ribigu smaržu un t. t. 5) Ar idumošonas paleigu pisadur pi apdumošonas prikšmetim — pi elnes gunis, pi Kristus erškežu krunia un t. t., pasumynoj Pestitoja muku, siliti, kurâ Jis guleja, Jo padu slides uz stygom, pa kurom Jis staigoja, Jo kopu, pisadur pi Jo pordurto sona un t. t.

Taida apdumošona myusus liuti satric un atkarigi nu apdumojamo prikšmeta, wai myusus beidynoj, wai pipylda ar lelu picu un ceribu, bet kotrâ ziniâ sekmigi myusus skubynoj uz Diwu un pastyprinoj ikšmums apsajemšonu Kristum pakal' staigot.

Šitaidâ weidâ ar lobim del sewis panokumim warit nuturet kotru nu zamok padutom apdumošonom.

§ II. Par paleigim prikš apdumošonas nu sirds puses tys ir:

Par ikdiniška graka nairedzešonu, kura pi apdumošonas ir par wysloboku paleigu.

I. Ikdiniškajs graks ir patisa Diwa apkaitynošona, ir eistyna Diwa Majestates nusmodešona, eistyna napateiciba Diwa lab-sirdibai, eistyns dumpis pret Diwa waliu: ar winu wordu ir wysu Diwa pilnibu nusmodejums; nusmodejums gon seiks, saleidzinojut ar tū nusmodejumu, kaidu mes izdorom caur nowigu graku, tumar disgon smogs, kad pordumojam par smodejumu ikšeju saturu, smogumu, tys ir, ka caur ikdinišku graku radiba nusmodej sowu Radi-toju, apkaitynoju Winia bezgaligu Majestati.

Ikdiniškajs graks ir par tik lelu liaunumu, ka ni spej myusu prots jo saprast, ni myusu spaks ju izlobot, ni myusu osoras ju apraudot. Del gondarišonas Diwa taisnibai par ikdinišku graka liaunumu wadjadzeja paša Diwa gondarišonas.

II. Laigon ikdiniškajs graks naiznycynoju ikš mums swatdarigos želestibas, bet kotrâ ziniâ tū pamozynoj, — nanukaun dweseles, bet dora ju woju, nas jaj zaudejumus, aptraipa jos skrošumu, wad uz nowi. 1) Ikdiniškajs graks wojinoj dweseli aptymsodams protu un atsaldidams waliu, — nu šenes iztak prota izkaisišona lyugšonâ, atsatolynošona nu Sw. Sakramentim un

laiskums kristigu tykumu sasnegšonâ un pildišonâ. 2) Nas dweselei zaudejumus, atjemdams nu jos prikšrucigokos un sekmi-gokos želestibas, kuras Diws dowynoj tik teirom sirdim un napilaisdams jos pi wysaugstoko Dabasu guda, pi dziliokas Diwa pazeišonas un pi pilnigokas Diwa imontošonas. Raug, kas par zaudejumu! — un tikai caur winu ikdinišku graku! 3) Ikdiniškajs graks aptraipa dweseles skrošumu byudams del dweseles par tū pašu, par ku del misas ir wots. 4) Ikdiniškajs graks wad myusu dweseli uz nowigu graku, wysleidza kai slimiba wad myusu misu uz nowi; topec, ka biži atkortots ikdiniškajs graks wys wairok un wairok mozynoj ikš mums Diwa milestibu un baili, citynoj sirds-apzi-niu, radej liaunus skubynojumus un irodu-mus cyldynoj kaislibas, pat kardynošonom dud jaunu spaku. *Kas smodej mozas litas, tys pamozam pakriss (Ekkli. 19, 1). Kas ir uzticigs mozôs litôs, tys byus uzticigs ari lelôs litôs, bet kas ir nataisnigs mozôs litôs, tys byus nataisnigs ari lelôs litôs (Luk. 16, 10).*

III. Par ikdinišku graku Diws borgi stro-pej un na reši nuteik, ka tropej wel šajâ pasaulê. Diws nustropeja Moizesu un Aro-nu, par ju šaubom. Diws naatliowe iit ap-suletâ zemê (Deut. 32). Betsamiši pakrita un numyra, caur winu win zinkorigu pasa-weršonu uz Sadarešonas Skreiniu (I Król. 6). Marija, Moizesa mosa, tikai caur winu win kurnešonu pret Moizesu tyka nustropata

ar spitalibu. (Num. 12) Un kas war saskaitit tos wysas cisšonas un nalaimes, ar kurom šajâ pasaulê milasirdigajs Diws stropej sowus taisnigus un izlasitus, gribadams jus apteiret nu ikdiniškim grakim un izpestet!

Un ku myusim jodumoj par ikdinišku graku, kad igodojam par tū stropi, kaida myusus gaida pec nowes!... Nusanes protâ uz slaucamu guni, uz tū witu, kur Wystaisnigokajs Diws ar škeistešonas guni škeistej sowus izlasitus... Pasa-weri, kas tur ciš! Ak tur ciš sweteto dwesele, un Diwa želestibâ pastypri-nota, kura tos želestibas pazaudet jau wairš naspej; dwesele kura milioj Diwu un nu Diwa ir miliota, un dwesele tik meila un welejama Diwam, ka Diws ilgojas pec jos, lai wysdreižok jaj atsadut ar wysu sowu Majestati!... Tumar tej dwesele ciš!... Kū ciš? Ciš taidas mukas, kaidu ni acis naw redzejušas, ni ausis dzerdejušas, topec ka tej ciš taidu pat guni, kaida ir elnê ar tū tikai starpibu, ka naw myužigas. Tej pat guņs — soka sw. Augustins un sw. Tomas tej pat guņs mucej pazudynotu un apškeistej izlasitu“. *Par ku tik ciš?* Ciš par ikdiniškim grakim, kurajūs ikrita caur sowu nulaidibu, walias wojumu un caur napisasorgošonu. Un tej dwesele, par ikdiniškim grakim cisdama slaucamas guņs lismôs tik lelas mukas, pareizi gudynoj Diwa milasirdibu, topec ka bailigoka ir ik-

diniška graka liauniba nakai slaucamas guniš mūkas.

IV. Ikdiniška graka liaunums pasaroda sewiški caur tū, ka mes ju dorom aiz nicigas litas, ka ju daridami atsakom un nulidzam Diwam tū nicigu litu, tū wysmozokū uperu, tū mozu un wiglu sewis uzwarešonu, kuru mes kotru breidi spejam izdarit un Diwam uperet. Pawersigi ikdiniškajs graks, rodos niciga lita, bet patisibâ ir lela un mums atnas lelu kaunu un nagudu. Winš atnas mums lelu kaunu un nagudu todel, ka mes tik solti Diwu miliojam, tik nauticigi Diwam kolpojam. Uzticiba un pilniga milestiba kai reizi pastow ikš tom nicigom uperom un ikš tom mozom sewis uzwarešonom; jo uz lelom uperom un sewis uzwarešonom reši atsarun gadejums, bet uz mozom uperom un sewis uzwarešonom gadejumu pylns uz kotra sulia. Un caur ikdiniškim grakim mes palaižam garum tū želestibu daudzumu, kaidu mes imontetu winumar uz kotra sulia, sewi uzwardami un Diwam wysu uperedami. Tu dumoj wai soki, ka ikdinišks graks ir moza lita. Moza lita! Tad kopec tu jos žaloj Diwam? Moza lita! Tad kopec tu ju smodej? Moza lita! Tad kopec tu atliauni jaj sewi uzwaret? Moza lita! tad kopec tu pakreiti gorâ, kad tamlaikam tew wigli byutu tu nicigū litu uzwaret, atmest nu sewis nust, pat ar eisu krysta zeimi, pat izsokut: JEZUS, MARIJA! wordus.

Iejam paši sewî un apsaskotam, kai mes atsanasam uz ikdinišku graku. Wai mes, kai pidar, sorgojamis nu jo? Wai nairadzam jo?.... Ak, cik daudz pi manis ir šito liaunuma! *Apġula mani liaunumi, kurim naw skaitlia, sagywa mani munas naitaisnibas un es naspeju niko saredzet. Tû palyka wairok, nakai motu uz munas golwas un muna sirds mani atstoja. Kungs, lai Tew labpateik muna izpestešona. Kungs, pasasteidz uz munu globšonu!* (Ps, 39, 13, 14) Un dud man saprast un aizpelnet šitus towus wordus: Labi, lobajs un uzticigajs kolps: *tai kai uz moza beji uzticigs, tad pastatišu tewi uz daudzuma, iej uz towa Kunga guda* (Mat. 25, 21).

PYRMO APDUMOŠONA.

Par Kristus walstibu.

I **dalia**. Paša taisniba meklej tò, ka mes itu pec Kristus, jo Jis ir myusu Kungs. Un Jis ir myusu Kungs topec, ka: 1) myusus izglobe nu walna waras, caur ku mes asom Jo *imontotò tauta* (I. Pit. 2, 9); 2) topec, ka myusus atperka un atperka ar bezgaligu moksū, ar sowa asnia moksū: *jo esit nuperkti ar lelu moksū* (I Kor. 6, 20); 3) topec ka mes asom Jo *imontojums*, aizto ka Taws milioj Dalu un wysu ir atdewis Jo rukòs (Jon. 3, 5) un pastateja ju par mantiniku wysa (Žeid. 1, 2);

4) topec, ka mes asom Jo izlasitò tauta un Jis ir myusu izlasitajs Kungs. Jis izlaseja myusus par sowim kolpim un mes Ju izlasejom par sowu Keniniu un Wodùni myusu kristišonas breidî aizaligdami walna, pasaulia un misas. Tai kai aiz tik daudz imeslem mes pidaram Kristum un tik lelâ ar Winiu palikam sakarâ, wai tad waram wel šaubetis par tû, ka myusu pirmajs un tajsnajs pinokums ir it Winiam pakal?

II. Mums pidar karot zam Kristus karuga ari aiz nusacejumim, kaidus Jis myusim ir licis priškâ. Par šitim nusacejumim ir: kupigs dorbs un kupigs guds. Jis myusus wad, Jis myusim paleidz, Jis myusus aizstow, ar myusim kupâ karoj un witâ myusu uzwaret, gona ir tikai to, ka mes itu Jam pakal un kupâ ar Ju karotu. Jis pirmajs baudeja tus certumus, kurajûs ir myusu paleigs un uzwarešona. Jis pirmajs nese tu krystu, kurajâ ir myusu brûne, patwersme un pestešona. Jis pirmajs par myusim numyra un Jo nowê ir myusu myužigò dzeiwe. Gona mums tikai ar ticibu un bez bailem it Winiam pakal', tad par uzwarešonu un myužigu triumfu un gudu waram byut drusi. Aiz šom imeslem kas tad dreikst atsarunot un nait Kristum pakal?

III. Golâ pats Kristum pakalstaigošonas merkis, tys ir, Diwa guds un liaužu pestešona meklej un nu mums to, ka mes kotrâ ziniâ daritu Kristum pakal. 1) Soku,

Diwa guds, jo tys iztak nu graku iznycynošonas un tykuma pildišonas; *ka Taws tyktu pagudynots ikš Dala* (Jon. 14, 13); 2) soku liaužu izpestešona: *jo atnoce cylwaka Dals, meklet un pestet, kas beja pazudis* (Luk. 19, 10) un pestet uz tū myužigu laimi, kura ir nasaprutami dorga, jo pait nu paša Diwa un pate sewî ir tej pat myužigò laime, kaidu bauda Wysswatoka Trejadiba.

Nusweris wysus augšok mynatus imeslius, wai war kas šaubetis par tū, ka Kristum pakalstaigošona wyspareizoks, wyslaimigoks pinokums, kurs jopylda ikwinam cylwakam?

Tai ir, o muns Kungs un Diws, muns Keninš un Wodunis! Staigot Tew pakal', tys ir myusu taisnajs, pareizajs, laimigajs un naatlikamajs pinokums! Tad es išu tur, kur Tu pats mani wessi. *Dzeiwoj Kungs muns, dzeiwoj Keninš muns, ka kaidâ ni win witâ byusi Keninš Kungs muns, wysleidza wai nowê wai dzeiwê, tur byus tows kolps* (2. Ken. 15, 21).

II dalia. Pakal' staigot Kristum ir wysleloks guds; 1) *aiz Wodunia pilnibas*, todel ka Jis ir par kotras wersibas un stypruma Kungu un par myužigo guda; ikš Winia ir wysas zynošonas un gudribas monts; ikš Winia Diwibas pylnums „Winiam ir duta wya wara Debesîs un wers zemes; pret Winiu pakreit ikwinš celš. Wai tad tu naitu taidam Woduniam pakal? Wai tad tu dreikstetu klîgt kûpâ ar Winia pretinikim: *Na-*

gribim, ka Jis myusus walditu? (Luk. 19, 14). Nust nu manis taida bezprotiba un taida pordrušiba! O, Jezu, Tu esi muns Kungs un muns Diws (Jon. 20, 28). It Tew pakal ir muns guds un muna izpestešona! 2) *Aiz kolpošonas pilnibas*. 1) Tî, kuri kolpoj Diwam, paši ir par Keninim, jo kolpot Diwam ir kènet. 2) Tî, kas kolpoj Diwam, palik par Diwa draugim, dalim, mantinikim: *Jyus esit muni draugi, jo daresit tū, ku es jums pîsoku* (Jon. 15, 14), *un Wysuagstoko dâli wysi* (Ps. 81, 6), *mantiniki walstibas, kuru Diws apsuleja tim, kas Ju milioj* (Jak. 2, 5). 3) Diwa kolpi palik pat par diwim, kai stosta Dawids; *Es jums asu sacejis, jyus esit diwi* (Ps. 81). Un kaidis wel guds war byut par šitu leloks? Šos pasaules keniniu majestate saleidzinojut ar tik augstu un guda pylnu kolpošonu ir par niku. *Lels ir guds pakal'darit Kungam* (Ekk. 23, 38). Šitu ir pasacejis pats Diws, topec bez šaubom tys ir taisniba. Topec isim Kristum pakal' un *nadarisim smodejuma myusu slawei* (I. Mach. 9, 10), bagdami nu krysta, kurs ir par tū myusu Wodunia kara zeimi.

III dalia. Kristum pakal' staigot ir wi gli un soldoni. 1) Iwarojut tū celiu, pa kuru Jis myusus wad; 2) iwarojut tū paleigu, kuru Jis mums pasnadz; 3) iwarojut draugus, kurus Jis mums dud. Un patisi, kas druši it pa Kristus padim, tam caur breinigu Jo želestibu *leikas witas paliks par taisnom, un osi celi par gludim* (Luk. 3, 5). Nu

Diwa želestibas pagyuts tys jau na it bet skrin pa wysgryušok porejamim celim un nu sowu draugu pimara paskubynots jis druši karoj, radzadams wel daudz cytu, kuri tikpat sekmigi karoj. Nu pidzeiwojumim pamociti, wini zyna labi, ka šo pasaulia celi ir gryutoki nakai Kristus celi, ka solt-sirdiba Diwa kolpošonâ ir daudz gryutoka un napateikamoka, nakai dedziba, topec ka Diwa želestiba lauž wysaidus škeršlius un soldynoj wysaidu ryuktumu. Jau pat tos dumas, ka uzwareja tî un cyti, dadud družibas, pamozynoj kotru gryutum. O Jezu, cik soldoni celi kolpošonas Tew, *Jos celi ir skaisti un wysas jos stygas ir mirigas* (Prov. 3, 17). *Winia jyugs ir jauks, aiz Winia želestibas dailuma un Winia nosta ir wigla aiz sadraudzibas, kaidâ Winiam jokolpoj* (Mat. 11, 30). Wai tad mes waram byut tik laiski un nastai got pa tû celiu? Wai tad dreikstam napasadut Kunga jyugam un nanosot Winia nostas? Wai spejam atsacit nu draudzibas tû waronigu personu, Diwa Swataju, kuri, izlidami sowu asni, dewe licibu, ka staigot Kristum pakal ir dyžan soldona lita?

Kad tys wodunis, kurs nu wysim ir gydynojams un slawynojams, kurs wysus milioj un del wysim sewi uperej un wysod uzwarej, kad, soku, tys wodunis aicynotu tewi sew leidza uz swatu karu, aicynotu pat tywu pi sowa sōna, apdrušinodams, ka tu nikod napazussi, topec ka Winš pats ar

sowom kryutim tewi aizsorgos, apgolwodams, ka tu nikod natiksi uzwarats, jo tikai kupâ ar winiu karosi wysod winš dus tew uzwarešonu, un ka wysmonts, kaidu sajemsi pec uzwarešonas, pidares tew, — kad taidis wodunis aicynotu tewi milajs broļ, wai tad tu naitu jam pakal?

Kad tai lita stow ar šo pasaulia woduni, tad kas mums ir jodora, kad myusus aicynoj Dabasu Wodunis! O, cik slawiga ir lita, it pec taida myusu wodunia! Wodunia augstums, kara, caur kuru myusus aicynoj, swatums, wiglums un soldonums, wysš šitys lik mums rakstītis karâ zam Kristus karuga. O, muns Jezu! Kai tys wareja nutikt, ka leidz šam es naasmu gojis Tew pakal? — naasu karojis zam Towa karuga? Un tumar, diwamžal, tai beja, jo woja beja muna ticiba. *Ak, Kungs, pawairinoj munu ticibu* (Luk. 17, 5). *Pestej nu munas naticibas* (Mar. 9, 23).

Jutas aba akti, kuri pait nu apdumošonas par Kristus Walstibu.

O Kungs Jezu, wysu litu walditojs, še es nacinigajs, tumar apdowynotajs ar Towom želestibom greciniks, upereju Tew pats sewi un wysu, kas man ir, wai ku wel waru turet nokutnê, padudu Towas swatas walias porzynošonai. Pret Tewi o

muns Diws un Pestitojs, pret Towu Moti un wysim dabasu Swatajim es apsajemu Tew par gudu nu par munas dweseles izpešonu. it Tew pakal, cik ir spejams tywok leidza ar Tewim pacitigi nasut nusmodešonas, cisšonas, pyules, nalaimes un pat nabadzibu, jo tikai Tew labpatiks, ka es Tew kolpotu cisšonôs un tryukumûs. Kad es Tew pidaru, kad es nu Tewis asmu atkarigs, kad wyss, kas man ir un kò wel waru ceret, kad bez Towa paleiga asmu naspecigs, — tad kaidis man war byut cyts leloks pinokums, nakai kolpot Tew? Un kas war byut pateikamoks par kolpošonu Tew, kuram zeimoj kenet un pawélet? un kura jyùgs ir daudz meiloks par scipetri? Bet nasawerut uz šito, cik reižu es asmu sacejis: *Nakolpošu* (Jer. 2, 20), un caur sowu styurgalwibu numetis šitù jyugu. Un cik reižu, cylodamis Tew preti, asmu numetis Towu wysoldonoku jyugu un sameidejis Towu wyswiglokù nostu. *Asu aizamaldejis kai wuška, kura pazuda* (Ps. 118, 176), bet Towa Swata želestiba mani atroda un izglobe. *Išu Tew pakal' kur tik win Tu isi* (Mat. 8, 19). Aizaligšu wysu tymsibas dorbu, un nowes, un išu Tew pakal', jo Tu esi celš, *patisiba un dzeiwe*. (Jon. 14, 6). O Kungs, tikai izmoci mani pildit Towu swatu waliu, tys ir, parodi, kas man jodora, lai es spatu lobok Tew it pakal'. *Sagatawota ir muna sirds, o Diws, sagatawota ir muna sirds* (Ps. 56, 8), sagatawota ir uz

wysu un aiz Towas milestibas winaldzigi skotos uz wysu.

Apdumušonas par Kristus walstibu saturs.

I. Kristum pakaldarit ir myusu taisns pinokums: 1) Topec ka Jis ir myusu Kungs, aizto ka uzwareja elni un myusus nu winias izpesteja, atperkdams ar sowu dorgu asni, aizto ka mes asom Jo imontojums, kuru Jam dewe nu Dabasu Taws, un wel aizto, ka Jis izlaseja myusus par sowu tautu un mes otkon' kristibâ izlasejom Ju par sowu keniniu un woduni. 2) Topec ka Kristus mums pasnadz dyžan labweligus nusacejumus pats leidza nasdams wysus kara gryutumus, pats dud uzwarešonu, pats moksoj ar myužigu kruni. 3) Topec ka šo kara merkis ir Diwa guds un myusu izpešona, kuru mums atnese Kristus, kurs topec ari nu dabasim nukope, ka pasnegt liaudim izpešonu: *Atnoce cylwaka Dals meklet un izpestet tu, kas beja pazudis* (Luk. 19, 10).

II. Kristum pakaldarišonâ ir pateikama: 1) Topec ka paša wodunia augstums ir wyslelokajs, jo tys wodunis ir kungs uz wysom radibom, *Kungs pret kuru celiûs kreit ikwins celš Dabasu, zemes un zam zemes dzeiwotoju* (Fil. 2, 10), 2) Topec ka paša kolpošona taidam Kungam ir cinejama: Jam kolpot zeimoj kenet, Jo kolpi palik par brolim, draugim un Jo walstibas man-

tinikim. *Kungam pakaldarit lels ir guds.* (Ekkļ. 23, 38).

III. Kristum pakal it ir wigli un soldoni: 1) Topec ka pateikami it pa tū celiu, pa kuru Jis myusus pats wad un kuru Jis apgaismoj ar sowu paraugu, atwiglynoj un soldynoju ar sowu želestibu; 2) Topec ka wysod pasnadz myusim paleigu, un tō nikod mums napitryukst. 3) Topec ka dud myusim par celiabidrim Diwa swatajus, kuri idami pec Kristus, tyka izpesteti. Jo ar winim leidza ari mes Kristum pakaldarisim, ari mes tiksime izpesteti.

(Pec šitos apdumošonas war izlasit nu Kristus Pakalst. I gromotas, I dalju nu un II gromotas I dalju).

SKAITIŠONA.

Par Kristum pakalstaigošonu.

I.

1) Sokuši nairedzet graku, mes apsamem un apsulejom Diwam, it pec Kristus, winaldzigi atsanasut uz to celia, pa kuru Jis gribes myusus west, jo ikwins nu tim celim wess myusus tikai uz Kristu. *Jo jyus topec ari esit aicynoti, soka Sw. PETERS, jo tōpec ari Kristus par mums ir pacitis, atstodams jums pimaru ka jyus staigotu pa jo padim* (I Pit. Ir. 2, 21). Un tej pakalstaigošona meklej, ka mes izlobotu sowus liaunus irodumus. Un todel tys, kai, Diws

grib, ka mes Jam kolpotu, pastow tikai ikš pakaldarišonas Jezum Kristum. Un patiši Diws grib, ka wysi Winiam kolpotu, staigodami pa tū winigu pestibas celiu, tys ir daridami leidzigi tam, kai Kristus ir darejis. Un kai kolpot sowam Radi-tojam ir eistyns un winigs cylwaka merkis, tai ikwina kristiga cylwaka merkis ir dzeiwi sowu west pec Kristus pimara, tys ir pakaldarit Kristum. Un todel Sw. Gregors nu Nyssenas pasaceja: „*kristticigs ir utrs Kristus*“, tys ir taidis cylwaks, kurs sowā dzeiwē un irodumūs palik leidzigs Kristum. Un par taidu nawar palikt cytaidi, kai tik Kristum pakal'dorut. Kristum, pakal'darišona tik ir wjadziga, ka bez jos naw spejams sasnegt sowu galigu merki, jo Kristus—ir pasacejis: *Ni wins naatit uz Tawu, kai tikai caur mani* (Jon. 14, 6). Swatu Rokstu izskaidrotojs Kornels paskaidroj, ka ši Pestitoja wordi nuzeimoj Kristum pakalstaigošonu. Kristus ir tys winigajs celš, kurs wad uz dzeiwi un topec ikwinam, kas grib it uz dzeiwi, wjag staigot tai, *kai ari Jis ir staigojis* (I. Jon, 2, 6). *Jo kuras* (Diws) *izlaseja* (tus) *un apzeimoja, ka ti palyktu leidzigi Winia Dala bildei* (obrozam) (Rom. 8, 29). Tai tad nikas nabyus piskaitits pi izlasitim, jo nabyus leidzigs Kristum, un nikas napaliks Jam leidzias jo nadaris Jam pakal'. Tad skaidra lita, ka Diws grib, ka mes Winiam kolpotu caur pakal'darišonu Kristum.

2) Utra dalia aba utra gorigu apdumošonu nedelia, kuras šudin socas, satur *apgaismošonas celiu*, jo šitos dalias aba šitos nedelias gorigu apdumošonu merkis ir tys, ka mes itu pec Kristus, kurs pec Ewan-gelista wordim *eistyna gaisma, kura apgaismoj ikwinu cylwaku, uz šu pasauli atnokušu* (Jon. 1, 9). Un pats par sewim Kristus pasa-ceja: *Es asmu pasaulia gaisma, kas it pec manis pakal', tys nastaigoj tymsumâ, bet jam byus Dzeiwes gaisma* (Jon. 8, 12). Pagojuša apdu-mošona wysporigi pamudynoja myusus it Kristum pakal'. Nokušôs apdumošonôs byus paskaidrots, Kristum pakalstaigošonas sei-koki aizrodejumi ar tû nudûmu, ka mes spatu Kristum pakalstaigot ikkotrâ myusu dzeiwes atsewiškâ gadejumâ.

II.

1) Prikšnokušò apdumošona tikai *paroda Kristus walstibu*. Winiâ mes radzam, kai Kristus atjaunoj wers zemes sowa Da-basu Tawa walstibu, kura caur pyrmdzym-tu graku beja izjaukta. Un wysleidza, kai apdumošona par cylwaka merki ir par wy-su gorigu apdumošonu pamatu, tai pat ap-dumošona par Kristus walstibu ir par po-kušu gorigu apdumošonu pamatu, un spelej golwonù lûmu, pi dzeiwes kòrtas izwelešo-nas, wai pi pilnibas pakopinia sasneg-šonas.

2) Šitej apdumošona natikwin aizjem sworigu witu myusu gorigâ dorbâ, bet wel atnas mums daudz lobuma un nu jos ir atkorigi ti panokumi, kaidus mes nu go-rigom apdumošonom gaidom. *Karošona ir cylwaka dzeiwe uz šos pasaules* (Job. 7, 1). Karošonâ ir wajadzigs wodunis. Kristus pats palik par myusu woduni, suledamis ar mums leidza karot, uzwaret un ikarotù imontojumu storp mums izdalit. Nagudrs byutu tys, kas naitu pec taida wodunia pakal'. Tad par šos apdumošonas auglim lai byus korsta griba it šitam myusu Wo-duniam pakal' un karot ar ju leidza, tys ir, jemt dalibu Diwa guda platišonâ un myusu dweseliu pestešonâ. Un joatzeist, ka tik augsta, pestiga un Diwam pateikama merkia, kai šitys, uz pasaules naw. Un to-pec šitu apdumošonu labi saprast un kai pidar izlitot ir dyžan sworiga lita.

III.

1) Pestitojs aicynoj myusus wysus uz leidzstrodošonu Winiam pi myusu izpeste-šonas, jo *Diws napastateja myusus del dus-mem, bet del pestibas imontošonas caur myusu Kungu Jezu Kristu, kurs par mums numyra, lai mes wai sajyutam wai gulim, dzeiwotu ar Winiu kupâ* (Tess 5, 9, 10), kai to meklej myusu pasaukšona. Ikkotrs lai dzeiwoj tai-dâ pasaukšonâ, uz kaidu ir pasaukts (I. Kor. 7, 20), tys ir, lai ikkotrs nu mums dora

Kristum pakal tai, kai to meklej jo pasaukšona, jo kotrs, nu mums pidar pi sowaidas liaužu kortas, uz kuru Diws ju ir aicynojis. *Un kotram nu Diwa ir duta sowaida dowona: winam tai un utram tai* (I Kor. 7, 7) un kotram sowas pasaukšonas rubežūs joit Kristum pakal!

2) Nu to, ku mes pasacejom, skaidri radzams, ka Kristum pakalstaigošonâ ir dažaidi pakopini, šiti pakopini ir dažaidi, pašâ Kristigâ pilnibâ. Un kotram nu šim kristigos pilnibas pakopiniam byus ari pimarots pakopins tò guda, kaidu imontosim debesis. Pirmajs Kristum pakalstaigošonas pakopins ir kara izsacišona sowai misai, pasauliam un pašmilibai. Utrajs pakopins ir labprotiga nesšona wysaidu cisšonu un gryutumū. Trešs nabadziba gorâ. Caturtajs patišò, labprotigò nabadziba. Piktajs—drušiba pacitigâ panesšonâ wysaidu smodejumu un nalaimiu. Padeji diwi pakopini atsanas sewiški uz tim, kas grib uperetis tikai Diwa kolpošonai gorigâ baznickungu wai mukiū kortâ.

3) Tumar na mozok wajag byut winaldzigam uz tim wysim pakopinim wysleidza kai wajag byut winaldzigam uz kortu, witu, stowukli, un weselibu, — soku winaldzigam, tys ir, pilnigi pasadawušam Diwa waliai. Un wysleidza kai par golwonū pirmos dalias apdumošonu merki beja imontošona swatos winaldzibas uz weselibas stowukli, witu uu aizajem-

šonu, tai pat par golwonu merki utros dalias apdumošonu ir tos zalta winaldzibas pimarošona tam pilnibas pakopiniam, kurajâ Diws grib, ka mes Kristum pakaldaritu, Winia nabadzibâ, pazamynošonâ, pacitibâ paklausibâ un strodošonâ.

IV.

1) Warunigò winaldziba, kura ir par šitu apdumošonu pastowigu priksmatu nawnikaida bezjyutiba, un nulaidiba, kura nūspiž korstu dweseles steigšonu uz augstoku pilnibu, bet turpretim, paturadama mirigâ gatawibâ pildit Diwa waliu kotru breidi, kotrâ witâ, kotrâ weidâ un kotrâ pakopinî pec tò, kai Diwam labpatiks, ka mes Jam kolpotu, winia myusus wyslobok tywynoj myusu Woduniam — Kristum un wairinoj ikš mums Kristus pilnibu.

2) Šitej winaldziba wyslobok myusus sagatawoj uz dzeiwes kòrtas wai ari pilnibas pakopinia izlasišonu izweletâ jau dzeiwes kortâ. Nu winas puses šej winaldziba, pamozynodama myusu slopšonu pec šos pasaulis litom, nuwerž wysus skeršlius, kuri myusus kawej pi pilnibas sasnegšonas, un, nu utras puses, tywynodama myusus pi Kristus un mudynodama uz pilnibu, snadz mums daudz paleiga un atwiglynoj tū celiu, kurs wad uz pilnibu.

3) Apdumodami par Kristus walstību mes wysporigi apsajemom Kristum pakal'stai-got pa pilnibas celiu. Nokušôs apdumošonôs par Kristus Jjemšonu, Pidzimšonu un cy-tim nu Jo dzeiwes nuslapumim, myusu dwesele mekles tos pilnibas atsewišku sty-gu, uzmanigi skatidamis kaidâ byušonâ un kaidâ ziniâ winiai ir joit sowam Wo-duniam pakal. Šajā pasaulē wolda trejs golwonos kaislibas: lepniba, progoriba un misiba. Šitu treju kaislibu uzwarešonai Kristus pastateja preti sowu pazemibu, na-badzibu un cisšonu. Topec ari mums, jo tikai gribim pakal'darit Kristum, winu-mar jowad karu ar izmynatom kaislibom—myusu pestibas inaidnikim—litojut tū pat bruni, kaidu ir litojis pats Kristus, tys ir, ubadzibu, sewis merdešonu un ar paze-mibu. Topec nokušu apdumošonu auglim wajag byut tim, ka ikš mums caltus de-dziga gribešona un stypra apsajemšona Kristum pakaldarit šimūs trejūs tykumūs.

UTRA APDUMOŠONA

Par Diwa Dala Cylwaktopšonu.

I **Dalia.** Utra wysswatokos Trejadibas Persona, tys ir Diwa Dals, pajemdams cyl-waka misu, moca myusus miliot, cinet un slopt pec pazemibas, tys ir pec nusmodešonas

un pazamynošonas pasaulia acīs. *Mocatis nu manis, ka es asu lānu un pazemigu sirdi* (Mat. 11, 29) Diwa Dala Cylwaktopšona ir par wysudziliokas pasazamynošonas brei-numu. Un šitys ir aiz trejom imeslem:

1) Aizto ka Pretmyužigajs Words sasa-škeire ar cylwaka dobu, caur kū namersti-gajs Diws, *myužiga guda Keninš, specigs un warigs Kungs* (Ps. 23, 8) ir nusaukts par merstigu, sopiu *weiru* (Iz. 23, 8). Caur šitu sasawinošonu Wysaugstoka byutiba sasaš-keire ar myusu nicibu, tik pilnigom un myužigom saitom, ka tys pat Kristus ir i Diws i cylwaks. O pasazamynošona! tu esi tik lela, cik ir lela starpiba storp Diwu un cylwaku. Ak muns Jezu! wai tad ari man napidar labprot cist wysaidu pa-zamynošonu? Wai tad es dreikstu dusmo-tis, kad mani sauc par nacinigu, mulki, jo Tu, caur Towu milestibu uz mani *paliki par liaužu apsmikli un tautas smodejumu?* (Ps. 21, 7).

2) Cylwaktopšonas nuslapums ir par pazemibas breinumu, topec ka *Words paly-ka par misu* un taidu pat, kai i myusu misa. Kristus Dwesele wysod redz Diwu. Topec Kristus speja sawinot sowu dweseli ar pagudynotu misu, tys ir ar taidu misu kaida Jam ir pec augšamcelsonos wai mo-zokajs, ar taidu misu, kaida beja duta Odumam, tys ir, ar weirišku, stypru un pilnigu misu. Bet ikš to i pastow wysleloka Kristus pasazamynošona, ka Winš sawinoja

sowu dweseli, ar woju misu, kuru wajag sorgot un glóbt, ar winu wordu, bernisku misu, kura *ir leidziga grecigai misai* (Rom. 8, 3). Un lai *ikš wisa palikt par leidzigu brolim* (Žid. 2, 17). Winš atsalidze nu ti-sibom wysod byut sowas Majestates pylnâ skrošumâ, lai tikai caur sowu pazemibu izzolet liaužu lepnibu. Tu, o zemes niks, palnu sauwe! tu šitam wysam gon tici, bet kodel tu esi tik lepnigs.

3) Cylwaktopšonas nuslapums ir par pazemibas un pasazamynošonas breinumu, jo tū pat piroda ari wita, kurâ Jezus Kristus aizasledze, kad Jumprawa Marija caur Swata Gora apdwesmi, ijeme Jam misu sowâ misâ. Iwaroj: *kas, kur un kai* pasaslepe nu liaudim! Raug, Tys, kura naw spejams ni izmeret, še uz dewinim menešim palik aizlagts motes misâ, winumar upe-redams Sewi Diwa taisnibai, gatawodamis uz pylnu nusmodešonas nowi, kuru Winš gribeja pijemt myusu del. Mocesimis ari mes eistai pazemibai! Aizaligsim lepnibas, kura nawar nurimt klusumâ un pazamynošonâ, kuru mums dasait redzet caur myusu pasaukšonu, wai aiz cytim apstoklim, kurajūs caur Diwa apsaweršonu mums dasait palikt. Mocesim nu šito winaldzigi skatetis uz kotru witu, kuru myusim Diws del kolpošonas parodis, lai mes ar winaidu pricu un pateikšonu kolpotu myusu Kungam wysspudrokâ witâ, kai ari wystymsokâ un wyszamokâ witâ, nikod

naapsawainiodami, ka myusu downas naw pidarigi pacinetas, ka myusu nupalni naw pilnigi atzeiti un ka myusim naw atduts pidarigs guds un t. t.

O tukšajs cylwaks! lepniba tew šwe-ikst obejôs ausis, ka cytaidūs apstokliūs, cytaidâ witâ, pi cytaidas kortibas tu waratu izdarit daudz wairok lobuma, — ka tu esi apdowynots un ka tew pašam *joapsludynoj sewi pasauliam* (Jan. 7, 4). Tumar pimini, ka te ir walna padums! Tyci tam, ka niwina upera izdarita del Diwa naw pazaudeta. Tu esi radets nu Diwa un del Diwa, ka Jam kolpotu un sadaredams ar Jo swatu waliu, itu Kristum pakal'. Jo tad Winš grib, ka tu, itu Kristum pakal pa pazemibas un pazamynošonas celiu, pildidams ikdiniškas un moz slawetas aizajemšonas; jo Winš welejas, ka tu moz dumotu par sowom lelokom downom, wysu atweledams Diwam, kuram wairok pateik Towa pazemiba nakai cyti towi speiduši dorbi, tad kas tu, esi, ka dreiksti niurdet pret Winiu un teikt Winiam: *Kodel tai dori?* (Ekkł. 8, 4). *O cilwecin, kas tu esi, kurs atbildi Diwam! Wai tad tei salepeto lita runoj tam, kas ju lepeja: Kopec tu man tai esi izdarejis? Wai tad nu mola lepetojam naw spejams nu tos pat mola gubas iztaisit winu trauku uz pacinešonu un utru trauku uz pasmodešonu?* (Rom. 9, 20, 21).

Jutas aba akti.

I dalia. O muns Kungs un Diws! Tu nukopi nu dabasim uz šu pasauli un sowu Diwibu paslepi wojâ myusu misâ, bet es, niks un palni, Towai swatai waliai turus preti, caur ku leidzigs asmu liuciferam, kurs sowâ sirdî ir sacejis: *Uzkopšu debesīs, paaugstynošu sowu tronu augšok par Diwa zwaigznom... Uzkopšu tyuču augstumâ un byušu leidzigs Wysaugstokajam.* (Iz. 14, 13, 14). Tu, Swataju Swatajs myusim pasarodi *grecigai misai leidzigs* (Rom. 8, 3), bet es, kas pidzimu grakâ un izaugu grakâ, gribu byut gudynots, un warbyut wel par swatu paskaitits. Tu, Wysaugstokajs, palyki par wyszamoku, palykdams par cylwaku, bet es, wyszamoko radiba, tows kolps pat niks un palni caur sowu lepribu gribu byut par wysaugstoku.

Breinojitis Dabasi! Diws, gribadams, ka cylwaks nuteiretu sowu sirdi nu lepribas un pipilditu ju ar pazemibu, pats palyka par pazemigu, bet es asmu augstprotigs un dzeiwoju lepribâ! O Diws, pazemibas miliotojs, pasnedz man sowu želestibu, ka es palyktu pazemigs un caur pazemibu winaldzigi skatitus uz kotru witu, kotru aizajemšonu, lai tej byutu pat wysgryutoka un wysnapateikamoka.

II dalia. Words, kurs pijeme cylwaka misu, moca myusus misas merdynošonas tykumam. *Es tak asmu nabogs un pyulês nu*

munas jaunibas (Ps. 87, 16) un na tik win nu sowas jaunibas, bet pat nu to breiža, kad Jumprawas Marijas misâ tyka ijemta Pestitoja misa, jau nu to breiža Jezus Kristus cite wysgryutokas cisšonas.

1) Ikš Sowas Motes misas byudams Kristus jau beja apdowynots ar wyspylnoku protu, tumar naspeja ni redzet, ni dzerdet un pakustet.

2) Tus wojumus, kurû barni, byudami ikš sowas motes misas, namona, Kristus sajuta wyspogok todel, ka nu pyrmo Cylwaktopšonas breiža Winiam beja pylns prots, skaidra samania. Tys, kas kot drusku grib saprast, kaidas mukas Kristus porcite, byudams Motes misâ, lai labi pordujoj Nikodema wordus: *Kai tad war cylwaks atdzimt, byudams wacs? Wai tad spej cylwaks utreizi iit motes misâ?* (Jan 3, 4). Bet Jezus igoja sowas Motes misâ un nûbeja tur dewini meneši, turadams wyspylnoku protu, protu poroku par wysim protim. Byudams ikš Motes misas Jezus mirigi panese wysas napatikšonas un mukas, bez kaidas atwiglynošonas, topec ka Diwiba Kristus cilwecibu atstoja sowim cylwaka spakim un cisšonom.

3) Wers to wysas mukas, kuras Jezus izcite sowas Motes misâ, beja bezgaligi palelynotas caur tû, ka Kristus labi zynoja par tom litom, kuras wel sagaidamas nokutnê. Myusu Pestitojs uz šos pasaules, wina breiža nanubeja bez cisšonom, jo nu

pyrmò Ijemšonas breiža Winia debesigajs Taws parodeja Winiam wysas skumes, so-
pes, smodejumus, pazamynošonas un mukas
beidzut ar wysbailigoku nowi pi krysta
kuka. Topec Pestitojs tik skaidri redzeja
tù wysu, ka wysleidza, kai tys Winiam
kotru breidi stowatu klotu. Un Jezus,
wysu šitu zynodams, wel byudams Motes
misâ labprot upereja sowu golwu del erš-
kežim, sowas acis del osorom, sowu waigu
del plikem un izsmiklia, sowas lyupas del
žulgtis un etiki un wysu sowu misu del
certumim un wysborgokas nowes. O na-
nuremdejamò cisšonu griba! — cik lelu
dori kaunu munai nanuremdejamai por-
pricu griba!

N. B. Par šitos apdumošonas auglim
lai ir natik šo pasaulia guda pasmodešona
un misas porpricu un lutynojumu naire-
dzešona, bet pazemibas un wysaidu cisšonu
pacinešona, un miliošona wai mozokajs gri-
bešona tù dykumu imontot.

Jutas, aba akti.

O mums Jezu, Tu atnokdams uz šu
pasauli na tik pazamynoji sewi tik toli, ka
cylwaka prots naspej šitos Towas pasaza-
mynošonas, saprast, bet wel lyki sowai mi-
sai cist ari Motes misâ. Bet es... o kauna
lita! lutynoju sowu grecigu misu, sorgoju
ju nu wysmozokom napatikšonom un pi
winas idumošonas par misas merdešonu

wyss treisu. Tu, o Kungs, merdeji wysas
sowas nujautas un tureji jos nawalîa, bet
es sowas nujautas laižu pa waliai un bagu
nu kotras sewis merdešonas. Bet kaidis
man kauns! ka es bagu nu to tykuma, kuru
Tu mani moci ar sowu pamaru nu pašas
Towas Ijemšonas. Aizdedz tad, o Kungs,
munâ sirdî munas misas nairedzešonas guni,
un nūdzes munâ sirdî nulodatas patmilibas
guni.

N. B. Pi augšok mynato piškir ticibas
aktu ikš Diwa Dala Cylwaktopšonas nusla-
pumu, un pacinešonas aktu, to Wor-
da, kurs palyka par misu, pateikšonas
aktu par pamaru un pamocišonu kuru
myusim pasnadz Cylwaktopšonas nusla-
pums. Pi tam lyudz, Pestitoja, ka Jis Tew
dowynotu sewis atsaligšonas un pazemibas
milestibu, kai ari pilnigu winaldzibu Diwa
walias pildišonâ.

Apdumošonas par Cylwaktopšonas' nuslapumu saturis.

I Kristus caur sowu Cylwaktopšonu
moca myusus steigtis uz pazemibu, ju cinet
un miliot ju. *Mocatis nu manis, jo es asu lānu
un pazemigu sirdi* (Mat. 11, 29). Cylwaktop-
šonas nuslapumâ mes redzim Kristus wys-
dzilioku pazemibu aiz trejom imeslem: 1) Aiz
Diwa Worda sasawinošonas ar cylwaka
dobu, caur kù Tys, kas ir par wyswarigu,
palyka par naspecigu. 2) Aiz tos misas,

kuru Diwa Dals pijeme. Laigon Kristus dwesele patureja pilnigū Diwa baudišonu tumar Winia misa, kurai beja tisibas uz pastowigu gudu, nu pyrmo ijemšonas breiža, beja paduta wysaidim tryukumim un wójumim. 3) Aiz tos witas, kurā Kristus aizaslédze uz dewenim menešim. Wysu šitu Pestitojs izdareja todel, ka mes izamocitu, byut pazemigi; Bet mes diwamžal dina nu dinas palikam wel wairok lepnigi!

II. Jezus Kristus caur sowu Cylwaktopšonu moca myusus slopt pec myusu misas merdešonas, par kuras pamaru Jis mums palyka aiz trejom imeslem. 1) Aiz tos aizaslegšonas motes misā dewiniu menešu laikā; 2) Aiz to prota pylnuma, *prota*, kurs porit wysus radetus protus, un pateicut kuram Jis wel styprok sajūta wysas sowas mukas. 3) Aiz pilnigas nokušu litu zynošonas, caur kuru Pyrmsmyužigajs Taws Jam parodeja wasalu wirkni skumi, sopiu, izsmikliu un muku, ku Jam beja joizciš par wysu sowu dzeiwi leidz nowei, un nowei uz krysta.

(Pec šitos apdumošonas war nuskaitit nu Kristum Pakst., gromotas II Dalias VII un VIII).

PRAKTISKAS PIZEIMES.

Par pazemibas tykumu.

Par šos dinas apdumošonas merki ir pakal' išona Kristum tymūs tykumūs, kuri ir radzami Kristus Cylwaktopšonas un Pīdzimšonas nuslapumūs, tys ir pazemibā,

misas merdešonā un nabadzibā. Šudin runosim tikai par pazemibu, cytus diwejus tykumus atlykdami uz reitdinu.

Lai mes šitū tykumu wairok cinetu, miliotu un cišok jo gribatu, liuti derigi byus apdumot par šo tik augsta tykuma lobumu un pilnibu.

I. *Pazemibas tykuma pilniba.* Wysi Baznicas Tawi naspej beigt slawet pazemibas tykumu. Sw. Augustins kupā ar cytim runoj: „Jo pawaicosi, kas ir golwonajs aba kas azjem pyrmu witu Kristus ticibas pildišonā? tad atsacišu: pazemiba, — Kas ir utrajā witā? — pazemiba. Kas ir trešajā witā? — pazemiba“.

Un patiši, jo:

1) Pazemiba, *Kristum paklausibas nawaliā isludzedama ikwinu protu* (2 Kor. 10, 5) ir par ticibas pamatu. Kur nāw pazemibas tur nāw i ticibas. Un tai kai ticiba ir par Kristus ticibas styura akmini, par paklausibas pamatu un pestešonas isokumu, tad pazemiba, byudama par ticibas pamatu, ir par naapwertejamu un wyspilnigoku tykumu pamatu. Kai lepniba ir par kotra graka isokumu (Ekkli. 10, 15) tai pazemiba ir par kotra tykuma isokumu“. Pazemiba apjem wysus tykumus, apjem un globoj jus. Sw. Jons-Zaltrunotojs nusauc pazemibu par tykumu moti nu aukletoju, *enkuri* un pamatu, baribu un saitu. „Kam nāw pazemibas“, soka Sw. Bernards: „te wysi lobi dorbi ir par niku“.

3) Un pat wysloboki dorbi, kad jim tryukst pazemibas, porsamej par grakim, jo bez pazemibas wysi tykumi ir tikai tukšs words. Bez pazemibas tukšnesniku klinšu olas, graku syudzetoju cisšonas, ticigu pastowiba, numucetu drušiba un apostolu pyules swato dedziba ir par niku. Bet kur ir pazemiba tur i pat wojumi ir par tykumu priksmatu, jo sw. Augustins soka: „wairok pateik Diwam pazemiba liaunumâ, nakai lepniba lobûs dorbûs“.

Bez pazemibas pat Diwa želestibas palik par nalitigom, pat nas mums zaudejums. Jo wysleidza kai welejamajs wejs dzan kugi uz sleikšonu, kad dzan ju uz nuslaptom klintem, tai i Diwa želestibu bagatiba dzan dweseli uz pazusšonu, jo tikai šitymâ dweselê ir nusaslapuse lepniba“ (S. Nil.) Šitaidu dweseli swata Gora spudriba naapgajsmoj, bet dora ju wel wairok par oklu! Del šitaidas dweseles—lyugšonas dowona, meliu, profetešonas un pat breinumu dowonas, byutu tikai par merstigom truceknem.

Nu šito wysa wigli wari nùprast, cik dorgs un cik pilnigs ir pazemibas tykums.

II. *Pazemibas lobums.* Par pyrmu lobumu, kuru myusim pazemiba atnas, ir leidzigums Kristum. Tai kai Kristus dzeiwe šajâ pasaulê beja par naportrauktu pasazamynošonu, tad ari pazemigo dwesele ir par eistynû Kristus bildi, leidzigi Winiam miliodama smodejumus, apsmikli, wysaidu nacinu.

O laime, kura iztak nu leidziguma Kristum Kungam! O laimigs ir tys, kas sowâ sirdi nosoj Kristus bildi! kas isagerbe Kristus pazemibâ! Kas teik waldits nu to pašagora, kas tû pat cinej, smodej, milioj un nairedz, kas dzeiwoj kai Kristus! O, laimigs ir tys, kas caur sowas dzeiwes pimašoņu Kristus dzeiwei, palik Jam leidzigs! Patiši, tys ir imontojis sew laimi, kaidas naspej ni dut, ni baudit pasaulis. Jo tad pazemiba tik swetigus nas auglius, tad kas lai jos karški naaizmilioj?

Par utru pazemibas lobumu ir dweseles mirs. Tys, kas ir pazemigs, natikai nameklej sew paaugstynošonas un guda, bet wel milioj sowu pazamynošonu un nycynošonu un caur šitu nu sowas sirdis izsladz wysu namiru olutu. Un kas spej portraukt miru tò cylwaka, kas milioj, ka ju izsmitu un pazamynotu? Kas par šitaidu nasacitu, ka jis ir pazaudejis merstigu liaužu jyutibu un ka jis jau bauda namerstigu liaužu miru? Sw. Jonis Klimachs stosta: „Jo tikai iraudzesi kaidu dweseli wysdziliokâ, bet swetigâ mirâ, wari aizkligt: šitej dwesele patiši ir pazemiga!“

Par trešu pazemibas lobumu ir tys, ka pazemiba myusus wysdreižok pacel uz wysaugstoko swetibas pakopinia, jo lepnigi nairadzadami pazemigu, bag nu winim un atstoj winius winus pašus ar Diwu. Šitymâ atsatolynošonâ nu pasaulia, pazemigam byus wigliok nusorgot sirds teiribu, kuru Diws

milioj un kura ir par wysaugstoku pilnibas pakopini. Sw. Jonis Ewangelists saceja Sw. Marijai Madaliai de Pazzi: „Sirds pylna pazemibas ir pylna milestibas, caur kuru dwesele pilnigi sasawinoj ar Diwu un palik ar Ju wysleidza kai wins“.

Un tad par caturtu pazemibas lobumu ir tys, ka caur pazemibu mes pilnigi sasawinojam ar Diwu; pazemiga sirds ir breiwa nu kotras nataisnas koribas un sirsnigi saiyut Diwa klotbyutni.

Lepniba ir tej, kura wysod un wysur attolynoju nu Diwa, pat izsoka Jam karu. Turpretim pazemiba sito napilaiž.

Topec pazemigo sirds byudama sirsnigâ padiwibâ Diwam pelnej Jo želestibu daudzumu, imontoj nu paša mira oluta naportraucamu miru un daboj dziliokas Diwa Swatuma un Lobuma saprasšonas, pi kuras naspej tikt lepnigi, *jo lepnigim Diws pretojas un pazemigim dud želestibu (Jak. 4, 6) Pīsa-zeistu Tew Taws! dabasu un zemes Kungs ka šitos litas Tu esi paslepis nu gudrinikim un apdumigim un esi atklojis jos barnim (Mat. 11, 25).*

Un todel ka pazemigi kotru gudu atdud Diwam, tad Diws parosti tikai pazemigim dud rukôs sowas milasirdibas waru pi greciniku atgrizšonas, pi ticibas platynošonas un cytôs darišonôs, kuru naspej padarit cylwaku wara.

Ar winu wordu: Diws pazemigu sorgoj un atswabadynoju, milioj un pricynoju, tikai

ar pazemigu dzeiwoj, pazemigu apdowynoju ar sowom želestibom un pec pazamynošonas icel ju gudâ. Pazemigam Diws atkloj sowus nuslapumus un „soldoni pi sewis aicynoju un sauc.“ (Kristum Pakst. 2, 2).

Un kas tad naaizmilios šitô tykuma, kurs wad myusus pi wystywokas leidzibas Kristum, pi wysdzilioko dweseles mira sasnegšonas, pi wysaugstokas swetibas, pi wysspecigokas winibas ar Diwu, pi wyspylnokas leidzdalibas Dabasu bagatibôs, kurs dora myusus par specigim pi Diwa guda platišonas wers zemes un pi cylwaku pestēšonas?

III *Pazemibas pareizums.* Wai tys naw pareiza lita, ka mes sewi pazamynotu kad Diws-cylwaks pats beja pazemigs? Swatajs nu Swatim, Keninš nu keninim, dzeiwu un numyrušu Tisotojs, Kungs wers dabasim un wers zemes, zynodams sowas cylwaka misas nicibu, kreit pret Diwa Majestati wysdziliokâ pazemibâ un stota sewi storp liaudim par padeju, gribadams lobok byut par torpu, nakai par cylwaku: *es asmu torps un na cylwaks; liaužu izsmiklis un tautas pasmodejums (Ps. 21, 7);* bet cylwaks, kurs ir pileidzynots rosas lasitei, smilktinei, garainim, kuri gaisâ pazyud; cylwaks, kurs ir par niku, naspecibu un pašu liaunibu; cylwaks kurs wysod pelnej izsmikli un smodešonu, šitys cylwaks dreikst byut lepnigs un pret Diwa waigu celt sowu lapnu piri, un nu cytim meklet sew guda, slawes?!

Ak! te jau ir wai liauniba, kura pelnej wysleloku stropi, wai bezprotiba, par ku werts ir tikai nusapyust. Ak kot pi Kristus silites nuliksim sowu lepnibu un tur mocesis un izamocesim *cinet un miliot* pazemibu, un *slopt* pec to tykuma, kuru Kristus tik cineja, un par wysu sowu dzeiwi tik pec jo slopa.

SIRDS APZINIAS IZMEKLEŠONA.

Par pazemibas tykumu.

I. Pazemiba ir taidis tykums, kurajâ cylwaks pats sewi izamynoj, un grib un milioj byut par pazamynotu nu cytim. Sw. Bernards pazemibas tykumu sadola uz diwejom daliom: winu daliu nusauc par *protâ* pazemibu, caur kuru mes paši sewi paskaitam par niku, un utru daliu nusauc par *walias* pazemibu, caur kuru mes nu cytim gribim byut paskaititi par niku. Šitej padejo dalia ir par tykumu, bet pyrmo dalia ir tikai par myusu pamudynotoju uz tykumu. Tad izmeklej sewi un nuwaroj wai towa pazemiba ir tikai idumušonâ, wai ari towâ sirdî, tys ir, wai towa pazemiba ir tikai teorijâ aba, dumôs, wai ari ir praktikâ abâ ikdiniškâ dzeiwê, wai tu esi pazemigs tikai protâ, wordûs wai ari sowûs dorbûs? Wai tikai atzeisti sewi par pasmo-

dešonas cinigu, wai ari patiši pats sewi smodej.

Ir diwejas litas, kuras mums paleidz sasnegt pazemibu. Pyrmo ir izmeklešona tû imesliu, kuri wad myusus uz šitu tykumu, un utro izlitošona kotrâ pasazamynošonas gadejumâ, lai imontot pazemibu. „Jo gribi sasnegt pazemibas tykumu“, runoj Sw. Bernards: „nabedz nu pazemibas celim“. Apzeimoj tad praktiski aiz kaidim imeslim un skubynojumim, kaidûs apstokliûs tew byus josawyngrinoj pazemibas tykumâ.

II Golwoni pazemibas pakopini ir: 1) Wysod zemli par sewi dumot, niko par sewim narunot un ar sewim apsait tai, kai ar pasmodešonas cinigu personu. 2) Tos nataisnibas, kuras mums izdora cyti, klusu pacist. 3) gribet un meklet pasazamynošonas. 4) Pateikt Diwam un pricotis nu to, kad myusus nycynoj, pazamynoj un apškodej. Apdumoj, kaidu pazemibas pakopini leidz šam laikam esi sasnedzis un kaidu pakopini gribi un apsajemi sasnegt nokutnê,

Wers to pazemibai ir trejs golwonos ipašibas. 1) Winiai wajag byut: *Labprotigai* topec ka pispizto pasazamynošona, naw tykums; 1) *patisai*, jo „likuligo pazemiba“, soka Sw. Augustins: „ir par wysleloku lepnibu“. Ir taidis, kas *liaunsirdzigi pasazamynoj* (Ekkł. 19, 23); par taidim, kai soka Sw. Gregors, ir ti, kas pazemibâ meklej pazemibas guda“. Šitej pazemiba ir ar pasaza-

mynošonu aizklotò lepniba. 3) Pazemibai wajag byut *protigai*, tys ir wajag zynot, kod, cik, kaidâ witâ, kaidâ weidâ, del kaida merkia, un leidz cikam wajag sewi pazamynot, jo, kai moca Sw. Gregors, „tys wersiniks, kurs pazamynoj sewi wairok nakai pidar, maitoj sowus pawalstnikus“.

Pec šito wysa apdumoj: 1) Ar kaidu gribu un cik pacitigi tu panes pazamynošonu? Warbyut wysmozoko naiwarošona wai nauzmaniba nu cytu puses dora tewi par skumigu, warbyut taidâ gadejumâ tu raudis uz cytim un žalojis un apsawainiojis? warbyut tu tulaik aizadedz ar atribšonas gribu? Otkon wai napasazamynoj tikai topec ka tewi cyti paaugstynotu wai gudynotu? „Pazemiba warbyut ir liuti cinejama un swata“, soka Sw. Bernards: „kad pat lepniba winiâ grib apsagerbt!“ 2) Wai napidari pi skaitlia tū, kuri caur sowu naprotygu pazemibu dora zaudejumu sowim pinokumim, par kurim izmin Kunga Gudriņiks sacidams: *ir taidis, kas nu lelas pazemibas par liku pasazamynoj* (Ekkł. 19, 21).

Warbyut towa pazemiba ir tikai par bailibu, kura beistas pyuliu, atbildibas un t. t.? Nikas naw drušoks par pazemigu weiru, topec ka pazemigajs, nauztycadams sew, bet wysas ceribas salykdamis ikš Diwa druši it tur, kur ju wad Diws. Kas porok daudz godoj par sowu darišonu weikšonus, tys skaidri piroda, ka beistas, ka natikt nusmodetam.

Golâ ju augstoku tu aizjem witu, ju leloka lai ir towa pazemiba, un tad tu atrassi pi Diwa želestibu. (Ekkł. 3, 20). Jo kad tewi lepniba atbaiditu nu pazemibas, tad igodoj Jakoba Apostola wordus: *Lepnigim Diws pretim stojas un pazemigim dud sowu želestibu* (Jak. 4, 6) un tej želestiba ir pimarota pazemibai, igodoj ari par Moizesu, kurs byudams par wysaugstoku, beja wyspazemigoks. *Moizess, soka Swati Roksti, beja liuti lansirdigs weirs, pori par wysim liaudim, kuri dzeiwoja wers zemes.* (Num. 12, 3); bet sewiški igodoj par pašu Diwu-cylwaku, kurs moca myusus pazemibai ar sowu pimarun un wordim, sacidams: *Mocatis un manis, jo es asu lansirdigu un pazemigu sirdi* (Mat. 11, 29).

PAR SIRDS-APZINIAS IZMEKLEŠONU.

Wakarejos lasišonas utrajâ daliâ (II) mes minejom par wysporigu un atsewišku sirds-apzinias izmeklešonu, kai par leidzekli pi paša sewis pazeišonas un kai par specigu paleigu pi myusu pilnibas un swetibas sasnegšonas, tys ir, pylnoka leidziguma Kristum. Šudin pasnegsim praktisku aizrodejumu, kai wajag sirds apzinias izmeklešonu darit.

§ 1. Par wysporigu sirds-apzinias izmeklešonu.

Wysporiga sirdsapzinias izmeklešona ir diwinaida. Pirmo — wjadziga pi graku syudzešonas, par kuru mes runojom wakar, un kura pastow ikš Diwa un Baznicas bauslibu porskota,—ikš golwas graku un myusu dzeiwes stowuklia pinokumu caurskatišonas, nupitni izmeklejut, kur un kamâ asam wainigi pret Diwu.

Utra-wysporiga sirdsapzinias izmeklešona atsanas uz takušom apdumošonom. Un šitej sirds-apzinias izmeklešona ir doroma, kotru dinu. Tagad parunosim tikai par šitu padeju sirds apzinias izmeklešonu.

Grakojam mes wai ar dumom, wai ar wordim, wai ar dorbim.

Par grakim, kurus mes izdorom ar sowom dumom.

Liaunas dumas, kuras naw atkarigas nu walias un kuras war palikt par nowigim grakim, kad myusu walia jom pasadud, palik par plotu teirumu del nupalnim, kad mes jos smodedami, nycynodami atmatam nust. Pi tam myusu nupalni pi kardynošonu uzwarešonas palik leluki samarâ ar pašu kardynošonu daudzumu un waru.

Kas liaunu dumu uz reizi nadzan nust bet tai kai klausos ju, uz reizi sowas lab-

patikšonas nanūlykdams, tys ikreit ikdiniškâ grakâ.

Kas sowâ protâ ar wysu waliu atliaun witu nowigi liaunom dumom, tys dasalaiž nowiga graka.

Par graikim, kurus mes izdorom ar runu.

Par grakim padaritim ar runu ir: Diwa zaimošona, nataisnigi un tukši pizwari aizlodešona, apmalošona, malošona, meliu nosošona, streidešonos, sopiga izzubošona iliaunojuši wordi un daudzruniba un tukšas runas. Šiti graki ir par nowigim aba ikdiniškim grakim, atkarigi nu to, ar cik liaunu protu ji tyka pilaisti, cik lelu zaudėjumu atnese tuwakim misigu wai gorigu.

Par tukšim wordim ir wysi ti wordi kuri naatnas lobuma, tys ir, tî wordi, kuri naatsanas ni uz Diwa ni uz tuwaka milestibu. Raug, cik mums jasadorgoj nu nalitigim wordim, kad pat par tukšim wordim ar Diwa tisu byusim tisoti! *Bet es soku jums, ka nu ikkotra tukša worda, kuru liauds izsacitu, izdus rekinu tisas dinâ.* (Mat 12, 36).

Par grakim izdaritim ar dorbim.

Par šitim grakim ir wysi liauni dorbi, tys ir labprotiga porkopšona Diwa aba Baznicas bauslibu un naizpildišona sowas kórtas pinokumu. Šiti graki ir nowigi, wai ikdiniški. Par nowigim ir tulaik, kad mes

jus padorom ar pylnu samaniu un pikrisšonu un kad patelita ir swariga. Par ikdiniškim grakim ir tulaik, kad paša lita naw swariga wai kad ari swariga, bet tryukst pylnas samanias wai pikrisšonas.

Körtiba, pec kuras wajag pildit ikdinišku wysporigu sirds apzinias izmeklešonu.

Šitej kortiba pastow picûs sekušûs wordûs: *Pateic, Lyudz, Porskoti Žaløj, Apsulej.*

Pateic par wysom labdarišonom, ar kurom tewi ir Diws apdowynojis, lai nu winas puses tu aizpelnetu Jo milasirdibu un nu utras puses tu pazeitu un nairadzatu sowas napateicibas.

Lyudz pec gaismas, ka pazeit wysus sowus grakus, jo bez šitos Swata Gora želestibas tu nairaudzesi sowas dusmes, bet tew byus pateikamas pat wysas towas liaunas darišonas.

Porskoti, pec stunžu wai pec aizajemšonu kortibas wysas sowas dumas, runas, dorbus un winiu aplaisšonu, nuswardams protâ ju liaunibu, zaudejumu uu škodi.

Nužaløj, ka tu ar tik lelu graku dzumu apkaiťnoji sowu Raditoju, kurs tew ir izdarejis tik daudz wysaidu labdarišonu; nužaløj, ka tai naryupigi kolpoji sowam Kungam, kurs tik ryupigi tew kolpoj ar sowu Apsaweršonu; nužaløj, ka tai skûps esi del

sowa Pestitoja, kurs del tewis niko nažaløj. Un lyudz Jo ka Jis tew pidutu un nažalotu tolioku želestibu wysleidza, kai nažaloja del tewis sowa ašnia.

Apsulej eistyn sirsnigu izalobošonu, apsulej na wysporigûs wordûs, bet atsewiškôs smolkôs apsajemšonôs, kuras ir tik wajadzigas del towas wojos, nužalojamos dweseles, kura tai wigli kreit grakûs. Šitu apsulešonu reizê ar Kristus nupalnim caur Jumprawas Marijas wodotojibu uperej Myužigajam Tawam.

§ II. Par atsewišku sirds apzinias izmeklešonu.

Atsewiškas sirds apzinias izmeklešonas merkis ir izlobot tikai winu myusu wojumu wai liaunu irodumu. Šitu sirds apzinias izmeklešonu wajag darit kotru dinu un šidaitâ weidâ:

1) Reitâ, kai tik pasamussi, apsajem sorgotis sowa wojuma wai liauno iroduma.

2) Dinawydu laikâ izdori atsewišku sirdsapzinias izmeklešonu taidâ kortibâ, kaida ir aizrodita del wysporigas sirdsapzinias izmeklešonas. Un jo atrassi kaidus porkopumus del skaidribas apzeimoj jus uz wersejos streipes aba linijas taidâ weidâ, kai tys ir zamok parodits.

Swatdine	_____
Pymudine	_____
Utardine	_____
Trešdine	_____
Caturtdine	_____
Piktdine	_____
Sastdine	_____

Pec tam atjaunoj sowu apsajemšonu uz atlykušu dinas daliu.

3) Wokorâ nu jauna izdori sirds apzinias izmeklešonu un padaritus porkopumus apzeimoj uz zamejos streipites. Šitai dori kotru dinu.

4) Cik reižu par dinu numanisi, ka esi ikritis grakâ, tik reižu tyulin izlic sowu ruku uz sirds par žaluma un izalobošonas gribas zeimi, ku wari izdarit klusom.

5) Idams gulatu saleidzinoj šos dinas sirds apzinias izmeklešonas zeimes; pec saleidzinoj graku skaitli šos un pagojušos dinas,—šitos un pagojušos nedelias. Un tai toliok.

6) Par atsewiškas sirds apzinias izmeklešonas prikšmatu wajag byut kaislibai, kura myusus wolda, kura ir par wysbogotoku myusu graku olutu un todel ir par

pašu lelu škersli pi myusu swetiguma imontošonas.

7) Golwonu kaislibu myusim wajag šitai wojot leidz tam laikam, koleidz mes jos nauzwaresim, wai, mozokajs, jos spaka napamozynosim. Kad uzwaresim golwonu kaislibu, tad wajag porit uz cytu kaislibu, wojumu wai pirodumu, kuri myusim ir par beistamokim pi swetiguma imontošonas. Un tai toliok.

TREŠA APDUMOŠONA.

Par Jezus Kristus pidzimšoqu.

I Punkts. Jezus Kristus caur sowu pidzimšonu moca myusus cinet un miliot nabadzibu un slopt pec šito tykuma, jo nu pidzimšonas breiža Jò nabadziba beja par wysleloku nabadzibu, kas ir radzams nu izlasitos *witas*, kurâ Jis pidzima, un Jo *apgerba*.

1) Kas zeimojas uz witu, tad Jezus Kristus lai gon beja Dowida dals un Judu kenestes trona mantiniks, tumar pidzima na keniniu pilê, na sowâ mojâ, na liaužu mojâ; pidzima toli nu keniniu pilem,—nu sowas mojas,—nu liaužu mojom,—pidzima... lupu mojâ—staî, kas nanuteik pat ar wysnabogoku cylwaku. Un dzymdynamoja sowu pyrmdzymtu dalu, satyna ju autiniûs un

ilyka ju silitē, jo winim wisnicā nabeja witas (Luk. 2, 7) Kristus dzymdynotoji beja wysswatoki un wysgudigoki, bet ari wysu nabadzigoki cylwaki. Kad pidzima Kungs un wysa pasaulia keninš, tad nikas jam naatdewe guda kai tik nabadzigi ganini. Pus sabrukušajs stalits beja par jo pili; pus sapywušo silite beja par jo šyupeliti; nabadzigi ganini beja par jo piles liaudim. O breinigo, wysbreinigo Diwa Dala nabadziba! O myužigajs Diws! *Lopsom ir olas, un putnim perekli, bet Towam Winpidzymtajam Dalam naw kur nulikt sowu golwu* (Luk. 9, 58).

2) Lela taipat beja Kristus nabadziba Jo *apgerbā*. Autini, kurus Ju satyna Jumprawa Marija, beja rasni un osi. Paklot Jam Marija wareja tikai sina sauweniu un šityš beja zimās wydā. O muns Kungs un Diws, kad saleidzinoju Towus tryukumus ar munim un Towas paciššonas ar izdumotom munom paciššonom, tad, patiši, nazynu kur globtis nu kauna. Ak Kungs, kodel reizē ar Tewim nawaru uzsaukt: „*Es asmu nabogs wysūs dorbūs nu pašas munas jaunibas*“ (Ps 87, 16).

O muns Jezu! par Towu dzeiwukli ir dabasi, par tronu—Cherubini un Tu pidzimi stalī, guleji storp diwejim lupinim citā silitē!

Tu Myužiga Tawa guda spudrums te beji nazynoms, atmasts un pazaudejis wysu, nikur napijemts treiseji nu soltuma! Ak

Kungs! kodel šityš? Del ko? Witā Tewis atbildi mums dud Sw. Powuls, kad runoj: *Jyus zynat myusu Kunga Jezus Kristus želestibu, ka del Jyusu byudams bogots palyka par ubogu, lai caur Winia ubadzibu jyus palyktu par bogotim* (Kor. 8, 9). O Kungs! dud mums sowu želestibu, ka mes aizdadzynoti ar towu paraugu izamocitu nabadzibu *cinet* nabadzibu *miliot*, nabadzibas *gribet*.

II Punkts. O kaida lela ir starpiba storp myusu ubadzibu un Kristus ubadzibu, tikai caur tū, ka pi mums par liku daudzi ir litu, ka mes par liuti stipri asam pisiti pi likom litom. O Diws, kaida starpiba storp Towu ubadzibu un munu ubadzibu: Tu pidzimi stalitī, es nacišu tryukumu. Tu citi wysaidus tryukumus, es žaloju kad pazaudeju kaidu liku litu. Tew nadewe nakts moju, nabeja drebu, bet es gribu augstgudigas pijemšonas, nosoju meikstas drebes un mekleju sew gordu ediniu un dzeriniu. Ak! Kod es sokšu darit tū, kam tagad tai breinojus? O, laiskajs! klausis, ku guladams silitē runoj Kungs: Es dzeiwoju pazamynošonā un tu meklej sew lelaju (Jer. 45, 5). Es asmu plyks un solstu, bet tu sew meklej meikstas drebes un lutynošonas. Es sloptu un asmu olkons, bet tu sew meklej soldonumu. Wysas munas dinas ir pylnas sopu un tryukumu, bet tu kotru din sew meklej porpricu un porpylnuma. O Kungs! Kaida storp manim un Tewim lela starpiba!

Un kas nadumotu, ka Kungs nu kungim, idams uz šu pasauli, lai izpestet ju, pidzims keninia pilî, ka par Jo kolpim byus Kunigaišu dali, ka jo drebes byus izšyutas nu purpuru, bet na: stalits beja keninia piles witâ, lûpini—kunigaišu dalu witâ, winkorša silite—zalta šyupeliša witâ, rasna audakla gobols—purpuras witâ, spylwynu cysas—meikstu spylwynu witâ. Tai Myužigajs Taws apsait ar sowu wysmilioku Dalu, ka Jis pazeitu ubadzibas zeimi, ka numiliotu ju, ka aizgribatu dabot nûslaptu jimâ montu.

Un wel iwaroj, ka Kristus wysôs darišonôs pikrita Myužigo Tawa gribai, ka, nasawerut uz liaužu protošonu, pats izlaseja sew pazamynošonu un ubadzibu un ka del sowa Tawa walias izpildišonas, pasadewe liaužu waliai, cisdams tik lelas mukas. Caur keizara pisacišonu, sarakstit wysus liauds, kuri pidar pi jo kenestes Jumprawa Marija ar Jezupu nugoja uz Betlejemu, kur wjadzeja Kristum pidzimt. Un aiz winaldzibas uz wysom litom, aiz labprotigas steigšonos izpildit Tawa waliu, Jezus pidzima tymâ witâ, cite tus tryukumus, tû aplaišonu, tu nabadzibu, aba cytim wordim, Jezus izpildeja wysu, kas labpatyka Winia Tawam.

Jutas aba akti, kuri pait nu apdumošonas par Jezus Kristus nidzimšonu.

O Kungs, tycu tam, ka Tu pats esi pasacejis, ka sweteti ir nabadzigi gorâ un ka ju ir dabasu Walstiba (Mat. 5, 3). Tycu, ka, dzeidamis pec bagatibas, guda un lapnuma pasaulis moldos, ka Tu, kai Gudrums un napabeigtajs Lobums, nasamonejis un namonej myusus, kad porsorgoj myusus nu pasaulia monta, guda un lepnibas.

O Jezu, Towi autini, Towa silite, Tows stalits, paskaidroj man, tai pat kai naz' kod paskaidroja Betlejemas ganinim, ka Tu esi eistyns Diwa Dals, kurâ eistyn dzeiwoj *Diwibas pilniba misigi*. (Kol. 2, 9).

Ar tim pazemigim nabadzigim ganinim, kurim Tu, byudams pats par wyspazemigoku un nabadzigoku, wyspyrms gribeji apsludynot sewi,—ar tim swetetim ganinim steidzus uz Towu siliti un atdumu tew gudu kai munam Kungam. O kai nužaloju par tû, ka Tew, caur munu stypru šo pasaulia litu un lobumu numiliošonu, dagoja izlit pyrmos osoras un raudot par manim!

O Kungs! Tows paraugs roda man, ka es maldejus. Tagad golu golâ jau socu cinet un miliot nabadzibu un ari socu slopt pec jos.

„Towu autiniu lupotas ir del mani dorgokas, nakai bogotas drebes un Towa na-

badziba ir dorgoka nakai wyss monts“ (Sw. Bernards). Tim kas ar lobu waliu palyka par nabogim. Tu suleji *symtu par winu*, un pat Dabasu Walstibu winim esi sagatawojis—tad es ari sokšu miliot ubadzibu, sorgošu ju wairok na sowas acis, cinešu ju kai wysu tykumu pamatu, un ar sowom kryutim aizstowešu ju, kai apstyprinotas piles sinas, pi kurom wajag sajukt wysim dzeiwes wilnim.

Porbaidits ar šitu Towu draudešonu: *bada jums, bogotim!* (Luk. 6, 24), aizalidzu nu munas nalobos pilipšonas pi pasaules litom un nu wysas sirds lyudzu wyspymokos Towas želestibas, gora nabadzibas un ari eistynas nabadzibas, jo Tew caur munu nabadzibu ir leloks guds un del manis drusoka izpestešona.

Wysstyprok apsajemu nagribet un nalitot niko, kas byutu pori par munas kortas stowukli, un ar pricu panest wysus tryukumus. Apsajemu winaldzigi skatetis uz wysom witom, uz muna apgerba un muna edinia, uz wysim tryukumim un kluusu pacišu tryukumus, nabadzibu, ka man tik waratu byut tur, kur Tu gribi, ka es byutu, un ka waratu tew kolpot tai, kai Tu gribi. Ikkotra būdunia byus man par bogotu pili, ikkotra bariba — par mannu, todel ka Tu byusi par munu dzeiwukli par munu apgerbu, par munu baribu. Byudams par ubogu stypri gribu it Tew pakal,

jo Tu esi par porok lelu moksū del manis (Gen. 15, 1). Tu esi muns monts un wys—*Muns Diws un wys.*

Apdumošonas par Kristus pidzimšonu saturs.

I. Jezus Kristus pidzimšona mudynoj myusus miliot nabadzibu un steigtis uz ju, jo Kristus pidzima wyslelokâ nabadzibâ 1) Caur izlasitu *witu*: pidzima toli nu sowom mojom, aplaistâ witâ, kurâ nawareja nusorgot nu slykto goda laika, pidzima lupu mojâ — stalî. 2) Caur izlasitu *apgerbu*: rasnas, osas lupotas beja Jam par autinim, silite — par šyupeli, sina sauwenia — par gultiniu — un wys šitys nutyka zimas wydâ.

Wai war byut leloka nabadziba?

II. Pasawer, kaida ir starpiba storp Kristus ubadzibu un towu ubadzibu. Jis gul' stalî, bet tu pyulejis, ka tew byutu dzeiwuklis, ka tew byutu labi un pateikami. Jis gul' sateits kokorûs, bet tu sew meklej meikstas, skaistas drebes. Jis aplaists nu wysim gul' soltumâ uz sina, bet tu sew meklej meikstuma, lōbuma un smolka dailuma wysôs litôs.

Jis pats nu sewis izlaseja sew nabadzibu wers zemes, lai tik tew aizkolpot bagatibu debesīs, bet tu tai skumigi skotis uz nabadzibu, tryukumu, kurus Diws lik

tew pordzeiwot, ka tu waratu wigliok sasnegt Jo montu un laimi.

(Pec šitos apdumošonas wari nuskaitit nu Kristum Pakalstaigošonas Gr. III daliu I, II un XVIII).

PIKTA DINA.

Apdumošona pyrma.

Par Jezus begšonu uz Egiptu.

Punkts I. Apdūmoj apstoklius, kuri spide ju uz šitū begšonu:

Pyrmais *witas* zinia: jam wjadzeja pamest wysmeiloku wers zemes witu; meklet globšonas swešā zemē, kur swešas sirdis un sweša woluda, inaidniku zemē, apdzeiwotā nu pogõnu tautas.

Utrajs apstoklis *laika* ziniā, kurā jam wjadzeja sokt šitu celiojumu; sõce ju zimas wydā, pa nazynomim, gryutim, osim un brismigim celim. Trešajs *weida* ziniā, kaidā šitys celš tyka pisacits un izpildits: na dinu, bet nakts wydā, nu pumiga, tyulen, bez atlikšonas, bez pisagatawošonas uz tik garu un gryutu celiu, bez atsawasalošonas ar rodim un draugim, bez wjadzigò edinia, bez laika apzeimošonas, cik ilgi šis celiojums wilksis: *esi tur, koleidz tew pasacišu* (Mat. 2, 13) te beja wysa prica! *Un palyka tur leidz Heroda nowe* (Mat. 2, 15) tys ir dažus godus.

Salosi un apdūmoj wysus šitūs apstoklius, kuri apgryutynoja Kristus celiošonu,

un tu atzeisi, ka, saleidzynoju, towa celiojuma gryutumi ir nicigi.

Myužigajs Dabasu Taws! ar kaidu tibusu es, kolps un greciniks waru žalotis, kad radzu, kai Tu apsagoji ar wysu swataju Swatu, ar zemes un dabasu Kungu, ar Towu eistynū Dalu?

Punkts II. Apswer, kai Kristus beja paklausigs tik gryutā litā.

1) Paklauseja *dreiži*, jo tyulen pasacelis goja uz Egiptu; tai ka pisacišona un izpildišona beja winā laikā.

2) Paklauseja *okli*, bez pretrunas, bez žalošonos; laigon pa pasaulia gudribai wreja daudz kù pasacit pret šitū pisacijumu. Kai tys war byut? Diws lai bag nu cylwakim, Kristus nu Heroda, wai tad wyswari-gai Diwa gudribai naw leidzekliu del Heroda dusmiu nuklusynošonas, del jo nudūmu iznycynošonas un jo spūstu izjaukšonas? Un kad jau napacišami ir jobag, tad kodel uz Egiptu, kodel na uz Magim, kuri ju pijemtu ar gudu un laipnibu? Kodel, wysmozok, Engelis napasaceja, cik ilgi wilksis tys celiojums, gryutumi un badas? Wai šitai pidar Tawam apsait ar Dalu? — O mulkigajs cylwaks! kurs tu gribi Diwa waliu apswert un tiset! Cytaidi dareja Kristus, myužiga Gudriba! Jis aizdareja! ausis uz itom kardynošonom, aizdareja acis uz wysim gryutumim. Un paklauseja okli.

2) Un paklauseja *pricigi*, atmasdams wysaidas skumes, nalyugdams ipricynošo-

nas nu draugim, paleiga nu rōdim; bet ar lelu sirdi nu labpatikšonu atsadudams Diwa waliai, Kristus laides celiâ. Te ir eistynos paklausibas paraugs del tim, kuri grib Kristum pakal' staigot; del tim, sewiški, kuri ar paklausibas sulejumu saistiti, uz wysim laikim atdewe sewi Diwa rûka. O kai, werutis uz itû paraugu, mums wajag sorkt par wysim myusu namirim, ryupem, šaubom ikš Diwa walias pildišonas, ikš myusu wersibas pisacijumu izpildišonas, kad jej myusus syuta uz witu mums naidigu, napateikamu, brismu pylnu, toleju un t. t. Warbyut mes natycam ikš Diwa lobumu un beistamis pasaliaut uz Jo tewišku apsa-
weršonu.

Punkts III. Apswersim tûs skubynoju-
mus, kuri myusus pamudynoj uz Kristum
pakalstaigošonu taidâ paklausibâ.

Pyrmais skubynojums ir: ka wysaids wer-
siniku pisacijums ir Diwa walia. Jo laigon
wersiniks pisoka monidamis, pat ar dus-
mem un inaidu, tûmar jo pisacijums wy-
sod ir Diwa walia, jo nu Diwa wyss ir at-
karigs. Bez Jo walias i lopa nu kûka i mots
nu golwas nanukreit; wyss, izjemut graku,
nuteik ar Diwa waliu.

Bet laigon Diws, nairadzadams graka,
nagrib graka, bet cinedams cylwaka brei-
wibu, tik win ju atliaun, grib tûmar orspusê
graku un jo panokumus; un lai gon Jis
nairiedz wersiniku nataisnibu, un par winiu
wiglprotibu, naidu, warmocibu un t. t. stro-

pes winius un nustropes wysus towus kar-
dynotojus un inaidnikus: tûmar, kas tew
ir pisacits, tû Diws tew nûlyka. Un laigon
tewi syuta uz nameilu tew witu, tew ir
joit, jo tewi pats Diws uz turini aiz rûkas
wad.

2) Tej wita, uz kuru tewi towa pa-
klausiba pizeimoj, ir tew wysloboka par
wysom witom: jo Diws wyszynotojs, druši
zyna, kaida wita del towas dweseles lobu-
ma ir wysderigoka, kaida towai weselibai,
towai patikšonai un lobai slawei ir waja-
dziga; kai wyswarigajs, Jis war tew itû
witu dut; kai bezgaligi tewi miliojušajs,
Jis grib tew dut. Todel tej wita, kuru
Diws, tys tows lobajs, gudrajs un styprajs
Kungs tew apzejmoj, wai caur naradzamû
Sowas Apsaweršonas darbibu, wai radzamâ
celiâ, tys ir paklausibas celiâ, ir wita del
tewim wysderigoka un wyswajadzigoka del
tomas iswetešonas un pestešonas. Todel
tici un cerej, jo kas natic Diwa tewiškam
lobumam un Jo milestibai, tys naw cinigs
jo globšonas un tys Jo sirdi wysopigok
iwainioj

N. B. Šitos apdumošonas augliam wa-
jag byut par stypru un oklu atsadûšonu
Diwa Apsaweršonas rûkâ, ar swatu winal-
dzibu un wysom witom. Šitej winaldziba
lai aptwer pat wysmozokus seikumus, pi-
maram: 1) lai jej atsanas uz napateikamu
dzeiwûkli, uz napateikamu gultas witu,
slyktim edinim, drebem un t. t. 2) uz na-

pateikamū wersibu, 3) uz dažim tracicim un garlaicigim bidrim, 4) uz napaklausigim un napateicigim pawalstnikim, 5) uz gryutu un brismu pylnu celiojumu un t. t. ar winu wordu uz wysom napateikamom litom zeimojutis wai uz personom, wai uz laiku, witu un gryutibom.

Jutas aba akti, kuri iztak nu apdumošonas par begšonu uz Egiptu.

Towa Taws apsaweršona waldej (Gudr. 14, 3) un waldej wysu: *un snadzas nu gola leidz golam stypri un sawolda wysu jauki (Gudr. 8, 1). Ikdinas misas darišonas priks Tewim, un naw nikas aizklots towom acim. (Ekkł. 39, 24):* un todel zyni, kaida wita man ir loba: uu dut man jū wari, to *tew ir gatawibâ spaks, kad gribi (Gudr. 12, 18);* todel man jū dūsi, jo tik ar munu liaunumu naportraukšu Towu lobumu.

„Nikas nanuteik wers zemes bez imesles, bez Towas waldišonas un bez Towas Apsaweršonas, Taws miligajs, še es asmu towôs rükôs. Tu zyni wysu, swatajs Taws. Tu tai gribēji, tai nulyki, un tys ir swats, kū esi pisacejis. Padori ar manim pa towai labpatikšonai“. (Kristus pakalstaigošona 3, 50).

Jo tu gribi, ka es byutu witâ tymsâ un nusmodetâ, esi swetets, jo tu gribi, ka es dzeiwotu meilâ un pateikamâ dzeiwuklî,

ar esi swetets: *Kungs ir, kas Jo acis ir lobs, lai dora (1 Ken. 3, 18).*

„Gotowa muna sirds, o Kungs, gotowa muna sirds, gotowa uz lobom un liaunom witom“ (sw. Augustins). Natikai todel, *ka wysu pa maram, skartam un sworam nukortoji (Gudr. 11, 21)* bet ari todel, *ka ar lelu želibu Tu myusus waldej (Gudr. 21, 18)* pagrisdams wysu mums par lobu, un pašu liaunumu mums par lobu pagrisdams. Es atsadudu Towai tewiškai Apsaweršonai: dori ar manim pa Towai labpatikšonai; es zynu, ka Tu mani esi nūmiliojis, todel dori ar manim, kai zyni un kai gribi.

Apdumošonas par begšonu uz Egiptu saturs.

II. Apdūmoj apstoklius, kuri ari toliok apgryutynoja Kristus begšonu. 1) Nu witas puses, *kuru atstoja: atstoja dzymtū molu; un nu witas puses, uz kuru goja: goja uz swešu molu, inaidniku zemi.* 2) *Begšonas laiks: zimas laikâ, nakts wydâ.* 3) *Pisacišonas weids: styngrs, bez wysmozokas atliaušonas sasagatawot.*

II. Apdūmoj, kai Kristus paklauseja:

1) *Dreiži,* 2) *Okli,* 3) *Pricigi.*

III. Apdūmoj skubynojumus uz Kristum pakalstaigošonu itymâ paklausibâ 1) Ka wersinika pisacijums, kad myus syuta uz tū wai cytu witu, ir Diwa walia; todel ka

wyss, kas pasaulē doros, izjemut graku, wyss doros ar Diwa waliu: 3) Ka wita, apzeimota tew nu paklausibas, tew ir wysderigoka par cytom witom, jo Diws, kai wysgudrokajs, zyna, kaida wita wairok tew paleidz pi towa lobuma; kai wyswarigs. Jis war tew ju idut; kai miliojušajs tewi. Jis grib tew ju idut. Todel atsadudi uz Diwu, pasaliauni uz Jo waliu un tu napažalosi.

(Pec itos apdumošonas wari nulasit nu „Kristum pakalstaigošonas“, Gr. III, nudaļu XV un LIX).

L A S I Š O N A

Par dweseles sagatawošonu uz lobu izwéli.

§ I.

I. Gribut kolpot myusu Raditojam, kai Jam pateik, wajag Kristum pakal staigot: 1) taidā pilnibas pakópinī, kaidu mums paródis šitū rekolekciju laikā, 2) ar pylnu winaldzibu uz wysom litom, naizjemūt ni winas, un nalikut nikaidu rubežu Diwa želestibai; 3) atmatut wysus liaunus irodumus uz pasauligom litom un globojut sewī steigšonus uz lobokom litom un slopstut wysod pec pilnigas dzeiwes.

Nu šitó swetigó dweseles stowuklia myusus nuwad wysaidi škeršli, kurus war sawest sešūs golwonajūs: 1) guds, 2) porpricas, 3) bagatiba, 4) pisasišona pi witas; 5) tukša slawe un 6) bezmāriga pisasišona pi sowas saimes, wai pi kaidas radiibas. Tys wyss nuwad myusus nu galigó merkia.

II. Kristus sauc myusus uz karalisku pilnibas celiu, uz tom wakariniom, par kurom sw. Ewangelijums soka; bet, diwamžal, mes liuti biži nupelnejam tū, ka ari par mums josoka: *bet ji atstoja un aizgoja, wins uz sowa saimestibu (te ir lepnibas igribešonas) un utrs pi sowas terdzibas (te ir monta igribešona), un cyts saceja: es precejus. (Luk. 14, 20. Mat. 22, 5) (te ir misas ikōrošonas).*

Bet bez šitom wysporigom kardynošonom myusu pestešonas inaidniks izlitoj wel cytas daudzokas un smolkokas, kuras parōda tim, kurus ar pyrmejom kardynošonom nawar sagyut. Un tai, kad kurs moce nuwerzt guda, bagatibas un baudišonas kardynojumus, tū walns ar tik styptom saitom saista pi sowas saimes kaktinia, ka jo Diws gribatu, lai jis kur cytur Jam kolpotu, tys wai pawysam atsacitu wai itu kur nedams. Cyti otkon ir gotowi staigot pec Kristus wysur un kolpot Jam wysur, bet tikai darišonōs swatōs un kuras slawi pi cylwakim pelnej; runodami pi sewim: Kai tys? Diws tew dewe wiglu protu, skaistu

izrunu, naradzatu uzmanibu un tu gribi aprakt tus talantus, kurus tew Diws dewe?! *Pasludynoĵ pats sewi pasauliam* (Jon. 7, 4) Aiztymsoĵi ar taidim slawes dyumim ĵi naredz pilnibas celia, pa kuru Diws ĵus grib west. Utri otkon par daudz saistiti pi saimes, wai pi draugim, wai pi kaidim smolkumim, palik kurli uz Kristus Kunga saukšonu, kurs ir milestibas isokums, wyds un gols.

Wyslobokas zoles priķš wysom šitom wainiom ir Kristus Kunga paraugs. Apdumošona par Kristus Cylwaktopšonu un dzimšonu, kura mums roda Jo pazemibu, nabadzibu un cisšonas, liuti myusus pamudynoĵ uz guda un patikšonu nūsmodešonu; un apdumošona par Jo begšonu uz Egiptu, par Jo paslaptu dzeiwi, par Jo baznicā palikšonu, sasylda myus uz winaldzibu del wysaidom witom, dorbim un uperom. Nikas myusus tik stypri naskubynoĵ uz tykumu, kai pimars; un lobam pimaram wysod lels spaks. O cik derigs ir mums paša Diwa pimars, kurs del myusu pestešonas palyka par tū *nabogu* un wysnabadzigoku, par tū *citeju* un wysleloku citeju, par tū *pazemigū* un wyspazemigokū, pazamynotu un nūsmo-detū. Kurs tad, radzadams itū pimāru, dreikstes wel byut lepnigs, kupt sowu misu un beitis nabadzibas? Kurs tad, radzadams bāgušu uz Egiptu Jezu, dzeiwojušu trejsdesmit godu nūslāpumā un pamatušu sowu Moti wysmeiloku del paklausibas so-

wam Dabasu Tawam, wel beisis nabadzibas un napatikšonu, begs nu ikdinišķom aizajemšonom un aizdaris acis, kad Diws ĵu sauks uz pilnibas leloku pakōpini?

§ II.

Ir diw wysporigos dzeiwes kōrtas, uz kurom mums jogriķ weriba pi apdumošonas, kai Jezus beĵa palicis baznicā: pyrmō nu tōm kortom sastōw ikš Diwa bauslibu pildišonas, un šiteĵ korta: wysim ir kupiga un wysim pidariga nu to laika, kai tik cylwaks nōk pi prōta; utra korta sastow ikš ewangelisku padumu izpildišonas; un šiteĵ korta pidar tikai pasauktom personom. Pyrmos kortas pilnigu pimāru radzam Pestitoĵa paslaptā dzeiwē, Jo paklausibā sowim dzemdetoĵim; utras kortas pimāru atrūnam pi jo palikšonas baznicā, kad paklausidams sowa Dabasu Tawa saukšonai, pamete sowu wysdorgoku Mōti un sowu globeĵu un tāwa sātu; un caur tū pat Jis myusus mōca izaligt nu wysim dzeiwes prikim, pasaulia patikšonom, un wyssyltokom jutom, jo tik Diwa pasaukšona tō nu mums prasis.

Šitū diweĵu dzeiwes kortu izšķeršona skaidri radzama Kristus atbildē, dutā winam jaunekljam, kurs nu Jo waicoĵa par pestešonas celiu: *Lobajs Mocitoĵs, kas lobs man jodora, lai es turatu myuķigu dzeiwi?* Jezus jam atbildeĵa: *jo gribi inokt dzeiwē,*

globoj bauslibas. Te ir pyrmo korta, pidarīga wysim. Bet kad winiajs gudigajs jauneklis, sacidams Jezum, ka bauslibas šis asūt globojis nu pat mozom dinom, toliok waicoja nu Jo par pilnigoku dzeiwes celiu, sacidams: *ko man wel tryukst?* Jezus jam atbildeja: *jo gribi byut pilnigs, ej, pordudi wysu, ku turi un atdudi nabogim, un tu debesis turesi montu; un atej un ej man pakal.* (Mat. 19). Te ir utra dzeiwes korta, ewangeliskas pilnibas korta; jej saucas par utru todel, ka it pec pyrmos; jo tikai caur pyrmu kōrtu, tys ir caur bauslibu globošonu, war nuit leidz ūtrai kortai, tys ir leidz ewangelisku padūmu pildišonai.

Wyslobok ir sōkt izdybynot myusu pasaukšonu pec apdūmošonas par Kristus palikšonu baznicā; tumār napidar mest nust ikšēju idwesmi ari cytā rekolekciju laikā; naw breiwi tikai maitot rekolekciju kortibu.

§ III.

Izwélē, ap kuru te runa, wajag iwārot trejs litas: 1) izwéletoja *stówukli*, 2) lobas izwéles *weidu*, 3) pašu *prikšmetu*.

I. Kas zeimojas uz *stówukli*, tad wadzigi ir trejs nusacijumi: 1) Pilniga winaldziba uz wysu, 2) breiwiba nu wysom nalobom jutom, 3) augstokas pilnibas gribešona. Bez šitim trejim nusacijumim, dwe-sele palyktu wai *styurgalwiga* pi sowom gribešonom; wai *wója* del izturešonas to štur-

ma, kuru dora myusu kaislibas, nasdamas myusus wysod uz liaunumu; wai ari *okla* uz želestibas spudrumu, kura myusus wad uz lobumu.

II. Kas zeimojas uz lobu izwéles *weidu*, tad mes jū pazeisim lobok pec reitdinas apdūmošonas un porsorgošonom. Tūmar šite apzeimosim trejs *laikus*, tys ir trejs izwéles *weidus*. Pyrmajs nu šitim laikim ir tad, kad Diws tik skaidri pasludynoj cylvakam sowu waliu, ka nikaidu šaubu napalik, kai radzam pimāru nu sw. Mateja un sw. Powula pasaukšonas. Šitys weids stōw aiz cylvaku prōta rubežim un pidar pi sewiškas Diwa želestibas, kuru ceret niwins natur tisibas. Utrajs izwéles *laiks* ir tūlaik, kad dwe-sele caur ikšēju ikustynošonu ir tik skubynota un piwylkta, ka gondreiž bez wysaidas prōta paleidzibas pasadud lobom litom. Tej ir liūti dorga želestiba. Trešajs *laiks* ir tureiz, kad prots apgaismots caur ticibu, labi apdūmojis imeslius *pret* un *par* litu pajemtu priķš izwéles, pawalk izwéles waliu uz tū litu, kura jam nuteiktā breidī rōdos par wysloboku. Diwejōs pyrmajōs reizēs walias darbiba it pa priķšu prōta darbiba; bet trešajā pyrms prōta darbibas stōjas walias darbiba.

Pyrimi diw weidi ir pilnigoki, bet trešajs ir wysporigoks, kai iztakušs nu myusu dobas. Todel tod, jo utrā weidā naw pylnos porlicibas par Diwa idwesmi, tad lobok ir kad trešajs weids nōk paleigā pyr-

majam, tys ir ka prōta gaišumu mums pi dar saukt paleigā sirds pakustešonai.

III. Kas zeimojas uz prikšmetu, laigon šej dina izwéles darišonâ naw nuteicuša, tūmar pidar jau apswert myusu izwéles prikšmetu. Tys prikšmets ir diwejajds: pirmajs ir dzeiwes korta, kaidu mes gribam izwélet; utrajs ir pilnibas pakōpins ikš izwéletas jau dzeiwes kōrtas.

Kas zeimojas uz pyrmū, tad mums pidar apswert, wai mums byus palikt Diwa bauslibu rubežūs, wai ari dutis pi ewangeliskim padūmim. Jo tik porisim uz ewangeliskim padūmim, mums joapswer, wai byus mums izpildit jūs pasauligā dzeiwē wai klištorâ.

Jo tik mes nuspridem izwelet zakona (ordena) dzeiwi, pidar mums apswert: 1) kaidâ ordenâ, 2) kod istot dūmojam. Kas zeimojas uz pyrmu, tad a) mums napidar izwélet taidu ordenu, kurs wojs un naizpildej sowu regulu, b) mums josawer natik win uz gribēšonom, bet ari uz sowim spēkim un downom, wajadzigom pi to wai cyta ordena izwélešonas. Kas zeimojas uz utru, tad jo tik mes asom piteikuši porlicynoti, ka Diws myusus sauc uz ordena dzeiwi, un jo tik disgon skaidri radzam, uz kaidu ordenu myusus pasauc, tad napidar kawetis, todel ka, kai soka sw. Ambrozijs: „Swata Gora želestiba napazeist laiskus (kyutrus) cylwakus“.

Par utru izweles prikšmetu ir *leidzekli*, ar kurim izwéletâ jau dzeiwes kortâ, mums jopalik par swatim un josasteidz uz wysaugstoku pilnibu. Ti leidzekli ir: pilniba pi ikdiniškom aizajemšonom: korsta lyugšona, gora sakupošona, Sakramentu pijemšona, ikdiniška diweju sirds apzinias izmeklešonu darišona, sewiškas un wysporigas; stypra steigšonos uz tykumim, sewiški uz tuwaka milestibu, pazemibu, misas merdešonu, nabadzibu, winaldzibu uz wysom litom un ari uz pastowigu karošonu ar liaunim sirds irodumim, lai jus waratu uzwarēt, ar saknem izplest un nust atmest.

Pec to wajag apswerst, ar kaidim leidzeklim mums wajag west pi pilnibas myusu ikdiniškas darišonas un teiret tos nu wysaidom wainiom un napilnibom. Wai mums napidar pijemt kaidu swatoku un derigoku lyugšonas, graku syudzešonas un pi Diwa golda išonas weidu? Wai mums nawajag saistit sewi ar sulejumu ikkotru dinu darit sirds apzinias izmeklešonu, ikdinas nuturet gorigas lasišonas, ikmeneša apswert sowu dweseli un t. t. Wai mums napidar atsasacit nu tos wai cytas patikšonas, wai kaidas nawajadzigos litas? Kaidu pazamynojumu meklet, nu kaida guda begt? Kaidus žalsirdibas dorbus sokt? Kai sowu misu merdet ikkotrâ litâ, bet sewiški pi edinim, miga, runas, weršonos un t. t. Kai ikortot ikdinišku darbibu? Kai porwaret *pōrmarigū* pisasišonu pi kaidas radibas, pat

pi sowas saimes, saskaniâ ar tû, ku Kristus pasaceja: *Kas milioj tawu wai moti wairok par manim, tys naw manis cinigs: un kas milioj dalu wai meitu wairok par manim, tys naw manis cinigs.* (Mat. 10, 37). Un kad tu esi ordena brolis (zakonniks) tad padumoj, wai tew napidar atsadut pilnigi sowas wer-sibas rukôs? un t. t.

Trešajs izweles priksmets pidar pi gadejuma litom. Pimaram, wai mums wajag pijemt wai atmest kaidu omotu, wai dorbu, uperi un t. t. Kai sewi turet taidâ wai cytaidâ apstoklî, taidâ wai cytaidâ darišonâ? Wai lyugtis pec taida wai cytaida dorba? Wai uperet sewi taidam wai cytaidam omo-tam, taidai wai cytaidai atsadušonai. Kai padarit par pilnigoku to wai cyta dorba izpildišonu un t. t. Un kotrâ izwelê wajag turet aci teiru un taisnu, tys ir wysod skatītis uz beidzamu merki.

IV. Jo pawaicosi, kad wajag darit izweli, tad es atbildešu, klusâ laikâ, tys ir, kad dwesele bauda pilnigu miru, un wysmozokajs naw mâtota nu wysaidim gorim. Ka tu itu lobok saprostu, tew jozyna, ka dweseli ikustynojs: 1) pats lobajs gors caur prikajatom, 2) pats liaunajs gors, caur šaubom un dweseles iztukšošonu, 3) obeji šiti gori winâ laikâ, caur pretigom ikustynošonom. Šitymûs diwejûs beidzamûs laikûs napidar darit nikaidu spridumu ni ari taisit izweles; bet kas zeimojas uz pyrnu laiku,

tys ir prika laiku, tad i tulaik wajag byut uzmanigam, par ku parunosim reit.

UTRA APDUMOŠONA.

Par Kristus Kunga paslâptu dzeiwi.

Punkts I. Myusu Kunga Jezus paslapta dzeiwe ir nûslâpums, pylns ar prikim priks pazemigim un pylns aizkaunešonas lep-nigim, ir tai pat par derigom zolem pret kardynojumim, kuri myusus tik biži skubynoj uz pasaulia lepribu un lilešonus ar sowu personu un sowom downom. O tu, kurs esi apjemts nu ito korstuma, pasawer uz Jezu, šē Diws-Cylwaks, myužiga Gudri-ba, pipildits ar wysleloku wysu litu zyno-šonu un woludu saprasšonu, wysizrungoks un wysoldonoks, wysus uz sewim aicy-not spejigs, Guda Karalis, dabasu un zemes Kungs, kurs atgoja uz šu pasauli wysas nataisnibas izleidzynot, izlobot liaužu dzeiwi, nuswetet zemi, šis Diws-Cylwaks, un kas tad nanusabreinos? nicigâ mistiniâ, pi namdara dorba golda, pats namdaris, dzeiwoj nabadzigs, nu pasaulia pasaslepis.

Tos rukas, kuras pasauli radeja un porwaldej, te slauka nabadzigu ustobu, te molku cart, te kukus griž un ewelej pi

namdara, te otkon aizajem ar wysprostoku dorbu pi sãtas. Ar winu wordu Diws-Cylwaks wad dzeiwi pazemigu, liaužu acis naderigu, winkoršu un bezdarbigu; pasaulis Jo napazeist, un kaimini jū zyna tikai kai amatninku. Un Tys, kurs bārns byudams, mōcijā baznicā, kurs sādžas un pilsatas beja spējigs pildit ar gudribas gaismu nu so was wyswaribas breinumim, kurs wareja grēcinikus atgrist un myrušus augšam celt, kurs wareja ar spēcibu wysus pi sewim saistit: tys Cylwaks-Diws pasaslepis nicigā Palestinas pilsētiniā, nabadzigā ustobiniā, pi omotnika warstaka, bez slawes un gūda, turpreti liaužu smodešonā un wel na godu, na diw, bet tresjdesmit godus,—o pazemibas breinums!

Atejte šur, *malu neseji cylwaku dali ikš liaunim irodumim* (Ps. 61, 10) tys ir maldigi jyusu spridumūs, atejte un weritis: 1) kas tik paslapti dzeiwoj? 2) kur? 3) cik godus? Mocatis šitymā skolā: pamozynot jyusu nicigu steigšonus pasacelt porok par cytim, speidet pasaulia priksā! *Patiši, tu esi paslaptajs Diws, (Iz. 45, 15) kurs nulyki tymsumu ar towu pasaslepšonu. (Ps. 17, 12).* Dudi o Kungs, lai šis Tows tymsums byutu man par gaišu dinu, lai paroda man, cik lela niciba ir šo pasaulia nuzeime un guds, cik nicigi ir augsti omoti un liaužu gudynošona!

Puukts II. Mums pasaroda, it kai Jezus pasaslepšonā byutu apracis sowus talantus

(dowonas), bet Jis wyslelokas litas bez nustošonas beja darejis. Tej Jo paslaptò dzeiwe, liaužu acis naderiga, bezdarbiga un nusmodeta, Dabasu Tāwa acis beja wysdarbigoka, wysderigoka un wyslowonoka; jo Jezus dzeiwoja pa Diwa waliai, dareja, ku Tāws beja licis, beja, kur Tāws gribeja. Un jo wysu šitu laiku Jezus byutu bejis darejis ku cytu, jo byutu cytaiž dzeiwojis, byutu cytur dzeiwojis, Jis nabytu niko padarejis; jo cytaiž dzeiwojut, stròdojut, Jis nabyutu bejis izpildejis sowa Tāwa waliu.

Topēc myusu pilniba napastòw ikš to, ka mes pa liaužu dumom darisim lelas litās, ka mes pilsātas pildisim ar myusu dailrunibu, liksim tautom apbreinot myusu gudribu un gudu, kas mes darisim breinumus un paliksim par cilwēces labdarim, ka mes pasauli porwaldisim un t. t., bet pastòw winigi ikš tò, lai mes pyldam Diwa waliu wysòs litòs: tys ir, lai mes asom tymā wi tā un dorbā, kaidis Diwam pateik. Šitu lelu un wyssworigokū patišibu mums mōca myusu Diws-Cylwaks ar sowu tresjdesmit godu paraugu.

Un kad tu gribatu pawaicot, kam Diws tew dewe tik daudz talantu, jo Jis nagrib, ka tū jūs izlitotu; atsoki man, broļ, wyspyrms, kam Diws ar šitaidom dōwonom pildeja Jezu nu pyrmos Winia dzimšonas stundes, kad Jam tresjdesmit godu laikā aizlidze tūs talantus izlitot? O lapnajs cylwaks! Diws tew todel tik daudz dōwonu ir

dewis, lai tu jos wysâ pāzemibâ Jam upere-
tu. Naw pagaisynots wyroks, kuru Diwam
kyupynojam, naw pazaudetas myusu do-
wonas, kuras ir nu pasaulia paslāptas un
kuras dag uz oltora myusu sirdīs, gotowōs
wysod uz Diwa pisacišonu.

Topēc, jo Diws grib, ka tu, nasawerut
uz towom prōta dōwonom, dzeiwotu zamâ
kortâ, winkoršūs dorbūs, paslāpts nu pasau-
lia, aplaists nu wersibas, nusmodets nu wy-
sim, soki paldis Diwam, dzeiwoj mirâ, lai-
migs nu sowa liktinia: „nikam naderigs,
ar sasitom rūkom pasauliam par gryutumū“
un t. t. Nasoki itō, jo tai runoj tōwa lep-
niba, pret kuru tēw wysod jorunoj: „*Diws
tai grib, taida Jo walia!*“ Lai šiti zalta wor-
di byus tew par wairūgu pret wysom lep-
nibas bultom, lai šis words tewi wysâ ap-
mirinoj, lai jis palik tew par dorgu akmi-
ni winaldzibas uz wysom witom, darbibom
un weselibu. *Tai Diws grib, taida Diwa wa-
lia!* O wōrds, sirsnibas pylnajs words, kurs
pidar Diwa miliotojim un nasaprūtams, na-
zynoms lepnibas un pasaulia miliotojim.

Pi šitō patisibas worda sadryup wysas
nakortigas ikōrošonas pasacelt gudâ, ikoro-
šonas, kuras ir par olutu priķš wysim na-
mirim, ikōrošonas nalaimigas, kuras wysu
dzeiwi pildej ar ryuktumu, kuru nikaida
lita naspej padarit soldonu, nu kurom ce-
lias namirs, skaudiba, nasaticiba, aprunas,
apmalojumi, monišona, wiltiba un ari ašnia
izlišona. Kas sowu sirdi padaris breiwu nu

šitom koribom, tys uzwares pasauli un pats
sewi; tys wysod byus drūss, wysod mirigs;
tys kai zam paradizes kuka kraslas, wysod
Diwâ dzeiwoj un Diwâ ir laimigs.

N. B. Šos dinas apdūmošonas merkis
beja: winaldziba uz wysaidom *witom*: apdū-
mošonas auglis ir winaldziba uz wysaidim
darbibas pakopinim, pat steigšonos uz
litom, kuras ir zamas, gryutas, napateika-
mas, pretigas jūtom un pašmilibai: *werutis
uz Jezu, kurs ir par ticibas isoceju un bei-
dzeju, kurs waradams baudit prikus, pajeme
krystu, nusmodedams kaunu, un sed Diwa kraslâ
pa lobai rukai* (Zid. 12, 2).

Jutas, aba akti, kuri iztak nu apdumošonas par Kristus Kunga paslaptu dzeiwi.

O Jezu, wyszemigokajs! Kungs muns
un Mocitojs! Laigon Tu beji pasaulia gai-
šums un Diwa noma dagušo swece, tumar
tik ilgu laiku Tu dzejwoji paslāpts, aizjemts
ar tik zamu dorbu un winkoršu; un es,
kurs patisibâ asu tikai niks un graks, es
gribu speidet pasaulia priķšâ un kertis pi
augstom litom? Nust nu manim šej troko
ikorošona, nust nu manim kaitiga un nuzi-
dziga gribešona pasacelt par cytim un lile-
tis nu sowom downom! Lai nu šos dinas
man par celia roditoju uz munom gribešo-
nom un dorbim, o muns Kungs, palik Towa
walia. Es gribu pa Towam protam lobok

byut par padejū torpiniu, nakai bez jo par pyrmu serafinu: es gribu pa Towam protam lobok niko nadarit un byut par bezdarbibas numūcetu, nakai bez towas walias atgrist wysu pasauli un palikt par tici-bas numūcētū; es gribu lobok ar Towu waliu byut paslaptis un ni winam nazynoms, wystymsokâ zemes koktâ, nakai bez Towas zinias speidet debesīs. O, ka es waratu pildit Towu swatu waliu, tad es wysod byutu lels, bogots un laimigs.

N. B. Te war atkortot šos dinas pyrmos apdūmošonas Jūtas, pimarodams pi dorba kortas wysu tū, kas tur beja pasacits par witas kortu.

Apdumošonas par Kristus Kunga paslaptu dzeiwi saturs.

I. Šo nūslapuma augstums. Diws-Cylwaks, gudriba, wariba, myužigs lelums, kurs atgoja zemi atjaunot, dzejwoj paslaptis nu wysim, namdara ustobiniâ. Tos rūkas, kuras pasauli radeja, tagad strodoj ar wasari un cerwi, tej dūma, kura ir myužigo Tawa gudriba, tagad aizjemta ar tik zamu omotu, un tys doros trejsdesmit godu ilgu laiku. Weris kai pi šito parauga, kai upiuburbulis, pleist towa tukša gribešona pasalilet priķš pasaulia un meklet sew nūzeimes.

II. Patisiba, kura atsarūn šitymâ nuslapumâ. Jezus tai nūslapts, un kai daudzim

redzis wasdams dzeiwi naderigu un bezdarbigu, tumar dzeiwoja pilnigi un izpildeja winu nu lelekom litom, jo izpildeja Dabasu Tawa waliu. Topec myusu pilniba napastow ikš lelu litu darišonas pa pasaulia uzskotim, bet pastow ikš Diwa walias pildišonas. Jo tik Diws grib, ka tu byutu paslaptis, aplaists un nūsmodets, dzeiwoj paslapumâ, aplaiššonâ un nusmodešonâ, un tu byusi wysmeiloks jo ocu priķkâ, un izpildisi wysleloku darišonu, jo izpildisi jo swatu waliu.

N. B. Šos apdūmošonas auglis ir winaldziba uz wysaidu dorbu, un ari pasadušona dorbam zamam, pazemigam.

(Pec šitos apdumošonas wari nulasit nu „Kristum pakal'staigošonas“ Grom. I nudaliu XX, Grom. III nudaliu XIII).

PRAKTYSKAS PIZEIMES.

Par sewis merdešonu.

Sewis merdešona ir natic win Kristum pakalstaigošonas saturs, bet tur klot wel ir par dweseli taj winaldzibai uz wysom darbibas witom, kurôs mes šudin sewiški strodojam; topec ka bez merdešonas tykuma mes nawaresim byut par Kristum pakalstaigotojim, un byut winaldzigi uz wysu, ni ari atpesteti nu pasaulia saitom, nu misas un radibas irodumim.

Pec Kristus paraugim, kurus mes wysod ocu priškâ lai turam, par golwonim skubynojumim uz merdešonos tykumim ir: 1) jos pilniba, 2) jos wajadziba, 3) jos taisniba, 4) jos derigums.

1) *Sewis merdešonas pilniba.* Sewis merdešona ir leidziga cisšonom, topec ka pa sw. Bernarda wordim: misas koribas merdet ar gora spaku, ir sowâ žiniâ cisšona, lai gon brismu ziniâ wigloka, bet caur sowu ilgumu napateikamoka“. Un patiši: bodu cist pi edinim, atsacit misai ikš to, ku jej ikoroj, spist jū pi to, kas napateik, tys ir cisšona bez bendes“ (sw. Bernards un sw. Ambrozijis).

Na ikkotram ir duts cist mūkas par ticibu, bet ikwins war palikt par merdešonas nūmucetu; un sitej mūciba, laigon liaužu acīs mozok ciniga, tūmar Diwa acīs ir winaidâ sworâ.

II. Utrs skubynojums uz sewis merdešonu ir šo tykuma *wajadziba*. Uz ju myusu pinokums ir: 1) Kai *kristigim*, jo pi swatas Kristibas mes jau izalidzam nu wysom misas koribom. Topec kas kŭp sowu misu, tys porkop Diwam dūtū apsūlejumū, un palik nacinigs kristiga worda.

2) Mums pidar merdet sewi, kai *grecinikim*, jo graku waidešonas sakraments myusus dora breiwus nu grakim, bet nadora breiwus nu stropes par jim, kurâ ir tys porods, nu kura mums pidar izamoksot *leidz padejam grošam* (Mat. 5, 26); kura ir

par tū traipi, nu kuras mums joizateirej, koleidz tiksime debesīs, jo *tur natiks iškânikas nateirs* (Slud. 21, 27), todel jo gribi tikt breiws nu slaucamas guns, tew pidar sewi merdet.

3) Bet sewiški tew wajag sewi merdet, jo tik tu gribi byut pilnigs. *Apsaturi un merdej sewi*: te ir tys kara saucins, pa wysu karošonas laiku kristigas pilnibas celiâ. Ap itū lai pimin ikwins, bet sewiški zakonniks oba mukis.

Trešajs skubynojums uz merdešonas tykumu ir jos *patisiba*. Topec, ka, soka swats Powuls: *kai jyus dewet sowus luceklius nateirai kolpošonai un nataisnibai, tai tagad dūdit sowus luceklius taisnibas kolpošonai, del swatuma* (Rom. 6, 19). Todel jo misa beja par natiklibas daliniku, pidar lai ari jej ir par cisšonas daliniku. „Kas padareja nagudigu litu, soka sw. Gregors, pidar jam nu gudigim sorgotis“

Bet tu warbyut pasacisi: kai ta es lai nairadzu tū, kŭ nu dobas milioju, pimaram sowu eistynū misu? Bēt es tewis pawaičošu: kai wari miliot tū liaundari, kurs tewi tik reižu apzoga nu Diwa želestibas monta? tū slapkauni, kurs tewi tik reižu apkola ar elnes wažom un padareja par walna nawalniku? tū slaupkauni, kurs tewi tik reižu skubynoja pi Kristus Kunga nūmucešonas wel reizi caur towim grakim? Wai tad pidar kupt nu lutynot tū towu misu, tū torpu baribu, un namerstigu dwe-

seli, raditu priķš myužiga guda, pamest, nusmodet, nu želestibom aplaupit un del misas milestibas uz myužigu pazusšonu, un, wysmozokajs uz daudz godim slaucamas guns cisšonom uperet? Kur taisniba?

IV. Caturts skubynojs uz sewis merdešonu ir šo tykuma derigums.

1) Ticiba myus moca, ka ikkotrai labprotigai merdešonai, isoktai nu pordabysku imesliu, nu taisniga cylwaka, tys ir to, kurs atsarun ikš Diwa želestibas stowuklia, atbild jauns tos pat swatdarigas želestibas pakopins; un ikkotram želestibas pakopiniam atbild myužiga guda pakopins Debesis. (Trid. Sap. Ses. 6, n. 30).

Un todel, ka ikkotru dinu atsarun nasaskaitami pastowigi gadijumi uz paša sewis uzwarešonu un sewis merdešonu, todel kas šitus gadijumus napalaiž goram, tys gatawoj sew lelu montu, nasaskaititus želestibas pakopinius šimâ dzeiwê un myužigu gudu winiâ pasaulê.

Bet kas šitus merdešonas gadijumus aplaiž, tys ikdinas gaisynoj želestibas un guda nasaskaititus pakopinius. Tu tici ikš to wysa un nimos nabadoj? O tu gajsynotojs sowas dweseles monta! Tu zyni, ka ikwina nu šom želestibom ir Kristus Kunga mukas auglis un jo Diwibas atspeidums. Bet, o nicigajs natiklis, cik winiu tu esi aplaidis un izgaisynojis! Ikwins debesiga guda pakopins satur sewi naizsacitas priecas, un tu jos esi pazaudejis! Ikwina mi-

sas merdešona un pašmilibas uzwarešona wairok ir Diwa acis wertiga, nakai myrunia augšamcelšona; jo breinumi ir dowana, un merdešona ir nupalns; bet tu ju esi aplaidis!

2) Utrajs lobums, kurs izplyust nu merdešonas tykuma ir tys, ka caur ju dzešas wai ari pasamozynoj slaucama guns.

„Apstoj Diwa strope, (soka sw. Anzelms) jo tik pa jos prišku it cylwaka cisšona“. (Todel, kad tagad tu steigis pacist par sowim grakim, tad winiâ laikâ byusi breiws nu stropes. Apsadumoj labi, melajs bro! Tur wina stropes stunde byus gryutoka, nakai te symts godu cisšonas“ (Krist. pakalstaig. 1, 24). Apdumoj labi! Te wigli ir Diwu porlyugt, wigli ir Jam izamoksot nu wysim porodim, jo Jis daudz atlaiž, bet tur! tur wajadzes izamoksot leidz beidzamam grošam. Pasoki man! ka tew byutu naudas aizdewejs, kurs tew par winu grošu atlaistu symts tyukstušu paroda, wai ta tu byutu tik troks un turadams grošu, nagribatu naudas dewejam ju atdut? Un kad caur merdešonu tu wari Diwam izamoksot tik gryutu porodu, wai tad tu nesi wiglprotigs, kad ito nadori?

V. Tu soki, ka nawari itam pikrist, ka towa weseliba to naatliaun. Bet, munu bro!, nu tewis naprosa, ka tu sewi pawysam numerdetu, bet ka tu tik nadaudz sewi merdetu, ka tu atsacitu sew tū, kas ir liks, te runa ir ap swatu apsaturešonu

Pawerši werutis merdešonas tykums ir ryukts, bet tikai jo paraugi, un tu redzesi, ka winš ir soldons: jo kas ir soldonoks par uzwarešonu? Wai del Diwa milestibas tu nawari atsasacit nu tim mozim gordumim, kuri pat weselibai natikwin nanas lobuma, bet wel škodej? Soc, broļ, nu apsaturešonas, un ar pricu tu porisi uz merdešonas augstokim pakopinim. Kurs naw apsaturigs, tys natiks leidz pilnibas augstokim pakopinim.

Bet kad apsaesšona un apsaderšona ir škodiga wysim, tad personom, Diwam atdutom, tys ir wel škodigoka, wel liaunoka; kad tumar gawenis un merdešona ir baznickungu skaistums, ir lita del pestešonas deriga na tik win del jim bet ari del daudz cytim. Tu pat wajag saprast: par cytim merdešonas weidim. Wysi ir dyžan wajadzigi, derigi un wysim wēļjami, bet wyswairok tim, kurim natik sowas dweseles pestešona ir meila, bet wel ryup ari cytas dwēseles. Cik dweseliu caur labprotigu merdešonu war atgrizt un caur tū pat izpestet. Kas par grecinikiu ciš, o kaida guda tys ir cinigs. Jyus wyswairok, kuru rukōs atsarun tik daudz dwēseliu, un par ikkotru nu jom Diws prasis rekinu! wai ta jyus niko napadarisit del winiu pestešonas? wai jom jyus pažalosit sowu swidru un ašnia? jo swidru napiteik!

Na wins šite pasacis: ka odas sew nuplest nawar, ka šaustit sowu misu un

nosot ostru kraklu naw spejams. Tai wysod runoj ti, kuri naw raudzejuši šitu cisšonu. Cyts otkon pasacis: cita gulta man nadud aizmigt un eiss migs atjem munu weselibu. Tai runoj ti, kuri dumoj, ka merdešona atjem weselibu un pasteidz nowi; kad tumar merdešonas tykums, kuram wysod klot stōw protiba, dreižok globoj, bet na maitoj weselibu, dreižok pagarinoj bet na eisynoj dzeiwibu. Todel, milajs broļ, na esi par daudz meiksts, jo „kad tagad tik moz wari pacist, kai ta tu pacissi myužigas mukas?“ (Kristus pakalstaig 1, 24) un pat slaucamu guni. Todel, koleidz wel laiks, izwēļej...

Nu manim atkariga izwēļe! O bezmāriga labdariba, o napabeigta žalsirdiba!

VI. Na wysi tumar winaidi war sewi mērdet; bet merdešonas tykums saista wysus, todel ir merdešonas weidi, kuri naw gryuti priķš wysim cylwakim. Tos merdešonas weidi pidar pi dweseles un misas un jus mes te pasnegsim loba prota cylwakim: 1) prota merdešonu natikwin nu grecigas zinkoribas par naizdibinetom litom bet ari nu tukšas ziniu koribas pat mocibōs, uz kurom na tukša zinkoriba, bet gribešona lobok izamocit del kolpošonas Diwam, myusus lai wad. 2) Idumibas merdešona: nuweržut ju na tikai nu liaunom un brismu pylnom dumom, bet ari nu tukšom un nadarigom prota kawešonom. 3) pimiņas merdešona: sorgojut ju na tikai nu

liaunu un grecigu litu piminešonas, bet ari nu nawajadzigas pagojušu priku un patikšonu piminešonas. 4) Sirds merdešona: aizlidzut winiai na tikai liaunus un grecigus irodumus, bet ari jutas lobas, sorgojut ju nu pormàrigas jutelibas. 5) Walias merdešona: sorgojut ju, lai na tikai naporsawerž pat uz wysmozoku ikdinišku gràku, bet wers to, lai ari nasasteidz pec myusu igribešonom un wojumim, bet lai wysod un winigi it labprot pec Diwa walias un labpatikšonas. 6) Ocu merdešona: aizlidzut tom wertis na tikai uz pylnom brismu litom, pa Hioba wordim: „*nusledžu leigumu ar munom acim, lai es pat ni padumotu par màrgu*“ (Hiob. 31, 1), bet wers to ari aizdorut jos uz litom tukšom, saucut ar Psalmistu: „*Atgriz Kungs, munas acis, lai nasawer uz tukšom litom*“ (Ps. 118, 37). 7) Aušu un mēles merdešona: pidar nuligt sew natik win tukšas woludas, aprunošonas izsmiklius un t. t., bet ari sorgotis nu naderigim jau numim, meikstim wordim, pateikamas glaimu runas, pasauligom dzismem un t. t. „*Padori towom ausim setiniu nu erskežim, naklausī liaunas mēles, un lyupom towom pastodi durowas un atslagas. Towu zaltu un sudobru nulej, un towim wordim dudi sworu un lyupom towom winkoršus imowus*“ (Ekk. 28, 29). 8) Ušonas, garšas un taukstešonas nujautu merdešona: wajag sorgotis na tikai meikstas dzeiwes un misas lutynošonas, pec kurom wysod nok gràks, bet ari atsokut sew pa-

tikšonas, radzut lobos un atliautas, par kaidom ir: smoka, gordumi, lobas drebes un cytas pateikamos litas; jo nu winas puses, nikajds upers, Diwam padarits, pat nusaturešona nu pukes pausšonas, naw bez nupalnim Diwa priksā. „*Nateik auss pylna nu dzerdešonas, ni acis nu redzešonas.*“ (Ekk. 1, 8). 9) Gora merdešona: kura sastow ikš labprotigas wysu napatikšouu panesšonas, kaidas Diws caur sowu želestibu uz mums caur ku win nusyuta. Todel naizsmalti merdešonas oluti ir piejami cylwakim ar wysaidu weselibu un nu wysaidas liaužu kórtas. Lai mes tikai sirsnigi lyudzamis nu Diwa Kunga merdešonas goru, un mes atrassim tyukstuš kortigus weidus merdet sowu misu un goru.

SIRDS - APZINIAS REKINS

nu merdašonas tykuma

Merdešona ir moraliskajs tykums, kurs dud *màru* ikšejim dweseles spakim un orejom misas nujautom caur prota priksrokstim un pa swatai ticibai. Sasodola uz *ikšēju* un *oreju* merdešonu. Ikšēja merdešona porwolda dweseli, orejo—misu, aizligdama liaunas patikšonas un pisacidama cist lobas un pestešonai derigas napatikšonas. Par ikšēju merdešonu jau beja runa, te pasnegsim tikai rēkinu par oreju mer-

dešonu, sewiški par taustešonas un garšas nujautu mordešonu.

I. 1) Orejo merdešonos sasadola trejūs pakopiniūs. Eistajs šo tykuma draugs, ir sowas misas wyslelokajs inaidniks; jis sowu misu stropej ar šaustišonu, osu kraklu, citu gultu, bezmidzibu un t. t. cik toli prots un paklausiba tū atliaun. Uz baribu jis skotos, kai uz dzeidynojušom zolem un tikai tik daudz èdinia bauda, cik to ir wajadzigs; jis izlosa prostus èdinius nakai gordus, bāg nu porpilditim goldim un ikkotrā ziniā ad, lai dzeiwotu, bet na dzeiwoj lai astu.

2) Ediniūs, apgerbūs, dzeiwuklī, cik prots atliaun, izlosa wysod wyslyktoku del pašmilibas. Wysod, ikkotrā witā, un ikkotrā gadejumā sawolda sowas koribas, wyswairok zinkoribu un atsalidz nu wysom patikšonom. Pi stowešonas, celiūs atsamesšonas un sedešonas nikod naatsaspiž: ar winu wordu pi wysom litom un wysūs weidūs steidzas sewi uzwaret un pats sewi pazamynot.

3) Wysod strodoj, nikod naw laisks, bet kad wajag, wai kad paklausiba to prosa, labprot izalidz nu wysaidas atpyutas. Todel, cik jam spēka twer un cik labi saprosta pašmiliba tū atliaun, jis naatsasoka ni nu winas pakolpošonas, uz kuru ju sauc tuwaka milestiba, wai paklausiba: tur klot, uz wysom pakolpošonom jis labprot sewi uperej, laigon tos ir gryutas un napateikamas.

Topec apswer, leidz kaidam merdešonas pakopiniam tu esi nugojis? Un ku tu gribi nusprist, lai waratu kupā ar Apostolu pasacit *ikkotru dinu es merstu* (I Kor. 15, 31).

II. Steidzutis uz merdešonos tykumu tew pidar byut: 1) *pastowigam* un 2) *protigam*.

1. Pastowibai kolpoj šitaidi leidzekli:

1) Soci nu wiglokom litom, un pamozam tu nusi leidz gryutokom 2) Padiwigi pats sewi soci monit pijemdams tū wai cytu merdešonu uz winas tikai dinas, tad tikai uz winu nedeliu, uz menesi un t. t. 3) Apswer bižok skubynojumus uz merdešonas, ap kurim beja runa agrok minetōs pizeimēs.

2 *Pastowibai* wajag piškert *protibu*. Topec wajag globot nokušus priškrokstus: 1) Pa Baznicas Tawu spridumim, nalobas ir tos wysas merdešonos, kuras wai nu sowas dobas, wai aiz wojas weselibas, paotriņoj nowi, atnas slimibas wai ari mozynoņ spēkus. 2) nalobas tai pat ir merdešonas, kuras myus aizkaweņ pildit sowus pasaukšonas un omota pinokumus. 3) Cisšonas lelumam wajag byut pimārotam myusu misas spēkam, myusu grākim un Diwa idwēsmei. 4) Wajag pyuletis, ka merdešonōs nutyktu ar apdumu. Bet todel, ka šimōs litōs war wigli maldetis, caur mārā porjemšonu, caur sopes mozumu, todel pidar, kai ari wysōs litōs, meklet paduma pi goriga wodunia, baznickunga, pi kura syudzam grakus. Ar

winu wordu, kai soka Bernards: „cylwakam pidar apsait ar sowu misu kai ar sliminiku, kuram ari pi gribešonas, wajag aizligt kaitigas litas, bet ari nagribušam dut litas paleidzigas un derigas“.

Apdumoj wai esi izpildejis šus prikšrokstus? un nusprid, cik reižu, kaidâ marâ gribi gulet citâ gultâ un t. t. Apzeimoj tai pat miga stundes, ediniu maru un lobumu, dziriniu daudzumu un t. t., bet esi pazemigs sowûs spridumûs, kai tewi porsorgoj Apostols, sacidams: *lai jyus napagurstu palykuši woji sowâ dweselê. (Zid. 12, 3), ka jyus napazaudetu to, ku asot pelnejuši: bet ka jyus pylnu moksu dabotu (2 Jon. 8).*

III. Pi to klot wajag piminet: 1) Ka orejos merdešonas mērkis ir ikšejo merdešonos, kura sastow ikš koribu un pašmilibas uzwarešonas. 2) Ka misas merdešona, kad nasasteidz uz šitu merki un naw sawinotas ar gora merdešonu, naatnas ni nupalnu ni lobuma; bet turpreti, biži atnas škodi, wad uz maldu celim un pacel lepni-bâ. 3) Ka pastowibu ikš merdešonas nawajag porwerzt par styurgalwibu; bet wysu wajag darit ar paklausibu un dažu reiz ar laipnibu un tuwaka milestibu.

Kai ta tu sewi leidz šam esi turejis pi merdešonas tykuma? Kai ju gribi nokutnē izpildit? Sprid. Dori sulejumas. Lyudzi Diwa paleigâ.

PAR LYUGŠONU

un par lyugšonas trejim wiglim weidim.

Bez želestibas mes niko naspējam izdarit, Diwam naw pinokuma želestibas dalit: pec želestibas wajag lyugtis. *Bez manis jyus niko naspejat izdarit, saceja Kristus (Jon. 15, 5) caur lyugšonu mes atzeistam šu myusu naspaku, zamynojamis Diwa priksâ, un Diws, kurs lepniyim pretojas un pazemigim dud želestibu, (Jak. 4, 6) steidzas uz myusu globšonu (Ps. 69, 2); Nu šito radzama lyugšonas spēciba un derigums, kuru izsaceja Apostols, runodams: Wysu es waru ikš to, kurs mani styprinoj (Fil. 4, 13) kas zeimoj: es wysu waru, apku uz Diwu sirsnigi pasalyugšu; itū pat skaidri moceja ari Kristus, kad saceja: patiši jums soku, ka wysu, ku tik lyugsit un izapildis jums (Gudr. 11, 24). Nu šitim Pestitoja wordim mes radzam, ka lyugšonâ ir lels spaks un wariba, kurai Diws nikod naspej pretotis, jo Jis ir saistits ar sulejumu myusus wysod izklausit; radzam ari, ka na ikkotrs lyugums ir lyugšona un todel na ikkotru lyugumu Diws izklausa, ku ari soka sw. Jakobs: Lyudzat un naasot dabujuši, todel ka nalabi lyudzat (Jak. 4, 3), tys ir, ka jyusu lyugums naw par eistu lyugšonu.*

Storp eistu lyugšonu un lyugumu ir tej starpiba, ka lyugšona ir myusu walias ar Diwa waliu sawinošona; un lyugums ir myusu pašu gribešonu izteikums. Bet todel ka myusu lyugumi war gaditis maldigi un mums pašim škodigi, todel napacišami ir wajadzigs, ka lyugšona apstyprinotu un daritu swātu ikkotru myusu lyugumu. Tys wyskaidrok radzams nu Kunga lyugšonas. Oliwu dorzâ, kad Jam tywojos klot mukas stunde: pakrita uz sowu waigu, lyugdams un sacidams: *Muns Taws, jo tys ir spejams, lai nuit nu manis sis bikeris; tumar nakai es gribu, bet kai Tu gribi* (Mat. 26, 39). O, kai liuti wajadzigs, ka mes mocetu labi lyugtis; Todel lai saucam ar Apostolim uz Kristus Kungu, kurs, dud wysas lobas dononas: *Kungs, izmoci myusus lyugtis!* (Luk 11, 1).

Kristus Kungs, kai wysus tykumus, tai ari lyugšonas tykumu mums moca caur paraugu. Laigon Jam nabeja wajadzibas lyugtis, jo par Diwu byudams, Jis beja wysuwarigs, laigon wysa jo dzeiwe un dorbi beja par pastowigu lyugšonu, jo Jis labi zynoja sowa Tawa waliu un wysôs litôs pildeja Jo waliu; tumar mums par paraugu un pamocibu, pat wysdarbigokôs sowas dzeiwes dinôs, zynomu laiku upereja lyugšonai: *lyugdamis dînas laikâ wai ari nakts pawadidams lyugšonâ.* Un ku leluka lita beja, uz kuru jis gatawojos wai kù leluku cisšonu paredzeja, tû wairok Jis lyudzes.

Un goja pi Jo leli pulki, lai klausitus, un ji beja izwasaloti nu sowim wojumim. (Luk. 5, 15, 16). *Un nakti pawadeja Diwa lyugšonâ* (Luk. 6, 12). *Un gryutumûs byudams, Jis ilgi lyudzes.* (Luk. 22, 43).

Kristus Kungs, ar sowu paraugu izmocejis myus lyugtis, moceja myus ari wordim, pasaukdams myus un skubynodams, wai ari mocidams, kai mums josalyudz. *Lyudzatis, ka jyus naityktu kardynošonâ.* (Luk. 22, 40). Ar šitim wordim Kristus myusus moca, ka lyugšona ir par wajadzigu warugu un stypru iruci pret myusu pestešonas inaidnikim. Un cytâ witâ Kristus Kungs, sacidams: *Wysod wajag lyugtis un naporstot* (Luk. 18, 1), moca myusus, ka lyugšona ir tej bariba, bez kuras dwesele palik woja un kreit.

Bet nu kurines lyugšonâ ir tik lels spaks? Tys ir nu to, ka lyugšona sawinoj myusu dweseli ar Diwu, un nu šitos sawinošonas plyust uz mums wysaids spaks un wariba, kù pats Kristus skaidri apgolwoj, sacidams: *Kai atlase naspēj nest auglius pate pa sewim, jo tik jej napidares pi weinugu stubra: tai pat ari jyus, kad ikš manis nazeiwosit... Jo tik jyus ikš manis byusit, un muns words ikš jums byus, ku win aizgribesit lyugdami, tû dabosit* (Jon. 15, 4, 7). Kodel? Jo labi lyugdamis tik to mes lyugsim, ko Diws grib; todel, ka eistynâ lyugšonâ, kurâ cylwaks skotos Diwâ caur tû pat jau ipazeistynoju cylwaku ar Diwa swatu waliu.

Bez tam lyugšona wasdama myusus pi Diwa milestibas, bez atlikšonas padud myusus zam Jo walias spēka; tai ka, jo Diws pawaicotu, ku gribam lai jis mums padora labi lyugdams, mes atbildetu — Kungs, padori mums un ar mums, kai pats gribi un zyni!

Kad todel par lyugšonas mērki ir pastowigi cišoks sakars ar Diwu, caur pastowigi tywoku Diwa pilnibas pazeišonu, kai ari pazeišonu Diwa walias un Jo patisibas saprasšonu, tad šitys lyugšonas weids ir wysloboks, kurs myusus taišniok un lobok wad pi šitò mērķia. Wysi šiti weidi zeimojas uz diwejom golwonom byušonom; un tòs ir: prota lyugšona un lyupu lyugšona. Kai dwesele ar misu, tai šitòs diw lyugšonas winojas sowâ storpâ un wina utrai pipaleidz. Obejom šitom lyugšonom myus imòcija Kristus. Prota lyugšonu mums imòcija sacidams: *Kad tu lyugsis, iej sowâ ustobâ un dorowas aizdarejis, lyudzis uz Towu Tawu nuslapumâ.* (Mat. 6, 6); imoceja mums ar lyupom lyugtis, pats sastòdidams myus lyugšonu, kuru leidz pasaulia golam skaitis wysu liaužu lyupas un sirds. Jis ari imocija myus sawinot prota lyugšonu ar mutes lyugšonu, kad iteikdams pastowigu lyugšonu, saceja: *lyugdams norunojit daudzi.* (Mat. 6, 7)

Swata Baznica, idama Kristus padūs un ar Jo goru apgaismota, wasta un waldita, šitu lyugšonu myusu wajadzibom pimàro-

dama, sâstodeja wysaidas mutes lyugšonas prota lyugšonai par paleigu; un gorigas dzeiwes tàwi, del šitos prota lyugšonas atwiglynošonas, dewe mums wysaidus lyugšonas weidus. Pēc winiu idami, mes jau šimòs rekolekcijòs asom piminejuši par dažom paleidzibom pi šom lyugšonom, te wel pasnegsim prota lyugšonas trejs weidus, kuri wysim byus saprutami un piejami.

I. Pirmajs lyugšonas weids.

Pirmajs šitos lyugšonas weids sastow ikš Diwa un Baznicas bauslibu apswēršonas, kai ari ikš golwonu gràku, jim pretigu tykumu apdumošonas, sowu jutu un korigu izdibinešonas šitaidâ kortibâ:

Pyrms lyugšonu soksi, pigatawoj towu protu un sirdi, pagrisdams weribu uz tū, kas tew jodora, tys ir uz tū, ka tew byus jorunoj ar Diwu.

Pyrms lyugšonas pigatawoj towu dweseli, un naesi kai cylvaks, kurs Diwu kardynoj. (Ekk. 18, 23), un dweseli towu pigatawoj wårdamis uz Diwu, nustodidams sewi Jo klotbyutnê, lyugdams nu Jo pidarigu lyugšonas želestibu.

Tad stojis pi to priķšmeta apdumošonas, kuru esi izwèlejis del lyugšonas.

Kad tu soci apdumot bauslibas, lyudzis pazeišonas želestibu, ikš ko Tu esi bauslibas porkopis; apdumoj, cik jos ir taisnigas,

derigas un swātas; apswer, kai tu jos globoj; ikš ko tew wajag lobotis un t. t. Idumodams sowas pret Diwu nataisnibas, nusapūt ar sirsnigu žalumu, sacidams: *Diws, apsažaloj par manim; Diws esi želigs man grecinikam un t. t.* Pec dažas šalts porisi uz cytom bauslibom, un t. t.

Kad tu apdumoj par grākim, tad nusawer, cik ji liauni, nalobi un nataisnigi. Nužaloj sirsnigi par padaritim grākim, un lyudis nu Diwa želestibas wairs nagrakot ni ar wysmozoku grāku.

Kad tu apdumoj por tykumim, pasawer cik ji ir skaisti, augsti un derigi; igribi wysu tykumu un sewiški tū, kuri tew wyswairok wajadzigi pa towai pasaukšonai; un lyudzis uz Diwu, caur Jo Moti, ka tu šimūs, uz nokušim laikim wyswairok staigotu Kristus Kungam pakal. Kad apdumoj dweseles spākus wai misas jutas, pasawer cik ji ir lobi un labdarigi; paldis (so-ki Diwam par itu wysu un reizē lyudzis nu Jo želestibas, ka tu jus tai izlitotu, kai Kristus izlitoja.

Pec to padori spridumu, saskaniā ar apdumošonas prikšmetu un towas dweseles wajadzibom.

Lyugšonu beigdams, pateic Diwam par gaismu, kaidu tew jimā dewe, un lyudzis pec izturibas ikš lobim spridumim towim, atdudums tūs zam wysu swātajū Eugeliu un Wysswatokas Jumprawas globšonu.

II. Utrajs lyugšonas weids.

Utrajs lyugšonas weids sastow ikš mutes lyugšonas skaitišonas, ar jos satura un nuzeimes apdumošonu. Un itū jodora taidā kortibā:

Pyrms lyugšonas salosi sowu goru un pastoti sewi Diwa klotbyutnē, kai ari tū personu klotbyutnē, uz kurom gribesi lyugtis. Ka towa lyugšona byus, pimaram, uz Jumprawu Mariju wai uz Swatajim. Pec tō skaiti sadumotu tyugšonu ar wysu cinibu, apdumodams ikkotru jos wordu, samārā cik dumu un lobu jutu tew jej atness, lai ari wysu laiku, del lyugšonas nulyktu, tew byutu jopalik pi wina tikai worda. Jo tu šitamā weidā apdumodams, isoktas lyugšonas nabeigsi, ar apdumošonu, tad nuskaitisi ju ar skaitišonu un uz reit-dinas, nuskaitejis ju ar skaitišonu leidz witai, uz kuras apdumodams nustoji, toliok ju jemsi por-dumot, wysod beigdams ar lyugumu wai nupyutu par tū tykumu, kaidis tew wjadzigs.

Taidā weidā, ar lelu nupalnu wari apdumot Kunga lyugšonu („Taws myusu“) un ari cytas, nu baznicas istōditas, lyugšonas,

III. Trešajs lyugšonas weids.

Trešajs lyugšonas weids sastow ikš lyugšonas nuskaiteišonas words pec worda,

bet ar uzmanibu. Šis weids leidzinojas augšejam ar tū tik starpibu, ka šite dreižok teik apdumots wordu saturs; tai, ka storp winu] un utru wordu palik tikai moza nustošona del nupyutas. Šis weids wysprostokajs un wyswiglokajs; jis ir ari liuti derigs, jo pamoca myusus uzmanigi skaitit lyupu lyugšonas; todel jis iteicams wysim bet sewiški personom, kurom ir pino-kums skaitit Brewiaru.

Izlitodams, meilajs broļ, wysus šitus trejs lyugšonas weidus del Diwa guda un del sowas pestešonas, nusapyut ari par nicigū, kurs nu milestibas uz tewim, tew jus pasnēdze.

TREŠA APDUMOŠONA.

Par Kristus Kunga palikšonu baznicā.

Parsórgošona. Šos apdumošonas merkis ir drusa atsastošona nu wysom nalobom jūtom tys ir: 1) nu pormārigas pisasišonas pi dzimtes, kura war byut par škeršli uz pestešonu wai uz leloku pilnibu; 2) nu pormārigas pisasišonas pi sewis paša un pi sowas dzeiwes patikšonom. 3) golā nu wysom nakortigom pisasišonom pi kaidas radibas. Uz pilnigū Diwam kolpošonu myus lai pamudynoj trejs litas: 1) Kristus

paraugs, 2) Nupalnu ceriba, 3) Stròpes baile.

Punkts I. *Kristus Kunga paraugs.* Bez šaubom myusu Kunga Jezus Kristus dzemdetoji, beja cinigi wysirsnigokas milestibas par tom lelom pordabigom dōwonom, ar kaidom Diws jus izpuškoja. Naw šaubu, ka Jezus winius ir nūmiliojis wysstyprok un wysirsnigok; todel ari drūsa ir lita, ka Jam gryuti beja nu dzemdetojim atsaškert. Bet tūmar Jis izalidze nu dzimtes milestibas, un nasawardams uz sowom wjadzibom, nasawardams uz sōpem, kaidas beja jim darejis, atstoja winius paslapyn un goja tur, kur Ju sauce Myužigo Tawā bolss, goja uz baznicu: ar šitu paraugu jis mōcija myusus, ka mums pidar bez sworstišonas sawaldit pat wysstyprokos myusu koribas un jūtas, jo tik Diws nu mums šitos uperes prasis.

Bet, diwamžal, kai cytaiž es pats doru! Sirds man pleist pušu, kad jutu, ka Diws grib, lai es doru uperi nu šos litas NN... nu šos jūtas NN... Ak, tō jau par daudz! Ku tu soki, oklajs cylwaks? Pasa-wer uz Kristu; saleidzynoj towas pisasišonas imeslius pi šom litom, ar imeslim, kaidi beja Kristum del pašmilibas un dzemdetoju milestibas! O kaida starpiba! Bet tūmar, uz pyrmū Diwa mōwini wysu upereja. Wai tad tew byus gryuti uperet Diwam pisasišonu pi šos wai cytas litas, kad par itu tew nusprista myužiga dzeiwe?

Tu man pasacisi: ka dzimtes milestiba war byut kupâ ar Diwa milestibu; taisniba gon, ka war, un natikwin war, bet ari pidar tai byut; un sewiški del šitòs kùpibas Diwa milestibai lai dud witu dzimtes milestiba, cik reižu Diwa milestiba prosa uperi, bet nawys nu dzimtes milestibas, jo Diwa milestiba nikaidas swatòs milestibas nanùkaun, turpreti, ikkotru milestibu mùdynoju un ikkotrai augt atliaun; bet cik reižu Diwa milestiba prosa uperet dzimtes milestibas prikus. Wai tad Kristus Kungs, paklausidams Diwa bolsam un atstodams sowus dzemdetojus tik dorgus, porstoja winius miliot? turpreti, jo tik tys wareja nùtikt, Jis wel styprok jùta sowu milestibu uz jim milioja winius wel wairok, todel ka pamete un tik skumigi Jis winius pamete, ka pat lobas dinas napasaceja. Tai ari tu, munu broļ, kai tik dzerdesi Diwa bolsu, aplaid druši wysu, pat ari towu dzimti, pat ari nawaradams tawam, motei, broļim, mòsom „lobas dinas“ pasacit. Pamet winius druši, naporstòdams winius miliot, bet turpreti, ikreizes wairok un swàtok miliojut, na ar acim, bet ar sirdi, na ar misu, bet ar dweseli, na bez Diwa, bet ar Diwu un ikš Diwa; nu ito byus lobums Diwam, tew un towai dzimtei.

Kristus, isokdams myusu pestešonas dorbu, pamete Moti tik swatu un tik milestibas cinigu; bet tu laikam gribatu palikt par Apostolu un Profetu storp dzimtes glò-

stim? Tew wajag zynot, ka taidas dumas byutu par misas padumu, bet na Diwa želestibas; tew wajag zynot, ka *cyłwaka inaidniki ir jo setniki* (Mat. 10, 36) un inaidniki tū brismigoki, kū mozok gaidami; winiū padumi ir wysod par sowa dumotò lobuma merki, bet na tows patisajs lobums, bet na Diwa slawe. Todel lobok paklausi Diwa,— bet na ju bolsa.

Kristus, del Dabasu Tàwa walias izpildišonas, pamete wysas kaidas tureja patikšonas, izalidze wysaidas godošonas par sewim; todel byutu lela nagantiba un kauns, kad myusus nu Diwa walias pildišonas waratu nuturet dajjukšona pi dzeiwes lobumim, kad greciga pisasišona pi sewis paša myusus waratu nalaist pi augstokas pilnibas.

Ak, Kungs, atstum nu manim šitu nadržibu. Še, Kungs, es wyss grību tew atsadut, ar pylnu winaldzibu uz wysim pilnibas pakòpinim, uz kaidim Tew labpatiks mani pasaukt. Jau es nusprižu... Šudin, o muns Diws! tagad, šitymâ bredî, es upereju tew šitu nalobu jutu N., kurej waldeja munâ sirdî, un lai šitys upers byus par wyslaimigoku isòkumu pi towas kolpošonas un munas swàtdarišonas.

Punkts II. *Nupalnu ceriba*, pat i šitymâ dzeiwê. Situ nupalnu sastòda: 1) Dweseles mirs, kurs ir pòroks par wysu šos dzeiwes laimibu un kurs ir par isòkumu myužigai laimei; jo kurs pats sewis aizalidze del Kristus Kunga, tam nikaida lita škodet na-

war, nikaidis namirs traucet naspēj. 2) Ikšejo draudzība un soldonò dzeiwošona ar Diwu: jo kurs salauze šitu nalobu jutu, šitu škeršli storp cylwaku un Diwu, tys sajut sowâ sirdî breiwu un pateikamu sasawinošonu ar Diwu; un Diws tymâ sirdî, kura breiwa nu wysom zemes ryupem, taisa sowu dzeiwukli. 3) Sewiška Diwa Apsaweršona, kura wad un sorgoj taidu dweseleli un dora tû, ka jai *wyss paleidz uz lobumu* (Rom. 8, 28). Todel, ka jo dwesele palik breiwa nu pašmilibas un kad *mess uz Kungu sowas pyules* (Ps. 54, 23) tad Diws, kura žalsirdiba nikod naw porspējama, sorgoj ju sewiškā weidâ un dora ju bogotu ar sewišku želestibu.

Ak, saleidzinoj šitos downas un prikus, na tikwin ar grecigom šo pasaulia patikšonom nu misas baudejumim, bet ari ar nawainigim dzemdetoju glòstim un ar atliautom misas pricom; un pasoki, wai uz Diwa saukšonas bolsu nawajag nu to wysa atsasacit? Pasoki man, wai tys nabyus trokums, kad mes nagribesim pormainit mozu stikliniu ar lelu dorgu akmini? Bet kas tad cyts byutu, kad mes nagribatu atmest radibas del Diwa. Ak Kungs, kauns apkloja munu waigu, jo jau radzu, un labi radzu, ka wys ir niks, saleidzinojut ar Tewim. Un es tik reižu nicigas litas tureju augstokas par Tewim. Bet pidudi man, o Kungs! jo es žaloju nu wysas sirds un gribu sasawinot ar Tewim. *Man labi ir byut*

pi Diwa: ikš Diwa Kunga turet munu ceribu. (Ps. 72, 28)

Punkts III. Stropes baile. Tej strope ir: 1) Lelu un nasaskaitamu želestibu pazaudešona, kuras Diws atjem nu dweseles napaklausigas Jo saukšonai. 2) Gryuti kardynojuimi, kaidim pasadud laiskò dwesele. 3) Ilga atsalšona, kurâ sals un dziss dwesele leidz nòwei. 4) Wysaidas nalaimes, kuras ju satiks; jo Diws apbrunios wysas radibas pret dweseli, kura tik nacinigi Winiu apkaitynoju, atsacidama Jam uperes, kuras nu jos prosa. Un tu wai nazyni, kaidas uperes nu tewim Diws prosa?

Pi to klot, šis napaklausigajs Diwa saukšonai, padalits storp Diwu un radibu, tiks atmasts nu radibas, kuras nikod napiseitynos, un atmasts nu Diwa tai, ka jo *lyugšona jam par graku paliks* (Ps 108, 7) *walns nustos pa jo lobai rukai* (Ps. 108, 6), liaunu daridams jam wysòs litòs; jo *dinas paliks eisas*, jo na skaita ziniâ, tad nupalnu ziniâ, un jo *weiskupiju pajems cyts* (Ps. 108, 8) jo weiskupiju, tys ir jo wysleloku želestibu un tû gudu debesîs, kuru jis atmete. *Numilioja nulòdétas litas*, pasludynotas misas miliotojim un *atnòks uz ju; nagribeja swétibas*, saistitas pi sewis uzwarešonas, un tiks *atstumta nu jó* (Ps. 108, 18). Sopes un pazamynošona byus dalia nu jo mantibas; un tej pate dzimte, kura nakortigi pisasišonu nutureja ju nu paklausibas Diwa idwesmes bolsam, paliks jam par gryutumun un kaunu.

Un golâ, uz nowes gultas, jû saspers Diwa dusmiu parkyuns, ar šitim wordim: *Es sauču un tu napaklauseji; es beju izstipis sowu ruku, un tu napasaweri, tagad es smišus un zaimošu tewi!* (Stost. I, 24, 26). Un, kas wares nustowet towu dusmiu priksâ, o Kungs! kad atmasts un nusmodets tik ilgi, un tik ilgi pacitigs, sūdibas dinâ ar atmesšonu un smodešonu Tu stropesi!

Jūtas.

Es tycu, o Kungs Jezu, ka kurs milioj moti wai tawu wairok par tewi, tys naw tewis cinigs (Mat. 10, 37). Es tycu, ka niwins naspej diwejim kungim kolpot (Mat. 6, 24), ka kurs naw ar tewim, tys ir tew pretim, un kas ar tewim nalosa kupâ, tys izkaisa (Mat. 12, 30). Es tycu, ka tu napijem pus-uperes, jo kai pats man esi dewis wysu, tai ari nu manim tu meklej wysa. Todel es beistus, o Kungs, tūs draudu Towu uz tim wysim, kuri Towai želestibai prētojas: *es pakustynošu towu lukturi nu sowas witas* (Slud. 2, 5) *un tiks atjemta nu jums dabasu walstiba un tiks duta tautai dorušai jos auglius* (Mat. 21 43). Es beistus, ka nowes stundē Engelis-Sorgotojs napasludynotu munu pazusšonu ar šitim brismigim bet patisigim wordim: *par tu, ka atmeti Kunga wordu, atmete tewi Kungs* (I Ken. 15, 23). Ak, waj! man, kad naklauseju Tewis, o Kungs, ka es nagoju pa tū celiu, uz kuru mani sauci; pasauc wel un

es išu, es wairs kai mulkis nasašaubišu storp elni un Dabasim, uz kurini tik druss ir tys celš, pa kuru Tu wed.

O nalaimigò pisasišona pi N., jo tik tu esi par munas pazusšonas imesli, nust nu munas sirds! O muns Jezu! kurs, aplaisdams sowu nūmiliotū Moti, pamoceji mani portraukt wysas ašnia un misas šaitas. Še, asmu gotows it ar Tewim kúpâ, kur gribi. *Soki Kungs, jo tows sulainis klausa!* (I Ken. 3, 10).

Apdūmošonas par Kristus Kunga palikšonu baznicâ satures.

Par šos apdūmošonas merki ir uzwarešona un wysaidas nakortigas pisasišonas portraukšona: 1) Pisasišonas pi dzimtes, 2) pi mums pašim, 3) pi ikkotras radibas; uz tū myusus skubynoj: 1) Kristus Kunga pimars, 2) Nupalnu ceriba, 3) Stropes baile.

I. *Kristus Kunga pimars.* Kristus Kungs naizsaciti milioja sowus wysmeilokus un wysswatokus dzemdetojus; tūmar, kai tik izdzerda Dabasu Tawa bolsu, tyulen winius atstoja, un atsasaceja nu wysim tawa satas prikim. Un tu gribatu byut kurls wai laisks uz Diwa saukšonu, del towas nakortigas pisasišonas pi dzimtes wai pi sowim prikim, wai pi kaidas radibas?

II. *Nupalnu ceriba.* Kas teik breiws nu

ašnia un misas saitom, tys: 1) daboj miru pilnigu un lelu. 2) Iteik tywâ un lobâ sasiksmê ar Diwu. 3) Diws uz jû skotos ar sewiškas Apsaweršonas aci un lobumu.

III *Stropes baile*. Kas palik kurlis uz Diwa saukšonu, tys war gaidit: 1) wyslelokas želestibas pazaudešonu, 2) naporwaramu kardynošonu, 3) dzeiwes soltas un samaitotas ar wysaidom napatikšonom; un tû wysu eistyn pelnej ti, kas sowu waliu ir numiliojuši.

(Pec šitos apdumošonas wari nuskaitit nu „Kristus pakalstaigošonas.“ grom. III nudaliu XXXII un LIII).

SASTA DINA.

Pyрма apdumošona.

Par diwejim karugim, Kristus un Liucipera.

Pizeime. Šitymâ apdumošonâ natiks runots par tû, wai zam Kristus karuga wai zam Liucipera karuga mums wajag stotis, jo mes jau apdumošonâ par Kristus walstibu jau asom Kristus Kungu izwelejuši par sowu Wodûni un Karali; bet te mums runa ap tû, ka mes apdumošonâ par diwejim karugim waratu pasazeit ar tim iručim, ar kurim mums byus karot; un izamoceju izškert lobus celius nu liaunim, mes waratu pisagatawot uz dzeiwes kortas iz-

welešonu wai uz pilnibas pakopini jau izweletâ dzeiwes kortâ. Todel šitej apdumošona mums ocu priksâ stota nûdumus un merkius, ar kaidim nu winas puses Kristus, nu utras — Liucipers wad sowus karaweris uz kautini.

Punkts I. Apswer: 1) *kara merki*, uz kuru steidzas ikkots nu šitim diwejim wodûnim. Liucipers, *turadams par iruci dusmes* (Slud. 12, 12) šitys cylwaku dweseliu *zaglis, natnok cytaiž kai tik zogdams, bet wel nukaudams un pazudynodams* (Jon. 10, 10) un *kai ryucušajs liawa, staigoj apkort, mekledams ku nureit* (I Pit. 5, 8) ar sowu elnes reikli. Jo nawaradams byut par myusu laimes daliniku debesis, grib myusus padarit par sowas stropes bidrim elnê; un byudams izmasts nu debesim, nawar pacist, ka laigon nu mola taisiti, mes tûmar asom par izradzatom sedet dabasu guda kraslûs, nu kurim dumpigi Engeli uz wysim laikim tyka izmasti.

Un todel jis ar brismigu trokumu teikoj uz myusu pazudynošonu, bez nustošonas staigoj pec mums un ar wysaidim monim un wiltibu, pats nu sewim un caur sowim kolpim, te monej, te baidej, te aicynoj, te namiru cel, koleidz cylwaku nanuwerž nu dabasim un nanugremdej elnes guns bezdibiniûs. Uz šitom naradzatom dusmem ju skubynoj diwejaids naidis: 1) Naidis uz Diwu, kuram kad cytaiž naspej škodet, steidzas pamozynot Jo gudu, atgrisdams

cylwaku nu pidarigas Diwam kolpošonas; 2) naidis uz cylwaku, kurâ jis nairedz Diwa weidu un leidzibu, un kuram skaužtisibu uz debesigu gūdu, todel ar wysu spaku steidzas uz tū, ka jam šitū tisibu nulaupit, jo na pawysam, tad tūmar jos daliu.

Turpretim, Jezus tur par winigu merki Diwa gudu un cylwaku pestešonu; jo *atgoja cylwaka dals meklet un atpestet, kas beja pazudis* (Luk. 19, 10). Atgoja, lai caur sowa nowi dutu mums myužigu dzeiwi. Uz šitū napabeigtu lobumu Jū skubynoj diwejaida milestiba: 1) Milestiba uz Diwu, ka Jo gudu palelynot ar gudynotoju pawairošonu, 2) milestiba uz mums, ka myus padaritu par sowa guda dalinikim. Todel winigajs merkis, uz kuru weržas wysas Jo uperes, dorbi un cisšonas, ir Diwa guds un myusu pestešona. Ari mes, idami Kristus padūs, lai steidzamis uz šitom diwejom litom caur myusu uperem, dorbim un cisšonom.

Uz šitū swatū dedzibu myusus skubynoj 1) Liucipera dusmes, 2) Kristus Kunga pimars, 3) šo tykuma augstums un derigums.

1) *Liucipera dusmes*. Kai Liucipers, ar wysu liaunumu un elnišku naidu, bez nušošanas strodoj del myusu pazudynošonas. Un mums del Diwa guda un myusu pestešonas wai nikas nabyutu doroms? Wai Liucipers lai wairok godoj par cylwaku dwe-

seliu, atperktu ar Kristus asni, pazusšonu, nakai mes par dwešeliu pestešonu?

2) *Kristus Kunga pimars*. Kristus, gribadams myus atpestet, wairok par trejdesmit godim cite nabadzibu, pazamynošonu, zaimošonu un sopes asinigas, golâ pajeme nowi wysšopigoku un wysnagudigoku, un mes wai tad lai pamatom uz oklo liktenia rukom myusu pestešonu, wai tad lai winaldzigi weramis uz dwešeliu pazusšonu, par kurom Diws-Cylwaks dewe sewi krystâ pikalt?

3) *To tykuma augstums un derigums*. Tej dedziba, dora myus nu winas puses par leidzigm Kristus Kungam, jo mes waram palikt perpešešonas dorba dalinikim, nu utras puses apdrusinoj mums myusu pestešonu.

O mums Jezu! jau es beju nuspridis, ka išu, kur 'Tu mani wessi, ka zam Towa karūga es karošu, *kai tows lobajs karaweirs* (2 Tim. 2, 3) un tagad wel es apgolwoju, ka asmu gotows karot ar tim, kaidus man dusi; un tymâ pilnibas pakopinî, kaidâ mani pastatit gribesi.

Punkts II. Apswer iruču starpibu, kaidus ti obeji woduni litoj. Kai dušigajs goliats gōja kautiniâ *ar zubyņu, škāpu un wairugu* (I Ken. 17, 45), tai Liucipers karoj ar trejaidim iručim: *ar misas ikorošonom un dzeiwes lepnibu*. (1 Jon. 2, 16). Jis monej un uzwar misas korigus cylwakus ar misas pricom; skaudigus ar bagatibu, lepnigus ar pasaulia gūdu. Tos ir kardynošonas, ar

kurom šis lels gyustitojs nauzmanigus cylvakus nugyun; tys ir spusts, kurâ jus nuker; ti ir pynakli, ar kurim jus sapyn; ti ir iručī, ar kurim dweseles nukaun, ar kurim jis karoj pret Dabasim un padora tukšu Diwa walstibu.

Un turpreti: kai cytkort Dawids *ar wazu nu akminim un ar lyugu izgoja pret Filistišim (Ken. 17. 40)*, tai Kristus apbruniots ar *nabadzibu, pazemibu un pacitibu* izit pret inaidnikim un ar šitim trejaidim iručim paplašinoj Diwa walstibu wers zemes un debesis pipildej ar dweselem.

Kurs tad lobs kristigajs nanusmodes bagatibu, gudu, koribas, tos wiltigas litas, tos wažas, ar kurom Liucipers kairinoj myusu dweseles, saista jos un wad uz pazusšonu?

Un turpretim: kurs tad lobs kristigajs nanumilios un naigribes nabadzibas, pazemibas un cisšonas, kurās ir par wyslobokim iručim del dabasu ikarošonas? Jo 1) nabadziba, pazemiba un patmerdešona tos trejs pastowigas kristigas dzeiwes draudzines, ir tik pat wartas, cik warts krysts, uz kura Pestitojs nūmyra, jo Kristus Kungs jos padareja augstas un pacele leidz wysaugstokim tykumim. 2) Nabadziba, pazemiba un patmerdešona atwalk myusu liannim irodumim; pildej myusus ar sewis pašu nusmodešonu un pasaulia nairdzešonu un padora myusus leidzigus myusu Pestitojam. 3) Nabadziba, pazemiba un

patmerdešona byudamas pylnas lobuma un Diwiška skaistuma, dud myusu sirdem miru, pacel dweseles pori par radetom litom, myusu dūmas pildej ar Diwa gaišumu un myusu waliu apbrunioj ar engelišku sol-dumu.

O mums Jezu, izraun uu myusu sirdem liaunu koribu uz bagatibu, gudu un misas koribom; un ilej jimōs nabadzibas, pazemibas un cisšonas milestibu, lai mes palikam Tew leidzigi un lai nupelnejam sew un cytim myužigu gudu ar Tewim.

Punkts III. Apswer šitu diweju wodu-niu leidzonu saukšonu. Liucipers lepnigs, augsts, aptarpts ar zemes gūda spudrumu, winâ rukâ turadams maisu zalta un ūtrâ koribu bikeri, ar lapnu un kardynojušu bolsu tai sauc: Apmigsim taisnigu nabogu... *Un myusu spaks lai palik par taisnibas lykumu. (Gudr. 2, 10, 11). Pildisim myusu nomus ar lobumim (Pas. 1. 13).* *Ar dorgim weinim un elejim lai mes pisapildejam, un lai mums garum nanuit laika zids. Staigosim ružu wainiukūs, koleidz ji nuweist: lai naw niwinas pliowas, kur nabyutu gojuse myusu palaidniba. Lai niwins nu mums napalik tukšs nu myusu palaidnibas; wysur mes lai pamatam myusu koribu zeimes, jo tys ir myusu dalia un myusu montojums (Gudr. 2, 7—9).* *Ikopsim debesīs, pori par Diwa zwaigznom pacelsim myusu guda krâslus... Ikopsim padebešu augstumūs, byusim Wysaugstokajam leidzoni...* (Iz. 14. 13. 14). Pa šitaidu celiu Liu-

cipers wad pi bagatibas, koribas un lepni-
bas; bet wai jis nuwad leidz laimei? Nimoz
na, jo laimes un pricas witâ, jis dud mums
namiru, bailes un golâ pazusšonu!

Turpretim, Jezus. „Kad Jezus izsoku,
soka sw. Bernards, tad es saprütu cylvaku
klusu, pazemigu sirdi, želigu, strodigu,
beidzut cylvaku spudru ar wysaidu swa-
tumu un gudibu“. Še ir Kunga Jezus aicy-
nojums: *Jo kas grib pec manim pakal it, lai
aizalidz pats sewis, lai pajem sowu krystu ik-
dinas un lai it man pakal' (Luk. 9, 23). Ap-
laidi wysu (Mat. 19, 27). Atsasesti uz padejos
witas (Luk. 14, 10)*. Topec Jis sauc myusus
uz sewis merdešonu, uz nabadzibu un pa-
zemibu; un šitim tykumim wysod klot stow
sirds mirs un dweseles priks. Uz šitom
Diwa Gora zeimem mums wajag wertis,
kad mes stosimis pi nupitnas welešonas.

Te ir Kunga Jezus saukšona, te ir Jo
padūmi, jo gudriba: *merdešona, nabadziba,
pazemiba*; te ir ti trejs monti, ar kurim
mums byus tergotis, lai mes sew un cytim
waratu iztergot Dabasu walstibu; te ir irūči,
ar kurim pi Kristus Kunga korodams, tu
uzwaresi pats sewi, pasauli, elni un ijemsi
dabasus.

**Jūtas, aba akti, kuri iztak nu apdūmošo-
nas par diwejim korūgim.**

Es tycu, o Kungs Jezu Kristu, ka Tows
myužigajs Taws Tewi nulyka par *Siona Ka-*

*rali (Ps. 2, 6) un par Izraelia wodūni (2 Ken.
5, 2)*; ka pestešona ir tikai zam Towa ka-
ruga, zam kura karot ir tys pat kas uzwa-
ret. Todel es nasabeišu nikaidu gryutumū,
nikaidu uperu, jo Tu pats byusi man klot
pi ikkotra kautinia, pi ikkotra gadejuma.

Es tycu, o Kungs, ka *sweteti ir nabogi,
sweteti kuri raud, sweteti kuri čiš wojošonas
del taisnibas (Mat. 5, 3, 5, 10)*. Es tycu, ka
*wai! bogotim, wai tim, kuri tagad smejas, wai
tim, par kurim liauds lobu runos (Luk. 24, 26)*.
Todel aiz towim draudim un swetibom, es
atsasoku nu bagatibas, patikšonom un nu
liaužu guda; un idams pec towa pimara es
gotows asmu uz nabadzibu, pazemibu un
cisšonu; un ar šitū trejaidu irūci gotows
asmu karot par Towu gūdu un par munu
un munu tuwaku pestešonu, ikš tos dzei-
wes kortas, pi kaidas mani pasauksi un
taidâ weidâ, kaidu man parodisi.

Apdūmošonas par diwejim karūgim sators.

I. Apswer merkiu starpibu pi diwejim
pretigim wodūnim. Liucipers, pylns naida
pret tewim, cenšas tewi atwilkt nu Diwa
un igryust elnē; jis it lai *nukautu un pazū-
dynotu*. Jezus par sowu merki spraudē Diwa
gudu un myusu pestešonu, jo *cylvaka Dals
atgoja meklet un atpestet, kas beja pazudis*.
Todel tew pidar it zam jo wadibas, strodot
del pestešonas un swatdarišonas na tikwin

sewis, bet ari towu tuwaku. Uz itu tewi skubynoj: 1) Liucipera trokums, kurs cenšas uz dweseliu pazudynošonu; 2) pimars nu Kristus Kunga, kurs del towas pestešonas pieme mukas un nowi; 3) augstums to tykuma, kurs cenšas uz liaužu pestešonu.

II. Apswer iruču starpibu, kurus litoj ti obeji pretigi woduni. Liucipers pazudynoj cylwakus caur *bagatibu, patikšonom un gūdu*, un Jezus, lai dweseles izpestetu litoj *nabadzibu, pazemibu un cisšonas*. Todel tew josabeist nu Liucipera iručim un joapsabrunioj ar Jezus iručim.

III. Apswer saukšonas starpibu pi šitim diwejim wodūnim. Lucipers lapns, apjems nu palaidnibas un kōribom, sauc: uz manim, uz manim pi misas patikšonom, pi bagatibas; uz manim, uz manim, es jyusus paaugstynošu uz lepnibas spornim augšok par dabasim... bet imat elnes dziliumūs. Bet Jezus, klusu, un pazemigi, ar naizsacitu soldumu sauc tewi, ka tu izalidzis pats sewis, pajemtu krystu un itu Jam pakal. Pi kura nu šitim ir laime? Liucipers imat sirdēs kōribas guni, šaubas un trokumu, kurs dadznoj šu pasauli un kurinoj elni; Jezus towu sirdi pildej ar miru, jaukumu, pricu wel šimā pat dzeiwē; bet cik lelā mārā tys byus winiā pasaulē?! Izlosi!

(Pec šitos apdumošonas izskaiti nu „Kristus Pakalstaigošonas“ grom. III, nud. LIV un LVI.)

L A S I Š O N A

Par šos dinas rekolekciju mērki.

§ I. Par gatawibu uz apostolišku dzeiwi.

Wardamis uz Kristus Kungu, mes jau uzwarejam wysus škeršlius pi zalta winaldzibas un nuspridem kolpot Diwam, idami Kristus pādūs ar nabadzibu, patmerdešonu un pazemibu, gotowi uz wysaidom witom un dorbim, ikkotrā dzeiwes kortā, ikkotrā tykuma pakopinī uz kaidu Diws myusus pasauks. Šudin mums pidar pasacelt augšok un, pec apdumošonas par diwejim karugim, mums pidar atsazeit Diwam ar tū pat winaldzibu, tys ir ar gatawibu uz dzeiwes kōrtu, kuras galwonajs merkis ir dorbs ap dweseliu swātdarišonu un pestešonu, jo tik myusus Diwa želestiba uz šu swetigu dzeiwes kortu pasauks. Kad jau mums ir tej laime, tad mums pidar pec šitōs apdumošonas uperet sewi Diwam uz wysim dorbim un leidzeklim, kurus mums Diws parodis del wyslobokas myusu pinokumu izpildišonas.

Apdumošona par diwejim karugim pasnadz mums uz tū trejs skubynojumus: 1) *Walna trokums*, 2) *Kristus Kunga paraugs*, 3) *augstums tō tykuma, kurs cenšas uz dedzigu dweseliu pestešonu*. Wyspyrms *walna trokums*,

kurs spraudē sew par merki myusu pazus-
šonu. Idumosim sew Liuciperu, kurs sed
sowâ tronâ pi Babilonas wortim, tur jis
sasaucis sowus kara-pulkus un aizdedzis jus
ar naidu un trokumu, izsyuta jus pa wysu
pasauli, naaizmersdams niwinas pilsatas, ni-
wina styuriša, niwina cylwaka, ar pisaci-
šonu, lai wysi cylwaki teik kardynoti ar
bagatibu, un šo pasaulia kòribom, pec ikar-
dynošonas lai ji tyktu sagyuti, sasiti un
imasti elnes guni. Šej walna draudze, ap-
klojuse wysu pasauli dinu un nakti staigoj
kardynoj, monej, wadynoj ikkotru dweseli,
gribadama ju sasit ar bagatibas, guda un
lepnibas wažom. *Todel izplete elne sowu dwè-
seli un atwère sowu reikli bez gola.* (Iz. 5, 14).

Ak, patiši! sirds pleist pušu, werutis
uz wysim tim monim, spustim un kardy-
nošonom, kuras walns izkaisa; tos kardyno-
šonas ir pastowigas, lai myusus saistitu pi
sowom kojom, un myusus zaimodams mei-
ditu ar kojom myusu mugoras. Un mes itu
wysu lai cišam, lai tik daudz dweseliu, at-
perktu ar wysdorgoku Pestitoja asni, tik
daudz Swata Gora Baznicu, tik daudz Da-
basu mantiniku palyktu par walna laupe-
jumu un par elnes kawekli? Ak, kauns
mums! kauns wertis, ka walns wairok ryu-
pejas par myusu pazusšonu, nakai mes par
cylwaku dweseliu globšonu! Un ku mes
atbildesim Diwam-Tisnešam, kad mekles nu
mums tik daudz dweseliu, kuras mes wa-
rejam izpestet caur mocibu, paraugu, lyug-

šonu, ispaidu un paleigu, un tys ikkotrâ
dzeiwes kortâ, un tumar mes to naizda-
rejom?

II. Utrajs skubynojums uz dedzibu pi
dweseliu pestešonas ir Kristus Kunga pi-
mârs, kurs del myusu pestešonas *pats sewi
iznycynoja, pijemdams sulainia weidu* (Fil.
2, 7). un tik daudz pyulejos, tik daudz ci-
te, tik daudz ašnia izlēja un tik brismigi
pi Krysta numyra. Un mes ku tad leidz
šam asom izdarejuši del liaužu dweseliu
globšonas un del myusu pašu atpestešonas?
Kristus saukdams myusus un aicynodams
uz kupigu darbibu ar Ju pi dweseliu glob-
šonas, roda mums, cik tos dweseles Jam
moksoj, ka, kai tū sw. Brigitai parodeja,
gotows byutu wel reizi tik pat izcist un pat
wairok del ikkotras dweseles sewiškas pes-
tešonas, jo tik tys byutu wajadzigs!.. Weris,
še Jeruzalemas liknē myusu numiliotajs Je-
zus, apstots nu Apostolim un sowim mo-
ceklim, moca jus un syuta pa pasauli, lai
sludynotu sw. Ewangelijumu wysai radibai;
tys ir lai nastu pestešonas wordu wysom
liaužu kortom un tautom, un lai wysaidim
leidzeklim paleidzatu wysim pi pestešonas,
nažalodami sowu swidru un pat ašnia. Un
tu wel gribatu toliok palikt solts un wi-
naldzigs par ju wysu pestešonu, par tim
cylwakim, kurus Diws atperka ar sowu
asni un tu wel nagribatu uperet sewi Diwam
par Apostolu, wysmozokajs samârâ ar towu
omotu un dzeiwes kortu?!

III. Trešajs skubynojums uz dedzibu pi dweseliu globšonas lai ir šo tykuma *augstums* un *derigums*. 1) *Augstums*, jo jis dora myusus par *Diwa paleigim* (I Kor. 3, 9) un todel sw. Dionizijs runoja: „nu wysom diwiškom litom, wyswairok diwiška ir kupâ strodot ar Diwu pi dweseliu pestešonas“. 2) *Derigums*, todel, ka jo Diws par yudinia trauku Jò wordâ apsulej moksū (Mar. 9, 40), tad kò ta Jis nadūs tim, kuri sowus brolius wess pi dzeiwa yudenia olùtim, uz Kungu Jezu?.

§ II. Par goru pazeišonu, wajadzigu pi lobas izwèles.

I. Par pyrnu augli nu apdūmošonas ap diwejim karūgim, wajag byut pasadūšonai uz apostoliskas dzeiwes izwēlešonu, jo tik Diws uz itu dzeiwi sauc; un kad uz jū jau esi pasaukts un jimâ dzeiwoj, tad steigšonos uz winmār leloku ikš jos pilnibu. Todel ka apdūmošonâ par diwejim karūgim, na to mums wajag, ka mes atstotu Liucipera karūgu, jo tū jau mes padarejom apdūmošonâ par Kristus walstibu; bet to mums wajag, ka mes istotu zam Kristus karūga, ka mes wystywok itu pi Kristus un dušigi karotu zam Jo wadibas, taidâ weidâ, kaidâ Jis pats karoja, un ar taidim irūčim, kaidus Jis litoja.

II. Utrajs šos apdūmošonas auglis lai ir winmār leloka nabadzibas, pazemibas

un patmerdešonas gribešona; kai winigu leidzekliu, kurus izlitoja Kristus del myusu izraušonas nu walna spaka. Todel ejut pec Kristus parauga wajag litot tus pat, kai i Jis, leidzeklius pi myusu pašu un tuwaku pestešonas; ku mes waram sasnegt ikkotrâ dzeiwes kortâ caur gora nabadzibu, caur labprotigu merdešonūs un caur gorigū pazemibu, kura swatus dora wysus myusu dorbus.

II Trešajs šos apdūmošonas auglis lai ir tywoka dweseles pigatawošona uz swo-rigu izwēles darišonu. Del lobas izwēles wajadziga goru pazeišona, kura paleidz izškert lobos gora pakustešonas nu slyktom, diwiškos nu welniškom. Apdūmošona par diwejim karūgim dud mums uz itu lobu leidzekli. Kai tik pamanisi towâ dweselē lepibas dyumus, koribas guni, dūmu aptymsošonu, namiru, mozdušibu, bailibu, skumēs, un t. t. tad esi druss, ka tys wyss ir Liucipera reikles atraugas. Bet, kad tura-dams ocu priksâ Kunga Jezus pazemibu, gorigu miru, Jo bolsa soldumu, Jo waiga gaišumu, Jo siris klusumu, tad sajussi sowâ dweselē steigšonūs uz pazemibu, klusumu, un kaunibu, uz jutom mirigom un gaišom; wari druši pasacit, ka te ir Diwa idwāsums, ka tewi Kristus sauc.

Wajag ari wertis uz diwejim apstoklim: 1) uz *litu*, pi kuras izwelešonas mes asam skubynoti, 2) uz *weidu*, kaidâ mes pi šos izweles asam skubynoti. Kad mes

teikam skubynoti uz liaunas litas izvēlēšonu, wai ari litas, kura ir winaldziga, beistama, pašmilibai un misas jutom glaimojuša; wai ari lai gon litas lobas, bet, kai jau tū nu pidzeiwojumim zynom, izsaucūšas myusūs wysaidas kārdynošonas un namirus; itymōs wysōs reizēs tew nawajag šaubetis, ka idwesme wai skulynošona uz šitu litu, pait nu liauno gora.

Del lobokas izškeršonas šitymā jautojumā, loba ir celiu zynošona, pa kurim walns wysod myus gyusta un monej. Wysbižok jis soc myusu pazudynošonu nu pasešonas ikš mums koribas uz bagatibu, zam to weida ka mums wysaidi leidzekli ir wajadzigi del dzeiwes un saimes izturešonas. Kad jam tys izadud, jis irunoj mums bagatibas izmontošonas wajadzibu, del myusu cilts pacelšonas; un caur tu pat skubynoj myusus pi to, lai mes steidzamis uz augstu kortu, wysmozokajs uz augstoku. Un tai ar winu sulī icel myusus lepnibā, un tys lik mums aizmerst par wyspyrmoku kortu, turetis par augstokim storp cytim, byut lepnigim nu tukšo leluma, un cytus ineist. Nu šitos nakortigos pisasišonas pi bagatibas, celias wysi cyti grāki nu koribas, sewiški misas koribas, kuras dzymst un meklej misas patikšonu. Nu to celias mārā nazynošona, progoriba, dzeršona, laikums un wysaidi cyti liaunami.

§ III Par weiriškibu pi leidzekliu litošonas del myusu swatdarišonas.

Nuspriduši druši kolpot Diwam un Kristus Kungam pakalstaigot tymā dzeiwes kortā, pi kuras myus pasauks, wai ari tymā pilnibas pakopinī, kuru mums Diws parodis; mes wel izvēlesim tus *leidzeklius*, kuri myusus wad gon uz tū dzeiwes kortu, gon uz tū pilnibas pakopini. Un te ir tys akmins, ap kuru šatans pyulejas saškaldit myusu lobus spridumus. Jo atsarun liauds kuri skaita sewi jau par atgristim, kai tik ir pazynuši un sajutuši atsagrisšonas wjadzibu, un naredz tos starpibas, kaida pastow storp atsagrisšonas gribešonu un storp eistynu dzeiwes izlobošonu. Cyti otkon, turadami sewi par swatim kai tik saprass swatuma augstu nuzeimi; un nutur par winu litu pilnibas celiu pazeišonu un pašu pilnibu; aizmersdami, ka pawysam cyta lita ir tykuma pazeišona un cyta lita ir tykuma sasnegšona.

Del šito liaunuma izlobošonas, pec apdumošonas *par diwejim karugim*, it apdumošona par *liaužu trejaidu kortu*; šitos apdumošonas merkis ir myus porlicynot, ka nanustodami pi wysporigim spridumim kelpot Diwam, izlobot myusu dzeiwi un Kristum pakal staigot, mes asom spisti wel ar wysu gora dedzibu, *meklet un litot leidzeklius*, kuri myusus *druši* wess pi lobu nuspridumu izpildišonas.

II. Šitej apdumošona izškir trejs liaužu kortas. Pi pyrmos pidar taidi, kuri gon grib izlobot sowu dzeiwi, mainit sowus irodumus, pat steigtis uz pilnibu, bet nagrib izlitot leidzeklius, wadušus uz šitu merki, wai ari, ar brismigu dweseles škodi, atlik tū leidzekliu izlitošonu leidz nowei. Taidi monejas ar sowom lobom gribešonom, bet nikod nanok uz winiu ispildišonu. Wini nu jim, pimaram gotowi byutu imontot pazemibu un pa tū laiku ji atmat wysu, kas uz itu wad; nairedz slyktu witu, napateikamu dorbu un t. t. Cyti, porbaiditi nu tim draudim: *Bada jums bogotim!* byutu gon pricigi, pa Kristus paraugam, palikt par nabogim un staigot jam pakal; bet jim tryukst drusuma atmest tus seikumus, tos mozos patikšonas, tos skaistos litas, tū naudu, kas wyss jim kai sweči pi rukom ir pilypuši. Cyti otkon, pazynuši misas merdešonas wajadzibu, jutu sawaldišonas un kaislibu apklusynošonas napacišamibu, wysod soka: *O, es itu izdarišu!* bet nikod naizdora; tai ji nauzwar sewis nikaidâ litâ un nabag nu graka, naturadami drusuma sameidit nu nuremdet sowas misas koribas, kuras jus padora par laiskim un nateirim cylwakim. Ir aritaidi, kuri jau nuspride, nu daudz reižu Diwam jau sulejos, sorgotis un to wai cyta liauna iroduma, atsasacit nu tos wai cytas graku imesles, atsaraut un tos wai cytas liaunas piyyukšonas, gondarit par škodem, izlobot iliau-

nošonu, padarit Diwam tū wai cytu uperi, ikortot sowu dzeiwi sadarigi ar pilnibas priksrokstim del pasauligos dzeiwes, wai ari atsadut Diwa kolpošonai gorigâ dzeiwê wai kliastorâ. Taidus un tam leidzigus spridumus ji biži atjaunoj, bet kai tik lita nok pi winiu izpildišonas, tad wysmozokajs škeršlis jim rodos par bezdibeni, kurâ ji gaist, wysmozokajs smilšu gryudinš jim rodos par klinti, pi kuras kai yudenia lases izškeist wysas winiu lobos gribešonas. Ti wysi leidzigi barnim, kuri grib un nagrib, wai ari leidzoni zeimotim bilžu saldo- tim, kuri wysod stow ar pacaltim iručim un nikod naicart; skaisti pasataisejuši sowâ numetnes pakalnê, ji gon gribatu tikt paša kolna golâ ar winu tikai pasaweršonu; ji gribatu byut pilnigi bez pyulem, un swati caur winu tikai sapniošonu ap Dabasim.

III. Pi utras kortas pidar cylwaki, kuri gon litoj dažus leidzeklius, lai nuitu pi sowa merkia, bet na tus leidzeklius, kuras wajadzatu litot. Idami pec Kristus, bet liuti gauši un nu tolines; uz ikkotra sulia pretojas, uz ikkotra sulia tergojas ar Diwu, nagribadami jam dut tū zalta winaldzibu uz wysom litom, bez kuras nikaidâ ziniâ nawar tikt pi pilnibas. Ji nagrib byut winaldzigi uz wysom dzeiwes kortom, uz wysim pilnibas pakopinim; bet ji grib palikt winaldzigi uz wysim *leidzeklim*, ar kaidim Diwam labpateik winius west un piwest pi wysaugstoka pilnibas pakopinia: ji na-

grib palikt winaldzigi uz wysom witom, uz wysim omotim zamim un moz wertigim, uz wysim zaimojumim un nalaimem, nagrib pazeit eistynu nabadzibu, nagrib iza- ligt nu nakortigas pisasišonas pi dzimtes, nagrib atsasacit nu tos wai cytas liaunas igribešonas un t. t. nu ikš ito wysa pastow pats gryutums. Ji skaidri naatsoka Diwam tos wai cytas uperes, bet grib inokt ar Ju sarunâ, te socas tergošonos: *tik daudz tew dušu, bet na wairok; išu leidz taj witai, bet na toliok; šitu tew atdušu, nu šitos atsateikšu, bet šitu atstošu sew, jo tej man stypri gul' pi- sirds.* O nakortigi, o nalaimigi, jyus gribatu reizē patikt Diwam un sew pašim, napimi- nedami tò, wai nagribadami saprast, kù Kristus saceja: *Niwins naspēj diwejim kun- gim kolpot (Mat. 6, 24).*

IV. Pi trešos kortas pidar cylwaki, ku- ri naatmat ni wina leidzeklia, kuri naatlik niwinas uperes, kuri winmar karoj, lai nuitu pi nulykto pilnibas nakopinia: un tū dora na cytaiž, kai tik pisamarodami pi Kunga un Raditoja waliās; tys ir pa celiu un ar leidzeklim, paroditim nu paša Diwa. Ti, aizaliguši sewis un nadalidami niko storp Diwu un sewi, het ir uperejušis Di- wam ar wysu, ar dušigu un lelu protu Jam atsadud, gribadami kolpot ikš wysom litom, pa Jo swatai waliai. Ti naapzeimoj nikaidu rubežu un nusacejumu Diwam, ni ari Jo želestibai, un ir gotowi wysod uz wysaidom uperem. Tai tod ti, kuri, pidar

pi pyrmos kortas, ir leidzigi slymim, kuri grib byut wasali, bet nagrib pijemt nikai- du zoliu. Ti, kuri pidar pi utros kortas, labprot gribatu izawasalot, bet tikai ar mozim leidzeklim. Ti, kuri pidar pi trešos kortas, ti bez wysaidas runas grib palikt wasali un todel ji, litoj wysaidus leidzek- lius, dažureiz napateikamus, ka byut wa- salim.

Naamans, Sirijas karalia kara-wodunis, gribadams izateiret nu lepras, *atbrauce ar zyrgim un wazumim un nustoja. pi Elizeja noma; un izsyuteja winiam Elizejs sowa syutni- sacidams: Ej un septinkort nusamozgoj Jorda- na upē, un atsagrizz weseliba towai misai un tu byusi teirs/* Sasadusmoja Naamans un sa- ceja: *dumoju, ka mani tyulen izteires. Tai runoj liauds nu pyrmos kortas. Un kad man wajag nusamozgot, kodel tad es lai mozgojus Jordanâ: wai ta na loboki ir Abana un Farfar yudeni Damaskâ, nakai wysi Izrae- lia yudeni, lai es winiūs mozgojus un paliku teirs?* Tai runoj utros kortas liaudis. Bet jo sulaini jū pirunoja, lai musamozgoj Jor- danâ. *Goja un nusamozgoja Jordanâ, kai sa- ceja Diwa weirs, un izaloboja jo misa, kai mozo barna misa, nu palyka teirs (4 Ken. 5, 9—14).* Tai dora trešos kortas liauds. Te ir skaidrs pimārs un pirodejums to, kai ir pasacits par trejom cylwaku kor- tom. Wajag palikt par trešas kortas cyl- waku, jo tik mes gribam izawasalot.

§ IV. Par steigšonus uz pastowigi leloku pilnibas pakopini.

Del lobokas izweles bez atlikšonas wadziga centiba uz augstoku pilnibas pakopini. Kad liauns gora stowuklis myusus skubynoja uz mozok lobu litu izweli tulaik wjadzeja wyswairok steigtis uz lobom litom; daridami šimâ reizê ar myusu dwe-seli, kai dorom ar greiži augušù kùku, kuru stypri wajag likt uz preteju pusi. Utros rekolekciju dalias, aba utros nedelias apdumošonas steidzas ipaši uz tū, ka mes sewi lucetu uz tū pusi, kura ir preteja myusu liaunim irodumim; ap itu mes wyswairok pyulesimis, apdumodami *par trejim pazemibas pakopinim.*

UTRA APDUMOŠONA.

Par trejom cylwaku kortom.

Punkts I. Apswer pyrmos kortas cylwaku *liannumu*, kuri apgaismoti ar swata Gora gaišumu, labi zyna, kas jodora, lai Diwam patyktu, un grib tū darit; bet nikod nasoc, wysod atlik leidz reitam--un tai leidz pašai nowei. Kas par wiltibu, kas par nagantibu! Tu zyni labi, kas tew jodora, tew ir wysi leidzekli uz tū, tū juti pat lobu gribešonu un ar šitu gribešonu izaso-

ki, bet tumar tu guli laiskumâ un pyusti bezdarbibâ!

Bada, lela bada cylwakam, kurs zynodams kas jodora, nadora to! Tisa jam byus gryutoka. Jo Diws nabyutu uz ju runojis šitū rekolekcija laikâ, jam byutu wel atruna; bet tagad tew naw, broļ, atrunas. Uz tewim Kristus soka: *Jo es nabyutu atgojis un runojis jim, jim nabyutu graka; bet tagad jim naw atsarunošonas nu sowim grakim.* (Jon. 15, 22). Pec šitu patisibu apdumošonas, pec atklošonas tōs stygas, kura wad pi tykuma, pec tik daudz želestibu un gaismas dabošonas, pec tik daudz apdwasumim uz lobumu, wai tu dreiksti wel byut saistits pi liaunumim un byut napaklausigs Diwa saukšonai; wysleidza kai nu akminia! Bailiga lita, pret kuru tew drebet wajag, jo tik dumoj ap sowu pestešonu un turi Diwu sirdi.

O soldonajs Jezu! kodel es leidz šam na asmu pasamudis uz Towu tik stypri un miligu saukšonu? Es zynu kas man jodora, un tumar es nadoru! Par manim grudinej towi brismigi draudi: *Nu towom lyupom tisošu tewi, liaunajs kolps!* (Luk. 19, 22). Apturi, ak apturi towu tisu, o Kungs! Še, es jau pasamudu, jau pasaceliu, jau steidzus uz Tewim, jau nanustošu, koleidz nunokšu pi tos pilnibas, pi kuras tu mani wed.

Punkts II. Apswer *utras kortas cylwaku naprotibu*, kad ji del tykuma dabošonas grib

litot tikai jīm pateikamus leidzeklius, bet na leidzeklius, pateikamus Diwam. Ji redz lobokas dzeiwes wajadzibu, ji nairedz sowus liaunus irodumus, ji nuspride kolpot Diwam, Kristus Kungam pakal staigodomi, ji grib pi to wel izlitot *dažus leidzeklius*, bet tikai taidus, kuri naw pretigi winiu mozdušibai nu pašmilibai. O cik slykti ir panokumi taidam gora stowukliam, o cik slykti!

1) Ti cylvaki gaisynoj wyspyrmokūs tykumus, pigatawotus uzwaretojim; ji gaisynoj nasaskaitamus nupalnus un nupalnu auglius, tys ir myužigos laimibas augstokū pakopini.

2) Ti cylvaki, par stropi sowam laikumam un styurgalwibai ikreit wysgryutokūs kardynojumūs, nasaskaitamūs liaunūs irodumūs, atsalšonā un biži pat myužigas pazusšonas brismēs. Ji ir leidzigi tam jaunekliam, kurs pats pawalcoja nu Pestitoja par pilnibas celiu un pats daboja Jo atbildi: *Jo tu gribi byut pilnigs, ej, pordud wysu ku turi un atdud ubogim, un tu dabasi montu debesīs (Mat. 19, 21)*. Bet tūmar nagoja Kristus Kungam pakal — *un aizgoja nuskumis (Mat. 19 22)*. Ak, nuskumiga tej lita begt nu pasaukšonas, liuti nuskumiga! *Un aizgoja nuskumis* — aizgoja nu Pestitoja — o bada jam, bada, jo tik jis uz Pestitoju naatsagrize.

3) Ti cylvaki, idami na Diwa, bet sowas walias celiu, natikwin naizbegs nu

gryutumim, kuru ji beistas uz Diwa celia, bet turpreti atrass wel lelokus un nusa-beiduši nu jīm, wigli pakriss; jo caur sowaliu ji gaisynoj Diwa paleigu, kurs dora soldonas wysas cisšonas un wysus gryutumus; ji gaisynoj tisibu uz derigom želestibom, kuras jus styprinotu un wysleidza kai uz rukom nosotu, golā ji gaisynoj tisibu uz myužiga guda leloku pakopini. Uz šitom patikšonom, kuras ji nagribeja uperet Diwam. Jis izlaistis žulti un etiki, kuru jam padewe ji paši, pretodamis Jo Swatai waliai; un tai uz celia, paklota ar erškežim, apstota nu bezdibinim un slapkowom, pamess winius Diwa gaišums, un tymsums ar bailem winius apmoks. O kurs tad, itu radzadams nagribes it pec Jo saukšonas?!

Punkts III. Apswer *trešas kortas cylvaku laimibu*, kai ji wysod izlosa leidzeklius, paroditus nu Diwa, un todel ari wysderigokus del sowa merkia sasnegšonas. Ti cylvaki pyulejas tik win ap tū, ka kolpot Diwam, palikut winaldzibā uz wysim leidzeklim un werutis tikai uz Diwa mowini, un kai tik ju pamona, tyulen izpylda. Ji napilaž nikaidas dališonos storp Diwu un sewim; napilaiž nikaidas tergošonos storp dobu un želestibu; bet želestibas darbiba wysā pasadud un ar jos paleidzibu cenšas winmar uz leloku pilnibas pakopini, un winigi pa tū tikai celiu, kuru jīm Diws paroda.

Taj deliškai paklausibai par olgu Dabasu Tawam 1) ikš gryutōs un napateika-

mōs šos dzeiwes celiošonas ji dzeiwoj wyslelokâ patikšonâ, turadami debesigas dōwnas, kuras saskan' dažureiz ar misas swetigu stowukli; šitos dōwnas ir prota *gaišums* pi myužigu patisibu pazeišonas; *dreizums* un žiglums pi lobu dorbu izpildišonas; saprasšona ikš Diwa litu zynošonas; breiwiba *nu cisšonom*, kas ir par korojušas dweseles ipašibu un beidzut *sirds mirs*, kurs pidar Diwa miliotojim un Jo swatas walias paklausitojim. 2) Par šitu uzticibu, Diws jus dažureiz apdowynoj ar tik lelu apmirinošonu, ar taidu laimes sajuššonu, kura izplyust nu Jo milestibas, ka wysleidza kai aizliti ar debesigom laimes straumem, ji nasajut šo pasaulia gryutumus ikš so was merstigas misas un topec ji war saukt: Gona jau, Kungs, gona! 3) Diws sewiški godoj par šitim uzticigim kolpim, sorgoj jus kai ocu raugus un caur tū nu teik, ka wyss jim pasagriž par lobu, kai Apostols saceja: *Un mes zynom, ka tim, kuri Diwu milioj, wyss ir paleidzigs uz lobu* (Rom. 8, 28).

N. B. Šos apdumošonas auglis lai ir styprs spridums Kolpot Diwam un Kristus Kungam pakal' staigot tymâ stowuklî un taidâ pilnibas pakopinî, pi kaida myusus pasaukt Jam labpatiks; ari te pat wajag litot tus leidzeklius, kaidus Diws mums aizrodīs, nalikut nikaidu rubežu swatai želestibai un myusu uperem.

Jutas, aba akti, kuri iztak nu augšejos apdumošonas.

O muns Diws, Kungs un Tisnesis! O kai es beistus Towas Tisas! Jo ku ta es Tew atbildešu, kad Tu uz zemi nu Dabasim pawaicosi: *Iztisojit storp manim un munu weina dorzu. Kas ir, kas man beja wairok jodora munam weina-dorzam, un es napadareju?* (Iz. 5, 3, 4) *Es sauču, un nabeja kam paklausit* (Iz. 50, 2). Es sauču šitu dweseli uz leloku pilnibas pakopini, rodeju jaj celiu, dewu leidzeklius, bet jej jus atmete; jej wareja palikt swata caur želestibom, kuras es dowynoj šu, rekolekciju laikâ, še es gaideju, ka jej izdus par augli weina-ugas, bet izdewe erškežus (Iz. 5, 4). Ak, Diws muns meilajs, ku es atbildešu uz šitu apwainiošonu?

Man baist, o Kungs, un nu bailes es geibstu, kad idumoju šus Towus wordus: *un nu ikkotra, kuram daudz iduts, daudz tiks atprasits; un kuram wairok uztycats, wairok nu jo mekles* (Luk. 12, 48). Ak, kaida nalaimē nutyktu, jo šej gromota ar gorigom rekolekcijom, kurai nu towas želestibas wjadzeja byut par trepem priks manis uz dabasim, palyktu caur munu wainiu postora dinâ par liciniku pret manim. Ak, es nagribu to, o Kungs; še es asmu gotows izpildit sowu waliu wyslobok, tys ir ar lei-

dzeklim, kaidus man parodisi. Es nairadzu pyrmos kortas cylwaku liaunumu, kuri, palykdami tikai pi lobom gribešonom, nasa- steidz izlitot ni wina leidzeklia del sowas pestešonas; es nairadzu utras kortas cylwaku naprotibu, kuri grib litot tikai dažus sew pateikamus leidzeklius; es gribu un welejus *laimibu* wyskorstok trešos kortas cylwaku, kuri ar wysu sirdi Tew uperejas un litoj wysus leidzeklius nu Tewim aiz- roditus.

Par trejom cylwaku kortom apdumo- šonas satures.

I. Apswer pyrmos cylwaku kortas *liau- numu*, kuri pamudynoti nu želestibas uz graku pamesšonu un uz atsagrisšonu pi Diwa, apsulej, bet nikod worda natur un ari nasapyulej ju turet. Bada jim, jo uz jim zeimojas ti Diwa—Tisneša wordi: *nu to- wim wordim es sprižu par tewim, liaunajs kolps* (Luk. 19, 22). Ji redz atsagrisšonas wajadzibu, ji redz leidzeklius, ar kurim war atsagrist, bet niko nagrib darit, lai atsa- gristu. Lels ir winiu graks, lela byus winiu pazusšona.

II. Apswer utras škiras cylwaku *napro- tibu*, kuri zynodami tykumigas dzeiwes wa- jadzibu, nusprisdami atsagrist un kolpot Diwam, itu grib darit tikai ar leidze-

klim, jim pašim pateikamim. Nu to celias jim daudz škodes: 1) Ji gaisynoj šu reko- lekciju auglius un wyslelokas želestibas. 2) Ikreit liaunūs irodumūs, atsalšonâ un dažū reiz pynâ pazusšonâ. 3) Ji gaisynoj paleigu pi stypras un weiriškigas nusasto- šonas uz tykumibas celia.

III. Apswer trešas škiras cylwaku *lai- mibu*, kuri gyunas pi wysim leidzeklim uz pilnibas sasnegšonu, pi wysim leidzeklim nu Diwa paroditim. 1) Dreži nuit pi pilni- bas. 2) Pastowigi jimâ palik. 3) Daboj lelas pricas un debesigas downonas.

(Pec šitos apdumošonas wari izlasit nu Kri- stus Pakalstaigošonas grom. III, nudaliu XXIII un XXIV).

PRAKTYSKAS PIZEIMES.

Par trejim pazemibas pakopinim.

Gribut padarit lobu izweli, wajag dwe- seli turet breiwu nu wysaida graka un nu wysaidom nakortigom jutom un pi to klot wel pilnigi winaldzigu uz wysom litom. Bet todel ka myusu samaitoto doba wysod ir paduta uz liaunumu, todel uz šitu lelu stowukli mes waram nuit na cytaiž, kai

tik caur pasadušonu uz wyslobokom litom. Del ito, mums byus paleidzigas nokušos pizeimes par trejim pazemibas pakopinim.

I) Pazemibas pyrmajs pakopins sastow ikš pilnigas pasadušonas Diwa lykumam, tik toli, ka lai nikaidas uperes, nikaidi draudi nawaratu myus paskubynot uz porkopšonu niwinas Diwa wai Baznicas baustibas, kuras globot mums ir pisacits zam nowiga graka. Cytim wordim: lai mes lobok dzeiwojam ar Kristus Kungu nabadzibâ, cisšonôs un liaužu nycynošonâ, nakai sewi aptraipit ar nowigu graku, del wysu bagatibu, priku un šo pasaulia slawes dabošonas. Itys pazemibas pakopins beja par augli nu pyrmos nedelias, tys ir nu šu rekolekciju pyrmos dalias. Golwoni skubynojumi uz šu pazemibas pakopini ir: 1) Graka liaunums un nagantiba. 2) Strope par Engeliu un pyrmu cylwaku grakim. 3) Stropeš lelums un bailigums elnê, kur byus cist wysim grecinikim.

Pi šitim skubynojumim mes piliksim klot wel nokušus 1) *Taisnigums*; jo *taisniga lita ir byut par Diwa pawalstniku* (2 Mach. 9, 12). 2) *Pinokums*: Pa tam, ku soka Swats Gors: *Diwa beistis un sorgoj jo baustibas, jo te ir wys cylwaks* (Ekkł. 12), 13). 3) *Derigums*: *Greciniks dzanas pec nalaimes, un taisnigi tiks olgoti ar lobumu* (Pos. 13, 21). 4) *Mucekliu paraugs*; kuri *tyka ar akminim numatoti, grai-*

ziti, muceti un nu zubyna ir myruši (Žid. 11 37), sorgodamis nu graka. 5) To pazemibas pakopinia *wajadziba*, kai soka Apostols: *kad mes teišam grakotu pec patisibas pazeišonas, jau napalik uperes par grakim, bet bailiga tisas gaidišona un guns korstums* (Žid. 10; 26, 27). Apswer wai tu wysmozokajs esi nunocis leidz šam pazemibas pakopiniam? Wai tu esi gotows lobok pazaudet slawi, montu, weselibu un dzeiwi, nakai sagrakot. Jo esi jau nunocis leidz šam pazemibas pakopiniam, tad turis pi jo stypri, jo te pat zam jo ir elne; bet kad naesi wel nuncis, pasasteidzi, muns broļ, jo kas leidz šitam pakopiniam nanuncoks, tys bez šaubom byus pazudynots.

II. Utrajs pazemibas pakopins sastow ikš pylnas winaldzibas uz wysom šo pasaulia litom; tik toļ, ka mes byutu winaiž winaldzigi uz wysom šo pasaulia litom; tik toli ka mes byutu winaldzigi uz bagatibu un nabadzibu, uz gudu un pazamynošonu, uz weselibu un sopem, uz dzeiwi un nowi; kad wysâ šitymâ mes radzam leidzonu Diwa gudu un leidzonu pestešonas augli priķš mums un priķš myusu tuwakim; un ka mes lobok gribatu dzeiwot nabadzibâ, cisšonâ un pazamynošonâ, nakai del wysom bagatibom un šo pasaulia guda padarit kot winu wysmozoku ikdinišku graku.

Gribadami kolpot Diwam mes asam pišpisti palikt winaldzigi uz bagatibu un na-

badzibu, uz gudu un nycynošonu, uz wese-
libu un sopem. Tu mes jau redzejom nu
pyrmos šu rekolekciju dinas. Bet ka mums
pidar likt mozoku sworu ikš šo pasaulia
laimes, nakai mozâ ikdiniškâ grākâ, tū mes
wigli saprassim, apdumodami jo liaunumu,
kurs ir brismigs: 1) Todel ka pec nowiga
graka, ikdiniškajs graks ir wyslelokajs šo
pasaulia liaunums; 2) Todel ka Diwam jis
ir bezgola ribigs, 3) Todel, kai ikdiniškajs
graks pamožnoj tykuma nupalnus, maitoj
lobus dorbis, saldej milestibu un skubynoj
uz nowigu graku; 4) todel, ka Diws stro-
pej ikdinišku graku ar brismigu slaucamas
guns cisšonu.

Apswer, kaidu ribumu tu sajuti uz ik-
dinišku graku? Kad, pimaram, caur malo-
šonu tu waratu izbegt nu nabadzibas wai
naguda, cisšonas wai nowes; wai tu gribatu
cist un numert, nakai samalot? Ku uz itu
atbildes towa sirds apzinia? War byut tu
šaubis... Bet šis tykuma pakopins, laigon
augst, tumar wel naw wysaugstokajs,

III. Trešajs un wysaugstokajs paze-
mibas pakopins, kurs kai erglis pasacel po-
ri par šos pasaules kolnim un kalninim, un
sowâ skaistumâ ir kai saule storp zwaig-
žnom, sastow ikš to: ka tu pi leidzonos Di-
wa slawes nu pi leidzonos pestešonos dru-
šibas, gribatu lobok byut nabogs, cist so-
pes un pazamynošonu, nakai dzeiwot naužu
gudâ un turet rukâ wysas bagatibas

un pasaulia korumus; un tys winigi del
tywokas leidzibas ar Kristus Kungu.

Tys trešajs pazemibas pokopins byus
par augli nu utros rekolekciju nedelias, bet
sewiški nu apdumošonas par Kristus wal-
stibu un par diwejim karugim.

Imesli, kuri myus skubynoj uz šu pa-
zemibas pakopini, ir nokuši:

1) Kristus Kunga paraugs, kurs del
myusu milestibas izwēleja nabadzibas, cis-
šonas un nycynošonas celiu. Un todel, *war-*
damis uz Jezu, citibas isoceju un beidzeju,
kurs turadams sew priksâ pricu, prijeme Kry-
stu (Žid. 17, 2) mes lai mudynojam sewi
caur milestibu uz Ju, ka mes pa tū pat
celiu waratu tywok pi Jo staigot Jam pa-
kal. Un kad Kristus, del tewis un del pa-
rodišonas sowas milestibas uz tewi tik
daudz porcite, ar tik daudz nycynošonom
un naida lelumu atliowe pidzirdet sowu
dwēseli, ar tik daudz certumim sowu misu
nuwordzynot; wai tad gribatu atsacit Jam
tu winu pricu, kaidu Jam wari izdarit,
idams Jo padūs ikš nabadzibas, pazemibas
un cisšonas? Kurs tad lobajs karaweirs na-
gribes it pec sowa wodunia pat wyslelokâ
guni? Un apdumošonâ par Kristus walsti-
bu, wai tu naesi sacejis uz Jezu, sowu wo-
duni: *es išu pec tewis, kur win tu esi?* (Mat.
8. 19)

2) Utrajs skubynojums ir lels paleigs
un lobums, kaidu daboj dwesele, kura stej-

dzas uz trešu pazemibas pakopini. Topec, ka kai ta tys war byut, ka swetiga dwesele, kura pi leidzonim apstoklim lobok palik pi nabadzibas, cisšonas un tryukumim, nakai pi bagatibas, patikšonom un pi pasauligo guda, nu tú wysu del tywokos Kristus pakalstaigošonas, kai war byut, ka taida dwesele del tim pat nicigim lobumim grībatu apkaitynot Diwu pat ar wysmozoku grāku?

Wajag piminet ari tū, ka kas nasteidz nunokt leidz trešam pazemibas pakopiniam, tys na pawysam druši wares nustowet uz utro un pat uz pyrmo pakopinia. Todel ka, laigon dažs wystyprok ap-sajem ni ar nowigu ni ar wysmozoku ikdinišku graku Diwu naapkaitynot storp bagatibu, gudu un porpilnibom, tumār ikkotrs redz, ka ikš meikštas un pateikamas dzeiwes ir daudz gryutok izasorgot nu liaunim irodumim, nu labprotigas grākošonas, kuri irodumi wad winmār uz leloku grākošonu. Todel, lai tu kolpoj Diwam dzeiwes kortâ, kaidâ kolpodams, uz kaida pazemibas pakopinia tu ni stowi, tumar wysod centis uz trešu pakopini, caur labprotigu misas merdešonu un pašmilibas sawaldišonu.

Taids ir trešajs pazemibas pakopins, uz kuru steidzas Kristus Kunga dušigi karaweiri; tys pakopins ir tik augsts, ka mums rodos par porspējušu cylwaka spakus, bet ar Diwa želestibu wysu war izda-

rit; pakopins, leidz kuram šo pasaulia gudriniki pat pasawert naspēj, un kura gaišums un skaistums ir sasnadzams tikai pazemigu un klusu cylwaku acim, kai pats Kristus saceja: *Es izzeistu Tew, Dabasu un zemes Kungs, ka itos litas tu esi paslepis nu šo pasaulia gudrinikim un protigim, un parodeji jos mozinim.* (Mat 11, 25)

Steigšonos uz trešu pazemibas pakopini ir wysloboka pisagatawošona uz sworigu izweles darišonu, kura tew taišni šudin jopadora.

Porsorgošonas un padumi kas zeimojas uz lobu izweli.

Par izweles prikšmatu.

Par izweles prikšmatu ir: wai kortas pormainia wai dzeiwes izlobošona.

§ I. Kortas pormainišona.

Wajag izškert porejušu kortu (omotu) un pastowigu. Par porejušu kortu par pimarū ir karaweiru, iredniu, školotoju, amatniku un cytas sabidriskas kortas, pormainia, kuru ir atkariga nu myusu pašu walias. Pi pastowigom kortoni wajag piškert laulotu kortu un mukiū (zakonniku) kortu, pi kurom wajag pidalit ari baznickungu kortu: jo, laigon baznickungs wigli war palikt par muki, bet caur tū baznickunga swetiba nateik mainita, tikai baznickungs pats pasadud zam mukiū paklausibas, del leloku nupalnu un Diwa guda. Jo par myusu pinokumu ir meklet nu Diwa paduma pi porejušas kortas izwelešonas, jo wysur

un wysod mums wajag izpildit Jo swatu waliu, un tik zam taida nusacejuma mes waram ceret uz Jo swetibu, — tad, jo lita it par pastowigas kortas izwelešonu, muns wel wairok josapyulej ap Diwa walias izdibinešonu, ka mes, idami pec sowas patikšonas, naaizamalditu uz myuža. Un jo tos pyules ap Diwa walias izdibinešonu ir wajadzigas pi istošonas baznickungu wai mukiū kortā, tad moldos ti, kuri dumoj, ka šitos pyules mozok ir wajadzigas del tim, kas ir nudumojuši istot laulotu kortā: jo, laigon baznickungu un mukiū korta ir swatoka un apsulejumi, kuri teik te duti, wairok iwarojami, tumar cylwaks šamā kortā istoj na uz reizes, bet pec zynomas pamocibas un porbaudišonas. Pi istošonas laulotu kortā, pa lelakai daliai, nuteik pawysam cytaidi: biži win liauds lauļojas bez kaidas pordumošonas, bez piteikušas ipasažeišonas ar pinokumim, kuri ir saistiti ar istošonu šamā kortā. Liauds precejas wai del sowa monta pawairošonas, wai caur sowas misas kaislibu ispaidu, un reti kod porbauda šamā ziniā Diwa waliu. Todel mes radzam tik nalaimigu laulibu, laigon, rōdos, wysim, kas sewi saisteja ar laulibas saiškim, wajadzeja byut par laimigim, jo Laulibas Sakraments, pats pa sewim, ir swats, un caur tū win winš nas laimi un lobumu. Tad wysim, kas grib sewi saistit ar laulibas saiškim, del ju laicigas un myuzigas laimes, war iteikt, ka wini ar

augšok aizroditim leidzeklim porbauditu Diwa waliu:

1) Wai Winš aicynoj jus istot laulotu kortâ,

2) Wai pisauc pijemt laulibas saiškus ar šitū personu un šitū imesliu del. Laulotu korta naw tikai par sabidrisku kortu, winia wyspyrms ir par Diwa pasaukšonas kortu. Un, laigon pa pasauli mes sateikam daudzi liaužu, kas sewi ir saistejuši ar laulibas saiškim, tumar kotram par sewi jo porbauda šej lita, wai Diws naatškeire jo nu tos wysporigòs pasaukšonas, izzeimodams cylvakam swatoku dzeiwi, wai caur dzeiwošonu jaunibâ, wai caur palikšonu par atraitni, jo ir celis jautojums par laulibas pijemšonu utru reiz.

Un jo kas, uz nalaimi, istos kaidâ kortâ bez Diwa walias izbaudišonas, lai lyudz nu Diwa pidušonas par taidu Jo saimošonu un caur graku waidešonu lai izlyudz sew swetibu un Diwa paleigu del sowu pinokumu izpildišonas. Ar šu nudumu stipri lai lyudzas, ka Diws dutu padumu, kaidus leidzeklius wajag izlitot del šo sasnegšonas.

§ II. Dzeiwes izlobošona.

Naw uz pasaules taidas pilnigas kortas, ka, istojis winiâ, cylvaks byutu breiws nu pastowigas waktešonas. Un todel Apostols aizsorgoj myusus, sacidams: *Kas dumoj, ka*

stow, lai skotos, ka napakristu (I Kor. 10, 12). Un Kungs Jezus, pasaukdams par swatu tu dinetoju, kuru Kungs atrass par waktejušu, spiž myusus uz pastowigu waktešonu, ka mes napakristu. Un na tik uz waktešonu, bet ari uz lyugšonu, bez kuras waktešona niko naleidzes. *Jo pats Kungs nasorgos pilsatas, tad par welti ir numudâ tys, kas ju sorgoj. (Ps. 126, 1).* Bet Kungs naizglobs myusu, jo mes paši nasasorgosim, un todel, winodams pyrnu ar utru, saceja Jezus: *Esit numudâ un lyudzatis, ka jyus naikristu kardynošonâ. (Mat. 26, 41).* Waktešonai wajag byut pastowigai, jo naškeista gora pyules ap mums ari ir pastowigas. Un ka winš wysod ir gotows, ka iwainiot myusus tamâ witâ, kur ir wysmozoki aizsardzibas leidzekli, tad ari mes waram ju uzwaret tikai ar pastowigas waktešonas un lyugšonas paleigu.

Kai sapratigs kara spaka wodunis wysod godoj par aizsardzibas leidzeklim un par inaidnika uzwarešonu, uperedams sowu spaku un laiku winigi tam, ka lobok aizsorgot un apbruniot sowu kara spaku,— tai ari mums wajag pyuletis par sowas dzeiwes izlobošonu, uperejut šam sowu spaku un laiku: myusu dzeiwes izlobošona, wai steigšonos uz augstoku pilnibu i ir par tū pastowigu apsabrūniošonus, nu kuras ir atkariga myusu galiga uzwarešoma. Dzeiwes izlobošona ir leidz kai pilsatas apgodošona ar aizsardzibas leidzeklim. Un jo

šej dzeiwes izlobošona ir wajadziga pat wysswatokâ un wysmozok apdraudetâ kortâ, t. i. mukiu kortâ, tad tû wairok winia ir wajadziga pasauligom kortom: jo tû kortu iruči naw leidz tikam stypri, dreizok war sadilt un tû kortu gorigas sinas dreizok war sabrukt. Un topec Kristus saceja Apostolim: *Ku jums sóku, sóku wysim: Esit numudâ.* (Mar. 13, 37)

Topec kotrs sowâ kortâ caur pastowigu waktešonu lai apgodoj sewi ar leidzeklim, kuri pamozynoj myusu inaidniku spakus (naškeista gora, pasaulia un misas) un kuri pawairoj myusu pašu spakus, — caur myusu nudumu wysôs darišonôs izlobošonu, t. i. caur ryupibu, ka mes wysu daritu na pec sowas patikšonas, laigon winias mums war pasarodit par wyslobokom, bet pec Diwa walias un patikšonas.

Todel ir wajadziga pi Diwa paduma meklešona: mozokôs darišonôs piteik tik gora un sirds uz Diwu pacelšonas, lelokôs — mums jomeklej paduma caur zamok aizroditim leidzeklim.

Bogotim jolyudz paduma, kai lobok izlitot tû bagatibu, kuru Diws jim ir uzticejis: jim jogodoj par barnu audzynošonu, dinetoju apmoksošonu, nabadzigu naaplaisšonu u. t. t.

Goridzniki lai lyudz nu Diwa paduma, kaidu daliu nu baznicas inokumim ji war izlitot priķš sewis un kaidu lai sadola storp nabogim.

Bedigi lai lyudz paduma, kai un ku jim wajag darit dorba un cisšonu, laimes un nalames laikûs. Wysi lai godoj par leidzeklim, ka apribežot sowas misas un gora gribas un patikšonas; ar tu nūdumu wajag izpildit na tik Diwa bauslibas, bet ari ewangeliskus padumus, caur ku cylvaka misa un gors patiks leidz kai swatâ nawaliâ.

Taidâ pat celiâ mums wajag likt Diwa priškâ sowus nudumus; un sewiški tys jodora pi kaida omota pijemšonas (wyswairok goriga): stypri joporbauda sowi nudumi, wai mes asam pasaukti, ka sowus pinokumus labi izpildit, un wai izweletâ omotâ mes sasnegsim lelokus nupalnus wai tik pawairosim brismu skaitli pa myusu pestišonas celiu.

Kotram cylvakam wajag meklet nu Diwa paduma del pinocigas sowu pinokumu izpildišonas: *na kai liaudim pateik, bet Diwam.* (I Tess, 2, 4).

§ II. Lobas izweles kortiba un leidzeki, ar paleigu kuru tys jodora.

Pisagatawošonas akti wai pyrmajs laiks.

I akts. Nusastoj pats Diwa klotbyutnê, paturadams prota šitû: Winš tewi radeja, ka tu Jam kolpotu tur un tai, kai tys Jam pateik.

II akts. Nustodi Diwa klotbyutnê tū litu par kuru Tu nu winia waicojis un lyudzi, ka Winš atliautu tew izzynot un izpildit Jo swatu waliu, kura zeimojas uz šu litu.

III akts. Pasauci sew klotu swatu winaldzibu ar kuru tew wajag pijemt wai at-mest towu izweles prikšmatu: šam prikšmatam wajag byut pilnigâ saskaniâ ar towu galigu merki, kurs ir Diwa imontošona caur Jo swatas walias pildišonu.

IV akts. Aizmersti par towom welešonom un, gribadams redzet un dzerdet tikai Diwa waliu un Jo swatu bolsu, iej dweseles ikšinê un klusumâ runoj ar Diwu wins pats.

§ II. Walias goriga darbiba aba utrajs laiks.

Pec mynatim aktim stypri pasazamynojoj pret Diwa waigu un daudzkort uperejis Jam, gribadams tamâ pasazamynošonâ pazeit Diwa swatu waliu, kura zeimojas uz winu wai utru welešonas prikšmatu, storp kurim tew wajag izlasit. Un kotru reizi ar wyskorstoku milestibu, sasagatawoj izpildit wysu, ku Diws liks, waicoj uz Winiu, sacidams; *Ku gribi, Kungs, lai es doru* (Apost. Darb. 9, 6), ku gribi, lai izweliu? *Soki, Kungs, jo klausos kolps tows* (I Ken. 3, 10). Klot pi tam iwaroj sirds pakustešonas, ku-

ras zeimojas uz winu wai utru litu. Un tū dori nastrododams ar protu bet palykdams tikai Diwa priškâ, pilnigâ klusumâ un sirds apmirinošonâ, lai tu wigliok spātu dzerdet Diwa bolsu.

Pyrmo pizeime. Jo jussi, ka esi piwylkts un pat spizts uz winu litu wairok, nakai uz cytom, tad porbaudej šu pakustešonu pec goru pazeišonas regulom (lykumim), par ku byus rakstits toliok.

Utra pizeime. Jo nasajussi nikaidas ikšigas sirds pakustešonas, un jo turpretim pamanisi, ka tewi nawalk ni uz kaidu nu šom litom, porej uz nokušu apdumošonu.

§ III. Prota rekolekcijas.

Te apdumoj un iwaroj imeslius tai nu winas, kai un nu utras puses, tys ir, lobumus un zaudejumus, leidzeklius un škerslius kurus war sagaidit wai beitis tū wysu Diwa klotbyutnê nusastodams porswer uz myužibas sworim, atsasacidams nu wysom zemes jyutom un uperedamis winigi Diwam, del Jo swatas walias pildišonas.

II. Pec tam pawaicoj pats nu sewis: 1) kaidu padumu leidzigâ šam gadejumâ tu dutu sowam lobokam draugam? 2) par kaidu tew towa izwele pasarodesis nowes stundê? 3) par kaidu postorâ dinâ?

III. Stipri pisatur to, ka pi kortas izweles klausitu winigi taidas sirds pasa-

kustynašonas, kura pait nu Diwa milestibas un Diwa del un piasarogoj nu taidom sirds pasakustynošonom un jyutom, kuras pait nu pasaulia un radibom, un kuras war tewi napilaist pi augstokas pilnibas. Tumar pi mozok wertigim skubynojumim warbyut pilaisti ari laicigi pamudynojumi, kuri Diwa naapkaitynoj. Pimaram: ceriba uz leloku sirds-miru, gorigu prasejumu loboka apmirinošona u. t. t. Bet wysur un wysod pi kortas izweles par golwonu pamudynojumu lai ir Diwa worda paaugstynošona; jo tik tad towai dweselei byus leloks lobums.

§ IV. Izweles beigas.

Kad jau esi izwelejis sew kaidu kortu, tad: 1) Nusastoj wysu Dabasu dzeiwotoju klotbyutnê, Swatas Trejadibas tronia priškâ, un Paša Diwa waiga priškâ, kas redz wysus myusu dweseles nuslapumus, un atzeist', ka sowu kortu esi izwelejis del Diwa worda paaugstynošonas un del towas dweseles lobuma, 2) Uperej towu izweletu kortu Diwa Motei un caur Ju Kungam Jezum, lyugdams Ju, ka Wini byutu par towas izweles licinikim un ka Wini ju swetetu; 3) Lyudz paleigâ wysu swatu, ka wini kupâ ar tewim pateiktu Diwam, ka tew parodeja sowu swatu waliu; lyudz ju, ka wini izlyugtu tew Diwa paleigu pipildišonas

Jo swatas walias; izlos ari nu swatu storpas sewišku aizstowatoju un aizbildetoju.

II. Tad, lyugdams Diwa, iwaroj, wai lyugšonas laikâ tows prots, towa walia sowâ izwelê wel wairok nusastyprinoja wai otkon ikrita wojumâ. Jo prots un walia nusastyprinoja, tad tys ir par lobas izweles zeimi. Jo prots un walia palik naapmirinoti, tad tulaik wajag izdibinet, wai tam ir par imesli, lobs wai liauns gors. Jo par šu šaubu un namiru imesli ir liauns gors, tad nawajag mainit sowa nuduma, jo lobs, tad mums otkon jopordumoj par sowu izweli. Un jo pi pašas izweles nanutyka niko taida, kas swistus acis, tys zeimoj, ka Diwam patyka tikai caur protu paskaidrot mums Jo swatu waliu.

III. Jo gadetus, ka utras apdumošonas laikâ, (t. i. walias gorigas darbibas laikâ) myusu walia pasaškibtu uz winu litu, bet trešos apdumošonas laikâ (t. i. prota darbibas laikâ) prots pasaškibtu uz utru litu, tad tulaik, jo prota pamudynojumi ir swarigi, jopasadud šim padejim — prota pamudynojumim, topec ka pyrmajâ gadejumâ naw pynas porsalicynošonas, ka par idweseju beja pats Diws; bet tad pasadušona zam prota wadibas ir drusoka un wairok sakreit ar izweles prišmata dobu. Tumar jo prota pamudynojumi, kuri ir pretigi walias pamudynojumim, paši ir pawersigi un woji, turpretim walias pamudynojumi beja stipri un jim beja Diwa pasaukšonas zeimes,—

tad tulaik jopalik pi šom padejom un jopateic Diwam.

§ V. Goru pazeišonas lykumi (regulas).

Jo tewi walk uz kaidu winu prikšmatu styprok, nakai uz utru, tad iwaroj, wai tos welešonas pipylda tewi ar pricu un miru un wai aizdadzynoju tewi uz tykumibas celiu; wai turpretim, ir tikai par namira un nuskumšonas imesli un kupâ ar tû ir par imesli towas atsalšonas uz pilnibas celiu, — tad pyrmajs nu šim pamudynoju mim ir lobs, jo par jo olutu ir Diws; un utrs slykts, jo par jo olutu ir naškeista góra kardynoju.

II. Iwaroj taipat šu dweseles pasakustynošonu isokumu, wydu un golu. Kas zeimojas uz ju isokumu (wai celšonus), iwaroj, wai winias pyrmu reizi tewi apmekleja—pricas, mira un padiwigas censšonos laikâ, wai otkon nuskumšonas un gorigas nasaskanias laikâ; un wai naigoja winias tew protâ leidz kai zogdamos, ka portrakt lyugšonas wai ka kaitet towam dorbam, kas ir pasokts paklausibas del.

Tod padejos, saprutams, naw nu Diwa puses, kurs ir par mira un kortibas olutu.

2) Kas zeimojas uz ju tolioku gaitu, tad iwaroj, wai sirds towa ir apmirinota un wai prots ir skaidribâ; wai nuteik kas pretigs.

3) Kas zeimojas uz ju golu, tad iwaroj wai winias atstoj uz towas dweseles pestigu ispaidu, kas spiž tewi ar pricigu gora stowukli uz išonu pa pilnibas celiu; wai, turpretim, winias porjem towu sirdi ar nuskumšonu, ryugtumu un bedibu. Pyrmos ir par loba gora nuzeimi, utras—liauna.

Bet, wyswairok, meklej paleiga lyugšonâ, jo jamâ atrassi tû skaidribu, kas tew paleidzes izškert šus pretigus gorus un kas idwess tewi spaku pi loba gora idwesmiu izpildišonas.

Pricas laikâ nadori nikaidu apsulejumu; nadori to ari nuskumšonas laikâ.

Bet pagaidi mira laika, kas ir par loba paduma piroditoju, apgolwotoju un apdru-synotoju.

Golâ, kai wysod, tai ari šamâ darišonâ (t. i. pi kortas izweles) pilnigi atkloj sowu sirdi towam gorigam woduniam—baznic-kungam—kupâ ar winiu lyudz Diwa un tad wari byut druss, ka taidâ celiâ Diws dus tew saprast Jo swatu Waliu.

TREŠA APDUMOŠONA.

Par treša pazemibas pakopinia prikšrucibom.

I punkts. Apgodoj par treša pazemibas pakopinia pilnibu. Kas warbyut augstoks un waronoks, kai pi leidzonim nupalnim

pi Diwa, gribet palikt par bedigu, citušu un nycynotu un atsasacit nu bagatibas, porpricom un šo pasaulia guda; un atsasacit winigi pakal'ejut Kungam Jezum, kas beja nabadzigs, citušs un smodets?

2) Kas war byut drusoks un skaistoks kai erškežu wainiuku aizmiliot wairs par zalta un ružu wainiukim, winigi todel ka byut leidzonam Kungam Jezum?

3) Wai atrassi ku, kas byutu wairok cinejams un gudynojams, kai nairedzet un begt nu to, pec ko pasaulis tai stipri dzonojas un ku winš tai stipri meil; un, turpretim, miliot tū un meklet to, ko pasaulis nairedz un nu ko winš tai ryupigi atsato-lynoj? Un jo swatajs weirs beja leidz tikam cinigs, ka badā un nuskumšonā redzeja Diwu un dzerdeja Jo slawynošonas wordus, tad par kaidu Diwa acīs byus tys, kurs na tik, leidz kai Tobijass pacitigi pornas bedibu, pazamynošonu un cytas brismes, bet ari kupā ar Apostolu pats druši skrin nalaimēi pretim, ka ju satikt? Kungs! Dud man Sowu swetibu, lai ari es pisadolu pi šam leidzigim Diwa dalim!

II punkts. Apgodoj, par kaidu laimes olutu ir trešajs pazemibas pakopins:

1) Dwelese, kura ir pacalta leidz trešajam pazemibas pakopiniam, jau te, wers zemes, baudej swatu miru: kas tad war skumdynot dweseli, kura meklej ubadzibas, cisšonas un pasmodešonas?

2) Taida swata dwesele ir tywoka pi guda un laimes oluta, t. j. tywoka pi Kristus, jo ir leidzona Jam: apsawalk Jo drebēs, barojas ar leidzonu Jam maizi, dola ar Ju Jo zemes skumes, un todel pricojas ar Jo debesigom pricom.

3) Taida dwesele palik par numiliotu Sirds Jezus dzeiwukli, kura tū dweseli pi-pylda ar naizsokamu Sowas milestibas soldonumu.

4) Winia ir par wyswairok apdowynotu iruci del Diwa guda izlasišonas, jo, kai soka Apostols: *Izlaseja Diws pasaulia nāprašas, lai aizkaunet gudrus; un šo pasaulia nicigus izlaseja Diws, ka aizkaunet styprus* (I Kor. 1, 27). Un kas pasaulia acīs ir nāprotigoks un nicigoks, par trešu pazemibas pakopini?

III punkts. Apgodoj tagad trešo pazemibas pakopinia lobumu:

1) Trešajs pazemibas pakopins ir par wyskritnoku myusu pestešonas apdrusynotoju, jo celš, pa kuru myusus wad, ir breiws nu nasaskaitamom brismem, kuras mums draud nu pasaulia puses caur bagatibu, gudu un lepnibu.

2) Winia ari ir par drusoku un eisoku celiu, kas wad uz pilnibas sasnegšonu: jo izraun nu dweselem wysas kaitigas jyutas un apgerb jos izlasitā wysskaistoka tykumibas drebē; un taida celiā tywynoj myusus pi Kristus, kurs ir par eistynu pilnibu un swatumu.

3) Pazemiba ir par wysbogotoku ar nupalnim, jo tur wyswairok cisšonu, kas pait nu nabadzibas, nycynošonas, gryuta dorba un cytu gryutumū.

4) Dwesele šamā pazemibas pakopinī wysod baudej pastowigu miru uz pasaules dzeiwoj swatu dzeiwi, dzeiwi, augstoku par šo pasaulia saprasšonu; dzeiwi, kura leidzinojas engeliu dzeiwei: un gribadams wysod tikai to, ko grib Diws, winš tur papylnam to, ko pats grib; tad baudej natraucamu miru un pastowigu laimi.

5) Golā tej dwesele ar lelu ceribu gaida tū apsulejumu izpildišonu, kurus Kungs Jezus ir dewis eistynim sowim pecnocejim sacidams: *Patiši, soku jums, ka jys, kuri wysu atstojot un gojot man pakal', symtkort pajemsit un myužigu dzeiwi imontosit.* (Mat. 19, 28, 29). Un kas wysu tai atstoj, kas stow tywok pi Kristus, jo na pazemigi trešajā pakopinī? Kas tad tures lelokus par jim nupalnus?

Jutas wai akti, kas pait pec apgodošonas par trešo pazemibas pakopinia prikšrucibom.

Tycu, o Kungs! Ka *sweteti ir nabadzigi gorā, sweteti rauduši un sweteti, kurus wojoj taisnibas del.* (Mat. 5, 3, 5, 10). Stipri tam tycu jo Tu, kas esi par napabeigtu Taisnibu un Gudribu, pats mums tū pasludynoji. Kaidis tad naapwertets dorgums ir paslaptis trešajā pazemibas pakopinī! Un

cik es asmu Tew, o Kungs, pateicigs, ka Tu man tū parodeji! Cineju, stipri weleju un nu wysas sirds steidzus uz nabadzibu, cisšonu un pasazamynošonu, kas beja par naatškiramu Towas dzeiwes eipašumu uz Towa wysswatoka krysta, aplaistita ar Towu wysdorgoku Asini. Kai weli es pazynu ju wertibu! Apraužu munu oklumu, kura del leidz šam milioju un cineju pasaulia nikus. Bet tagad išu pakal Towam paraugam, o Kungs! Un jo Tu, nu pyrmom jaunibas dinom un leidz pašai nowei, citi soltumu un tryukumus, bodu un slopes; nycynošonu un apsmikli, gryuti strodoji un daudzi citi,—tad kai lai naeju pakal' Tew, dorgu Mocitoj, es, nicigs Tows mocekli! Nu šo laika, o Kungs, nabadziba byus del manim par wysu dorgumu, cisšona—par lepnibu un pazamynošona—par gudu. Tū apsuleju,—tai ar Towas želestibas paleigu dzeiwošu wysu sowu dzeiwi.

Apgodošonas par trešo pazemibas pakopinia prikšrucibom saturs.

Padumoj par trešo pazemibas pakopinia pilnibu. Naatrassi niko augstoka un drusoka, kai atmest molā bagatibu, slawi un lepnibu, un nu wysas sirds welet un meklet nabadzibas, cisšonas un pazamynošonas winigi todel, ka caur tū tywynosis pi Kristus.

II. Iwaroj par cik lelu ir laimes olutu trešajš pazemibas pakopins. Kas cenšas (steidzas) uz tū pakopini: 1) tys jau wers zemes bauda swataju pricu pylnumu, kurs ira debesīs. Un patiši, kas war traucet dweseli, kura meklej sew nabadzibas cisšonas un pazamynošonas? 2) Idams Kristum pakal winš ir tywok pi pricas un laimes oluta par kaidu ir pats Kristus, 3) Palik par meiloku Kristus mocekli, 4) Palik par wysloboku iruci del Diwa guda izplatišonas un liaužu dweseliu pestešonas.

III. Iwaroj šo pazemibas pakopinia lobumu: 1) winš ir par wysdrusoku un pareizoku celiu uz myužigu pestešonu, 2) ir par wysbogotoku ar nupalnim pret Diwu, 3) pateicut jam, myusu walia palik pylnā sadarešonā ar Diwa waliu, 4) atnas mums pastowigu ikšigu miru, 5) caur ju mes palikam par Diwa apsulejumu dalinikim.

SEPTITA DINA

Pyrmo apdumošona.

Par tū, ku Kristus pacite ikš sowa guda un slawes, un kai Winš cite del myusu pamocišonas.

Porsorgošona. Kunga Jezus Kristus muku nuslapumus pordumoj tai: 1) wysleidza kai tu pats byutu klot pi šom asini-

gom mukom, 2) wysleidza kai Kristus byutu citis winigi par towim grakim, 3) wysleidza kai Winš wysus sowus certumus un cisšonas byutu uperejis Tawam Myužigam par tewi winu. Par šu apdumošonu panokumu lai byus drusums un pastowiba pi censšonos uz trešu pazemibas pakopini, kas ir atkarigs nu censšonos pec nabadzibas, pazemibas un cisšonom, winigi aiztos imesles, ka pakaldarit Kristum.

Punkts I. Pordumoj par pasmodejumim, kaidus porcite Kungs Jezus.

Pyrmkort: Winiam isyta par waigu— un šis pasmodejums teik palelynots caur trejim apstoklim: 1) Isysto guds, kas ir bezgaligo Diwa Majestate, 2) Siteja nikniba, kas beja nagantigajs bende, 3) Sisšonas spaks, jo tys liaundaris beja dzelža cymdūs. Un par ku winš isyta plikin? Par atbildi, kurā ir radzama paša Diwa gudriba! Un tu, o Kungs, atliowi, ka Tew taidš liaundaris isystu par waigu!—Swati tawi, kas, piminedami par šu, treis nu bailem, breinojas, kai zeme naporpleisa un kai saule naporstoja spizt, un kai wyss pasaulis napazuda.

Utrkort. Kristus beja izsmits. Padumoj tad: 1) Kas, 2) Caur ku un 3) Kai? Diwa Dalu dabasu un zemes Keniniu izsmej un nycynoj nakaunigs bležu pulks: sin Jam acis, spliaun Jo waigā, syt Jam plikin, rausta aiz motim un meida ar kojom, Un lai wel wairok Ju pazamynot, apwalk Ju

nagudrū drebēs un, atdud Heroda dinatoju rukōs, lai ti kupā ar baznickungim un farizejim waratu Ju izsmit. Un Kungs Jezus klus! Pazemibas un pacitibas paraugs, kod sokšu es it pakal' Tew!...

Treškort. Kristus beja mozok cinets nakai Barabass. 1) Kas, 2) caur ku un 3) kaidūs apstokliūs? Bezgaligo Majestate mozok ir iwarota, nakai atklots liaundaris, wysa lobuma dewejs, pastatits zamok par zagli; un pastatits zamok litā golwonokā, par kaidu ir jautojums par nutisošonu uz naguda nowi. Un tej nycynošona beja wel palelynota daudzokort caur winprotigu wysu liaužu bolsu, ar baznickungim irednim un cytim mocitim weirim prikšgolā. Ši padeji klidze: „Winia asinis uz mums un myusu barnim“ (Mat. 27, 25), wysleidza kai Kunga Jezus asinis byutu moz iwarojams un moz cinejams.

Caturts. Nawainigajs Kristus nagudigi apmalots ar wysgryutokim malim; Ju sauce par nagudru, malotoju, baznicas pustetoju, dumpiniku, par liaužu sacyldynotoju, lepniugu u. t. t. Te iwaroj apwainiojumu napareizumu, apwainiotoju dusmes, liciniku napastowibu, tisnešu nataisnibu; un reizē radzamu wysim taisnibu, apwainioto tykumus, kuri beja zynomi wysam pasauliam, un kuri paši pa sewim runoja apwainiotojim pretim.

II punkts. Apbrejnoj klusibu, ar kaidu Jezus porcite wysas tos nycynošonas. Kas

napadumotu, ka Diws Wysaugstokajs natribs par taidu brismigu nuzigumu? Kas napadumotu, ka, mozokajs, pats Jezus stosis pret apwainiotojim ar sowu runu? Bet tumar Jezus wysu pidud, — Jezus klus: *Un stoweja Jis wysleidza kai nadzerdigs un naturušs sowōs lyupōs pretrunas* (Ps. 37, 15).

Bet, o Jezu dorgajs! Imesli, kuru del Tew wajadzeja runot un atsawainiot, ir liuti iwarojami, jo: 1) skaidri ir apwainiotoju mali: „Mekleja napareizas licibas un naatroda“ (Mat. 26, 60). 2) Skaidras ir ari liciniku pretrunas: *Un nabeja sadarigas ju licibas* (Mar. 14, 59), 3) pat nataisnigajs tisnesis atzeist Towu nawainibu: *Nikaidas wainias naatrunu šamā cylwakā* (Luk. 23, 4) žaidu skausšona skaidri ir radzama: *jo saprota, ka Winiu wysaugstoki baznickungi apwainioja caur skausšonu* (Mar. 15, 10) 5) un tisnesis welejos, ka Winš atsawainiotu: *Un Pilats pyulejos, ka Winiu palaistu pa waliai* (Jon. 19, 12). Bet Tu, o Jezu, wys klusi: *Un naatbildeja ni wina worda, tai ka wersiniks liuti breinojos* (Mat. 27, 17).

Dabasu spaki! Uz nawainigo Jezus kokla sakraun tik gryutu nuzigumu; un tū dzerd daudz tisnešu un wysi liauds: guds apdraudets, sagotawotas Winiam potogas, erškežu krunis, noglas un Krysts! Bet Jezus klus (Mat. 26, 63). Ikwins lykums atliaun aizstowet sowu gudu un dzeiwi; skaidri radzami apwainiotoju mali, Jo pašu nawainibu kotrs saprut — un, jo Winš tik

muti paplastu, uz reizes uzwaratu inaidnikus sowus. Bet Jezus caur sowu pasazamynošonu grib apmozgot towas lepnibas grakus un nagudu — un todel klus.

III punkts. 1) Pyulejis nairedzet towu napacitibu un klaigošonu, ar ku tu aizasorgoj pret badom un cisšonom. Pasawer uz Kristu un mocis kluset. Saleidzinoj towu nawainibu un Kristus nawainibu; apwainiojumus, kuri zeimojas uz Kristu, un apwainiojumus, kuri zeimojas uz tewim, imesliu del towas atsawainiošonas un imeslius del Kristus atsawainiošonas; un golâ brismes, kuras draudeja tew, ar brismem, kuras draudeja Kristum. Bet tumar Jis klus, un tu? Aizakaunej, ka esi taidis napacitigs un pylns lepnibas!

2) Klot ari apgodoj, kaidu lobumu atnas klusešona. Ar cik nupalnim Diws atmoksoj par ju jau te, wers zemes? Ku jej tew paleidzes un kaida wertiba byus jaj, kad tu škersis ar šu pasauli — pi towas nowes? Un kaidu swetibu dud šej klusešona. Wai dumoj, ka taidi swati, kai swats Jonis nu krysta, swatajs Pilers numucets, swatajs Francisks nu Salezes un wel daudz cytu, ka ti swati nužaloj tagad, ka, pakalējut Kristum, wini kluseja, lai gon dzerdeja par sewim wysgryutokus napareizus apwainiojumus?

3) Iwaroj ari tū, ka towa par daudzi dedziga un jutiga sewis aizstowešona ir par towa naguda palelynošonas imesli witā

to, ka aizstowet towu gudu: caur tū pazaudej pi liaudim towu lobu slawi, caur tū ari tu pazaudej klusešonas nupalnus, dwe-seles miru un želestibu pawairošonu.

II. Pyulejis nairedzet lepnibas, kura karras pec guda, bet nameil pazamynošonas. Raug! Jezus, plikin systs, izsmits, mozok apwertets nakai zaglis un slapkowa—un klus! Bet mes, zemes torpi, graka nawalniki, par kotru wordu apsawainiojamis, un pec kotras myusu pazamynošonas wai raužamis wai socam dusmotis, jo tik myusus pat mozokā litā pastota zamok par cytim. Kaudnesimis, taidas lepnibas un pec Jezus parauga, mocesimis mirā un klusumā porcist wysas napatikšonas un pazamynošonas.

Jutas, kuras pait nu apdumošonas par tu, cik Jezus parcite, kad lam nuplese slawi.

Jezu muns dorgajs! pasmodetajs, ap-smitajs un paskajtitajs par padeju nu liaudim, atdudu tew gudu un cineju Tewi, kai Kungu, Diwu, Keniniu un munu Woduni. Tamā Towā pasazamynošonā skaidrok radzu Towu Diwibu, zamok nusalicu pret Tewim un styprok milioju wysswataku Towu Swetibu, jo Tu, o Jezu dorgajs, muna milestiba manis del tik esi pasmodets un pazamynots.

Taws Myužigajs! Kai Tu wareji pacist, ka Tows winigajs Dals byutu tik pa-

zamynots? Man pidareja pacist tos wysas nycynošonas: man, kurs tik reižu Tewi apkaitynoju ar sowu lepnibu! Uz manim tad lai kreit tej smodešona: „*jo ku slyktu Tys padareja* (Luk. 23, 22). Bet saprutu tewi, o Jezu muns dorgajs! Tu ar taidu moksugribeji pamocit mani, ka es nairadzatu lepnibas un aizmiliotu pazemibu.

Milioju pazemibu un wysmozokajs, steidzus ju miliot. Kai swatus cineju nabogus un pazamynotus, un par niku skaitu pau-sauligu gudu. Stipri žaloju, ka sirdi munâ beja tykuse lepniba, ka steidzus uz slawi, ka bagu nu pasazamynošonas. Nu šo laika, jau na klusedams, bet pricodamis, panesšu wysas pazamynošonas, malus un nycynošonas. *Un byušu par bedigoku, nakai beju un byušu pazamynots acis sowôs* (2 Ken. 6, 22).

Dud man, o Jezu, sowu swetibu, ka es isastyprinotu šamâ munâ spridumâ; un, pîminedams par munu naspecibu, idwes munâ sirdi tû spaku, ka es nairadzatu lepnibas un spatu winiu uzwaret.

APDUMOŠONAS SATURS.

Kai Jezus cite, kad nuplese Jam slawi, un kai Winš tû cite del myusu pamocišonas.

I. Iwaroj tos pasmodešonas, kuras Jezus pacite. 1) Beja plikin systs! Kas beja par siteju? 2) Beja izsmits! — Kas? Kas

beja par izsmejeju? 3) Zamok beja pasta-tits par Barabasu? — Kas? Diws wysaugstokajs. Par ku pastatits zamok? Par liaundari un taidâ swarigâ litâ, kai dzei-wes wai nowes litâ. 4) Nataisnigi beja ap-malots, ka Winš asut par liaužu cyldyno-toju, naprotigu, Diwa apkaitynotoju u. t. t.

II. Apbrejnoj tû klusumu, kaida Jezus porcite wysus šitus pasmodejumus. Wareja tak aizstowet sewi. Wins winigajs words izglobtu Ju, caur winu tik wordu Winš uz-waretu sowus inaidnikus un naguda witâ, Winš byutu cinets un slawets; *bet Jezus kluseja.*

III. Iwairoj, kaida starpiba ir storp te-wim un Jezu. Jezus klus, laigon wareja aizstowet sewi; tu aizstowi sewi, laigon tew wajag kluset. 2) Iwairoj tus lobumus, kuri ir saistiti ar pasmodešonas panesšonu klu-sumâ; un tû škodi, kura nuteik caur to-wom raudošonom. 3) Nairedzi lepnibas, kura spiž tewi dzeitis pec pasaulia guda un kura atraida tewi nu pasaulia nusmode-šonas un pec Kristus parauga isastyprinoj pazemibâ.

LASIŠONA.

Par šos dinas gorigas darbidas (rekolekciju) nudumu ir tys, ka caur Kristus mukas apdumošonu isastyprinot un izpildit lobus padumus.

§ 1.

Trešajā daliā, wai trešajā rekolekciju nedeliā, par kaidu ir septito dina, mums wajag galigi apstyprinot sowu izweli, par olutu kuras ir dzeiwes izlobošona un steigšonos pec lobokas Diwam kolpošonas, un tys jo-dora ar wysskaistoku parauga paleigu, par kaidu ir myusu Kunga un Pestetoja muka. Par šos tad dinas panokumu lai byus isastyprinošona lobā izwelē, tys ir tamā izwelē, kaidu mes wakar izlasejom; bet celš uz šu ir apdumošona par Kunga Jezus mukom.

Isastyprinošona lobā izwelē ir napa-cišami wajadziga; jo nu winas puses *izweleto priksmata gryutums* un nu utras — *izweletoja napastowiba draud ar brismem*, ka mes waram atsasacit nu wyslobokim sowim nudumim. Na wins un tys pat ir, soka sw. Ksawers, dut styprus apsulejumus un tus apsulejumus izpildit. Na wins ir lasitis uz karim un karot. Ka mes losamis uz karim, wyss mums rodos par wiglu bet eistā kautinī kotrs certins iwainioj, kotra brisme myus baida. Tys ari izaro-deja uz Kunga Jezus moceklim; uz tim

apostolim, kuri wordūs beja par drusim, — par dušigim nu tolines. Kotrs nu jim ar Pitera wordim saceja Kristus. „*Lai man Tewis del wajadzatu ari numert, naatsasacišu nu Tewim*“ (Mat. 26. 35). Un kad tos brismes beja klot, Tad ši wordi izputeja, kai ar weju. Pipers atsalidze Kristus un cyti apostoli izbagaleja.

Ar mums ari biži win nuteik taidas nalaimes. Rekolekciju laikā, mums rodos, ka mes uz wysu asam gotowi un sowūs sulejumūs pasaceliam uz wysagstoku pilnibu; bet pakreitam un aizkauneti palikam par liauzu napastowibas uperi. Ka wairok pretotis šom pakrisšonom, šos dinas rekolekcijas pasnadz mums Kristus leidzeklius del myusu apsulejumu izpildišonas un apbrunioj myusus uz ceiniu, lai sasnegt trešu pazemibas pakopini, kurs ir par golwonu šu rekolekciju augli, jo Kunga Jezus Mukas apdumošona ir par wysdrusoku, kritnoku un patisoku šamā ziniā leidzekli.

Un tai kai misiba un lepniba, tys ir liauno koriba pec porpricom un lepnibas *ir par liawu uz celia un liawini uz celim* (Przyp. 26, 13), kuras atstum cylwaku nu tykuma un pilnibas celim, tad naw kritnokas brunes pret šu zweru uzwarešonu, kai winigi ryupiga apdumošona par Kunga Jezus cisšonom un pasmodešonom.

Un kai pagojušas dalias aba pagojušas nedelias rekolekcijōs apdumošona par Kunga Jezus tykumim Jo paslaptā dzeiwē pa-

mete mums pamesli celiâ uz trešu pazemibas pakopini; tai ari tagad, kad myusus wajag istyprinot lobâ izwelê un lobûs nudumûs, Kunga Jezus mûka atit mums paleigâ, jo Kristus mukâ gaiši speid Jo drums, pacitiba un pazemiba.

Kai reize tak te myusu Wodunis izpylda tû, ku beja apsulejis pi apdumošonas par Kristus Walstibu: ka Winš wysod byus pi pyrmo kautinia pyrmaju gryutumû kai ari wysaidu ryugtumu un nalaimiu laikâ. Kars kurs tamâ apdumošonâ ir pasludynots naškeistam goram, misai un pasauliam, jau ir pasokts. Kristus jau wad myusus uz kautini; jau sasateik ar inaidniku; jau ju iweic, izraudams nu mums liaunos misas nujautu kaislibas un patmilibu. Te Kristus ir par trešo pakopinia pilnigu liaužu paraugu, jo, natik steidzas uz nabadzibu, cisšonom un pazamynošonom, bet Jis wel tos milioj un caur tû uzwar wysas koribas pec bagatibas, pasaulia guda un misas pricom. Te Kristus pats ar lobu waliu izlosa trešu pazemibas pakopini, lai ar sawu paraugu ari myusus aizdadzynot uz leidzigu izweli.

Un patiši! Kas leidz tikam byus mozdusigš, ka radzadams Jezu nasam Krystu taidâ nabadzibâ, cisšonâ un pazamynošonâ, mekles wel bagatibas, gudynošonas? Tad apdumošona par Kristus mukom ir par wyspecigoku leidzekli, del nusaturešonas trešaja pazemibas pakopinî. Pi šo gorigas byu-

wes pamata akminia wysi swati tacynoja sowus irûčus; pi šos guns smelespakus uz kautini, krysta pakreslî mekleja atpyutas sowâ darbibâ, ar Winia paleigu celes nu pakrisšonas, un jau gondreiž uzwarati, kad par Kristus muku igodoja, tû dušigok karoja, un tû slowonoka, drušoka un pastowigoka beja winiu uzwara.

§ II.

Ka sasnegt nu Kristus mukas apdumošonas welejamus panokumus, kotrâ nuslapumâ wajag igodot par sešim apstoklim: 1) kas ciš, 2) kû ciš, 3) nu kó ciš, 4) Par ku ciš, 5) kai ciš, 6) del ko ciš.

1) Kas ciš? Kungs Jezus, gûda spudriba un *Pyrmsmyužigo Tawa byutibas atspeidums* (*Žeid. 1, 3*), wysu litu-Raditojs, dabasu un zemes Keninš, nawainigs un swats.

2) Kû ciš? misâ—ciš wysgryutokas sopes, uz slawes—brismigu nycynošonu, dwešelê—nuskumšonu leidz pašai nowei.

3) Nu ko ciš? Nu tû puses, kurim labi dareja, kurus moceja, pesteja nu slimibas un baroja. Keninš Herods izsmej Ju, tisas weirs Pilats nusudej Ju; goridzniki Annass un Kaifass atmat molâ; doktori un farizeji apwainioj, karaweiri lomoj, wysi liauds mada un nycynojo; bendes šausta un pikal krystâ.

4) Par ku ciš? Par nacinigim, napateicigim, bezdziwigim. Ji ir nacinigi, jo sacele

dumpi pret K. Jezus lykumim,—napateicigi, jo moz wertej tū wysdorgoku Asini, ar kuru ir izpesteti, bezdiwigi, jo, grakodami wel reizi, nu jauna meida un pikal' krystâ sowu dorgu Pestetoju.

5) Kai ciš? Ciš nu lobas walias: *uperets ir, jo pats gribeja (Iz. 53, 7)*. Ciš ar lelu steigšonus pec cisšonom: *Man wajag byut kristitam un cik es asmu saspists, koleidz tys izapildis. (Luk. 12, 50)*.

Gribet gribeju ar jums baudit šu Leldini pyrms cisšonas (Luk. 22, 15). Cite klusumā. *Bet Jis kluseja (Mar. 16, 61)*. Un natwera lyupu sowu *(Iz. 53, 7)*. Cite ar pacitibu: *Kai jars, kurs ir wasts uz nukaušonu (Iz. 35, 7)*; *misu munu atdudu sitejim, un byudus munus—knaibetojim; waiga sowa naatgrizu nu tim, kas lomoja un spliaudeja uz manim. (Iz. 50, 6)*.

6) Del ko ciš? Del gondarišonas Diwam par myusu grākim; del porlyugšonas Diwa par mums; ka sawinot myusus ar Diwu del myusu myužiga guda un pestešonas. Tad myusu lobuma del cite.

Pi Tam Kristus izrodeja wysaugstokâ pakopinî šitus swatus tykumus: pazemibu, soldonumu, dušibu, paklausibu, milestibu *wysaugstoku*, jo inaidniku milestibu. Soldonajs Jezu! Kas saprass plotumu un garumu, augstumu un dziliumu (Efes. 3, 18) Towas milestibas un wysu tykumu, kuru pamaru mums esi dewis caur Towu muku;

kas saprass wysas Towas sopes un ryugtumus, kuras esi pacitis myusu del?

II. Nu labi pordumotim šim 6 punktim wysleidza kai nu olutim, byus joiztak šom jyutom: 1) gatawibai cist ar Jezu leidza, kurs taidas mukas un ar taidu milestibu par mums panas, 2) Graku nairedzešonai un nusmodešonai, jo par tū nawereja gondarit cytâ celiâ, kai winigi ar Wysswatoka Diwa Dala ašnia moku. 3) Apbreinošonai tik lela Diwa lobuma un gudribas, Jo winš atroda taidu celiu, ka tai sawinot taisnibu ar milasirdibu 4) Myužigas pestešonas ceribai: *Jo byudami par inaidnikim, asam sawinoti ar Diwu caur Jo Dala nowi, tad tū wairok byusim sawinoti, kad byusim izpesteti Jo dzeiwê (Rom. 5, 10)*. 5) Diwa milestibai, kurs tik numilioja pasauli, ku atdewe sowu *Winpidzymtu Dalu, lai ikwins, kas ikš Winia tic, napazustu, bet turatu myužigu dzeiwi (Jon. 3, 16)*. 6) Dedzibai pi liaužu dweseliu pestešonas, jo Diws jos tik ir numiliojis, ka izpestejis ar tik lelu moku.

Naw jau napacišami wajadzigs, apdu-mojut par Kunga Jezus mukom, kotra ziniâ mudynot ikš sewis šos wysas, bet na cytas jyutas; turpreti lobok byutu, jo korts pyuletus izsaukt sewi tos jyutas, kuras ju wysspecigok spej nuturet uz pilnibas celia, aizdadzynojuť ju ar korstu gribešonu it Kungam Jezum pakal' — trešajâ pazemibas pakopinî.

III. Lai nu taidom apdumošonom byutu lobi augli pi to paleidzes šaidi leidzekli: 1) Wajag tai idumot Kristus cisšonas, leidz kai winias nutyktu myusu acîs: wysleidza kai kad mes dzerdetu potogu sitinius, bendiu klidzinius, dyures (kulaku) sitinius un myusu Pestetoja wordus: wysleidza kai kad mes radzatu šaustišonas certumus, erškežu krunia streipes, noglu pisisšonu; wysleidza kai kad mes paši bauditu etikia skobumu un žults ryugtumu; wysleidza kai kad mes dasadurtu pi Kristus saiškim; — kai kad mes skatitus uz Jo bōluma un zyluma un nastu gryutu Jo krystu. Ar winu wordu, cik spejams, wajag ryupetis, ka mes sewî un uz sewim justu Kristus muku, kai ari izmin Apostols, kad soka: *Tū sewi jytit, ku ikš Jezus Kristus (Fil. 2, 5)*. 2) Klot pi tam kotrs nu mums laf soka: wysu tū Kristus cite manis del, wysleidza kai kad es wins tik byutu meklejis pestibas.

Un numyra taipat tik manis del, kai numyra par wysim. Un sewiški tad nowes stundē dumoja par manim, lyudze par manim un upereja uz krysta šu uperi Dabasu Tawam manis del. Un kai nukope nu dabasim, ka numert par wysim, tai ari nukoptu, ka numert winigi manis del jo tikai byutu wajadziba. *Un jo tagad dzeiwoju misâ, dzeiwoju ticibâ Diwa Dala, kurs mani numilioja un pats sewi par manim upereja. (Gal. 2, 20)*. Tys muns graks N. un wel cyts N. tai Ju saspide Ogroicas dorzâ, ka uz Jo

waiga pasarodeja asinigi swidri. Te muni graki šausteja Jo misu ar potogom, pikola Ju pi krysta un pordyure Jō sonu ar škapu.

Rekolekciju laikâ wysod wajag pimi-net par trešu pazemibas pakopini: wysas apdumošonas jogriž uz tū pusi, ka wairok isastyprinot pec Kunga Jezus pakal'isonâ.

§ III.

Šudin sewiški wajag sorgot, ka prots myusu byutu swatâ nuskumšonâ: tys ir na tik nawajag porpildit jo ar pricigom, laigon ari padiwigom, dumom; bet wajag kupt sewî klusu cisšonu, kas porjem myusu sirdi leidz dybynam, jo par winias olutu ir asinigas Kunga Jezus mukas bilde. Ar šu nudumu ustobai wajag byut dryumi tymsai, kas sagatawoj myusus uz nuskumšonu. Laikam wajag igodot Swatu Rokstu wordus, kur ir stostits par Kunga Jezus muku. Wajag ari šamâ dinâ sewis merdešonu skaitli pawairot, jo pareiza ir lita, ka mes apdumotu par Kristus muku, *nosodami Jezus cisšonas ar sewim sowâ misâ (2 Kor. 4,10)*. Atsasoki taipat nu dažim lobokim edinim wai pamozynoj ju skaitli. Asdams, pimini par padeju Kunga Jezus Maltiti: dumôs weris pec Kristus parauga, iwaroj Jo nupitnumu, tiklibu, apsaturešonu, romumu, pec cisšonas dzeišonus, milestibu un dešewibu priķš sowim moceklim, kad Jezus baroj

winius ar sowu misu un dzirdej ar asni; pisaklausi Jo lyugšonom par sowim moceklim; beistis Judaša liktenia un tai toliok.

UTRA APDUMOŠONA.

Ku Jezus cite uz sowas personas un kaida weidâ Winš tū cite del myusu pamocišonas.

Pizeime. Pagojušu apdumošonu auglis beja tys, ka mes kupâ ar Jezu, lobok igribejom dzeiwot nabadzibâ un cisšonâ, nakai bez Jo — bagatibâ un lepnibâ; un tū mes darejom winigi del drusokas pec Kunga Jezus pakal'isonas.

I. DALIA. — Šaustišona. Ak cik sopiga beja šitej mūka Kungam Jezum! 1) Wyspyrms del lelas woribas Winia misas. Swatajs Bowentura soka, ka Winia pads bejis worigoks na myusu acs; jo asinigi swidri un skumšona Elejas doržâ atjeme Winiam spaku, jo palikšona augušas naktis numudâ un žaidu brismigo apsašona ar Winiu wel wairok atjeme misai spāka un padareja ju wairok worigu. 2) Del lelas bendiu naželibas, pi kurim žaidu kligšona un nauda cele wel lelokas dusmes, un kuri, kai šitu redzeja sw. Marija Magdalia de Pazzi, pōrsameja trejsdesmit reižu. 3) Del potogu, jo tos beja citas un osas un ar eržkežim

plyukoja Winia Wysuswatoku misu. 4) Del sitiniu daudzuma, jo tū, kai piroda Sw. Bernards, bejis 6,666.

O muns Jezu, Jezu! Pilats tai brismigi tewi nušaušteja, lai pacaltu žēlibu pi Žeidim, bet wini par Tewi naapsažaloja, — nu un es wel leidz šam ari naapsažāloju. Radzu Tewi šaustitu par munim grakim un caur šu šaustišonu Towu saplastu—un wysu asnî—misu, un es par tik Towa ašnia naasmu Tew dewis ni winas osoras; wel naatribu sowai misai, caur kuru Towa misa tik dauzdi ciš sopiu!

II. Kruniošona ar erškežu krūni. Kas war saprast šitos sopes lelumu: 1) Del leluma un osuma tū erškežu, kuri pordyure tik daudz witōs Winia golwu. 2) Del golwas woribas, nu kuras jusšona nuit pa wysu misu. 3) Del lelas naželibas tū bendiu, kuri uzlyka Winiam uz golwas erškežu krūni. 4) Del tū sopiu, kuras tyka Winiam izdaritas, kad, par apsmikli apwylkdami Ju sorkonōs drebēs, nuwylka nu Jo Winia drebēs, kuras beja pilypušas pi certumim.

O muns Jezu! Tu esi ar eržkežim apkrūniots un wai tad es waru krūniotis ar ruzem? Tu pi sopes dadud wel sopi un wai tad es waru sorgotis kotras cisšonas! Kai, wai tad lai es asmu zam krūniota ar eržkežu krūni Wodunia par woju un lutynotu karaweiru! Na, tai nabyus, muns Jezu; par Towom želestibom na tik win nēsū tos cisšonas, ar kurom Tu mani apdowynosi,

bet wel pats labprot stropešu sowu misu un wordzynošu ju.

III. Jezus nas sowu krystu. Šitej cisšona ari beja liuti sopiga del Kristus. 1) Del krysta kuka lela gryutuma 2) Del to celia osuma un garuma, pa kuru Jezus goja bosom kojom. 3) Del Kalwarijas kolna lela stowuma, uz kuru Kristus nese krystu. 4) Del lelas pikusšonas, jo trejskort pakrita zam krysta.

O muns Jezu! Tu del munas milibas tik daudzi citi, nasdams tik gryutu krystu, bet es nagribu nest Towa tai soldono jyuga un tik wiglas nostas. Wyszmozokajs dorbs man napateikams, wysmozoko merdešona mani baida. Ak! kauns man munas wõjibas. Gribu tagad strodot un cist Tewis del, cik byus muna spaka. Še, jemšu sowu krystu— un išu pec Tewim, uz kurini tik win Tu mani wessi.

II DALIA.—Pisaskot pi to, kai Jezus nas tik lelas mukas.

1) Panas jos pacitigâ klusumâ. Nasažaloj par potogu daudzumu. Bezkaunigi karaweiri Ju krunioj ar erškežu kruni, bet Jezus klus. Pisoka Jam winam pašam pacelt lelu krystu, Kristus ju nas, kreit zam jo, bet klus.

2) Ciš ar wysleloku gatawibu un gribešonu. Kad potogu sitini plyukoja Jo wyswatoku misu, Winš sowa sirdi runoja:

Es asmu gotows sajemt potogas (Ps. 37, 18).
Un kad erškeži dyure Jo piri, Winš upe-

reja sowu golwu. Un kad iraudzeja krystu, pasweicynoja ju un pajeme uz sowim placim, lai gon zynoja, ka na reizi pakriss zam jo un uz jo numers.

3) Jezus ciš miliodams Pyrmsmyužigù Tawu, kura kenesti ar taidom mukom atjaunoj wers zemes;—ciš miliodams grecinikus, kurus ar sowom mukom izpesteja; ciš miliodams ari tewi, kurs beji Jam klotu leidz beidzadam golam Jo wysuswatokas mukas. Lai gon Jis paredzeja towu liaunumu un napateicibu, bet patureja sowâ sirdi del tewis šitu gorigu apdumošonu lelu želestibu, kura tewi golâ pagrizz uz Winiu.

II. Pisaskot pi tim *auglim*, kurus tu nu Kristus mukas wari sasnegt.

Pasawer uz krysta!.. weris uz tim erškežim!.. kuri myrušam Jezum wel atnas sopi... Weris uz wysswatoku Winia misu; kura ir wysa certumûs. Weris uz noglom, ar kurom Ju tik brismigi pikola pi krysta. Un pec šito, jo turesi drusumu, lutynoj wel sowu misu, dzeiwoj meikstumûs un porpricôs un sorgojis nu cisšonas un gryutumim! Bet wai wakar naapsajemi Kristum it pakal' un karot zam Jo karuga ar tû patiruci; kuru Winš litoja?

Pasamust nu towa laiskuma un možušibas un ej pec towa Kunga, towa Wodunia. Ar sirsniugu graku atleidzešonu izloboj sowu pagojušu un uz nokutni pajem sew lobokus apsajemumus. 1) Ar labprotigu merdešonus iweic sowu misu un pajem na-

waliâ jos koribu 2) Pacitigi un ar pricu panes slimibas, cisšonas un nalaimes. 3) Strodoj bez atpyutas, kai lobs Kristus karaweirs, ka porswetet sewi un sowus tuwakus. 4) Nasapyulej ap sowu weselibu un dzeiwi, bet ju atdud Diwa zynošonâ. Paraugi un izzynosi, dreizi izzynosi, ka tai kolpot un cist del Kristus Kunga ir naizsokami lels soldonums un lela prica. Tad kupâ ar Sw. Teresu sauksi: „*wai cist, wai numert*“! un wel warbyut, ka ar sw. Mariju Magdaliu de Pazzi, runosi: *cist, bet namert*.

Jutas, aba akti, kuri pait nu apdumošonas par Kunga Jezus Muku.

Leidzjutibas akts. Ak, kaidu es Tewi radzu, muns Jezu! ak, kaidu es Tewi radzu, muns Pestitojs! *Nu kojas pada leidz golwas wersam naw ikš Winia weselibas (Iz. 1, 6).* Wyss esi, kai wins certums; asnis un zylums nu Tewis atjeme na tik towu dailumu, bet ari cylwaka izskotu. Ak, muns Jezu! es taidu Tewi radzu un naturu uz Tewis želestibas? Kas te par sirdi, tej muna sirds? sirds nu akminia wai dublim! Un jyus, munas acis, wai naraudosit? Ak, muns Jezu! par ku Tu tai cit?

Žaluma akts. Ku es padareju, kad beju sowai misai paklausigs? O muns Jezu, es Tewi šausteju ar erškežu kruni krunio-

ju, ar žulti baroju, ar etiki dzirdeju un pi krysta pikolu. Ak, muna dwesele! tad aizraudi un aizwaidi nu lela žaluma un sopes. Ak muns Jezu! žaloju, liuti žaloju, wairs nakai waru šitu izsacit, ka es Tewi apkaitynoju... O nulodetajs graks, tu esi padarejis mani par bendi muna Kunga un Diwa! esi nulodets, es tewi myužam nairadzu!

Milibas akts. O nawainigajs muns Pestitojs! Tu citi caur munom dusemem un nyknumu, bet citi del manis. Citi caur mani un del manis. Ari šimôs Towôs sopês Tu milioji mani ar tik korstu milibu! un weris uz mani tik želigi, un atdzeiwynoji, un apmozgoji mani ar sowu wysdorgoku asni! Ku es lai atdudu par tik lelu Towu milibu? Ak, Kungs! Tu niko nagribi cyta, kai tik milibas. Saskrinat wysi Serafini uz munu sirdi un salicit wysu sowu guni munâ sirdi, ka jej dagtu ar myužigu milibu uz munu Jezu!

Paša sewis nairedzešonas akts.

Pyrmsmyužigajs Taws! lai mani stropej Towa taisniga runa un lai Towas duses ir uz manim, bet na uz Towu winigu Dalu. Jis ir nawainigs, es asmu grèciniks. Jis ir jars, es asmu plesigs wylks. Mani šausti, bet na Ju; mani pikal pi krysta, bet na munu Jezu.

Diwam Kungam uperešonos akts.

Ak, muns Kungs un Diws! Tu cauri želestibu uz manim uperej sowu Winigu Dalu uz mukom un wysnagudigoku nowi, tad wai es waru ikš ko atsacit del gondarišonas Towai taisnibai? Tad upereju sowu dweseli, misu, dorbus un cisšonas, dzeiwi un nowi; labprot sewi upereju uz nabadzibu, pazamynošonu un cisšonas, ka caur šitu, cik spejams, atleidzet munam Jezum, kurs manis del palyka par ubogu, cite un beja pazamynots. O Kungs, pijem, Tu šitu munu uperi.

Apdumošonas saturs par tū, kai Kristus cite un par tū kai cite del myusu pamacišonas.

I. Pisaskoti pi tom sopem, kuras Kristus izcite uz sowas misas.

1) *Beja šaustits.* Lelas sopes nu šitos mukas beja todel, 1) ka Winia misa beja liuti woriga, 2) ka beja liuti naželigi bendes, 3) ka beja osas potogas, 4) ka tū beja liut daudz.

2) *Ar erškežu kruni beja nukruniots.* Un caur šitu ari beja izdaritas wysbrismigokas mukas todel, 1) ka beja daudz osu erškežu, 2) ka golwa beja liuti woriga,

3) ka liuti borgi apsagoja ar Winiu bendes, 4) ka peški nuwylka drebes, kuras beja pi certumim pikoltušas.

3) *Nese sowu krystu.* Krysta nesšona beja Winiam wysopigoka todel, 1) ka celš, pa kuru Winš goja, beja gars, oss un kolnots, 3) ka Winiu beja aplaidis spaks.

II. Pisaskot pi to, kai ciš Jezus. 1) Klušumâ, 2) Labprot un gribadams wel wairacist. 3) Ar milibu uz Myužigu Tawu un greciniku.

III. Pisaskoti tim auglim, kuras tew ir wajadzigs nu šitom apdumošonom sajemt un ti ir: 1) aizakaunešona, ka tai meiksti apsaej ar sowu misu, kad Jezus misa ir nušauštita ar potogom, sabadita ar erškežim un noglom un ar škāpu pordurta. 2) Swata gribešona cist leidza ar Kristu un it Winiam pakal' trešâ pazemibas pakopinî.

(Pec šitos apdumošonas war izlasit nu Kristus Pakalst. II gr. IX dal. un nu III gr. XIX dal.).

PRAKTYSKAS PIZEIMES.

Par apsmodetu un wojotu dweseliu laimi un gudu.

Nu winas puses par šos dinas gorjgu apdumošonu merki ir istyprinošona myusu trešo pazemibas pakopinia sasnegšonâ, tys ir, ka pi winaida Diwa guda, pajemt lobok

sew smodešonu un wojošonu, nakai gudu un porpricas un tik todel, ka wyswairök tikt leidzigam pašam Kristum. Nu utras puses pateicut samaitotai liaužu dobai ir gryuti ciši isamiliot nusmodešonâ un wojošonâ, un todel mums daudz atness lobuma, kad statisim sew priķš acim tū *gudu* un *laimi*, kura ar apsmodešonu un wojošonu ir sawinota. Jo kas war myusus dreižok pasteigt uz pasmodejumu un cisšonas milibu un gribešonu jo na porsalicynošona, ka nusmodejums ir guds un cisšona—laime.

I. Pasmodes un wojotos dweseles *guds* ir wyslelokajs guds. Jo nusmodešona un wojošona dora cylwaku par warūni, dora ju leidzonu Numucetim un Apostolim un wysuwairök tywynoj pi winibas ar Kristu.

1) Druši un ar pacitibu panasta wojošona un smodešona imontoj cylwakam warūnia gudu. Šitu patisibu jau zynoja pogoni. Epiktets soka: „Pretiwibas piroda, ka mes asam weiriši“. Seneka soka: „Naw lela lita byut drusam laimē un braukt pa klusom jyurom, jo bez pretiwibas naw waronibas“. — Swats Jons Zaltmutis soka: „Diws ar sowim imiliotim dora tai, kai wodunis ar sowim karaweirim: wyslobokus nu jim syuta uz wysgryutoku kautini. Kur gryutoks teirums del uzwarešonas, tur lelōks guds“. Par šito pirodijumu ir Juzups un Dawids.

2) Pretiwibas dora myusus leidzigus Numucetim un Apostolim. „Cisšona cylwaku

dora par numucetu“, saceja swats Lauren-
cijs Justyns. (Un Jons Klimachs sauc: „Swe-
tets tys, kas ikdinas del Diwa ir smodets
un pazamynots un pacitigi panas Pa-
tiši, storp taidu dweseli un numuceto dwe-
seli naw nikaidas starpibas“. — Un otkon
swats Jons Zaltmutis soka: „Dweseles, ku-
ras pacitigi panas smodešonas un pazamy-
nošonas, pileidzynomamas Dabasu gorim,
kuri ir breiwi nu cisšonas“.

Jo mes Engelijs saucam par laimigim todel, ka ji naciš soltuma, bods, slopes; tad par daudz laimigokim mums ir jonusauc tos dweseles, kuras druši un pacitigi panas wysaidus tryukumus un cisšonas. Un wai war byut kas wairök gudynojams, kai sasaleidzynošona ar Numucetim un Apostolim?

3) Pretiwibas piroda, ka mes asam par Kunga Kristus wysmiligokim un jos dora, ka mes palikam leidzigoki Winiam. Swata Teresa soka: Wysod radzams, ka ti, kuri beja tywok un wairök milioti nu Kristus Kunga, beja wairök nu cytim ar cisšonu un dorbim apgryutynoti“. — Un Jezus saceja swetigai Anelei nu Folignio: „Meit, sowim draugim es dewu dzert nu mukas bikera un baroju jus leidza ar sewi ar wojošonas maizi“. Tad ti, kas ciš, ir Kunga Kristus draugi todel, ka caur cisšonu palik leidzigi Winiam, kai soka sw. Powuls: „*Jo kurus izredzeju un pazeimoju, ka ti byutu Winia Dala izskotam leidzigi* (Rom. 8, 29).

II. Apsmodetos un wojotos dweseles *laimē* ir ari wysleloka, reize del tom priwilegijom kaidōs atsarun dwesele, byudama taidūs apstokliūs; utra lita del tos Diwa želestibas, kura iztak nu cisšonom.

Kas zeimojas uz priwilegijom: wojošonas ir par pilnibas sasnegšonas leidzekli, ir par Diwa milibas zeimi, ir par myusu izlasišonas eipašibu.

1) Wojošonas ir par pilnibas sasnegšonas leidzekli, jo caur nabadzibu, pazamynošonu un cisšonu pasamozynoj lepnibas kardynošonas, misas koribas un patmilibas spaks. „Es tewi porlicynoju, jo moz cit, tad moz padiwigu dzeiwi wed“, tai soka swats Gregors.

2) Wojošonas ir Diwa milibas uz mums zeime. Swats Powuls moca, jo *ku Diws mijoj, tu srtopej, un šausta ikkotru dalu, kuru pijem* (Žeid. 12, 6). Un Tobijas Engels pasaceja. *Tai kai tu beji pateikams Diwam, beja wjadzigs, ka tewi kardynošona porbauditu* (Tob. 12, 13). Labprotiga šo pasaulia nalai miu pijemšona un panesšona ir otkon par pirodejumu myusu milibas uz Diwu, jo naw leloka milestibas pirodijuma, kai cisšona. Todel swata Katra nu Siennas soka: „Ku wairok cišam, tū wairok izrodam milestibas“.

3) Wojošonas ir par myusu izlasišonas ipašibu. Swats Augustins soka: „Jo tewi Diws ar lelom stropem stropej, tad tu wari dumot, ka ari tu esi storp Jo izlasitim“.

Un swats Laurencs Justyns soka: „Wojošonas taisnigu ir par milibas zeimi, par swetibas apgolwojumu un par izlasišonas licibu.“

Un kad tik daudzi wojota dwesele sajem lobuma, wai tad napasauksi ju par laimigu?

Kas zeimojas uz nuslaptu cisšonōs un pretibōs Diwa želestibu, par šitu swats Jons Zaltmutis runoj: „Patiši, cisšonas del Kristus ir pilnigs wainiuks, wysuleloka želestiba un tik pat lelas olgas apdrušinojums“. Un pi tam winš wel pibylst, ka lai par cisšonu i nikaidas olgas nabyutu, tad pate cisšona caur numiliotu priksmatu jau byutu par moksu. Ir derigok cist, nakai breinumus darit, jo šityš pats swatajš soka: „Par breinumim es asmu Diwam porodniks, bet par cisšonu pats Kristus ir muns porodniks“. Un todel swetigajs Jonis Kristitojš Wezana biži sauce: „O Kungs! jo Tu man atklotu wysus sowas želigas sirds nuslapumus, tad tulaik man Tu nadutu tik daudzi želibas, cik jos dudi syutidams man cisšonas“.

Weris, kai swati saprut cisšonu nuslaptu *gudu* un *laimi*; weris, kai taisnigi Kristus miliotoji un izlasiti Diwa dali protoj šimâ litâ. Pyulejis tai just un saprast ka, ejut cik spejams tywok pec Kristus, tu styprynotūs towâ apsajemšonâ druši un pastowigi sasnegt trešu pazemibas pakopini.

SIRDS-APZINIAS IZMEKLEŠONA.

Par pacitibu un paklausibu.

Tai kai nikas naspes sasnegt treša pazemibas pakopinia un jimâ palikt, jo napsabrunios ar wysuleloku pacitibu, un tai kai nu utras puses paklausiba mums dud del cisšonas plotu teirumu; todel mums wajag pagrizt sowu uzmanibu uz cisšonas un paklausibas tykumu *pakopinim* un *imeslim*.

1) *Pacitiba* ir tykums, kûrs myusu waliu pilic pi mirigas panesšonas wysaidu pretibu. Pazaudišona šo pasaulia monta caur nabadzibu, guda un slawes caur pazamynošonu, dweseles mira caur wojošonom, tys ir šo tykuma priksmats.

Šitu cist pidar: 1) *Klusumâ*, tys ir nasažalodamis ni pret liaudim, ni pret sewi, ni pret Diwu, bet pyuledamis wysu klusumâ garam palaist.

2) *Ar gora pricu*, kai Apostoli, kuri pricojos panasdami cisšonas Kristus del. *Un wini goja nu padumes waiga pricodamis, ka beja cinigi cist smodejumu Jezus worda del (Dz. Ap. 5. 41).*

3) *Ar lelukas cisšonas gribešonu*, kai šitu dareja sw. Powuls, kad sauce uz sewis Kunga Kristus milibu del wysas cisšonas, wojošonas un nowi; kai šitu dareja sw. Francisks Ksawers, kad byudams apkrauts ar wyslelokim dorbim un gryutumim, sauce uz Diwu; „wel wairok, wel wairok, Kungs!“

un kai šitu dareja daudz cytu swataju, kuri cisšonâ goja pakal' Kungam Kristum, kurs byudams jau uz krysta, gribeja wel wairok cist un merdams sauce: *Slopstu!*

4) *Ar stypru porlicibu*, ka myusu cisšonas un dorbi pileidzinojut Kristus, Swataju un Numucitu dorbim un cisšonom ir liut mozi, bet otkon pileidzinojut myusu cisšonas slaucamas gunis un elnes stropem, uz kurom tik daudz reižu asam nupelnejuši, tad myusu cisšonas ir liuti mozas.

Un pitam mums wel wajag panest wysaidas cisšonas: 1) *Pazemibas gorâ* caur winiom atzeit uz mums Diwa waldišonu. 2) *Atleidzešonas gorâ*, gondarut par sowim grakim. 3) *Milestibas gorâ*, pateicut milibai, kuru mums Diws parodeja caur cisšonu.

Šitu wysu nusweris, iej pats sewi un pasawer, kaida beja towa cisšona.

II. **Paklausiba**, par kuru te ir runa, ir tykums, caur kuru cylvaks lobôs litôs Diwa del ir paklausigs utram cylvakam.

Paklausiba war zeimotis kai uz personom, tai ari uz litom.

Wyspyrms, *kas zeimojas uz personom*. Kas sasnadz paklausibas tykumu: 1) Tys paklausigs wersinikim, lai ji byutu ari mozok gudri, mozok gudigi, dusmigi un osi. 2) Paklausigs zamokim nu sewis un ari kolpim, kad ti wersinika wordâ pisoka.

Pa utram, *kas zeimojas uz litom*: Kas sasnadz paklausišonas tykumu, ir paklausigs

wysâ, nasawerut uz pawalatoja taisnibu, nasawerut uz sowa spriduma, nasawerut uz to, ka pisacita lita jam ir napateikama, ka ir gryuta; nasawerut uz weselibas, dzeiwes un slawes pazaudišonu un t. t.

Pa trešam, *kas zeimojas uz weidu*. Kam ir paklausibas tykums, tys ir paklausigs, *pilnigâ marâ*, tys ir:

1) Ir paklausigs ar wysleloku otrumu, portraucut cytus dorbis, pamatut pat nadabeigtu burtu un t. t.

2) Ir paklausigs ar pylnu saskaniu sowas walias, ar wersinika waliu, nasažalodams ni pret ku, naniurdedams pats sewî.

3) Ir paklausigs okli padudams sowa protu un tû par lobu sew turadams, ku wersiniks iteiks. Un kad pawele pec jo uzskota ir naapdumiga gryuta un napateikama, tad jis pateic Diwam, ka Winš dewe taidus apstoklius, kurajûs war Winiam padut sowa waliu un protu.

Pa caturtam, *kas zeimojas uz imesli*, wajak byut paklausigam:

1) *Ticibas del*: tycut, ku pisaceja Kristus, kad icele Apostolus; *Kas jyusus klausasa, Mani klausas* (Luk. 10, 16).

2) *Ceribas del*: cerut, ka Diws caur paklausibu dawess myusus pi myužigas izpešonas.

3) *Milibas del*: uperejut Diwam, kas ir wysudorgoks, tys ir myusu protu un waliu.

Sasarekinoj ar sowa sirdsapziniu un pasawer leidz kaidam paklausibas tykuma pakopiniam esi dagojis; wai esi ar pricu un otri paklausigs, padudams sowa spridumus un protošonu zam spriduma un protošonas towa wersinika?

TREŠA APDUMOŠONA.

Par Kunga Kristus nowi uz krysta.

I dalia. Weris uz Kristus, kurs pylda lelu Uperi... Kungs Kristus saukdams tewi it pec Winia pakal', pisuleja tew, ka Winš wysaidôs cisšonôs, dorbûs un uperês is priksâ tewis, un še tagad pylda šitu apsuljumu wyslelokâ marâ.

Weris, še pec bailigu muku ir pikolts pi krysta,—ka nu krysta byut par treša pazemibas pakopinia pamaru. Jo te mes wysuskaidrok radzam, ka *byudams bogots palyka del myusu par ubogu* (2 Kor. 8, 9) un *ka turadams priks sewim pricu, pacele krystu nusmodejis nagudu*. (Žeid, 12, 2): wai ar cytim wordim, ka witâ guda pajeme pazamynošonu un witâ porpricas-cisšonu.

Tymâ breidî Winia *nabadziba* beja wysuleloka. Applasts nu drebem un pakorts uz trejom noglom un tulaik sewiški *naturēja kur golwu nulikt* (Lub. 9, 58). *Pazamynošona* Winia tî dagoja leidz padejam go-

lam: *pasmodešona, apsmišona, guda aizkeršona un zaimošonas apkloja Winia Waigu. Cisšonas un sopes* beja tik lalas, ka profeti jos pileidzinoj jūrai: *Towa satrikšona ir lela, kai jūra: (Tren. 2, 13).* Un golâ wysusopigoka un wysnagudigoka nowe dora golu taj, ni ar ku nasaleidzinojamai nabadzibai, pazamynošonas un cisšonas bildei, kuru mums Kungs Jezus pamete par pastowigu pamaru. Un Winš merst pašâ jaukâ spakâ Paschas (Leldines) laikâ, dinu, wysu priškâ, merst dzeržut farizeju jūkošonu, rokstu—mocitoju zaimošonu, baznickungu-priksniku un wysu liaužu bezkaunigas runas, wel dzerd liaundaru apsmiklius: merst bez apwiglynošonas nu draugim, bez papricynošonas nu Debesim! *Un caurgojeji zaimoja Winiu kratidami ar sowom golwom un runodami: Ak, kurs izjauc baznicu un nu jauna treju dinu laikâ ju byuwej. Izpestej pats sewi nu krysta. Tai ari baznickungu priksniki wins uz utru ar rokstu—mocitojim izsmidami runoja: Cytus izglobe, bet pats sewis izglobt naspej. Lai tagad Kristus, Izraelia Keninš nukop nu krysta, ka mes radzatu un itycatu. Un ti, kuri, beja leidz ar Winiu pi krysta pikolti, kauneja Winiu (Mat. 15, 29, 31) Un wysi to pazeistami stoweja nu tolines (Luk. 23—49). Un sauce Jezus lelâ bolsâ.. Muns Diws! Muns Diws! kodel mani esi aplaidis (Mar. 15. 34).*

Tai merst winpidzymtajs dzeiwa Diwa Dals, pasaulia Pestitojs, nu wysim aplaists,

nūnycynots, ar reikstem iwainiots, ar erškežim sabadits, ar noglom pi krysta pi-systs—nu drebem nūwylkts, izsmits, zaimots un kaunets.

Ak, muna dwesele! Labi isaskoti towa Kristus waigâ, kurs ar tik lelu un dzeiwu pamaru paskubynoju tewi, ka tu nūmiliotu nabadzibu, cisšonu un pazamynošonu un ka stypri un pastowigi steigtus ar wysu towu dzeiwi uz trešū pazemibas pakopini!

N. B. Igodoj te tū, kū mes wakar pasacejom, runodami par trejim pazemibas pakopinim: jo kas sirsniigi nasasteidz uz trešū pazemibas pakopini, tam ir liuti gryuts nūsuret na tik uz utrò, bet ari uz pyrmò pakopinia, kai ari liuti gryuši nupelnet myužigu pestešonu. Apdumoj labi šu patisiba, ka nu jos tu waratu sew sasnegt tū izturibas augli, kurs pastow ikš steigšonos winumar uz trešū pazemibas pakopini, ka byutu druss Tisas dinâ, kad Kungs Jezus parodis tew krystu, noglas erškežus, žulkti un potogas, kuras Winš del tewis un caur tewim panese.

II Punkts. — Nu Jezus krystâ pikolta atspeid wysaugstoka paklausiba, paklausiba leidz pašai nowei, un nowei uz krysta (Fil. 2, 8) Šajâ bezgaligâ paklausibâ, 1) Winš ir paklausigs wysim, na tik win Myužigam Tawam, bet, Winia milibas del, ir paklausigs nīknim tisas weirim un bendem; 2) Winš ir paklausigs wysâ, pašôs napateikamajôs litôs, uz winas pasaukšonas pilaisdams, ka

rukas sasitu ar werwem, golwu apkruniotu ar erškežim, wysu misu saraustitu ar potogom, izstiptu uz krysta, pordurtu rukas ar noglom... 3) ir paklausigs pilnigâ marâ, bez pretim-turešonòs, pòrmessšonas, žalošo-nòs okli, steidzigi un pilnigi.

Šej paklausiba aptur leloku sworu un spaku nu trejim imeslim: 1) ka beja nùtisots uz tik naslawigu nowi un pret wysu acim, Tys, Kurs nu wysim liaudim beja turats par Profetu un Mesijasu; 2) Ka beja nutisots uz nowi pec tik lelim dorbim, padaritim del tim pat liaudim pec tik daudz breinumu, kurus beja parodejis priķš tim pat liaudim; pec tik lelom labdarišonom, kuras del tim pat liaudim beja darejis. 3) Ka nikni tisas weiri Winiu izdewe bendiu rukòs del kaweklia, izsmiklia un Winia inaidniku lilibas. Taidûs apstokliûs war tikt ikkotra stowuklia liauds, bet wyswairok liauds, kas ir paswetejuši sewi Diwam, kai mùki, kuri kòt lai byutu taidi pat kai un Apostoli un labdaritoji del wysu, tumar pi daudz liaudim ir par izsmiklia, napateicibas un nataisnigu tisu priķšmetim. Wai tad del itò mums wajag atsasacit nu trešo pazemibas pakopinia un nùkopt nu krysta? Nadudi tò Diws nikod!

Del lelOKas sajemšonas, lelOKas gribešonas un drùsuma pacitibâ tew wajag zynot: 1) ka cist ir napacišami wajadziga lita, todel ka, *caur daudz gryutumim mums wajag iit Diwa Walstibâ* (Ap. Dar. 14, 21). 2) Ka

napacitiba pawairinoj cisšonas un pamozy-noj nupalnus. 3) Ka cisšona ir par wysaugligoku nupalnu teirumu. 4) Ka cisšona ir par pašu pilnigù gondarišonu par grakim. 5) Un beidzut, ka kù myusu cisšonas ir nataisnigokas, tù winias dora myusus wairok leidzonus ar taisnigu Kristu, kurs cite wysnataisnigok.

III Punkts. — Pi krysta pikoltâ Kristû speid wysaugstoka Sowu inaidniku miliba, miliba, kura ir par tù leloku tykumu, kù winš ir gryutoks. Pasaweri tad, kaidus inaidnikus Kristus nùmilioja? Un kai winius nùmilioja?

Sowu inaidniku miliba pastow ikš pidušonas inaidnikim un winiu miliošonas.

1) Jopidud: jopidud winim laigon mes winiu nikod naapkaitynojom un nadewem winim nikaida imeslia del myusu nairedzešonas, bet rodejom winim winmar sowas labdarišonas; laigon wini nalyudz nu mums pidušonas, bet wel wairok myusus apkaitynoj un apwainioj; laigon mes waratu winius pazamynot, uzwaret un atribt par izdaritim mums liaunumim. 2) Jomilioj: un jomilioj ar eistynu, sirsnigu un derigu milibu; na tik win lyudzut par winim un swetejut jus, bet kolpojut winim un par winim un winiu witâ cišut; un beidzut jo tò wajag, nùmerstut par winim. Ar aidu milibu pidewe Jezus un milioja. Winš pidewe sowim inaidnikim, kuri sowâ bor-gumâ wins utru porspadami celes pret,

Tù, Kurs na tik nikaida liaunuma winim napadareji, bet wysod tikai lobu dareji; Kuram par Jo milibu aizmoksoja ar nairedzešonu, par pamocišonu ar skausšonu, par breinumim ar zaimošonu, par labdarišonu ar nowi! Winš wareja jus nùstropet, wareja winâ ocu mirklî winius iznycynot nu šo pasaulia, bet, nasawerut uz tò, na tik win pats pidewe winim, bet wel lyudze par winim Pyrmsmyužigu Tawu, ka Winš jim pidutu: *Taws, pidudi jim, jo wini nazyna, kù dora* (Luk. 23, 34). Patiši, pidewe tai, kai win Diws war pidut! Bet na tik win pidewe un lyudzes par winim, bet wel pacite mukas un pijeme nowi, gribadams winius imontot un izpestet. *Tik, tik atsarun taidš, kas merst par taisnigu, jo par lobu gondreiž kas sasadrusynotu numert. Bet Diws iteic mums Sowu milibu: jo, kad mes wel bejom par grecinikim, Kristus par mums numyra.* (Rom. 5, 7, 8). Tai milioja Kristus sowus inaidnikus. Nu tos jo miliošonas iztak myusu pestešona.

Labi nùswaruši, *kaidim* inaidnikim, kai Jezus pidewe, kai winius milioja un kù del winiu padareja, warim iznest šu spridumu: mums ari taipat jòpidud sowim inaidnikim; na tik win jòpidud winim, bet wel jomilioj un jòlyudz par winim un jòdora lobu tim, kuri mums dora liaunu todel ka tai pamoca myusus Kristus caur Sowu pamaru: *De-wu jums pamaru* (Jon. 13, 15) un caur Sowu

pisokumu: *Miliojat sowus inaidnikus; dorat lobu tim, kuri jyusu nairedz* (Luk. 6, 27).

Tai tad, wardamis uz pikoltò pi krysta Jezus, pasaskot pats uz sewi un pasawer, kai tu pidud sowim inaidnikim? kai winius milioj? Kai winim dinej?

Jutas aba akti, kuri pait nu prikšejos apdu-mošonas.

Inaidniku milibas akts. O muns Jezu! pi krysta pàkoju, uz kura Tu numiri par sowim inaidnikim, stypri apsajemu un zwereju pidut tim, kuri mani apkaitynoja un miliot jus un darit jim lobu, cik win man ir spejas.

Atsasoku un nairadzu wysu sirds skubynojumu uz guda aizkeršonas, naida, nairedzešonas un atribšonas... Jo es radzatu, ka munôs dzeislôs ir kaut wina ašnia lasite, kura turis pretim wysporigai pidušonai, munim inaidnikim ar tū reizi gotows asmu winiu izraut un ar kojom sameidit. Dud tik man labprotibu it pec Tewis, tad, ku wairok liauds mani kaitynos, tū wairok es winius miliošu.

Paklausišonas akts. O muns Jezu! todel ka Tu beji paklausigs wysim un wysâ, paklausigs leidz pašai nowei un nowei uz krysta, caur tū es ari gribu byut par paklausigu wysim munim mocitojim pilnigi, ar patikšonu, okli un wysôs, lai pat pašôs

gryutajôs litôs, nududams brismôs slawi, weselibu un dzeiwi, jo tik tò mekles swata paklausiba.

Gribešonas akts byut trešajâ pazemibas pakopinî leidzonam Kristum. O muna dwesele! pasawer uz krystâ pikolta Pestitoja wai-gu! Weris, kai Winš dagoja pi trešo pazemibas pakopinia! Pidareja Winiam guds, bagatiba un prica, bet še izkrita uz Winia naslawe, nabadziba un sopes, todel ka Winš tai gribeja. Wareja myusus izpestet ar winu sowu osoru, bet še, wysas Winia dzei-slas saraustitas un sirds pòrdūrta, todel ka ikš sopem gribeja izlit leidz padejai sowa ašnia lasei.

Ak, muns Jezu! Un kodel tik mùku? Kodel taida nabadziba? Kodel tik daudz' naguda? Ak, Kungs! Tu man gribeji dut brangu pamaru, kù wajag darit, ka wairok byut Tew leidzigam. Jo del pimara dušonas padareji tik daudzi, dud tad tù wajadzigu žalsirdibu, ka it pakal' Tewis trešâ pazemibas pakopinî, ka winigi del leloka leidziguma. Tew, kaut winaidâ Diwa gudâ un winaidâ liaužu dweseliu lobumâ, gri-batu lobok byut pi liaudim nabadzibâ, cis-šonâ un nycynošonâ, nakai bagatibâ, por-pricôs un gudâ.

Apdumošonas par Kristus nowi eiss saturs.

I. Pi krysta pikoltajs Jezu ir par wysaugstoku *trešo pazemibas pakopinia* pi-

maru, todel ka uz krysta skaidri wyspatei-cigok Winš izlaseja sew witâ bagatibas plykumu, witâ guda—nagudu, witâ porpri-cu—cisšonas, witâ weselibas—nowi. Un šu wysu wyspateicigok izcite: 1) skotutis uz laika, kurâ nūmyra, 2) skotutis uz nowi, kaidu pijeme un 3) skotutis uz apstòklim, kaidūs Winš pijeme šu wyszamokù nowi uz krysta.

II. Jezu uz krysta ir par wyslobokù paklausibas prikszeimi; todel ka: 1) ir paklausigs wysim, 2) wysôs un pašôs napa-teikamajôs litôs, 3) ir paklausigs pilnigâ marâ, tys ir, pilnigi, steidzigi un okli, nasawerut uz tū, ka stòwukli, kaidūs Winš cite mukas, wyswairok un wairok apgryu-tynoja šu swatu paklausibu.

III. Jezu uz krysta ir par wysulobo-ku inaidniku milibas pamaru, todel ka: 1) milioj inaidnikus, kurim na tik win ni-kod nikaida liauna napadareja, bet wysod lobu dareja; 2) kuri na tik nalyudz nu Wi-nia pidušonas, bet wys wairok un wairok Winiu apkaitynojo; 3) kurus Winš wareja nustropet, bet na tik wysu pidud, bet wel lyudzas par jim uz Pyrmsmyužigu Tawu un nūmerst par winim.

(Pec šos apdumošonas wari nuskaitit nu Kristus Pakalstaigošonas taidus gobolus: XII daliu II Gromotas un VII daliu VI Gromotas).

PRAKTYSKAS PIZEIMĖS PAR KOLPOŠONU

W. Jumprawai Marijai.

Par wyswajadzigoku un eistynu paleigu myusu pasagrizšonâ uz Diwu, apswetešonâ un izpestešonâ ir kolpošona Wysswatokai Jumprawai Marijai. Todel ka, kai runoj swatajs Irenejs: „Diws grib, ka Marija byutu par wysaida loba isokumu;“ un kai wel soka klôt sw. Bernards: „Diws gribeja, ka mes wysu caur Mariju turatu.“

Kai pazūsšona, un ar winiu wysas nalaimes, atgoja uz mums caur Iwu, tai myusu pestešonu un wysu pazarditù gudu pat wel leloku, Diws dewe caur Mariju. Kai Iwa mums beja par pazudynošonas moti, tai Marija ir mums par pestešonas Moti, kuru Diws caur Sowu žalsirdibu pisuleja pyrmim myusu dzymdynotojim, izdzeitim nu paradizes un žalojušim par sowu graku, kad lodeja čyušku, kura beja par ju pazūsšonas imesli, un pasludynoja Siwiti, Kura satriks jos golwu, un tymâ siwitê parodeja, kai ju, tai un myusu nòkušù pestešonas Moti.

Taida beja Marija, nu to breiža kad Diws, paradzadams cylwaka pakrisšonu, kura nutyka caur raditos cylweces moti pyrmu Iwu, sagatawoja caur Sowu žalsirdibu utru Iwu, kura toptu par atperktas cilweces Moti,—atperktas caur cylwaktop-

šonu un nowi winpidzymta Diwa Dala, kuru Marija ikš Sewis ijeme caur Swatu Goru. Par taidu ari palyka Marija wysâ Sowas dzeiwes laikâ: pylna Diwa žalsirdibas del Sewis un del mums, ar Kuru Kungs beja wysod del jos un del mums; tej Kunga kolpyune, Kura ar Sowu uzticibu pòrloboja Iwas nauzticibu, ar Sowu paklausibu porloboja tos napaklausibu un caur sadarešonu Sowas walias ar Diwa waliu porloboja jos walias atsatolynošonù nu myusu padigó gola. Par taidu ir Jau najâ Istodejumâ Marija nu tò swatò breiža, kurâ Kungs Jezus uz Krysta atdewe Marijas rukòs Sowu Baznicu un wysus Baznicas dalus, kad pasaceja Marijai, rodidams uz Joni, kurs tur stoweja, myusu wordâ: *Še, Tows dals*“, un Joniam, rodidams uz Mariju: *„Se, towa Mote“* (Jon 19, 26, 27).

Nu to breiža jau myužam Marija ir myusu Moté un mes Jos dali, todel ka, ku Diws pasoka, tù ar sowu wordu izpylda. Nu to breiža Marija, myusu Pestitoja Mote, palyka ari par myusu žalsirdibas Moti. Todel ari Marija pòrdzeiwoja Jezu tikai uz dažim godim, lai tù ikš Pestitoja mukom jaunpidzymdynotu Baznicu, par Moti kuras Mariju tymâ breidî pats Jezus beja izwelejis un pastatejis, izaudzetu, izbarotu un istyprinotu, lyugdama reizê ar Apostolim dreizokas Swata Gora atnokšonas un lai, ar pamaru un dorbim, byutu par taisnibas spigeli Kristus Baznicas izzeinejim.

Un jo, pa idzymtam lykumam, motes tū wairok milioj sowus barnus, kū wairok sopiu winias ir izcitušas pi ju dzemdešonas, o! kaida tad miliba apjeme Marijas sirdi uz mums wysim, pidzymdynotim Jos sopēs, kad Winia stoweja zam krysta, sopēs, da kurom dagoja, caur wysom prikšejom sopem, kuras beja pipildejušas wysu Jos dzeiwi, ar kurom Diws Jos sirdi doreja par warigu del tik bezgaligas un nasaprostas milibas, ar kaidu Winia numilioja myusus, Sowus dalus, kuri bejom par ime-sli wysu Jos sopiu.

Marija tej myusu Mote, milioj myusus ar tū pat sirdi, ar kuru milioj Jezu; ar tū pat sirdi, ar kuru cite sopes del Jezus un del mums. Jo Winiai liuti sopeja, sirds tulaik, kad upereja Jezu, wel berniniu, myusu izpestišonas del, tad sopeja ari aiz myusu atsalšonas del tos Jos uperes. Jo winiai bezgaligi sopeja sirds, kad бага uz Egipti, caur tū, ka Jos wysmiligokajs Dals naw' pazeits, naw' pagudynots, bet nu pyrmo breiža sowas dzeiwes ir nycynots un wojots nu tim, pestet kuras atgoja; o! kai tad jošop Jos sirdei caur mums wysim, ka mes pec tik daudz Kristus mūkom wel Jo napazeistam, nagudynojam, wel nycynojam un wojojam Ju, wojodami nawainigōs, nukautōs caur ikardynošonu dweselēs. Graizišona nawainigu berniniu beja par daudz mozoku porkopšonu saleidzynojut ar tū, kaidu tu dori caur nawainigu

dweseliu ikardynošonu! Jo Marijas sirds liuti sopeja nu žaluma, kad winia pazau-deja Jezu, Kurs aplaide Ju del mums, nu-gojis myusus mocit Baznicā; o! kai tad liuti josop Jos sirdei, kad mes bagam reizē nu Jos un nu Jo, nagribadāmi klausit Ju bolsa, pa sowai waliai palaidnibā, atsagris-dami nu Jim un tai Jus pazaudejuši nameklejam Ju, ka otkon grīztis uz Jim. Jo Marijas waigs porsameja un nūterpa werutis uz Jezus waiga, aplita ar asni un apspliauta, kad satyka Ju ejut uz nowi un nasut krystu, uz kura wjadzeja pečok nūmert; o! ar kaidu tad skumi un sopem apsamoc Jos waigs, kad Jej weras uz myusu waiga, apkezeta ar grakim un aplita ar myusu pašu dusmu asni. Jo potogas, erškeži, noglas, žults, etikis un zaimošona, kas tik brismigi plyukoja Kristus misu un dweseli, kad beja pikolts pi krysta, plyukoja leidz pašai nowei, — tū wairok un brismigok pleisa nu sopem Marijas sirds, kad Jej nawareja nūmert leidz' ar Dalu wai Sowa Dala witā. O! kaidas tad sopes porjem Jos sirdi, kad mes tik ceški caur grakim atjaunojam tōs Jos Dala mukas, kuras ir par Jos pašas mukem, un wel sopigokom, del Jos! Jo pi nūcelšonas nu krysta, kad tej Jezus sirds, atsagta caur myusu dusmem un Jo milibu, guleja nādzeiwa uz Marijas sirds, nowes soltums porjeme Jos sirdi, dagušu nu tik brismigom sopem; o! ar kaidu tad nowigu soltumu

porjem Jos sirdi myusu napateikšona Jai un Jezum, kad mes atsoluši un najutigi nagribam iit ar milibu Ju atdaritôs sirdîs, bet, izgojuši ar dusmem un atkortodami jos, wys toliok un toliok nu Jim nuejam. Jo pi ilikšonas Kristus misas soltâ kopâ, apmozgotas ar Jos osorom, izkolta Jos dwe-sele un nu tom padejom sopem Jos misa palyka cita, kai akminis; o! kaidis tad drudzis porjem Jos misu, kad mes tû bezgali-gu sopi otkon atjaunojam ar myusu siržu citumu, kuras wel naw ar tu septiniu Marijas sopiu Zubynu sabarztas. Un kas wysu slyktok, kad myusu sirdis, tik daudz reižu sasilditas, sakarsitas un izlaidynotas ar Jezus un Marijas milibu, atsagrizušas uz pasaulia un paša sewis milibu, palik otkon citas kai akminis!

O, kas byutu ar mums, ka Marijas miliba nabyutu styproka par pašu nowi, kuru mes Jos Dalam caur myusu grakim aizdewem; un leloka par sopem, styprokom kai pate nowe, ar, kurom mes naporstojom Ju mûcet!? Kas byutu ar mums?

Bet Marijas, kai ari Jezus milibas nawar pate nowe uzwaret: *jo stypra ir kai nowe miliba* (Dzisme 8, 6); un myusu dusmu plyudi nawar jos nusleicynot: *Leli yudeni nawareja nudzest milibas un upes nanusleicynos jos* (Dz. 8, 7). „Milioj myusus Marija“ soka sw. Pipers Damijans, „ar naizwaratu milibu“. Milioj myusus, nasawerut uz myusu grakim, milioj, ka mes porstotu jau

grakot, ka mes sowus grakus apraudotu, ka mes Ju numiliotu — todel ka Jej ir myusu Mote!

Kas saprass Jos motes lutynošonas, ar kurom Jej myusus, Sowus nalobus dalus, pi milibas piwalk. Tus Jos milibas izgudrojums, ar kurim Jej myusu sirdî, atklotâ del pasaulia un graka, miligi isazug, kai nakti un patiši nakti, todel ka tymâ sirdî tymss un solts — un tej reita zwaigznite sludynoj mums žalsirdibas dinu, un tej blozma sludynoj mums sauli, un tej Marija, Kura zeimoj jyuras zwaigznu, kai pitywynoj myusus pi Jezus, un Jezus pi mums, un sadar myusus ar Ju un sawinoj — un otkon del mums lobums — todel ka atjaunojam Jos sirdî Augšamcešonos pricu!

Pasoki tu, kurs losi šitu gromotu, cik reižu esi apturejis Marijas aizstowešonu, un wai tys naw Jos dorbs, ka tu nanumyri ikš graka? Wai tys na Jos dorbs, ka Diws tew dud laiku del graku atleidzešonas un lobošonôs nu jim? Wai tys na Jos dorbs, ka Jezus tew dewe tû želestibu, tû daudzumu wyswajadzigoku želestibu šimôs swatôs apdumošonôs, caur kurom Jis atpakal piwylka Tewi pi sewis, apteirejis tewi nu wysim grakim un aizrodeja tew leidzekli, ar kuru grib ka tu Jam kolpotu? Un tewi nauztycamu kolpu izlaseja par uztycamu kolpu, un tewi pazudušu dalu apwylka wyslobokôs drebês un salauloja tewi ar Sewi ar

milibas gradzynu, tewi, kurs Jo milibu tik ilgi smodeji! un apowa towas kojas ar swatu izturešonu, ka nasadauzitu ju uz kardynošonas akminia; un idewe towôs rukôs iručus del graka uzwarešonas, tū swetetu kzystu, uz kura par towim grakim numyra; un tagad še tew padud wairūgu naporlaužamu ni ar wysim towu inaidniku spakim— un par tū wairūgu ir Marija!

Un jo tymâ laikâ, kad tu beji par nauztycamu Marijas dalu, Jej beja tew par uztycamu Moti, winumar karodama par tewi ar walnu un nadudama, ka jis tewi dzeiwu nurautu, kai tu beji nupelnejis par ikkotru towu nowigu graku; o! kaida tad byus Jos aizstowešona, kad še tagad tewi, kuram Diws caur Jos imesli grize Jonia nawainibu, pazeis tū sowu numiliotu barnu, kurs Jai stoweja tik daudz osoru, sopiu un ašnia,—ašnia dorgoka nakaj Jos, Jo paša Pestitoja ašnia!

O! kai pricojas Marija tur Debesis nu towas pasagrizšonas uz Diwu un uz Ju; nu tus pizwarinošonu tik daudz' reižu šu apdumošonu laikâ atjaunotu, ka tu naaplaissi Jus leidz nowei! O, kai Jej swetej tos sowas sopes, kai swetej sowa Dala Muku, ka še ikš tewis ir jos auglis! Jo mote, kad dzemdej barnu, jau napimin sopiu nu pricas, ka cylwaks pasaulē pidzima (Jon. 16, 71).

O! kai tad pricojas Marija un swetej Diwu, ka caur Jos sopem tyka atjaunots cylwaks, nu grecinika, nu walna gonamō

pulka un elnes, palicis par Jos dalu, zemes un debess gudu, todel ka nikas tai nateic Diwa, kai grecinika pasagrizšona. Todel taida prica Debesis, nasaprosta prica, towa prica, prica motes un reizē Diwa, ka še atsaroda pazudušajs un ir dzeiws tys, kas beja numiris — un Dzeiws caur Kristus nowi un Marijas sopem.

Par atsewišku šos dabasu pricas priķšmatu esi tu, wel nasen greciniks, bet šudin jau Marijas dals un pijemtajs Diwa dals! O! naaplaid wairs to augstuma, naaplaid tū towu Dzymdynotoju, naaizmerst Marijas sopiu. *Naizmerst towas motes waidešonu. Pimini, ka tu nabyutu pidzimis, jo na caur jim* (Ekkļ. 3, 29, 30). Pimini nulodešonu, kura wojoj napateicigus sowai motei barnus: *Nulodets ir nu Diwa, kas kaitynoju moti* (Ekkļ. 3, 17). Nulodets, kas aizmerst Marijas sopes! Bet swetets ir, symtu reižu swetets, kas, piminedams par jom, ir pateicigs, paklausigs, un ikdinas stojis Jaj par miligoku. Todel ikdinas pateic Marijai, ikdinas rod taj towai Motei sowstarpigu milibu, caur labprotigu sewis merdešonu, winmar uz Ju pasawardams ar ikkotru reizi pawairinojamas milibas acim. Ikdinas *dalic Ju pi sewis, kai pi towas sirds, kai zigeli pi towas rukas* (Dz. 8, 6), lai towâ sirdi naitu nikas, ko nailaiss Marija, un ka towa ruka Marijas wordâ nadutu mira un uzwaratu towus inaidnikus.

Apsajem Jos wordâ ikkotru towu dorbu

kuplynot, ikkotru sopi sasoldynot, ikkotru lyugšonu paaugstynot, ikkotru kardynošonu uzwaret, ikkotru breidi porswetet, ikkotru sirdi sakustynot.

Apsajem platynot Marijas gudu un caur tū nupelnet sew pestešonu, todel ka, kai runoj swatajs Bonawentura: „Kas cinigi atdus Marijai gudu, byus izpestets“.

Apsajem ikdinas skaitit uz Jos guda Koronku, tys ir trešu daliu Ružancas, ar apgodošonu swatu nuslapumu, nu kurim winia sastow, todel ka šej kolpošona caur Ju pamocita, kolpošona sewiškas Jos milibas uz mums, atgodoj mums wysas Jos pricas, sopes un gudu un pisin myusus pi tos myusu Motes, ka mes naizgaistu.

Teikdams Jezu caur Mariju un par Mariju, ka Jis tū Sowu Moti dewe tew par Moti, lyudz caur Ju nu Jo, leloka del Jim un del sewis guda un pricas, greciniku pasagrisšonas. Ka wysi, kai gara un plota ir pasaule, turadami ceribu ikš Marijas jau caur tū pašu byutu izpesteti. Todel ka nawa nikod dzerdets ka tys, kas tureja ceribu ikš Marijas, kas sauce uz Ju, kas steidzes uz Ju, natyktu debesīs.

O Marija! steidzis uz mums — mes steidzamis uz Tewim!

OSTOTA DINA.

PYRMO APDUMOŠONA.

Par Kunga Jezus Augšamcelšonus.

I punkts. Apdumoj Kunga Jezus, Kurs ir augšamcelis, gudu un slawi: mukas laikā pazaudeja wysas zemes bagatibas, kaidas ir saistitas ar cylwaka dzeiwi:

1) Pazaudeja sowu eipašumu, jo krystā beja pikolts plyks, 2) pazaudeja pi liaudim wysu gudu, jo redzeja nu winiu puses wys-sopigokas nycynošonas, 4, pazaudeja zidušu weselibu, jo winia misa ar potogom, erškežu kruni un noglom beja saplyukota un — saplasta, 4) golā pazaudeja sowu wysdorgoku dzeiwibu, jo uz krysta numyra brismigā nowē.

Un, nu myrunim celis, daboj tū, ku beja pazaudejis, atpakal un wel lelokā marā. 1) Tys Kurs beja palicis par nabogu myusu del, tagad ir bezgaligi bogots, *wysa pasaulia Kungs (Mik. 4, 13)*. 2) Tys Kurs beja par liaužu smodešonas prikšmatu, tagad ir apkruniots ar guda un cinešonas wainiuku (*Žeid. 2, 9*), sed pa lobai pusei Diwa Tawa Majestates: *Saceja Kungs Kungam munam, sedis pa lobai rukai munai (Ps. 109, 1)*. 3) Tys, Kurs beja par sopiu un cisšonu cylwaku, tagad, ar jaunu spaku pastyprinots, *salauze wara durowas un dzelža atslagas*

(Ps. 106, 16). 4). *Tys kuru nùkowa, uz kuka pakordami.* (Ap. 10, 39), augšamceles, isokumi tū, kuri beja aizmyguši. (I Kor. 15, 20) un wysswatoka Jo misa speides myžigi (Dan. 12, 3). Pricojis nu taida towa Peste-toja gūda un pricojis, ka Winiu izlaseji par sowu Keniniu un Woduni, ka pastoji zam Jo karuga, zam kura leidza ar Winiu esi apsajemis karot trešajā pazemibas pakopinī. Atkortoļ zwerešonu, ka isi pakal Jam leidz golam, un lyudz Winia, ka paleidzatu tew tū izpildit: *Kas nusatures leidz golam, tys byus izpestets* (Mat. 2—4, 13)

Utrajs punkts. Iwaroj, ka ti apsulejumi kuri ir duti caur Kunga Jezus augšamcelšonus, ir drusi: jo augšampasacaluša Kristus laime ir par myusu nokušas laimes golwotoju un bildi. Apostols pizwerej mums par šito pareizibu, sacidams: *Pareiza runa: jo mes leidza numyrom, tad leidza ari dzeiwosim. Jo pacissim, tad leidza ari kenesim* (2 Tym. 2, 11, 12). *Jo kupā ari topsim gudy-noti* (Rom. 8, 17). Un eistyn tai byus. Un kas šaubisis, jo Apostols soka: *pareiza runa.*

Myusu laimes mārš byus atkarigs nu to, kai mes pēc Kristus pakal' isim; par šitū sw. Powuls myūsus apdrusynoļ, sacidams: *Kai esit draugi nuskumšonā, tai ari byusit par draugim pricas laikā* (2 Kor. 1, 7). Tai tad Kristus izpildis apsulejumus, kuras ir mums dewis pi apdumošonas par Jo Walstibu. Ka kotrs byus par uzwaras un lai-

mes daliniku, cik lela marā Jis beja par karošonas un cisšonu daliniku. Tai tad ku wairok tywosis pi Kristus caur trešu pazemibas pakopini, tū augstoks byus guds, ar kuru byusi apkruniots.

Steidzis tad uz karu, pricojis cisšonōs un ar pricu nes sowu krystu; jo, ku wairok byusi pazamynots wers zemes, tū augšok byusi pacalts debesīs; ku leloka te byus towa nabadziba, tū leloka tur byus towa bagatiba; ku sopigokas te byus towas cisšonas, tū wairok sajutamās un dzeiwigas tur byus towas pricas.

Trešajs punkts. Iwaroj gaidomas debesīs laimes lelumu. Wyspyrms: Patiši, lela ir dabasu laime, jo winia ir bez gola,—bezgaliga, kai bezgaligs ir tys liaunums, kura winia (laime) napilaiž, un kai bezgaligs ir lobums, kuru winia sewī satur. Tej pat towa misa, ar kuru te esi spists karot, prasejumus kuras esi spists aprubežot, kupdams ju nawaliā, tej pat towa misa tur, debesīs, byus breiwa un jos spudrums leloks par saules spudrumu, un jos òtrums byus leloks par zwaigznu òtrumu, caur sowu speju ni nu ko nabyus apturata; un byudama breiwa nu cisšonom, byus leidzona engelim.

Un dwesele towa? kai lelu un naizsacitu pricu un laimi winia tur baudis, kad igodos par Diwa labdaribom, kuras winia ir baudejuse, par kardynošonom, kuras uzwareja, par graku brismem, nu kurom iza-sorgoja; kad igodos par tykumim, kuras

ir pildejuse, par graku waidešonom, ar kurrom pate sewi merdeja u t. t. Diwen!— pasacis towa swata dwesele—Diwen! es tik asmu laimiga un tumar na reizi wareju sewi pazudynot Jo mani byutu uzwarejuse tej kardynošona N., jo es byutu atmetis nust tū towu želestibu N., kur tad es byutu? Bet es caur Towu želestibu karoju un uzwareju. O swatas nalaimes! o sweteti smodejumi! o laimigi worgi un pyules! o weletajs trešajs pazemibas pakopins, kurs man esi par naizsmeliamu wysa loba olutu!

Acis. Tows prots wersis uz Diwu *na caur spigeli, na caur pileidzynojumim, bet tulaik waigs uz waiga* (I Kor. 13, 12) pawysam nugrimdams tymā spudribas jjurā, kura porpylda towu protu ar sowu gudribu. Towa walia ar wyskorstoku milestibu tures Diwu un ikš Diwa baudis wysaidu lobbumu. Winia naigribes tos laimes, kuras naspes tyulit imontot. Un natik win tures wysu, par kū tikai idumos, bet wers to pricu pylnums wysas jos gribas un welešonos porsteigdams, gondreiž naatliaus dweselei welet kū wairok: Uz taidu laimi, uz taidu gudu wysdrusoks celš—trešajs pazemibas pakopins.

Utrkort: dabasu bagatibas ir wyslelokas, jo myužigas. O words nasaprostas nuzeimes! Laimes myužiba, par ku esi? Dabasu laime ir na tik bezgaliga caur sowu lelumu un soldonumu, bet ari caur sowu

pastowibu. Dwesele tur byus igrimuse napabeigtôs myužiga lobuma jjurôs—uz myuža. Kupā ar ju pricojas swati un engeli, Wysswatoka Jumprawa Marija un pat ari Wysswatoka Trejadiba. Šis porjems ju ar bezgaligu laimi uz myuža. Kai soldona un priciga byušona! es laimigs myužigi! Un pareizi tai! *Ko acis naw redzejušas un ausis naw dzerdejušas, un kas cylvaka protā naw igojis,—tū sagatawoja Diws del tim, kas Ju milioj* (I Kor. 2, 9).

Ryujejamis tad tagad un pacišam wysu, lai sasnegt šu bezgaligu un myužigu lobumu. Kolpojani tad Diwam, pec Kristus pakalidami trešajā pazemibas pakopinī, un dzeiwosim tymā pakopinī leidz pašai nowei, jo *laika nalaimes naw cinigas nokušos gudibas, kura ikš mums pasarodis* (Rom. 8, 18). Wai nabyutu par mulkibu un nasaprašonu tys, ka mes atmastu molā, pazauditu un atsasacitu nu myužigas bezgaligas laimes winigi del ocumirklia laimes, par kaidu ir pasaulia guds, misas koribas, lepniba un t. t. Un wai na asam paši par sowim inaidnikim, jo atsasokam nu tai saucamim pazamynojušim un gryutim dorbim, nu na patikšonom, un cisšonom, kuras ir saistitas ar myusu pasaukšonu, jo mes napasludynojam kara myusu misas kaislibom, jo palikam pi sowas lepnibas, un winigi taidu nika litu del mums draud lela dorguma pazaudešona, par kaidu ir myužiga laime? Un kai myusu sirdsapzinia bors myusus

nowes stundê, ka mes nasasteidzem uz trešu pazemibas pakopini. Bet tulaik byus par walu!

Jutas wai akti, kuri pait nu apdumošonas par Kunga Jezus Augsamcelšonus.

Žaluma akts. Pestetojs un Kungs muns! Ku es padareju? Kad es nagoju pakal taj N. Towai želestibai un tam N. tykumam, atsagrižu nu tos N. smodešonas, bagu nu tos N. skumes un badas,—ku tad es dareju? ak, tagad saprotu: naprosdams, pamozynoju sowu nupalnu skaitli del myužiga guda un slawes. Myužigajs milestibas oluts! Myužigi pazaudeju leidzekli, ka redzet Tewi spudrokâ gaismâ, ka miliot tewi ar styproku milestibu... Un tys nutyka del kaidas nika byušonas, del nika pasaulia guda! Cik naprotigs tad es heju!

Lobas apsajemšonas akts. Dwesele muna, esi protiga un ar Diwa želestibas paleigu, palic tamâ apsajemšonâ kaidu esi sulejuse pi apdumošonas par Kristus! Ku wairok tywojis pi Diwa, ar pricu cisdams nabadzibu, pazamynošonas un badas trešajâ pazemibas pakopinî, tû drušok taidâ celiâ tiks pi myužigas bagatibas, pricas un guda.

Ceribaš akts. Kungs un Diws muns! Sirds muna palik seita ar ceribu, ka es porišu nu šos dzeiwes ryugtuma uz myu-

žigas dzeiwes soldonumu, nu laicigom skumem uz myužigu pricu, nu kara uz uzwaru, nu krysta uz myužigu slawi. Un kod redzešu Tewi myužam? Munu Kenin un Woduni! Kod nu Towom rukom sajemšu wainiuku, kurs ir apsulets drusim un ticiгим Towim karaweirim. Kod redzešu Towu zeimi, kura ar sowu spudrumu apgaismoj wysas debess, swatu uzwarešonas zeimi, zam kuras weleju karot kupâ ar Tewim un klot pi Tewim wysas sowas dzeiwes laikâ, ka uzwaret del Tewis un ikš Tewis. Kod, o Kungs, atis tys swatajs un gaidamajs breidis, kurajâ par tû, ka wers zemes es sewi tureju par niku, Tu paliksi del manis par wysu un munus worgus un nicibu apkruniosi ar bezgaliga guda un slawes wainiuku?

Par Kunga Jezus Augšamcelšonus apdumošonas saturs.

I. Iwaroj Kristus augšampasacaluša laimibu. Kristâ pikolts pazaudeja lobu wordu, slawi, weselibu, dzeiwi un, augšampasacelis:

1) nu naboga un plyka palik par bogotu bez mîra—*par wysa pasaulia Kungu*, 2) apsmiklis un apkaitynošonas porsawerž par spudruma un guda wainiuku, 3) sopes un cisšonas ilej Jimâ spaku un waru 4) Kurs beja numiris miliodams myusus, augšamce-

les del jaunas dzeiwes, kura ir porpildita ar spudrumu un gudu. Milioj, teic, cinej un gudynoj towu Keniniu un kupâ ar Ju pricojas, ka Winš uzwareja.

II. Iwaroj tū drusumu, ar kaidu Kristus augšamcelšonos pastyprinoj myusu ceribas. Sw. Powuls apdrusynoj myusus, ka, jo ar Kristu leidza mersim, tad ar Ju ari dzeiwosim; jo ar Kristu cissim, tad ar Ju un pricosimis, un ka myusu laimibas lelums byus atkarigs nu to, leidz cik mes pyulesimis it pakal Kristum: *kai asot par draugim nuskumšonâ, tai ari byusit par draugim pricas laikâ (2 Kor. 1. 7).* Esi tad par izturigu badas un cisšonas laikâ un steidzis uz cisšonom, naaizmersdams par tū wainiuku, ar kuru byusi apkruniots.

III Iwaroj gaidamâ debesîs guda lelu. Dabasu pricas ir bezgaligas, myužigas. Misa towa tur ligsmosis naizsacitâ spudrumâ un byus breiwa nu wysaidom sopem un cisšonom. Tur dweseles laimibai nabyus gola.

Towa *atminia* ar pricu atgodynos želestibas, kaidas winia baudeja te, ar pricu atgodynos kardynošonas kuras beja uzwaratas. *Prots* redzes Pašu Diwu. *Walia* tures Diwu par Sowu eipašibu un ar Ju — wysu lobumu. Un wysas tōs pricas byus myužigas. O nasaprutama byušona! wysas tos pricas byus myužigas!

L A S I Š O N A

Par šos dinas apdumošonu merki, tys ir, par sasawinošonus ar Diwu, kai ari par Diwa milibu.

§ I.

Pyrmò nedelia, kai pyrmò šos gorigas darbibas nūdalia wad myus pa nusateirešonas celiu; utros un trešos nedelias merkis—apgaismošonas celš; un par merki caturtas nedelias, kura dakreit šudin, ir sasawinošonas celš. Jo te caur censšonus uz dabasim, caur Kristus un Diwa milestibu un caur sasawinošonus, tys ir caur pilnigu saskaniu myusu walias ar Diwa waliu—mes sasawinojam ar tū padeju myusu merki—Diwu, kas beja par apdumošonas priksmatu pyrmajâ rekolekciju dinâ.

Un lai drušok tikt pi tō merkia, mes caur apdumošonu par graku, par padejom cylwaku litom, tys ir par nowi, par padeju sūdu, par elni, un dabasim, mes sōkom nairedzet nowigu graku, un pec caur sewis pazeišonu mes tykom pi sledzinia, ka ar wysom saknem wajag izraut nu myusu sirdem grakus ar ju imeslem; un caur tū pašu sokam it pa pēstešonas un tykumibas celiu.

Un, ka pa tū celiu wel drušok waratumem staigot, mums goja paleigâ: wys-

pyrms apdumošona par Jezus Walstibu, kur mes redzejom Krystu, kai myusu Woduni, kas sauc myusus it pakal' Jam kai ikš nabadzibom tai ari ikš pazamynošonom un cisšonom; šis ir wjadzigs, ka uzwaret myusu censšonus uz bagatibu, lepnibu un pasaulia gudu. Pec, apdumošona par diwejim karugim un Trejom liaužu škirom, pamudynoja myusus pat uz dzeišonus pec trešo pazemibas pakopinia, kurs pastow ikš to, ka pat pi leidziga Diwa guda un pi leidziga pestešonas drusuma cylwaks dud prikšrucibu nabadzibai, cisšonai un pazamynošonai, saleidzinojut ar bagatibom, porpricom un gudu winigi todel, ka tywotis pi Kristus. Lai myusus wel wairok istyprinot šimâ trešajâ pazemibas pakopinî, wakar apdumojom par citušu un merstušu Kristu, šudin par Kristu augšampasacalušu.

Tad šama caturtajâ nedeliâ, wai caturtâ un padejâ šu rekolekciju nudaliâ, par kaidu ir šos dinas rekolekcijas, mes winojamis ar Diwu, caur Dabasu aizmiliošonu, caur censšonus uz Dabasu Tewiju un caur pilnigu myusu walias ar Diwa waliu saskaniu, un Tu mes doram caur apdumošonu par Kunga Jezus gudu, kai ari caur apdumošonu par Winia milestibu uz mums.

II. Un par pyrmu šos dinas panokumu lai byus: ku leloka trešajâ pazemibas pakopinî isastyprinošona, caur apdumošonu tû bagatibu, guda un lapnuma, ar kaidim

Dabasu Taws ir apkrunjiojis Sowa Dala nabadzibu, cisšonas un pazamynošonu. Bez šo trešo pazemibas pakopinia naw spejama pilniga šu rekolekciju nuduma sasnegšona, par kaidu ir myusu dweseles sasawinošona ar Diwu, kai winigu myusu merki: lai šu sasnegt wajag uzwaret myusu dzeišonus pec bagatibos, lepnibas un slawes, jo šis ir par stypru šamâ ziniâ pormaisejumu; bet tys ir izdorams winigi ar censšonus uz trešu pazemibas pakopini.

2) Par utru šos dinas rekolekciju panokumu lai byus pilnigoka tû tykumu izpildišona, kuri bižok pamudynoj, wairok styprinoj un augšok pacel myusu milestibu uz Diwu, kas ir par wysu šu rekolekciju merki. Par tim tykumim ir: ikdiniška un korsta apdumošona, ryupiga gora sakupošona un pilniga myusu walias ar Diwa waliu saskania.

3) Par trešu sworigoku un wairok iwarojamu šos dinas rekolekciju panokumu ir dzeiwigoka, dzilioka un augstoka Kristus aizmiliošona, kas ir par *sawinošonos celia satura*. Uz tû miliošonu, leidz kai ari uz Diwa miliošonu, sewiški myusus wad diwi sekošas apdumošonas, kas ir par diwejom padejom nu šu rekolekciju gorigom pukem.

Lai drušok sasnegt šus trejs mynatus panokumus, wajag izpildit šus pilykuma prikšrokstus:

1) Wysu dinu pricigi wajag dumot par Augšamcelšonos nuslapumu.

2) Wajag ireikot, ka ustobâ byutu gaiši un, jo ir taidis laiks, wertis uz pukem, kukim, pliowom, dabasu zylumu u. t. t., ka ar šu skaistumu porjemta, myusu sirds pricigi pasacaltu uz wysu litu Raditoju, protâ idumodama, ka winia dabasu paradizê (rajâ), kuru Kristus ar sowu nowi del mums nupelneja un kuru atwere caur sowu Augšamcelšonus.

3) Wajag pamozynot orpusigas sewis merdošonas, bet pi tom stypri wajag pisaturet dinas kortibas, tys ir klusešonas un cytu porsorgojumu, kuri ir paduti šu rekolekciju iwodâ; nawajag niko ni rakstit ni skaitit, kas nabyutu sakarâ ar šos dinas rekolekcijom.

4) Un wyswairok wajag aizasorgot pret gora izkaisišonu, kura war byut par imesli, ka mes naredzesim šos dinas rekolekciju panokuma. Lela ir starpiba storp swatù pricu un storp gora izkaisišonu; pyrmò patur ikš mums milestibu un ryupibu, utro turpretim apdzeš milestibu un pretojas myusu wyslobokom un wyskritnokom apsajemšonom.

IV. Jyutas, ar kurom mums wajag tikt porjemitim ir: 1) prica, ka Jezus uzwareja myusu pestešonas inaidnikus. Ka Dabasu Taws Ju apkrunioja ar taidu spaku un waru caur šu uzwarešonu, 2) ceriba un steigšonos pec šos uzwaras auglim, kas panokams caur Kungam Jezum pakališonu pec tim aizrodejumim, kaidus šu rekolekciju

laikâ mums ir aizrodejis 3) Jezus miliba un šej miliba korsta, pastowiga un drusa wysôs kardynošonôs, atklota, strodiga, napikusuša, gotowa uz wysom pyulem un pretiwibom: sw. Gregors soka: „milestiba na wordûs bet dorbûs“. Tik taida milestiba dora breinumus. Ka sasnegt šus padejus pidarumus, daudz mums paleidzes padejos rekolekcijas par Diwa milestibu, kura ir par wysu tykumu olutu.

§ II.

I. Cylwaks ir radits todel, ka pazeitu un miliotu Diwu; kai mes tû redzejom apdumošonâ par cylwaka nowi. Un kai pastowigâ dabasu aizmiliošonâ ir wysaugstoka laime, tai pasaulia kara aizmiliošonâ ir wysaugstoka cylwaka pilniba. Tej karojušo milestiba, *praktyskó* ir atkariga nu myusu walias ar Diwa waliu saskanias: kur naw saskanias, mira, tur naw milestibas. Par šos saskanias, šo mira panokumu ir tys, ka mes gribam un welejam tò, ko Diws grib un welej; nagribam tò, ko Diws nagrib; steidzamis uz tû, uz kû steidzas Diws. Šej saskania pilaiž izweli pec Diwa pamudynošonas, caur ku mes kolpojam Diwam taidâ kortâ un omotâ un taidâ pilnibas pakopinî, kaidâ pats Diws wèlej, ka mes Jam kolpotu. Un lai šej izwele byutu loba jaj wajag nutikt pynâ winaldzibâ, kas zeimojas uz bagatibu wai nabadzibu, gudu wai

pazamynošonu, weselibu wai slimibu, dzeiwi wai nowi, jo kas nagribatu izwelet to, kas pateik Diwam, tad winia walia caur ta pūšu nabyutu pynā saskaniā ar Diwa waliu, un todel taidš cylwaks pamož milioj Kungu Jezu. Graks ir par wysleloku un golwonu Kristus milestibas pretiniku. Pyрма ā nedeliā wai pyrmajā šu rekolekciju nudaliā ari beja runa par šu, tys ir par graka apkarošonu.

Bet pi mums wel palyka napateikami graku panokumi — tys ir brismiga dzeišonos pec bagatibas, porpricom, guda un slawes. Lai spet dawest myusu dweseli pi pilnigas winaldzibas, wajadzeja ar Kunga Jezus paraugu pagrīzt myusu dweseli uz utru pusi un caur trešu pazemibas pakopiņi pispīzt ju cinet, miliot un welet tōs lītas, kuras teik smodetas un nairadzatas nu samaitotu liaužu puses, tys ir—pispīzt ju pi nabadzibas, ciššonas un pazamynošonu cinešonas, miliošonas un gribešonas. Tys beja par utras un trešas dalias, wai utras un trešas šu rekolekciju nedeliu prikšmatu. — Golā, tykuši waliā nu tim wysim pynaklim uzwarejuši tik daudz škersliu mes asam par sowu jyutu kungim un myusu dwesele, taipat breiwa, styprī steidzas uz winigu laimes olutu, uz winigu sowu merki, par kaidu ir Diws. Un todel, ka winia wysu uzwareja un tagad ir palykuse par breiwu, Kungam Jezus pakalejut, pareizi tad ir, ka mes uz Winiu pagrīztu so-

was milestibas korstumū, tai Kunga Jezus cilweciba byutu par wyskorstoku jyutu prikšmatu. Par paleigu šam byus nokušas apdumošonas. Padejō šos dinas apdumošona byus par myusu styumeju uz wysteiroku, wysdzeiwigoku un styproku Diwa milbu, to Diwa, kurs, byudams par myusu Raditoju, ir par pyrmu un padeju myusu mērki.

UTRA APDUMOŠONA.

Par Kunga Jezus miliošonu.

Pyrmajs punkts. Apdumojam par Kunga Jezus cilwecibas pidorumim.

I. Kunga Jezus Misa ir par Diwa Baznicu, jo *Jimā misigi dzeiwoj wysa Diwa pilniba* (Kol. 2, 9). Ir par pilnigu Diwa Wyswaribas dorbu: Ju ijeme Wysswatoka Jumprawa Marija, caur swatu Goru. *Engels, atbilledams, soka jaj: swats Gors iis ikš tewis un Wysuagstokó styprums applèss tewi. Topec un tys, kas nu tewis pidzims swats, byus nusaukts par Diwa Dalu.* (Luk. 1, 35) Ir par swatumu swetnicu (Ezech. 45, 4), jo dwesele, kura jimā atrodā sowu numetni, nawareja grakot, bet redzeja Diwu un jyuta taidu pastowigas milibas spaku, ka tikai caur tū Kristus, winigi kai cylwaks, war byut nusaukts par

Swatù nu swatim. Golâ Kunga Jezus Misa ir par cinigu Diwa worda numetni, kuru izpuškoja Diws Taws ar Sowas waras skai-
stumim, Diwa Dals ar gudribas montu un Swats Gors ar sowas labsirdibas puškim.

Kunga Jezus misas skaistums ir naiz-
sokams, Jo waiga spudrums, Jo uzskota
meikstums, Jo Majestates mirs, Jo bolsa
klusums, Jo milestibas jaukums, kurs uz
wysom pusem syuta sowus storus un kurs
piroda Jo žalsirdibu—wysys tys ar Jo pilni-
gu skaistumu aizgrob myusu sirdis un lig-
smej acis.

Un jo Kunga Jezus misas jaukums tai
myusus war aizgrobt, tad kaidis ir Jo dwe-
seles jaukums. Par ku ir apdzastas ugles,
saleidzinojut ar jaukas saules spudrumu,
par tu ir ari wysu swatu un engeliu skai-
stums, saleidzinojut ar Kunga Jezus skai-
stumu. Jis ir par dzeiwu spigeli, kurimâ
skaidri war redzet wysas Diwa pilnibas,
jo tik kas jimâ skotos. Jo protâ *ir wysi gu-
dribas un zinibas dorgumi* (Kol. 2. 3): jo nu
paša isokuma Winš redz Diwa eipašibas
un Jo bezgaligas pilnibas. Jo walia ir par
naizsmeliamu tykumu olutu un dagar wys-
stuproku Diwa milibas guni. Swata Jo dwe-
sele ir appuškota ar wysom sw. Gora do-
wonom un ar swatdorošu želestibu tik
augstu un pilnigu, ka ni engeliu, ni cylvaka
ku prots naspej to saprast.

Taidis skaistums, swatums un labsirdiba
ko napaskubynos uz wysleloku Kristus cil-

wecibas miliošonu, tos cilwecibas, kurai
ir tik skaista misa un tik augsta dwesele.

II punkts. Apdumojam par Kunga Je-
zus Diwibu.

Par wysleloku Kunga Jezus cilwecibas
spudrumu, dailumu un wertibu ir tys, ka
ar Jo cilwecibu ir sawinota Diwiba. Tej
Diwibas un cilwecibas sawinošona, kura
porpylda Krystu ar Diwa Majestati, ari ir
par dabasu goru gudynošonas, teikšonas un
pricas priekšmatu. Un patiši! Kas ir wairok
cinejams, gudynojams un slawejams, jo na
tys Diwa wyssecibas un milibas breinums,
jo Diwa Dals, palykdams par cylvaku, uz
myužim sawinoja Diwa dobu ar cylvaka
dobu, Diwa wordu ar cilwecibu un tai sa-
winoja šos diwi litas, ka Kunga Jezus per-
sonâ Diwa doba ar cylvaka dobu ir tik
stypri un pilnigi saistitas, ka Jo diwiški pi-
darumi pidar ari pi Jo cilwecibas un Jo
cilwecibas pidorumim — pi Diwibas. Todel
druši warani runot, ka ikš Kristus cite un
numyra Diws caur Jo cilwecibu, un ka cylvaks
caur Jo Diwibu palyka par namer-
stigu, bezgaligu un wyswarigu.

Un kas naapbreinos tai pilnigas Diwi-
bas ar Kristus cilwecibas sasawinošonus,
caur ku Jo Diwiba porjem un porpylda Jo
cilwecibu daudz pilnigok, nakai guns por-
jem sakarstiti dzelzi iškâ, daudz pilnigok,
nakai spudros saules stori porpylda ar so-
wu spudrumu gaisu wai kaidu dorgu spei-
dušu akmini.

Klot pi tam Jezus ir par winigu Diwa Dalu, kas sed pa lobai rukai Diwa Tawa: Ikš Winia ir wysa dzeiwiba, caur Ju un Jimâ ir wyss, kas ir — bez Winia wysas litas byutu par niku. Jis sawinoja myusus ar Diwu, pateicut Jam storp Diwu un cylwaku wolda mirs un saticiba. Jis ir par myusu aizstowatoju pret Diwa tasnibas tisu, *iznycynojis tû, kurs beja pret mums, spriduma rokstu, kurs beja mums pretiwigs, un tû iznycynoja nu myusu wyda, pikoldams tû pi krysta (Kol. 2, 14).* Un kai tad mes lai gudynojam un cinejam Kungu Jezu, kurs ir par Diwa wysspecibas un milibas breinumu, kurs ir par wysu pilnibu sakupeju, par myusu pestešonas pasokumu un голу! Bet tumar, kas tam tices: ni Jo skaistums, ni Jo milestiba, ni Jo pilniba naw par myusu milibas uz Kristu pamudynošonas imesli. Ak Jezu dorgajs! Tu wyss tweiksti ar milestibu uz mums, bet napateicigas myusu sirds, na nu lada, na, — jo cytaidi sen jau byutu sakusušas, bet diwamžal jos ir wysleidza kai nu akminia — apmyrušas un topec najyut ni Towa skaistuma, ni Towas milibas!

III punkts. Apdumojom par *Kunga Jezus milestibu* uz mums. Iwarosim tagad, kas milioj? ku milioj? Cilwecin! 1) Tys, kurs tewi milioj, ir Diwa Dals, Gudibas Keninš, Dabasu un zemes Kungs. 2) Milioj cylwaku, kurs ir niks un graks, palni un masli, pretimcelšonas un napateicibas pylns, porpricu

un elnes nawalniks, kurs winumar syt pi krysta Kristus luceklius. 3) Winš milioj pylna marâ un bezgaligi. Numiliojis Tewi, Winš upereja Sewi un wysu sowu, kas Jo beja: bagatibu, porpricas un gudu; slawi, weselibu un dzeiwi—wysu tew upereja, pacisdams wyslelokas pazamynošonas un nycynošonas; lelu nabadzibu un gryutas sopes un golâ brismigu nowi. Un ko nabeja padarejis engeliu—dumpiniku del, tu padareja tewis del — atdewe dwešeli sowu par tewi, tad numilioja Tewi wairok par engelim. Bet to wel moz: Jezus milioj Tewi ar pastowigu milibu. *Ar myužigu milibu numilioju tewi (Jer. 31, 3).* Numiliojis sowus, kuri beja uz pasaules, numilioja tus leidz golam *(Jon. 13, 1)*; ar milibu bez gola labsirdigu: *kad mes bejam wel greciniki, Kristus par mums jau numyra (Rom. 5, 8).* Šej milestiba ir želestibas milestiba, jo Winš paredzeja myusu lelu napateicibu, kuras del mes Ju apkaitynosim ar wysgryutokim un wyslyktokim grakim. Un na tik Winš pats numilioja tewi, bet ari wysim pisaceja, lai tewi milioj, sacidams: *Miliojit inaidnikus jyusu: dorot labi tim, kas jyusus nairedz (Luk. 6, 27).* un ar porlodešonu draud tim, kas nagribatu miliot tewi. Un golwonajs — Jis sewi pawysam atdewe tew Wysuswatokâ Sakramentâ un todel tagad ir par towu bariibu, dzerini un zolem wysaidu slimibu laikâ. Un wai mes par taidu stypru Jezus milibu naatmoksosim Jam, jo na ar leidzigu,

tad kot ar cik spejami augstu milibu. Un wai myusu sirds pa wacam milios pasauli un wai jamâ naaizadegs Kunga Jezus korsta miliošona? Un winigi del Jezus byus akminiam leidzona? Na! Pasacišu ar Apostolu: *Jo kas namilioj myusu Kunga Jezus Kristus, tys lai byus nulodets* (I Kor. 16, 22).

Iyutas wai akti, kas pait nu apdumošonas par Kunga Jezus uz mums milibu.

Ticibas akts. Tycu, o Kungs muns, ka Tu esi par Diwu un cylwaku, ka Dabasu Taws padareja Tewi par wysu litu eipašniku: ka ikš Tewis un caur Tewi wysas litas ir radetas. Tycu, ka Tu kai Diws, esi par wysu Diwa pilnibu eipašniku: kai cylwaks esi par wysu želestibu un wysswatoku tykumu eipašniku; kai Pestetojs tu esi par wysu pidorumu un augstoku downu eipašniku. Pakreitu tad pret Towu Waigu, atdudams Tew gudu wyslelokâ pasazamynošonâ todel, ka Tu esi augsts, pilnigs un pylns milibas uz manim. Kungs un Diws muns! Atzeistu Tewi par sowu Kungu un Diwu un pi Towom kojom saliku Tew padiwibas, kolpošonas un pilnigas atsadušonas uperi. Ak Kungs! Kupâ ar manim *lai atdud tew gudu wys pasaulis un lai ar dzisem gudynoj Tewi* (Ps. 65, 4). Kupâ ar Tewim, Jezu muns dorgajs, pricojus, par Towu gudribu, swatumu, wysspecibu, waru, skai-

stumu un gudu, kas tewi apkrunioj ar spu-dribas un gaismas kruni. Pricojus taipat par wysu muciniku, izzeineju un nawainigu jumprawu gudu, kas Tew pidar, jo ikš Tewis un caur Tewi wini palyka par swatim. Ka Diws apskaidrotu munu protu tai, ka es, leidz kai wini, idams pa trešo pazemibas pakopinia celiu pec Towa, muna Kunga un Wodunia, parauga, — ka ari es tyktu klot pi Towa guda un pricas! Lai Diws dud, ka wys pasaulis pazeitu Tewi, kai sowu Raditoju, gudynotu Tewi, kai sowu Kungu, miliotu Tewi, kai Tawu, klausitu Tewis, kai sowa Mocitoja, itu pakal' Tew, kai pec sowa Wodunia, un ka wys pasaulis tai-pat cinetu nabadzibu, cisšonas un pazamynošonas, kai ari Tu jos cineji.

Ceribas akts. Uz Tewim, o Jezu muns dorgajs, kotras želsirdibas oluts, ir wysa muna ceriba! jo byušu slyms—Tu winigajs zolitojs, jo slopšu — Tu byusi par dzeiwu olutu, jo grakošu — Tu byusi par munu Tawu, jo dais dzeiwot tymsumâ — Tu byusi par gaismu;—Tu, Diws muns, un wys! *Kod pipildisi mani ar Towa waiga redzešonas pricu? Kod baudišu Towu wysspecibu un gudu? kod redzešu Towu gudu?* (Ps. 15 un 16). Kod o Jezu muns dorgajs? Kod?

Milibas akts. Muns Jezu! Milioju Tewi, kai Diwu, jo Tu esi par bezgaligu milibu, swatumu, žalsirdibu, soldonumu un želestibu! Milioju Tewi, kai cylwaku, jo caur želestibas pilnibu un caur Diwa gudribas ba-

gatibu, kas ir par Towu naatdolamu eipašibu, Tu esi apdowynots ar wysuaugstoku gudu un ar bezgaligu labsirdibu; milioju Tewi, kai munu Pestitoju, jo Tu esi myusu golwa un mes tikai Towi lucekli; Tu esi par myusu Izwalatu, un mes par Towas milibas priksmatu; Tu myusu Kungs, mes — Towi kolpi; Tu myusu Gors, mes — Towas wuškās. Milioju. Tewi, jo Tu pyrms numilioji myusus un milioji ari pat tad, kad mes bejom par inaidnikim Towim. Milioji leidz tikam, ka nukopi nu dabasim, i goji cylwaka misā, ka myusu del citi nabadzibu, badas un worgus, ka numyri wysgryutokōs mukōs. Milioju Tewi ari todel, ka Tu na tik myusu del upereji sowu dzeiwibu un izleji sowu ašni, bet ka Tu ari pats palyki myusu storpā ar wysu sowu Diwibu un cilwecibu Wysswatoka Sakramenta weidā — uz myužim. Apskaidroj munu protu, o Jezu! ka es izroditu sowu milibu, pakal'ejut Tew trešajā pazemibas pakopinī, kuru Tu leidz tikam beji numiliojis, ka winiā nudzeiwoji wysu Towu laicigu myužu.

Par Kunga Jezus miliošonu apdumošonas sators.

I. Apdumoj Kunga Jezus cilwecibas pidorumus. 1) Jo misa ir par dzeiwu Swatas Trejadibas Baznicu, par wyspilnigoku Diwa waras dorbu, par wysu tykumibu swetnicu;

del Jo izpuškošonas un aptaisišonas Diws Taws izlitoja sowu Wysspecibu, Diwa Dals — Gudribu un Protu, Swats Gors — sowu Labsirdibu. Kunga Jezus dwesele ir par Diwa gudribas un milestibas tronu; Jos piminia ir par Diwa pilnibu dzeiwu spigeli; Jos prots redz Diwu; Jos walia milioj Diwu ar bezgaligu un naizsokomu milibu. Kas tad naaizmilios Kunga Jezus cilwecibas, ar Jo tik skaistu misu un tik augstu dweseli?

II. Apdumojam Kunga Jezus pilnibas, kuras pait nu Jo Diwibas. Kristus Diwiba tik stypri ir saistita ar Jo cilwecibu, ka sastoda winu personu: Caur sasawinošonu Kristus reizē ir par Diwu un par cylwaku; tad Kunga Jezus personā Diwu wari paturet par naspecigu, woju un merstušu, un cylwaku par wyswarigu, bezgaligu un namerstigu. Caur šu Kristus sawinoja Diwu ar cylwaku un, uperedams sowu wysdorgoku asini, atperka myusus. Un kas naaizmilios taidas breinigas Diwibas un cilwecibas sasawinošonas. Kunga Jezus personā? Kas naaizmilios šos Diwa milestibas, caur kuru nutyka šej breiniga sasawinošona un caur kuru mes topom izpesteti.

III. Apdumoj Diwa milestibu, uz mums. Iwaroj: 1) Kas milioj? Diwa Dals! 2) Ku milioj? Nyknu greciniku! 3) Kai milioj? Ar bezgaligu milestibu! Un tej bezgaliga milestiba uz mums beja pastowiga un naportraucama un walti duta — un lai Diws

dud, ka nabyutu par welti duta. Un moz to, ka Kungs Jezus numyra, krystâ pikolts, caur milestibu uz mums, — Kristus pats palyka storp mums Wysswatoka Sakramenta weidâ, palyka par myusu baribu un dzerini. O Kunga Jezus milestiba! Wai es nikod jau naspešu Tew atmoksot par Towom labdaribom?

PRAKTYSKAS PIZEIMES.

Par myusu walias sadarešonu ar Diwa waliu.

Tai kai par cylwaka padeju, tad ari par rekolekciju merki ir myusu dweseles sawinošona ar Diwu, kai pasokumu un golu wysu litu; tai kai tej sawinošona ir atkariga nu pilnigas Diwa miliošonas un šej padejo (Diwa miliošona) ir atkariga nu myusu walias sadarešonas ar Diwa waliu, — tad wajag mums tywok pisaskatit šam engeliu tykumam. Šis tykums pastow ikš to, ka mes wysod asam gotowi darit un cist tū, ku Diws liks, ka mes daritu wai cistu. Iwarojam šo tykuma pilnibu, pareizibu un derigumu.

I Pilniba. Par wysleloku Diwa waras breinumu uz pasaules — ir nasaprutama sasawinošona Diwibas ar cilwecibu Kunga Jezus personâ; par breinumu taipat ir ari tys, kai Wysswatoka Jumprawa Marija, palykdama par Moti, napazaudeja sowas ceistibas un jumprawibas. Pec taidim diwejim

Diwa gudribas, milestibas un waribas breinumim pi tewim napalik niko loboka, kai towas walias sawinošona ar Diwa waliu, jo šej sawinošona ir par tū gudynojamu uzwaru, kuru cylwaks ar Diwa želestibas paleigu laimigi nubeidz, napazaudedams, tumar, sowas breiwibas. Caur šu tykumu dwesele palik par Swata Gora numetni, par Diwa Baznicu, Swetnicu, kur Wysswatoka Trejadiba ar pricu un patikšonu atrun sew witu.

2) Myusu walias sadarešona ar Diwa waliu ir par wyspilnigoku un Diwam meiloku uperi, jo caur šu tykumu cylwaks uperej Diwam wysu tū, kas jam ir meiloks un dorgoks, tys ir sowu waliu. Atsasacidams nu bagatibas, porpricom un pasauliaslawes, cylwaks uperej Diwam tikwin sowas litas, bet, uperedams sowu waliu, winš uperej sewi pašu. Cytôs reizēs cylwaks uperej Diwam tik tū, kas Jam ari pidar, bet te uperej un dowynoj sowu breiwu waliu, tys ir tū, kas naatdolami ir saistits ar paša cylwaka dobu un caur tū jam winigi ari pidar. Cytôs reizēs uperej tū, uz ku ir par Kungu pats Diws; tagad uperej tū, par kungu ko ir pats. Šamâ litâ cylwakam ir duta pylna breiwiba, un cylwaks caur sowu nasaprasšonu war un atsasacit nu šos uperes. Skaidri tad ir radzams, par kaidu lelu Diwa gudynošonu un par kaidu pateikamu del Winia uperi ir myusu walias sadarešona ar Diwa waliu.

3) Kas izpylda šu tykumu, tys palik par miliojamu Kristus mocekli, jo saceja Kungs Jezus: *Jo kas izpildis muna Tawa waliu, kurs ir debesis, tys man ir par broli, un mosu, un moti (Mat. 12, 50).* Un na tik šis mocekli palik leidz kai par Kristus radniku, bet sastoda ar Ju winu cylwaku, iit Jo Diwibâ, kai tû i sôka sw. Bernards šim wordim: „Tai sadarit un sawinot—tys zeimoj palikt gondreiž par leidzigu Diwam: welet to, ko welej Diws, tys zeimoj byut Diwam leidzigan; un nagribet wèlet tik tò ko Diws nagrib, tys zeimoj taipat byut par taidu, kai Diws“. Un kai diwi woska gabalini pec izkusšonas sasalej winâ gobolâ, tai ari cylwaks caur sowas walias padušonu zam Diwa walias — palik par winu ar Diwu. Taidâ celiâ cylwaks sasnadz diwas eipašibas, winigi tikai Diwam pidarušas: nagrakošonas un nasamaldišonas eipašibas: Diwa waliu izpildidams winš it pec bezgaligas Diwa gudribas gaismas, un topec nawar malditis, un otkon Diwa waliu pildidams, winš it pa bezgaligas swetibas celim, un topec nawar grakot.

4) Klot pi tam myusu walias sadarešona ar Diwa waliu ir par winigu tykumu, kas ir par wysu kortu, laiku un pat myužibas pidarumu. Pareiza nabadziba, slyktas drebes, merdejuša dzeiwe na wysod un na kotram pikreit; pazamynošonas, apsaturešona, pateiciba, sewis merdešona, ticiba un ceriba—beidzas reizê ar myusu laicigu dzei-

wi. Bet Diwa walias izpildišona wysim pikreit, nikod naporstoj, jo naw uz pasaules taida cylwaka, kas nawaratu wysod un kotrà witâ Diwa waliai pasadut, un, jo izpildisim Diwa waliu tē šamâ laicigâ dzeiwê, tod izpildisim ju ari myužigi, tys swats dorbs byus par myusu atsapyusšonu par myužigu myusu laimi.

Klot pi tam wajag pasacit, ka šis pilnigajs tykums satur sewî wysus cytus tykumus, jo cytaidi winš naw dumojams: jamâ speid ticiba, caur ku mes asam porlicynoti, ka bez Diwa walias nikas ar mums nanutiks; par jos licibu ir ceriba, jo caur winiu mes pilnigi pasadudam Diwa labsirdibai; caur winiu mes izbaudejam sowu pacitibu, pazamynošonu un graku waidešonu, pacisdami stropi par sowim grakim; šis tykums ir porpildits ar milestibu, kura ir gotowa uz wysom uperem jamâ ir eistynas padiwibas patwersme, jo tur naw ni malu, ni naškeista gora kardynojumu. Un ku wairok war teikt, runojut par šo wyspilnigoko tykuma pilnibu.

II. **Šo tykuma pareiziba.** Myusu saprasšona sôka, ka tys, kas ir taisnigs, izlobotu tû, kas ir nugojis nu celia; un ka tys, kas ir napakustynojams, napormainams un namaitojams, izlobotu tû, kas ir napastowigs, wigli pormainams un nadruss. Diwa walia paša pa sewim ir swata, taisniga un napormainama (tys ir pastowiga); bet towa walia ir—greiza, napastowiga un šaubiga,

Diwa walia iz bezgaligi gudra un taisniga, towa—okla un nataisniga; ar winu wordu Diwa walia ir par lobu irodumu lykumu un par nasamaldušu taisnibu; bet towa—par klaidu un graku. Topec pec sw. Augustina dumom pareiza ir lita: „ka towa walia tyktu izlobota pec Diwa walias, bet na Diwa walia tyktu gruzita pec towas, jo towa walia ir liauna, un winia ir par prikšzeimi; Lai tad pastow prikšzeime un tys, kas ir greizs, pec prikšzeimes lai teik taisns“.

2) Diwa walia ir par sawoldušu myus, jo Diws ir par myusu Kungu: pareiza tad lita, ka cylwaku walia pasadutu Diwa waliai, jo par napacišami wajadzigu litu ir, ka wysas radetos byutibas pasadutu pyrmajai un wysaugstokajai byutibai, kura tos ir radejuse. Un todel, ka Diwa walia ir par wyssaugstoku, tad ir napacišami wajadzigs, ka kotra radeto walia pasadutu Diwa waliai. Un celt sowu waliu augšok par Diwa waliu tys ir na kas cyts, kai dumpia celšona pret Diwu.

3) Diwa walia ir swata un leidz tikam swata un taisniga, leidz cikam ir swata gudriba, tys ir swata bezgaligi. Un todel kai pasludynotai Diwa taisnibai wajag okliticet, tai ari wajag byut paklausigam pasludynotai Diwa waliai. Wai itys naw taisnigi, ka dals, mocekli, kolps un pawalstniks pilnigi pasadutu sowa Tawa, Mocitoja Kunga un Keninia waliai? Un todel, ka

pyrmos nu šom eipašibom pidar mums un padejos—Diwam, tad napacišama ir lita, ka myusu walia wysod un wysâ pasadutu Diwa waliai

III. **Šo tykuma derigums.** Myusu walias sadarešona (saskania) ar Diwa waliu atnas wel šamâ laicigâ dzeiwê diwus naapstostamus dorgumus, un par tim ir: swatums un laimiba.

Kas zeimojas uz pyrmu, tad naw šaubu ka pilniba, wai myusu swatums pastow ikš pilnigas Diwa walias pildišonas tik toli, ka mes asam tū pilnigoki, kū pilnigok sadaram ar Diwa waliu. Un tys tai ir aiztrejom imeslem:

1) Tys ir swatoks, kas stow tywok pi swatuma lykuma; par tū lykumu ir Diwa walia; tad, ku wairok un styngrok pisaturesi šo lykuma, tū byusi swatoks.

2) Byusim tū swatoki, ku byusim leidzigoki Kungam Jezum, kas ir par kotra swatuma wysaugstoku pamaru; Bet wyss Kunga Jezus swatums ari pastoweja ikš saskanias Jo cilweciskas walias ar Diwa waliu. Nu šenes tad iznok, ka kū wairok pisaturesim pi Diwa walias, tū leidzigoki paliksim, Kristum Kungam.

3) Myusu swatums pastow ikš milestibas; jo *lykuma izpildišona ir milestiba* (Rom. 13, 10) Bet milestiba pastow ikš Diwa walias pildišonas, Kristus pasaceja: *Kas tur munas bauslibas un jos globoj, tys ir, kurs mani milioj* (Jon. 14, 21). Tad swatums

pastow tikai ikš Diwa walias pildišonas. Un ku wairok mes ju izpyldam, tū leloks ir myusu swatums. Par utru šo tykuma lobumū ir laimiba pat šamā laicigā dzeiwē.

Jo 1) lai byut par laimigu šama dzeiwē, wajag byut par breiwu nu wysa liauna; kas pasadud Diwa waliai, tys nawar tikt paduts nikaidam liaunumam, ni gorigam par kaidu ir grāks, ni misigam, par kaidu ir worgi, nalaimes. Graks tak naw ni par ku cytu, kai dumpis pret Diwa waliu—un todel, kas sadar ar Diwa waliu, tys nikod nawar sagrakot. Un wysi cyti liaunami ir tik leidz tikam del mums liauni, leidz cikam pretojas myusu waliai, jo tik mes gribam kaidas litas, tod winia naw del mums par liaunu kai tū soka i sw. Jonis Zaltmutis šim wordim: „wai tew draud kaidas badas? Jo tik aizgribesi, nabyus tew winias par liaunom; pateic Diwam un liaunums porsameis par lobumu“. Jo tik mes steigsimis pec to, kas pateik Diwam, caur tū pašu byusim breiwi nu wysaida liaunuma topec ka, jo bez Diwa walias nawar atnokt nikaida nalaimē, tad ari naatnoks winia nikod pret myusu waliu, jo tikai myusu walia byus plynā saskaniā ar Diwa waliu, jo mes steigsimis tik pec to, kas Diwam pateik—Diws *tai grib*. Te ir tos zoles, kuras war na tik sameikstynot myusu cisšonas, bet ari wysu liaunu pagrizt mums par lobu.

2) Par wysleloku laimi, kaidu uz šos laicigas dzeiwes war baudit, — ir tys, ka myusu prots pilnigi wolda un kenej uz wysom myusu kōribom. Un, kas pilnigi pasadud zam Diwa walias, tys palik par wysu sowu jyutu kungu, jo winš ir wysod gotows izpildit Diwa waliu, winš ir winaldzigs uz wysu, kas ir pasauligs; winaldzigs uz smodešonu un gudynošonu, caur ku sawolda sowas lepnibas kardynošonas; naskauž cyta paaugstynošonai, naskumst, kad jū pazamynoj; ir winaldzigs uz nabadzibu un bagatibu un tū tik milioj wai nairedz, ku ari Diws, un cytaiž niko nadora, kai tik tū, ku Diws grib un kai Diws grib; tys ir wysu dora pec pilnibas prasejumim, jo dora winigi todel, ka darit tū, ko Diws wēlej un taida celiā, kai Diws wēlej. Un tys, kai reize, i ir par wysleloku un pilnigu laimibu šajā laicigā dzeiwē, kura kupā ar pilnigu swatumu ir par šo augstō un gudynojamō tykuma augli; un šis tykums pastow ikš pilnigas myusu walias saskanias ar Diwa waliu. Amen.

SIRDS APZINIAS IZMEKLEŠONA.

Par goru sakupošonu un lyugšonu.

1) Eistynō milestiba teik pazeistama na tik nu wordim, cik nu dorbim, jo par milestibas pirodejumu ir tikai lobi dorbi;

todel mes izlasejom trešu pazemibas pakopini.

2) Pilniga milestiba pastow ikš pasadališonas ar miliojamu prikšmatu ar lobumim, kaidi ir prikšmatam. Topec mes sowu waliu padudam zam Diwa walias, caur ku Diwam na tik uperejam wysloboku myusu daliu, bet pat pawysam winiu Jam atdudam.

3) Pastowiga milestiba dzan uz pastowigu steigšonus pec miliojamò prikšmata, lai ar ju runotis un winotis; un šu mes sasnadzam caur gora sakupošonu un lyugšonu. Ar šu nūdumu izmeklesim myusu sirds apziniu.

1) Gora sakupošona ir pastowiga prota un walias goriga darbiba, caur ku cylwaks tic, ka Diws wysod ir klot, un pastowigi Ju milioj. Del šo tykuma sasnegšonas diwi ir golwoni leidzekli: *klusešona* un *piminešona* par *Diwa klotbyutni*. Kas zeimojas uz pyrmu. Sowaida ir mukiū klusešona un sowaida pasauligu liaužu klusešona, kaida ir prosama nu kotra cylwaka. Klusešona, ar kuru ir saistiti wysi bez izjemumim cylwaki, pastow ikš to, ka runot tik tū, ku ir breiwi runot, un runot tai, kai breiwi runot. Tad liaužu aprunošonas, wysaidi napiklojigi jūki, bezkaunigi wordi kai nu winas puses ir par porkopšonu un graku, tai nu utras puses ir par lelu škersli pi gora sakupošonas, kas napicišami ir wajadzigs del sarunas ar Diwu, wai ar liaudim, ka

tej byutu ciniga Diwa klotbyutnes un milestibas. Mukiū klusešona, naskaitut šitu nusacejumu, meklej wel klusešonas nusacitôs stundês, kurôs ir aizligts runot.

Tad, atkarigi nu towas pasaukšonas klusešonas tykuma prikšmatâ tew ir wajadzigs grizt weribu uz trejom litom: *laiku*, *prikšmatu un weidu* tys ir, ka runot, tod kad ir breiwi,—tū, kas ir breiwi un tai kai ir breiwi. Wai klusi klusešonas stundês? Wai runoj tū, kas pidar runot, tys ir wai runoj par lobom, wajadzigm litom, wai runoj par taidom litom, kuras dud cytim pīmaru un ir pylnas Diwa un liaužu milestibas? Wai warbyut losi un nosoj woludas? Wai warbyut ar napiklojigim wordim apkaitynoju Diwa un liaužu milibu un sowu pat dwēseli trucej un nukauni? Wai pyrms pasacišonas nuswer labi sowu wordu, ka jis nabyutu ni gryuts ni oss? Wai ej pakal' pec sw. Bernarda loba aizrodejuma: „Kad runoj, tad lai towi wordi ir eisi, taisnigi un nupitni.“ Tad aizsini sowas lyupas un lyudz Swatu Goru, lai Jis dud apsardzibu towom lyupom, ka tu tik tulaik un tai jos atwärtu kad un kai ir wajadzigs un breiwi jos atwert. *Pastot Kungs apsardzibu munai mutei un pakortas duras munom lyupom. Napilic munas sirds pi liaunigim wordim* (Ps. 140, 3, 4).

Pi klusešonas ari pidar piškert sowu darišonu, sorgošonu un nasamaisišonu tymâ, kas mums napidar, kai sorgošonos nu slyn-

košonos un wolkošonos, jo šityš wyss liuti sajauc un izkaisa goru.

Par utru leidzekli pi sasnegšonas un uzglobošonas sakupošonas gora tykuma ir pastowiga piminia par Diwa klotbyutni. Šitu war sasnegt biži dinas laikâ, dorbojutis ar *Ticibas* Aktu, caur kuru mes tycam, ka Diws wysod pi mums ir klotu; šitu war sasnegt ari ar *Milibas* Aktu, caur kuru mes šitu Diwa klotbyutni miliojam ar wyskorstoku milibu.

Šitu gorigu dorbošonus mes izdoram ar izsaucamim eisim, aktim pi kam wajag pišaturet picu nokušu priksrokstu: 1) ka šiti Akti byutu eisi un paitu wairok nu sirdis nakai nu prôta. 2) Ka ji nabyutu izmaklatti, bet winkôrši kas piroda ka jimûš jem dalibu ticiba un milestiba. 3) Un ka ji atsanastu uz Diwu na tai, kai Jis byutu toli, bet kai te pat, klotu pi mums; jo soka Apostols: *Nu ikkotra nu mums naw Winš toli. Todel ka ikš Winia mes dzoiwojam kustim un asom*—(Ap. Darb. 17, 27, 28). Iwaroj tad wai pi tewis ir tys swatajš irodums izsaukt šaidus aktus? Sorgis, ka tu jo napažadetu, jo tys ir par pilnigu leidzekli pi gora sakupošonas paturešonas ikš mums un pi lelukas milestibas aizadegšonas uz Diwu.

II. Kas atsanas uz lyugšonu tai ikšigu—dumôs, kai ari origu—mutisku, kura aizdadz un pawairoj Diwa milibas guni, tad iwaroj šitu: 1) Wai pi dumôs izteiktas lyugšonas tu stojis pilnigi sasagatawojis? Wai apdu-

dumoj *pilnigi*, kas zeimojas uz laiku; wai ar *pacinešonu*, kas zeimojas uz misas stowukli; wai ar *guni*, kas zeimojas uz dwešeles jutom? 3) Wai apdumošonâ wairok litoj laika del prota dorbošonos, wai, kas ir lobok del walias wyngriņošonas? Wai towas apsajemšonas ir wysod atsewiškas un praktyskas, kai jom pidar? Wai pec apdumošonas wysod dori eisu porskotu, kai esi apdumošonu pawadejis?

Izmeklej labi wysu šitu un porsaloboj, kad ir wajadziba, jo cytaiž byutu daudz zaudejumu.

Kas zeimojas uz mutisku lyugšonu un atsewiški uz Brewiara lasišonu, jo tew ir pinokums ju lasit,—tad iwaroj: 1) Wai izlosi ju piklojiga witâ? Wai izlosi ju pidariġa laikâ. 2) Wai izlosi ju piklojigâ stowuklî? 3) Wai izlosi ju skaidri, ar uzmanibu? 4) Wai izlosi ju pec paweletas kortibas?

Un pasorgojis kaidu tryukumu, porsaloboj, jo Diws pasaceja: *Nulodets ir tys, kas wiltigi pylda Diwa dorbu.* (Jer. 48, 10).

Šitu litu pilniga izpildišona dawess te wi pi sasawinošonas ar Diwu un pi wyskorstokas milibas uz Ju. Uz šitu milibu labwin pasteigs nokušo apdumošona, kura myusus mocis, ka Diws pelnej tû, ka mes Winiu miliotu: 1) del tos milibas, ar kaidu Jis myusus milioj; 2) del to weida kaidâ Jis myusus milioj; 3) del bezgaligu sowu pilnibu.

TRESA APDUMOŠONA.

Par Diwa milibu.

I. Dalia.—*Diws ir cinigs ka mes Winiu miliotu, del Jo milibas, ar kaidu Jis myusus ir numiliojis.* Diwa milibai uz mums ir trejs golwonos eipašibas, kuras izšķir eistynu milestibu nu wiltigos. Eistynò miliba: 1) dora lelas litas, 2) sowu imiliotu pilnigi apdowynoj ar wysu sowu montu, 3) un wysod ir klotu.

I. Diwa miliba dora mums lelas litas. Nu nikò tewi radeja pec sowa waiga un leidzibas. Un idewe towai dweselei augstas spejibas un towai misai derigas jutas. Radeja un patur pasauli towas milibas del. Pawairinoj zwerus, dud augumu stòdim, apgerb pliowas ar pukem, teirumim un dorzim dud zalta auglius un šitu wysu dora towas milibas del. Par dinu apgaismoj tewi ar saules spudrumu un nakti izpleš uz towas golwas ar zwaigznom izpuškotu pologu dabasûs. Dzeiwynoj tewi ar gaisu, zeme un yudins caur Ju dud tew wysaidu baribu. Un kù sacit, ka mes piminesim ap atperkšonas želestibu, kura ir symtkort swarigoka, nakai radešonas želestiba un kura ir wyslelokajs Diwa milestibas dorbs, caur kuru tu tyki pileidzynots Diwa Dalam, Kristus broliam un Dabasu ipašnikam. Kù

sacit, kad mes piminesim par atperkšonas želestibu, nu kuras, kai nu oluta, plyust uz tewim nasaskaitami lels daudzums želestibu un wyspyrms Swati Sakramenti, pečok towa pasaukšona un wysas želestibas, kuras tewi sorgoj nu elnes un wad uz Dabasim? Pimini par želestibas daudzumu un lelumu un sauc kupâ ar Mariju: *Padareja man lelas litas, kurs ir warigs* (Luk. 1. 49).

2. Diws atdewe tew wysu sowu montu un ari pati sewi. Idewe tew wysas wadzigas litas del towas uzturešonas (ka wari, saskaiti jos). Engelijs Winš pastateja par towim sorgim, sowu želestibu dewe tew del nupalnu, un Dabasus sagatawoja par atmoksu. Sowu wysumiligoku Dalu Winš idewe tew par mocitoju; idewe Ju par towas dzeiwes paraugu, Jo nowi par towu atperkšonu, Jo misu dewe par towas dweseles baribu un Jo wysswatoku asni idewe tew par dzerini. Tad idewe tew nasaskaitamu sowas milibas montu; tik dauzdi, tew idewe ka Jo bezgaliga gudriba un wyswariba nawaratu un namocatu idut wairok.

Diws tew idewe caur Jezu wysu un apsuleja wysu; Winš ir wysod gotows tew byut paleigâ ar sowu porsteigtu, bidrisku želestibu, Winš idewe tew ticibas, ceribas un milibas downu un tewi caur Jezu nu wysu pušu sorgoj ar sowu aitzowešonu, caur kuru mums dewe wyslelokus un wys-

dorgokus apsulejumus: *lai mes caur jim iza-sorgojuši nu tos kórigas nagantibas, kura ir pasaule mes palyktu caur ju par Diwa dali-nikim* (2 Pit. 1, 4).

3) Diws piroda mums sowu milibu caur sowu winmarigu klotbyušonu, caur kuru Jis ir sawinots ar mums. 1) Klotausš ir mums caur sowu byušonu, jo, kai Apostols soka: *Jimâ dzeiwojam, kustam un asam* (Dzie. Ap. 17, 28). 2) Klotasušs ir mums ar sowu waribu; jo Jis tewî dzeiwoj, jyut, redz, dzerd, dumoj, pimin, apdumoj pijemdams dalibu wysôs šitymôs darišonôs, kai spejibas dewejs. 3) Klotasušs ir ar sowu apsaweršonu, jo nosoj tewi pi sowu kryušu, kai sowu dalu un aizstow, lutynoj tewi, un attolynoj liaunumu, bet tywynoj pi loba: *Kurs napi-laiss kardynot jyusus wairs to, cik spejit: bet ar kardynošonu ari padaris izeju, ka jyus waratu panest* (1 Kor. 10, 13). Ar winu wordu Diws wysod dzeiwoj towâ misâ un towâ dweselê, kai sowâ baznicâ, ka parodit tew sowu milibu; jo kas milioj, nawar nikod atsaškert nu to, kuru ir imiliojis. Kad jau pat myusu prots aizroda sowstar-pibas pinokumu, tad nu šito pait: 1) Ka ari tew ir wajdzigs ku nabejs padarit lelu del Diwa druši un pastowigi izpildut pada-ritu šitymos gorigôs apdomošonôs apsajem-šonu. 2) Ka ari tew ir wajdzigs uperet Di-wam wysas sowas litas un pašu sewi, upe-rejut ar pilnigu pikrisšonu Diwa waliai un druši turutis uz treša pazemibas pa-

kopinia. 3) Ka ari tew wysod ir wajadzigs stotis Diwa klotbyutnê un winotis ar towu Pestitoju un Raditoju caur gora sakupo-šonu, caur lobom lyugšonom un Diwa klot-byušonas atgodynošonu.

II dalia.—*Diws ir warts myusu milibas aiz to weida, kaidu Diws ir myusûs nu-miliojis.*

1) Diws milioj tewi ar *myužigu* milibu, isocis tewi miliot tulaik, kad isòka miliot pats sewi, tys ir milioj tewi nu isokuma, myužigi: *Ar myužigu milibu numilioju tewi, todel apsažalodams piwylku tewi.* (Jer. 31, 3). Numilioja tewi un apsažaloja uz tewis, lai gon paredzeja towu napateicibu un towus grakus.

2) Diws milioj tewi ar milibu dutu par walti, tys ir dutu nu želeslibas, bez wysai-da nu towas puses imeslia, bez wysaida towa nupalna. Jo, kai Sw. Jonis runoj: *Ši-tyma izarodeja Diwa miliba ikš mums, ka Diws sowu winigu Dalu izsyuteja uz pasauli, lai mes dzeiwotu caur Ju. Tymâ ir miliba, ka na it kai mes byutu numiliojuši Diwu: bet to-del ka Jis pyrmajs ir numiliojis myusus un izsyutejis sowu Dalu kai porlyugumu par myu-su grakim. Wysumeiloki, jo myusus Diws tik ir numiliojis* (Jon. 4, 9—11), tad kai mums pidar numiliot Diwu? tûwairok, ka Diws na tik numilioja myusus par walti un nu že-lestibas ka numilioja myusus na tik win pyrmajs, tys ir numilioja pyrmok, nakai mes spejom Ju miliot, bet Winš numilioja

myusus pat tulaik, kad mes bejom par Jo inaidnikim: *Bet Diws iteic mums sowu milibu mums preti: ka kad mes bejom wel par grecinikim, Kristus par mums ir numiris* (Rom. 5, 8).

3) Diws numilioja tewi ar bezgaligu milibu, tys ir milioj tewi ar tū pat milibu, ar kaidu milioj pats sewi, un todel naw ni winas Swatā. Trejadibā personas un pi Diwa ni winas pilnibas, kura nami-liotu tewi ar bezgaligu milibu.

4) Diws milioj tewi ar wysukorstoku milibu: *Nosoj tewi sowā klepī, kai mote nosoj sowu barnu* (Num. 11, 12), *sorgoj tewi, kai sowas acis raugu* (Deut. 32, 10), *wysod pi-min ap tewi, ka tew labi padaritu* (Ps. 114, 7). *Wai šitu sapruti? ka tew labi padaritu; wys-leidza kai kad tu byutu tik wins uz pa-saules, kai kad tu byutu tik win par wi-nigu Jo bezgaligas milibas priksmatu. Tad pareizi ir, o Diws, o Diwa miliba! ka es nu sowas puses Tewi miliotu: 1) ar sow-starpigu milibu, tys ir ka es miliotu na to-del ka beistus nokušu stropiu, wai todel ka cereju uz atleidyņošanu, par munu mi-libu bet miliotu tik win del paša, Tewis. 2) ar sekmigu milibu, tys ir ka es miliotu na ar wordim, un ar meli, bet ar dorbim un patisibu (Jon. 3, 18), 3) ar pastowigu milibu, saukdams kupā ar Sw. Powulu: *Kas tad myusus atškers nu Kristus milibas? wai at-škers myusus cisšonas, wai wordzynošonas, wai**

bods, wai plykums, wai brismes, wai wojošo-nas un zubyus? Jo druss asmu, ka ni nowe, ni dzeiwe, ni Engeli, ni kunigaistes, ni kenistes, ni tagadejas litas, ni nokušas, ni wara, ni aug-stums, ni dziliums, ni cytas radibas naspes atškert myusus nu Diwa milibas, kura ir ikš myusu Kunga Jezus Kristus (Rom. 8, 35, 38, 39).

III dalia.—*Diws ir cinigs myusu milibas del sowu bezgaligu pilnibu.* Winia bezgali-gajs skaistums ir par dabasu skaistumu un par wysaida skaistuma olutu. Winia wa-ra ir tik lela, ka wys ir Jam warams, ku tik grib, jo pi Winia klotu stow speja izdarit kod grib (Gud. 12, 18), — nu Winia waras pait ikkotra wara. Winia gudriba apjem pagojušu, tagadeju un nokušu laiku un wol-da par wysu: *Sasnadz nu gola leidz golam stypri un wolda wysu pateikami* (Gud. 8, 1). Un byudams par pašu taisnibu, *apgaismoj ikkotru uz šu pasauli atnokušu cylvaku* (Jon. 1, 9). Winia swatums ir taidis, ka nikaida nataisniba nawar pretim stotis pret Winia waigu.

Winš ir tik bogots, ka naw Winia mon-tam gola (Iz. 2, 7). Winš ir tik uzmanigs, ka wysu sakortoja pēc mēra, skaitlia un swora (Gud. 11, 12) un todel ir pastowigs, ka pi Winia naw pormainišonas, ni pormainišonas aptymsošonas (Jak. 1, 17). *Augsts sowa waribā un nikas naw leidzigs Winiam* (Job. 36, 22).

Un wysas Diwa pilnibas pait nu bez-galigas Winia milibas, caur kuru Jis ir par wysu del sewis un del wysu par wysu.

O Kungs, tu milioj wysu, kas ir un naturi nairedžešonas niko nu to, ku esi padarejis, jo niko naesi nuspridis wai padarejis turadams tū nairedžešonā. Un kai tad waratu kas pastowet, kad Tu to nagribatu? Wai kas waratu byut izglobs ko Tū naapzeimotu? Un pidudi wysim, jo Towi ir, o Kungs, kurs milioj dweseles (Gud. 11, 25, 27). Kas wares izzacit Winia dorbus? Kas dasnegs Winia gudigus dorbus; un waru Winia leluma kas izteiks? Aba kam tiks drusuma izzacit Winia žalsirdibu (Ekkł, 18, 2—4).

Un wai mes waram namiliot ar wysu myusu sirdi tik lelu, tik lobu Diwu? Ak, soksim tai Ju miliot, kai Jis ir to warts un cinigs. Soksim Winiu miliot ar eistynu, korstu un dzeiwigu milibu! O ka šitu gorigu apdumošonu gols byutu par isokumu pilnigas, pastowigas un myužigi plaukstušas milibas!

Jutas aba akti, kuri pait nu apdumošonas par Diwa milibu.

O Diws! jau pi tō dagoja muna winaldziba, ka man wajag lelas paskubynošonas, ka es soktu miliot Tewi,—Tewi, kurs esi taisniba un lobums, — Tewi, kurs esi paša miliba.

O muna dwesele! Diws ir padarejis tik daudz lelu dorbu del towas milibas un towa lobuma; Jis tewi apdowynoja ar na-

saskaitamom, wysderigokom, wysudorgokom un bezgaligom labdaribom; Jis ir klotasušs pi tewis ar sowu byutibu, spsaweršonu un waribu, — wai un tu, o dwesele muna, waratu Winiam atsacit sowstarpigu milibu?

Ak dwesele muna! Diws tewi milioj... Diws... tewi... Wysuaugstokajs... wysumozokū. Un milioj tewi ar myužigu, bezgaligu, wyskorstoku un par walti dutu milibu. Un tu Winia namilioj?

O napateicigajs cylvaks! Tu milioj cylvaku; kurs tewi milioj, pisasin pi zwera, kurs pi tewis pisasin. Wai Diws, kurs tewi baroj, lutynoj, tur apsaweršonā sorgoj un tewi tik liuti milioj, naw nupelnejis towas milibas? Wai tys war byut, ka dwesele byutu tik solta, tik cita, tik wiltiga, tik napastowiga, tik mežoniga, pasacišu lobok, tik nagudra un troka, namiliot Diwu? Pattiši wajag byut trokam, ka namiliot Diwa, jo naw tycams, ka pat wysucitoka un mežoniga sirds, caur winu pimini, ka Diws ju milioj un milioj ju ar tik lelu milibu, naaizadagtu ar milibu uz Winiu.

Ak, žalsirdigajs Diws, zynu munu napateicibu. Kauns man, bet kur es nusalepšu nu Tewim?

Kauns man un žāl, ka es Tewi namilioju, o muna Miliba!

Diws, kurs bezgaligi mani milioj, kurs par sowom bezgaligom pilnibom ir warts bezgaligas milibas, nikod naw nu manis miliots, tik ar grakim wysod ir apkaity-

nots. Winš man dewe labdaribas, es dewu winiam nuzigumus; Winš man dewe milibu, es dewu Winiam nairedzešonu! Ak! es žaloju, liut žaloju par munu liaunumu, man ir ribiga un nairadzama muna citsirdiba!

Jau uzvari, o bezgaliga miliba!.. jau uzwareji, o Diws! Tew pidar muna sirds še atdudu ju Tew. Nu šito laika wairok par wysu un ikš wysa tewi miliošu un miliošu uz tik wairok, cišok un korstok, uz cik weliok soču Tewi miliot.

O miliba! o lobums! o bezgaligs skais-tums! es milioju Tewi, ak milioju! Es milioju Tewi, na del nupalnu, na del stropes bailiu, bet es milioju Tewi del Tewis paša, jo Tu esi bezgaligs skaistums, lobums un miliba. Es milioju Tewi nu wysas munas sirds, nu wysas munas dweseles un nu wysu munu spaku, milioju Tewi turadams Tewi par wysudorgoku un caldams Tewi augšok par wysu; augšok par wysas bagatibas, lapnumu un gudu, augšok — par sowu weselibu un dzeiwi. Es Tew kolpošu tymâ witâ, tymâ aizajemšonâ, tymâ stò-wuklî, kurâ Tu gribesi, ka es Tew kolpotu. Pakal'išu pec muna Jezus trešâ pazemibas pakopinî un išu Winiam pakal' pilnigi, pastowigi, uzticigi un taisnigi, steigdamis nu wysa muna spaka uz augstoku pilnibu. Padori, o Kungs, ka es daturatu šitu munu apsajemšonu. Leidz šam es dzeiwoju grakâ, tad lai tagad dzeiwoju towâ milibâ un numerstu milibâ.

Apdumošonas par Diwa milibu saturs.

I. Diwu wajag mums miliot *par Jo milibu, ar kuru Jis ir myusus numiliojis*. Diwa miliba uz mums satur wysuaugstokâ pakopinî wysas trejs eistas milibas zeimes, jo eisto miliba: 1) dora lelas litas, 2) pawysam atsadud sowas milibas prikšmatam 3) un ir wysod klotasuša.

1) *Diws padareja tew lelas litas*. Ni nu ko tewi radeja, apdowynoja towu dweseli ar gudigim spakim, misu ar jutom un wysu tewi apdowynoja ar tik daudz lobom fiziskom un moraliskom eipašibom. Del tewis Winš patur wysu pasauli un pipylđa ju ar wysaidu porpilnibu. Atperka tewi ar sowu asni, pijeme par dalu, apdowynoja ar želestibom un del tewis attaiseja raju (paradizi).

2) *Kas eistyn milioj, tys sowam numiliotam piškir wysu sowu montu*. Kas atsanas uz tewi, Diws šitu pylda wysubreiniškokâ weidâ, jo nasawerut uz tû, ka del towas wajadzibas ir radejis tik daugz litu, Jis dewe tew sowu eistynu Dalu, ka Jis tewi atperktu un wel pamete Ju tew Wysswa-tokâ Sakramentâ, ka Jis inoktu ikš tewis atsadudams tew par baribu.

3) *Kas numilioja ir wysod klot pi to, ku numilioja*. Diws nu tewis nikod naatstoj. Ir klotasušs pi tewis ar sowu byutibu, waribu un apsaweršonu. Un wai tu waratu pateikt par taidu milibu? Wai tu waratu nadarit

lelu litu del Winia? Wai tu waratu naat-
dut Winiam wysa sowa monta un paša se-
wis? Wai tu nagribatu wysod palikt Jo
klotbyutnê?

II. Diws ir warts towas milibas aiz to
weida, kaidâ Jis tewi milioj: 1) Jis milioj
tewi *myužigi*, tys ir nu to laika, kai sewi
milioj, 2) Jis milioj tewi ar milibu *par weli*
dutu, tys ir bez wysaida towa nupalna,
3) Jis milioj tewi ar *bezgaligu* milibu, 4) Jis
milioj tewi ar *wysukorstoku* milibu.

III. Diws ir warts myusu milibas *aiz*
Jo bezgaligom pilnibom. Jis ir taisniba un
gudriba, lobums, žalsirdiba un miliba, ba-
gatiba un monts, skaistums un swatums,
spudrums un apsaweršona. Jis ir wysu do-
wonu dewejis. Jis tik wins ir pastowigs,
naporweržams, naizmārojams, myužigs un
laimigs. Jis ir par wysu tykumu un lai-
mes olutu. Jis ir del sewis par wysu un
del wysu par wysu. Ak muns Kungs un
Diws! Muns taws un muna miliba! es na-
milioju Tewi — tys ir gon taisniba, liut
bediga taisniba — bet nu šito laika es jau
gribu Tewi miliot nu wysas sirds, nu wy-
sas munas dweseles un nu wysu munu
spāku. Tai, o Kungs Diws, paleidz man,
caur aizstowešonu Nawainigi Ijentas myusu
Kunga Jezus Kristus Motes, caur aitzowe-
šonu wysu Towu Swataju un Apostolu. Pa-
dori, o Kungs, ka Tewi wysi miliotu. Amen.

(Pec šitos apdumošonas wari nuskaitit nu „Kri-
stus pakalstaigošonas.“ II grom. V, VI un XXXIV
nudal.).

**Leidzekli, pateicut kurim, war izsorgot šitus
gorigu apdumošonu auglius.**

1) Ikdiniška apdumošona, kurâ wajag
pawadit kot pustundes laika.

2) Ikdiniška wysporigo un atsewiško
sirds apzinias izmeklešona, kurâ wajag pa-
wadit kot desmit minutu laika.

3) Kas nedeles graku syudzešona un
Wysuswatoka Sakramenta wairok kortiga
pijemšona.

4) Dinas kortiba, kurai wajag byut
pastowigai, cik spejams, riktigi paturatai.

5) Pyrms kotra dorba—gora pacelšonas
uz Diwu del jo apswetešonas caur nuduma
(intencijas) teiribu, kurai par pinokumu ir
wysâ meklet Diwa gudu un patikšonas.

6) Izlasišona goriga wodunia, kurs
byutu par celia roditoju tykumu celiâ
un padumu deweju wysôs darišonôs, kuras
atsanas uz dweseli.

7) Ikdinas goriga lasišona un sorgo-
šonos un wysaidas liaunas lasišonas.

8) Klotbyušona pi diwabailigim liau-
dim un sorgošonos nu satikmes ar bezdi-
wigim cylwakim un ari sorgošonos nu graka
imeslim.

9) Nupitna dorbošonos pi wysuwaidzi-
goku tykumu sasnegšonas, wysuwairok pi
pazemibas un milibas tykumu sasnegšonas.

10) Atdušona sewis uz wysod un ikdi-
nas zam Wysswatokas Jumprawas aizbil-

dibas; gudynošona jos kai sowas motes, ar korstu padiwibu, un ikdinas uperešona kaidas lobas darišonas wai kaidas labprotigas merdešonas Jaj par gudu.

11) Porsaweršona kas nedelias, wai kot kas meness, padaritu gorigu apdumošonu laikâ un eiši aizrakstiti apsajemšonu un wesšona pec jim, cik ir spejams, sowu darišonu spridumu.

12) Atkortošona kas gods, ka naw warams ostoniu dinu, tad kot treju dinu gorigu apdumošonu un kad ari tys naw spejams izdarit, tad kas gods wajag byut pilnigai graku syudzešonai nu wysa gods.

Tai dori un dzeiwosi.

(Luk. 19. 28),

Kunga Jezus Kristus dzeiwes naslapumi

SWATU ROKSTU WORDŪS

picdesmit diwôs daliôs del apdumošonas paduti.

Pizeime. Sw. Ignats sowôs gorigôs apdumošonôs aizroda picdesmit winu nutikšonu, kuras apjem sworigokus naslapumus Kunga Jezus Kristus dzeiwê. Sw. Ignats sowôs gorigôs apdumošonôs šitos picdesmit winu nutikšonas padud del apdumošonas uz padeju treju nedeliu laiku tim, kas waratu del šito paškert meneša laiku. Mes šitos nutikšonas sadalejom uz picdesmit diwom apdumošonom, pisamarojut skaitliam nedeliu, kuru godâ ir picdesmit diwi, kai ari atgodynojuť tû, ka kotrà myusu dzeiwes breidi del sowas pricas un pamocišonas mums pidar apdumot par Jezus Kristus dzeiwes nuslapumim.

Šitos apdumošonas sarakstejom Swatu Rokstu wordim, lai nikod napalyktu par

ikdiniškom un lai kas dinas nastu kuplo-
kus auglius. Šitu sasnegt wysim sirsnigi
weledami ceram, uz ostoniu dinu ka ti,
kuri porgoja augšok aizroditas gorigas ap-
dumošonas pilnigā marā ar Diwa paleigu
ir sasnaguši steigšonus pec apdumošonom
labi saprozdami ju wertibu.

7. Diwa Dala Jjemšona.

1) „Tū laiku: beja syutits nu Diwa
Engels Gabriels uz Galilejas pilsatu, ku-
ram pasaukšona Nazarate pi Jumprawas,
kura beja sadarinota weiram, kam beja
words Juzups, nu Dawida cilts; un Jum-
prawai words beja Marija. Un Engels igojis
pi jos, saceja: „Sweicynota esi tu želesti-
bas pylna, Kungs ir ar Tewim, sweteta Tu
esi storp siwitem. Bet jej šitu izdzerduse
sasatryuka un dumoja: kas tej byutu par
pasweicynošonu. Un Engels winiai saceja:
„Nasabeisti, Marija, todel ka Tu atrodi žē-
lestibu pi Diwa. Še Tu ijemsi misā un
dzemdesi Dalu un pasauksi ju wordā Jezus.
Tys byus lels un tops nusaukts par Wysu-
augstokō Dalu. Un Kungs Diws dus Jam
Winia Tawa Dawida tronu, un winš myu-
žigi waldis Jakoba cilti un Winia waldibai
nabyus gola.

II. Un Marija Engeliām soka: „Kai tys
war nutikt, jo es weira nazynu“? Engels
atbilledams winiai sacēja: Swats Gors isa-
laiss ikš tewis un Wysaugstokō styprums

applēss tewi. Todel un tys, kas tops dzem-
dets, swats sauksis par Diwa Dalu. Un,
raug, Elizabete towa radinica, un winia
sowā wacumā taipat ijeme dalu, un tys
meness sasts ir taj, kuru sauc naagligu;
todel ka pi Diwa niwins words nabyus
nawarams. Un Marija pasaceja: Še es asmu
Kunga kolpyune, lai man nuteik leidz to-
wam wordam. Un Engels nugoja nu jos.
(Luk. 1, 26—38)“.

III. „Un words topa par misu un dzei-
woja storp mums (Jon. 1, 14)“.

II. Jumprawas Marijas apraudzišona.

I. Tajōs dinōs Marija calusis steigšu
nugoja uz kolnotu pusi uz winu Judas
pilsatu. Un Winia igoja Zacharijasa mojōs
un pasweicynoja Elizabeti.

II. Un nutyka, ka, kai tik Elizabete iz-
dzerda Marijas sweicynojumu, berninš wi-
nias misā lēce nu pricas; un Elizabete tyka
pipildita ar Swatu Goru, un lelā bolsā jej izkli-
dze un saceja: „Sweteta Tu esi storp siwi-
tem un swetets towas misas auglis“. Un
nu kurines man tys, ka muna Kunga mote
atnok uz mani? Todel ka, še, kai tik mu-
nōs ausis atskaneja towa sweicynojuma
bolss, tād berninš munā misā uzlece ar
ligsmibu. Un laimiga kura esi iticejuse,
jo izapildis tys, kas nu Kunga winiai ir
pasacits.

III. Un Marija saceja: Teic muna dwe-sele Kungu, un muns gors nusapricoja par Diwu, munu Pestitoju, jo pasawere uz pazamošonu kolpyunes sowas; todel mani sa-uks wysas cilts par swetetu; todel ka man lelas litas padareja tys, kurs ira warigs, un swats ir Winia words. Un želestiba Jo nu cilts leidz ciltei, kuri beistas Winia. Padareja styprumu ar ruku sowu. Iztrence tus, kuri lepnigi protâ sowâ. Numete zemê warigus nu augsta krasla, un paaugstynoja zemigus. Olkonus pipildeja ar lobumu, un bogotus pamete tukšus. Pijeme Izraeli, kolpu sowu, igodojis par sowu želestibu. Kai ir runojis Tawim myusu, Abrahamam un jo barnim uz myužu. Un dzeiwoja ar ju Marija tai kai trejs menešus; un pec goja uz sowu satu (Luk. 1, 39—56)“.

III. Kunga Jezus Pidzimšona.

I. Tu laiku nu Keizara Augusta izgoja spridums, ka byutu sarakstits wyss pasau-lis. Un šej pyrmo sarakstišona tyka izda-rita caur Sirijas waldiniku Cirinu. Un wy-si goja, lai tyktu irakstiti kotrs sowâ pil-satâ.

II. Tai pat ari Juzups goja nu Galile-jas nu Nazaretis mista uz Judu zemi, uz Dawida mistu, kura saucas Betleem, topec ka winš beja nu Dawida noma un ciltis, ka isarakstit ar sowu laulotu siwu, kura beja gryuta.

III. Un nutyka, ka, winim tur asut, izapildeja dinas, ka winia dzemdetu. Un winia dzemdeja sowu pyrmdzymtu Dalu un ityna winiu lokotûs un ilyka ju silê, todel ka wisnicâ nabeja witas (Luk. 2, 1—7)“

IV. Gonu klanišonos.

I. Un beja tymâ pat molâ goni, kuri wakteja un naktswaktî sorgoja sowus lu-pus. Un raug, Kunga Engels stojis pi jim, un Diwa spudrums jus apspide nu wysom pusem, un wini nusabeida ar lelu baili. Un engels winim saceja: „nasabeistat: še es jums sludynoju lelu pricu, kura byus wy-sim liaudini, jo šudin Dawida pilsatâ jums pidzyma Pestitojs, kurs ir Kristus Kungs. Un taida jums zeime: atrassit berniniu iteitu lakatiniûs un ilyktu silê. Un tyulit pi engelia leja dabasu kara pulks, kurs slaweja Diwu sacidams: Guds Diwam aug-stumâ un wers zemes mirs lobas walias cylwakim.

II. Un nutyka kad engels nugoja nust nu jim uz dabasim, goni runoja sowâ stor-pâ; „Ejma uz Betleemu, un apraugom tò worda, kurs ir nuticis, par kuru Kungs dewe zynot.

III. Un wini atgoja steigdamis un at-roda Mariju un Juzupu un berniniu nulyktu silê. Un radzadami saprota tus wordus, kuri beja pasaciti jim par šitu berniniu. Un wysi, kuri izdzerda, breinojos nu to,

kas winim beja pasacits nu gonim. Bet Marija globoja wysus tus wordus apdumodama sowá protâ. Un goni atgoja atpakal', slawedami un teikdami Diwu par wysu tû, ku dzerdeja un redzeja, tai kai winim beja sacits (Luk. 2, 8—20).

V. Kunga Jezus apgraizišona.

Tu laiku: kad izapildeja ostonias dienas; ka toptu apgraizits barns; Winiam duts beja words Jezus, kurs nu engelia beja izsaukts pyrmok, nakai topa ijemts Motes misâ (Luk. 2, 21).

VI. Treju Keniniu Klanišonos.

Kad beja Jezus pidzimis Judu-zemes Betleemâ Keninia Heroda laikûs: še, gudriniki nu Austrumu puses atnoce uz Jeruzalemu, sacidami: Kur ir pidzimušajs Judu Keninš? topec ka mes iraudzejom Winia zwaigznu Austrumu pusê un atnocem atdut winiam gudu. Un keninš Herods izdzerdis sasatryuka un ar ju wysa Jeruzalema. Un pulcedams wysus, baznickungu priksnikus un swatu Rokstu mocitojus, nu tim waicoja, kur Kristum beja pidzimt? Un ti winiam pasaceja: Judu Betleemâ: todel ka šitai nu profeta ir rakstits: Un tu Betleema Judu-zeme! ni par ku naesi wysmozoka storp Judu priksnikim; todel ka nu tewis

izis Waldiniks, kurs waldis munu Izraelia tautu“.

II. „Tulaik Herods klusom pasaucis gudrinikus, klause nu tim laiku, kod tim zwaigzna pasarodeja. Un pasyutidams jus uz Betleemu saceja: Ejte un izzyno jat par barnu; un kad atrassit, dudit ziniu man, ka un es nugojis atdutu jam gudu“.

III. „Ti, keninia nusaklausejuši, aizbrauce. Un, raug, zwaizgna, kuru wini beja redzejuši Austrumu pusê, goja winiu priksâ, koleidz, dagojuse, stojos augš tos witas, kur beja barns. Un ti, iraudzejuši zwaigznu, nusapricoja ar dyžan lelu pricu. Un, igojuši mojôs, iraudzeja barnu ar winia Mōti un, pakrituši uz zemes, atdewe Jam gudu. Un, atsaguši sowu montu, upereja Jam dowonas: zaltu, wyroku un miru. Un sapna nu engelia porsorgoti, lai nasa-griž uz Herodu, nugoja uz sowu molu pa cytu celiu (Mat. 2, 1—12).

VII. Jumprawas Marijas škeistišona un uperešona Kunga Jezus.

I. „Tu laiku: Kad izapildeja Marijas škeistišonas dienas, leidz Moizesa irodumam, atnese Jezu uz Jeruzalemu, ka Winiu statit Kunga priksâ, kai tys beja rakstits Kunga lykumâ: ka sewkurs puisits, kurs atdora dzemdi, swats byus pasaukts Kungam, un lai dutu uperi, kai tys pasacits Kunga ly-

kumâ: poriti yubel-bolužu wai diwejus bolužu-colius.

II. — Un, še, Jeruzalemâ beja cylvaks wordâ Seimans, un tys cylvaks beja—tainsnigs un diwabailigs, tys gaideja Izraelia iprycynošonas, un Swats Gors beja ikš winia un nu Swata Gora beja winiam duts zynot, ka jis naredzeškut nowes, koleidz win nairaudzeškut Kristus Kunga. Un ikš Gora atgoja winš uz baznicu un dzymdynotojim iwadut berniniu Jezu, lai ar winiu padaritu pec lykuma iroduma, winš pajeme Ju sowâ klepî un saceja: Tagad, Kungs, leidz Towam wordam atlaidi sowu kolpu mirâ, todel ka munas acis redzeja Towu pestešonu, kuru Tu esi sataisejis wysu tautu waiga priksâ: gaismu del cilšu apgaismošonas un slawi del towas Izraelia tautas.

III.—Tu laiku: Juzups un Jezus Mote breinojos nu to, kas par Winiu runots. Un Seimans jus porsweteja un saceja uz Winia Moti Mariju; Še, šis ir palykts daudz kam par krisšonu un par zeimi, kurai tiks pretim runots. Un towu pašu dweseli zubyns pordurs, lai nu daudz sirdim top atklotas dumas. Un beja nu Azera cilts wina profetine Anna Fanuelia meita; šej beja labwin waca, un beja dzeiwojuse pec sowas jumprawibas ar sowu weiru septinius godus. Un šej atraite, leidz ostondesmit četrim godim waca, naatstodama nu baznicas, dinu un nakti kolpoja Diwam ar gawešonu

un lyugšonom. Šej dagojuse tymâ pat stundê, teice Kungu un stosteja par Winiu wysim, kuri gaideja Izraelia pestešonas (Luk. 2, 22—38).

VIII. Begšona uz Egipti.

I. Un kad ti nubrauce, Kunga engels pasarodeja Juzupam sapnâ sacidams: Celis pajem barnu un Winia moti un bedz uz Egipti un palic tur, koleidz es tew napasacišu. Jo byus, ka Herods mekles barna, ka Winiu pazudynot. Un jis pasacelis, pajemis barnu un Winia moti, nakti nugoja uz Egipti.

II.—Un beja tur leidz Heroda nowel, lai izapilditu, kas ir pasacits nu Kunga, kurs caur profetu runoj: Sowu dalu pasauču nu Egiptes.

III.—Tad Herods radzadams, ka tyka apmonits nu gudrinikim, liuti sasadusmoja un pasyutejis nunoweja wysus barnus, kuri beja Betleemâ un wysûs jo rubežûs, nu diweju godu un mozok ap tū laiku, kaidu beja izzynojis nu gudrinikim. Tad izapildeja, kas ir sacits nu Jeremijasa Profeta, kurs runoj: Bolss ir dzerdžams Ramâ, raudošonâ, un kligšona lela: Rachel apraudodama sowus dalus un nagribeja isapricynot, ka jus nawaida (Mat. 2, 13—18).

IX. Atnokšona nu Egiptes.

I.—Tu laiku: Kad Herods beja numiris, še Egiptes zemē Kunga engels pasarodeja Juzupam sapnā, sacidams: celis, jem barnu un Winia Moti, un ej uz Izraelia zemi; todel ka numyra ti, kuri mekleja barna dwe-seles. Un cēlis, winš pajeme barnu un Winia Moti, un atgoja uz Izraelia zemi. Un izdzerdis, ka Judu zemē sowa tawa Heroda witā waldej Archeliajs, winš beidos tur it. Un sapnā nu Diwa porsorgots, pasagrize uz Galilejas molu. Un nugojis dzeiwoja pilsatā, kuru sauc Nazaret, lai izapilditu tys, kas nu profetim ir pasacits, ka Winš tops nusaukts par Nazaretiti. (Mat. 2, 19-23).

X. Kunga Jezus Kristus nāslapto dzeiwe leidz trejsdesmit godim.

I.—Un barns auga, un styprinojos, pylns gudribas; un Diwa želestiba beja ikš Winia (Luk. 2, 40).

II.—Un Jezus wairojos gudribā un godūs un želestibā pi Diwa un liaudim. (Kuk. 2, 52).

III.—Wai šityš naw amatniks (Mar. 6, 3). Un beja jim paklausigs (Luk. 2, 51).

XI. Diwpadsmītgadigs Jezus storp rokstu—mocitojim.

I. Un dzymdynotoji winia staigoja kotru godu uz Jeruzalemu, uz swātku dinu Paschu. Un kad jau beja winiam diwpad-smit godu, kad wini igoja Jeruzalemā pa pinokumam swatōs dinas, un pabeiguši di-nas, kad goja uz mojom, barns Jezus paly-ka Jeruzalemā, bet winia dzymdynotoji na-redzeja.

II. Un dumodami, ka winš ir kupā ar cytim, porgoja dinas celiu un mekleja winia storp radinikim un pazeistamim. Un naatroduši, grizes uz Jeruzalemu, makla-dami winia. Un nutyka, ka pec treju dinu winiu atroda baznicā sežut storp rokstu-mocitojim, un winš jus klausa un waicoj nu jim. Un breinojos wysi, kuri winia klause-ja, nu winia prota un atsacibu.

III. Un iraudzejuši nusabreinoja un sa-ceja uz ju winia mote: Dals, kodel šitai mums esi izdarejis? Še, tows taws un es želigi meklejom tewi. Un Winš saceja uz jim; Kas ir, ka mani meklejot? Nazyno-jot, ka tymōs litōs, kuras ir muna Tawa, wajag man byut? (Luk. 2, 41—49).

XII. Kunga Jezus Kristiba.

I. Jezus beja isocis tai kai trejsdas-mytu godu. (Luk. 3, 23). Tad Jezus atgoja

uz Galileju uz Jordanu pi Jonia, lai toptu nukristits nu winia.

II. Un Jòns winia nagribeja dalaist, sacidams: Man wajag byut nukristitam nu tewis, un tu ej uz manim? Un Jezus atbilledams saceja winiam: Atstoj tagad. Jo mums tai pidar izpildit wysaidu taisnibu. Un tai winiu dalaide.

III. Un kad beja Jezus nukristits; tyulen izgoja nu yudinia. Un, še, atsadareja, winiam dabasi un redzeja Diwa Goru, nuejušu boluža weidâ un nunokušu uz winiu. Un še bolss nu dabasim, kurs runoja: Šis ir muns Dals wysumeilokajs, kurâ man labpatyka. (Mat. 3, 13—17).

XIII. Jezus kârdynots nu walna tuksnesi.

I. Tu laiku: topa Jezus nu gora aizwasts uz tukšnesi, lai toptu nu walna kârdynots. Un kad Winš beja gawejis četrudesmit dinu un četrudesmit nakšu, golâ Winš palyka olkons. Un dagojis kârdynotojs pasaceja Winiam: Jo tu esi Diwa Dals, pasok, lai šiti akmini palik par maizes kukulim. Bet Winš atbilledams pasaceja: Stow rakstits, ka na nu maizes win cylwaks dzeiwoj, bet nu ikkotra worda, kurs pait nu Diwa mutes.

II. Tad walns nuwede Winiu uz swatu pilsātu un uzcele Winiu uz paša baznicas jumta wersa, un saceja Winiam: Jo tu esi

Diwa Dals, nusalaid zemê. Todel ka stow rakstits, ka sowim engelim pisaceja par tewim, un ji tewi nosos uz rukom, ka tu laikam uz akminia napidauzitu towas kojas. Saceja tam Jezus: otkon stow rakstits: tew nabyus kârdynot Kungu, towu Diwu.

III. Walns otkon nuwede Winiu uz liuti augstu kolnu un, rodidams Winiam wysas pasaules Kenistis un jû slawi, saceja Winiam: wysu šitu tew dušu, jo tu zemê pakrisdams atdusi man gudu. Tulaik Jezus jam saceja: Ej nust, satan, jo stow rakstits: tew byus towu Kungu Diwu gudyot un tik Winiam pašam kolpot. Tulaik walns Winiu atstoja, un, še engeli dagoja un kolpoja Winiam. (Mat. 4, 1—11).

XIV. Jezus izwēlej moceklius.

I. Stoweja Jons un diwi winia mocekli. Un iraudzejis Jezu ejušu saceja: Še, Diwa Jars. Un izdzerda winiu diw mocekli runojušu un goja pec Jezus. Un Jezus pasagrizis un iraudzejis winius pec sewis ejušus saceja winim: Ko meklejat? Kuri Winiam saceja: Rabbi, (kas zeimoj Moci-tojs) kur dzeiwoj? Atbildeja winim: Ejte un apsawerit. Atgoja un redzeja, kur dzeiwoj, un palyka pi Winia nu tos dinas, un beja tai kai dasmyta stunde. Un beja Andriws Seimania Pitera brols, wins nu diwim, kuri beja dzerdejuši nu Jonia, un goja pec

Winia. Tys pyrmajs atroda Seimani broli sowu un saceja jam: Atrodom Messiju (kas tulkojumâ ir Kristus). Un atwede winiu uz Kristu. Un Jezus pasaweris uz winiu saceja: Tu esi Seimans Jonia dals, tu byusi saukts Cefas (kas tulkojumâ ir klints). Uz reita gribeja it uz Galileju un atroda Filipu un Jezus saceja winiam: Ej pec manis. Un Filips beja nu Betsaidas: nu Andriwa un Pitera mista. Filips atroda Natanaeli un saceja winiam: Par kuru piraksteja Moizess *lykumâ* un profeti, atrodom Jezu Juzupa dalu nu Nazaretēs.

Un saceja winiam Natanaels: wai war byut kas lobs nu Nazaretēs? Saceja Filips winiam: Ej un apsawer. Iraudzeja Jezus Natanaeli, kurs goja uz Winiu un saceja par winiu: Še ir eistynajs Izraelits, kurâ naw wiltibas. Saceja winiam Natanaels: Nu kurines mani zyni? Atbildeja Jezus un saceja winiam: Wel pyrms, nakai tewi pasauce Filips, kad beji zam figes kuka, redzeju tewi. Atbildeja winiam Natanaels un saceja: Rabbi, tu esi Diwa Dals, tu esi Izraelia Keninš. Atbildeja Jezus un saceja winiam: Kad tew pasaceju: Redzeju tewi zam figes kuka, tu tici: Leloku par šitu redzesi.

Un saceja winiam: Patiši, patiši soku jums, redzesit atdaritus dabasus un Diwa engelius nukopam un uzkopam pi cylwaka Dala (Jon. 1, 35—51).

II. Un idams pa Galilejas jyuras molu, iraudzeja Seimani un Jo broli Andriwu, kuri laide teiklus jyurâ (jo beja zwejniki). Un saceja winim Jezus: Ejte pec manis, un padarišu jyusus par zwejotojim liaužu. Un tu pat breidi pamatuši teiklus goja pec winia. Un nu tines atgojušu natol', iraudzeja Zebedeju Jakobu un jo broli Joni, un ti lyka teiklus laiwâ. Un tyulen winius pasauce. Un ti pamatuši laiwâ sowu tawu Zebedeju ar olgodžim, goja pec Winia (Mar. 1, 16—20).

III. Un kad goja Jezus nu turines iraudzeja cylwaku kurs laseja muitu, Mateju wordâ, un saceja winiam; Ej pec manis. Un jis celis goja winiam pakal' (Mat. 9, 9).

Pisaskotot, broli, jyusu pasaukšonai, topec ka nadaudz gudru pa misai, nadaudz turigu, nadaudz cinigu. Bet Diws izweleja pasaulia mulkibu, ka aizkaunet gudrus, un Diws izweleja pasaulia wojus, ka aizkaunet styprus, un todel nu pasaulia iznycnotus, un ari tūs kuru naw, ka izdeldet—tus, kuri ir. Lai nikaida misa nasalelynotu pret winia acim (I Kor. 1, 26—29).

XV. **Pyrmajs Pestitoja breinums Kanâ.**

I. Trešâ dinâ Galilejas Kanâ beja kozas: Un beja tur Jezus Mote. Aicynots beja uz kozom un Jezus un Winia mocekli. Un kad pitryuka weina, Jezus Mote soka uz Winiu: Winim weina nawa. Un soka taj

Jezus: kas man un tew, siwit? Wel naatgoja muns laiks.

II. Soka Winia Mote kolpim: Ku tik Winš jums sacis, padorat. Un beja tur pec Judu apmozgošonas iroduma nulykti seši yudinia-trauki, kurajūs leida ikkotrâ diwi wai trejs spani. Saceja jim Jezus: pipylat traukus ar yudini. Un ji tus pipildeja leidz molom. Un saceja jim Jezus: Smelit tagad un nesit guda saiminikam. Un wini nūnese.

III. Un kad priksniks baudeja yudinia, kurs palyka par weinu, un nazynoja, nu kurines tys ir, bet kolpi, kuri beja smaluši yudeni, tū zynoja, — Winš aicynoj bryutgonu un soka tam: ikkotrs cylwaks paprišku lobu weinu cel priksâ, un kad jau ti idzer, tulaik slyktoku, bet tu patureji lobu weinu leidz šam. Šitu breinumu isokumu padarejâ Jezus Galilejas Kanâ un parodeja sowu gudibu un Winia mocekli iticeja Winiam (Jon. 2, 1—11).

XVI. Jezus izdzan nu Baznicas tergotojus.

I. Un igoja Jezus Jeruzalemâ, un atroda Baznicâ pordudamus weršus, wuškass, bolužus un bankerus sežut. Un nu werwem iztasejis tai kai potogu izswide wysus nu Baznicas, ari wuškass un weršus; un bankirim izborsteja naudu un apgoze goldus.

II. Un tim, kas pordawoja bolužus, saceja; Iznesit šitu nu šenes, un muna Tawa satu nataisat par terdzibas satu.

III. Un pimineja winia mocekli, ka ir pirakstits. *Dedziba par Towa noma gudu apede mani* (Jan. 2, 13 — 17).

XVII. Kristus kolna mociba.

I. Un Jezus iraudzejis liaužu pulku, uzkope kolnâ. Un kad Winš atsasada, pinoce pi Winia klot Winia mocekli un Winš atweris sowas lyupas moceja sacidams: Sweteti ti, kuri nabogi gorâ, jo winiu ir dabasu walstiba. Sweteti romi, todel ka ji imontos zemi. Sweteti ti, kuri skumst jo wini tiks ipricynoti. Sweteti ti, kuri olkst un slopst pec taisnibas, jo wini tiks paseitynoti. Sweteti ti sirdsželigi, jo ti paši sirdsželibas dabos. Sweteti teiru sirdi, jo wini Diwu redzes. Sweteti mira daritoji, jo wini tiks saukti par Diwa barnim. Sweteti ti, kuri taisnibas del teik wojoti, jo winiu ir dabasu walstiba. Sweteti esit, kad manis del jyusus lodes un wojos, un runos pret jums wysaidu liaunibu, malodami. Pricojatis un ligsmojatis, jo jyusu olga ir lela debesis. Jo tai wojoja profetus, kuri beja agrok par jums.

II. Iyus asat zemes sòlis. Jo soliam pitryuks syuruma, ar ku tad tys byus solets? Nikam jis wairok nawa lobs, kai tik lai tyktu izmasts orâ un nu liaudim sameidits. Jyus asat pasaulia gaisma. Kolnâ stodita pilsata nawar byut paslapta: Un kad

aizdadz sweci, nikas nalik jos zam golda, bet lukturâ: un tej dud gaismu wysim tim, kuri ir mojôs. Itin tai lai speid jyusu gaisma liaužu priškâ, lai ti iraudzetu jyusu lobus dorbus un slawetu jyusu Tawu, kurs ir debesîs (Mat. 5, 1—16).

III. Nadumojat, ka es asmu atgojis at- mest lykumu wai profetus? Es naasmu atgojis atmest, bet izpildit. Jyus dzerde- jot, kad cytkortejim ir sacits: Tew na- byus nukaut; un jo kas nukaus, tiks su- dits caur tisu. Bet es jums soku, kad ik- wins, kurs dusmojas uz sowu broli, tiks sudits caur tisu: Jyus dzerdejot, kad cyt- kortejim ir sacits: Tew nabyus laulibas porkòpt. Bet es jums soku: ka ikwins, kurs weras uz siwiti, ka ju ikòrot, ir jau por- kopis laulibu sowâ sirdî... Dzerdejot, ka ir pasacits: Miliosi sowu tuwaku un naire- dzesi sowa inaidnika. Bet es jums soku: Miliojit jyusu inaidnikus: labi dorat tim, kuri jyusus nairedz, lyudzatis par jyusu wojotojim un smodetojim (Mat. 5, 17, 21, 22, 27, 28, 43, 44).

XVIII. Jezus apmirinoj jyuras watru.

I. Un kad Jezus ikope laiwâ, pec wi- nia pakal ikope ari winia mocekli, un, raug, uz jyurom pasacele tik lela watra, ka laiwa globojos zam wilnim, bet winš guleja.

II. Un winia mocekli dagojuši izmudy-

noja winiu, sacidami: Kungs, glob myus; mes sleikstam.

III. Un Winš tim soka: jyus mozticigi, kodel asat bailigi? Tulaik, celis, Winš sa- bore wejus un jyuras, un palyka liuti klusu; Un liauds nusabreinoja, sacidami, kas taidis ir šis, ka weji un jyuras Winiam klausa (Mat. 8, 23 — 27).

XIX. Jezus syuta apostolus.

I. Un pasaucis diwpadsmiit sowu mo- cekliu, dewe jim spaku uz naškeista gora, ka jù dzeitu orâ un zoliotu wysaidu sli- mibu un wysaidu wojumu. Un diwpadsmiit Apostolu wordi ir: Pymajs Seimans, kurs saucas Pitera, un Andriws, jo brolis Jakobs Zebedeja dals un Jonis je brolis, Filips un Bartulis, Tomass un Mateiss, Alfeja Ja- kobs un Tadejs; Seimans Kananejits un Judass Iskarijots, kurs ari winiu nùdewe. Tus diwpadsmiit Jezus izsyuteja pisaci- dams winim: Pa pagonu celim nastai- gojit un uz Samarišu pilsatom naejte, bet ejte uz wuškum, kuras pazuda nu Izraelia noma. Un idani sludyno jat, sacidami: ka tywojas dabasu walstiba; wojus zolejit, myrušus augšam celit, spitaligus teirejit, liaunus gorus dzenit orâ, bez moksas pajemet, par walti ari dudit. Naturit zalta, ni sudrobra, ni naudas jyusu celia kuliôs: Ni *mais*a celiâ, ni diweju apgerbu, ni zoboku, ni waz-

das, todel ka strodņiks ir wārts sowas atmoksas. Un kurā nabejs pilsatā wai misteniā iisit, waicojat, kas jimā ir derigs; un ti dzeiwajat, koleidz naizisit. Un iidami satā sweicynojat ju, sacidami: Mirs šaj moĵaj. Un jo byutu tej moja ciniga, uz winiu atis jyusu mirs, un jo nabyutu ciniga, tad jyusu mirs grizsis uz jums. Un jo kas nabejs napijemtū jyusu un jyusu runu nasaklausitu, tad ejte prujom nu moĵas wai pilsatas un nu sowu koju nuslaukot putekli. Patiši soku jums: wigliok byus Sodomas un Gomoras zemei tisas dinā nakai tai pilsatai.

II. Še, es jyusus syutu, kai jārūs wylku wydā, todel esit gudri, kai čyuškas, un winkorši kai boluži. Un sorĵojatis liaužu, jo ĵi wess jyusus pi tisas un sowōs baznicōs jyusus šaustis. Un uz wacokim un Keninim del manis byusit wolkoti par licibu ĵim un pogonim. Un, kad jyusus nudus, nadumojat, kas wai kai jums byus ĵorunoj, jo jums tymā stundē byus duts, ku lai runojat. Jo na jyus asat, kuri runojat, bet jyusu Tawa Gors, kurs runoj caur jums. Un nudus broļs broļi uz nowi, un taws dalu, un pasacels dali pret tawim un nowi winim gatawes. Un todel byusit nairadzati pi wysim muna worda del. Bet kas izciss leidz golam, tys tops izpestets. Un, kad jyusus woĵos tymā pilsatā, bedzit uz utru. Patiši soku jums, wel napabeĵsit Izraelia pilsatu, kai atis cylvaka Dals. Naw mocekļis lelōks par mocitoju, ni kolps par sowu

kungu. Disĵon mocekļiam, ka ĵis byutu, taidis, kaidis ir jo mocitojs un kolpam, kai winia kungs. Jo saiminiks topa nūsaukts par Belzebubu, tad tū wairok winia sētniki? Tad nasabeistat winiu, todel ka naw nikas nuslāpts, kas natops atklots; un nikas nawa klusumā, kas natiks zynots. Ku es jums soku tymsumā, ĵaišumā stostat, un ku dzerdit ausī, sludynoĵat uz ĵuntim. Un nasabeistat tū, kuri nūnowej misu, bet dwe-seles nunowet naspej, bet beistatis wairok tū, kuri war dwešeli un misu igryust elnē. Wai na diwi zwerbulius pordud par winu asseriju? Un niwins nu tim nakreit zemē bez jyusu Tawa. Bet jyusu ĵolwas moti wysi ir saskaititi. Tad nasabeistat: jyus esit loboki, na daudz zwerbuliu.

III. Tad ikwins, kurs atzeis mani pret liaudim, ari es winiu atzeišu pret munu Tawu, kurs ir debesīs. Un kurs aizalĵis manis pret liaudim, aizalĵšu es winia pret munu Tawu, kurs ir debesīs. Nadumojat, ka atĵoju laist miru wers zemes; naatĵoju laist miru, bet zubyņu. Jo atĵoju škertu cylvaku pret winia tawu, un meitu pret winias moti, un wadaklu pret weira-moti. Un par inaidnikim cylvakam byus winia setniki. Kas milioj tawu wai moti wairs manis, naw werts manis; un kas milioj dalu wai meitu wairs manis, naw werts manis. Un kas najem sowa krysta un nait man pakal', naw manis cinĵis: Kas atrass sowu dwešeli, pazaudis ju, un jo kas pa-

zauditu sowu dweseli manis del, atrass jū. Kas jyusus pijem, mani pijem; un, kas mani pijem, pijem tū, kurs mani ir syutejis. Kas pijem profetu profeta wordâ, profeta moksū pajems, un kas pijem taisnigu taisniga wordâ, taisniga moksū pajems. Un kas win dutu padzert winam nu tim wysmozokim skruziti solta yudinia, tik mócekliã wordâ: patiši soku jums, napazaudis sowas mok-sas (Mat. 10).

XX.

I. Un, raugi, wina siwite, kura pilsatâ beja grecinica, kai tik dazyñoja, ka Winš sed Farizeja mojôs, atnese alebastru ar mirru un nustojuse nu muguras, pi Winia kojom ar asorom raudodama isoce laistit Winia kojas un ar sowas golwas motim slauceja un sumynoja Winia kojas un swaideja ar mirru. Bet Farizejs, kurs beja Winiu aicynojs, iraudzejis tū, runoja pats sewî, sacidams; Jo šitys byutu profets, gon zynotu, kas un kaida ir šej siwite kura pi Winia duras, ka tej ir grecinica.

II. Un Jezus atbilledams saceja winiam: Šeiman, man naz'ku tew jopasoka. Un tys saceja: Mocitoj, soki! Winam naudas aizdewejam beja diwi porodniki: Wins beja porodâ pici symti denariju un utrs picdesmit. Bet kad tim nabeja nu ko samoksot, winš obim atlaide, Kurs tad nu tim wairok

milios? Seimans atbilledams saceja: Man likas, ka tys, kuram winš daudzok atlaide. Un winš tam teice: Taisnigi iztisoji. Un at-sagrizis uz siwiti, saceja Seimaniem: Tu redzi šitu siwiti. Es igoju towôs mojôs, un tu nadewi man kojom yudinia: bet šitej ar osorom apleja munas kojas un ar sowim motim apslauceja. Tu mani nasumynojs: bet šitej nu to laika, kai es igoju, napor-stoja sumynot munu koju. Tu munas golwas naapswaideji ar eleju: bet šitej munas kojas ar mirru apswaideja. Todel es tew soku: daudz graku winiai teik atlaists, todel ka winia ir daudz numiliojuse. Bet kam mozok teik atlaists, tys mozok ari milioj.

III. Un Winš taj pasaceja: towi graki tew palik atlaisti. Un ti, kuri leidza pi golda sedeja, isoce sewî runot: Kas ir šis, kurs ari grakus atlaiž? un Winš saceja si-witei; towa ticiba tewi izpesteja, ej ar miru.

XXI. Jezus pabaroj ar picim maizes kukulim picus tyukstušus liaužu.

I. Un izgojis Winš iraudzeja liaužu pulku un apsažaloja par jim un izzoleja wojus storp jim. Un kad beja wokors, dagoja pi winia jo mocekli, runodami. Tukša ir wita un jau porgoja stunde, atlaidi liaužu-pulkus, ka nugojuši uz mistiniu, nupek-tu sew baribas.

II. Un Jezus winim teice: naw wjadzigs winim it: jyus dudit est. Atsaceja Winiam: Naturam še wairs kai picas maizes un diwi ziwis. Un Winš jim saceja: Atnesit tōs man šur.

III. Un pawelejis liaužu-pulkim atsasest uz zoles, pajemis picas maizes un diwi ziwis, pasaweris uz dabasim, sweteja; salauze maizi un dewe ju moceklim un mocekli liaužu-pulkim. Un wysi ede un paede. Un salaseja druponu, kuras atlyka, diw-padsmit kerziniu pylnu. Un tū, kas ede, skaitlis beja pici tyukstuši weirišu, naskai-kut siwišu un barnu (Mat. 14, 14—21).

XXII. Jezus staigoj pa jyuru.

I. Jezus pispide moceklius ikopt laiwâ, un pasasteidze pori par jyuru, ka atlaist liaužu-pulkus. Uu atlaidis liaužu-pulkus, pats izkope kolnâ lyugtis. Un kad beja wokors, wins pats tur beja.

II. Un laiwu uz jyuras wyds wilni swaideja, jo pretim beja wejs. Bet caturtâ naktis waktî goja uz jim staigodams pa jyuru. Un ji iraudzejuši Winiu staigojam pa yudeni, porsabeida runodami, ka te ir murgs. Un nu bailem klidze. Un Jezus tyulen runoja uz winim, sacidams: Turit uzticibu, es asmu: nasabeistat.

III. Un Pifers atbilledams, saceja: Kungs, jo tu esi, pisoki man atit uz tewi pa yudini. Un Winš atbildeja: Atej. Un Pifers

izgojis nu laiwas, staigoja pa yudeni, ka atit uz Jezu. Un radzadams brismigu weju sasabeida; un kad soka sleikt, sauce runodams: Kungs, glob mani. Un Jezus tyulen pasnedzis ruku, sakere winiu, un saceja winiam: Mozas ticibas, kodel tu šaubejis? Un kad Winš igoja laiwâ, wejs porstoja. Un kuri beja laiwâ atgoja un pasaklaneja sacidami. Patiši tu esi Diwa Dals (Mat. 14, 22—33).

XXIII. Kunga Jezus porsameišona.

I. Pajeme Jezus Piteri un Jakobu, jo broli un Joni un nuwede jus sewim uz augstu kolnu, un porsameja pret winim. Un Winia waigs palyka spudrs, kai saule: un Winia drebes palyka boltas, kai snigs.

II. Un, raug, jim pasarodeja Moizess un Elijass, runodams ar Winiu. Un Pifers atbilledams saceja Jezum: Kungs, mums te labi byut; jo Tu gribi, es šite pataisišu trejs numetnes! Tew winu, Moizesam winu un Eliašam winu. Wel jam runojut, raug, gaiši padebeši jus apkloja. Un še, bolss nu padebešim runoja: Šis ir muns milajs Dals, kurimâ man labpatyka. Jo klausat.

III. Un mocekli tū izdzerduši, pakrita uz sowa waiga un liuti nusabeida. Un Jezus dagoja un dasadyuris pi jim saceja: Celitis un nasabeistat. Un ti pacaluši sowas acis niwina naredzeja, kai tik winu

Jezu. Un winim nukoput nu kolna Jezus tim pisaceja ar wordim: Nikam nastostat pasarodišonas, koleidz cylwaka Dals nu myrunim celsis (Mat. 17, 1—9).

XXIV. Lazara nu myrunim pacelšona.

Un beja kaidis slyms, wordâ Lazars, nu Betanijas, nu Marijas un jos mōsas Martas pilsatas. (Un Marija beja tej, kura apswaideja Kungu ar eleju un ar sowim motim apslauceja Winia kojas; kuras bro-lis Lazars beja slyms). Tad jo mosas iz-syuteja uz Winiu, sacidamas: Kungs, še kuru tū mlioj, slymoj. Un Jezus izdzerdis, saceja jom: Šej slimiba naw uz nowi, bet uz Diwa gudu, lai tyktu caur ju pagudy-nots Diwa Dals. Un Jezus milioja Martu, un jos mosu Mariju, un Lazaru. Tad kad izdzerda, ka slymoj, tad wel dzeiwoja uz tos pat witas diwi dinas. Pečok saceja moceklim sowim: Ejma tad uz Zeidu zemi. Saceja Winiam mocekli: Rabbi, tagad gri-beja Zeidi tewi ar akminim nūmātot, un Tu tad uz turini ej? Atbildeja Jezus; waj tad na diwpadsmi stunžu dinā? Jo kas staigoj pa dinu, nasasamaldis, jo redz šos pasaules gaismu. Un, kas staigoj pa nakti, sasamaldis, jo jimā naw gaismas. Šitu izsaceja un pec saceja winim: myusu draugs Lazars gul: bet imu ka ju pacelt nu miga. Tulaik saceja winia mocekli: Kungs, jo gul', byus wasals. Un Jezus ru-

noja par winia nowi, bet wini dumoja, ka saceja par aizmigšonu migā. Tad tulaik Jezus saceja jim atkloti, Lazars numyra: un es asmu prieigs jyusu del, ka tycatu-met, jo es tur nabeju. Bet isim uz ju. Tu-laik saceja. Tomass, kas tulkojumā ir Di-dimuss, ūz moceklim: Ejma un mes, ka i muims ar winiu numert.

II. Tad atgoja Jezus un atrodā winiu jau četras dinas guliut kopā (Un Betanija beja attoliumā nu Jeruzalemas tai kai uz picpadsmi *stadiju*). Un beja atgojis uz Mariju un Martu daudzi Zeidu, ka ipricy-not jos pec ju brolia. Tad Marta kai tik izdzerda, ka atit Jezus, aizgoja winiam prikša un Marija satā sedeja. Tad saceja Marta uz Jezu: Kungs, jo tu byutu bejis, nabyutu numiris muns brolis. Bet i tagad zynu, ka kū tikai lyugsi nu Diwa, dus tew Dwis. Pasaceja jaj Jezus: Tows brolis cel-sis nu myrunim. Marta winiam saceja: Zynu, ka nu myrunim celsis padejā dinā. Saceja winiai Jezus: Es asmu augšancel-šonos un dzeiwe. Kas ikš manis tic, lai i numertu, dzeiws byus. Un ikkots, kurs ikš manis dzeiwoj un tic, nanumers myu-žam. Wai tici tam? Saceja jam. Nui, Kungs, es iticeju, ka tu esi Kristus Diwa Dals, kurs uz šu pasauli atnoci, un tū pasace-juse, goja un klusom pasauce sowu mosu Mariju, sacidama: Macitojs atgoja un tewi sauce. Jej kai tik izdzerda, tyulen celes un atgoja uz winiu. Jo Jezus wel nabeja

atgojis uz mistiniu, bet beja uz tos witas, kur beja winiam aizgojuse prikša Marta. Tad žēidi, kuri beja ar ju mojôs un pricynoja ju, iraudzejuši, ka Marija steidzigi celes un izgoja, goja pec winias, sacidami: Ka it uz kopu, lai tur raudot. Tad Marija, kad atgoja uz turini, kur beja Jezus, iraudzejuse Winiu, krita winiam kojôs un winiam saceja: Kungs, ka tu byutu te bejis, nabyutu numiris muns broļs. Jezus tad, kad iraudzeja ju raudojušu un žēidus, kuri ar ju atgoja, raudojušus, sacele želibas gorâ un sakustynoja pats sewi.

III. Un saceja: kur winiu paglobojot? Atbildeja jam: Kungs, ej un pasawer. Un aizraudoja Jezus. Tulaik runoja žēidi: Še, kai jū ir miliojis. Un cyti storp jim runoja: Wai nawareja šityš, kurs attaiseja acis nu dzimšonas oklam, izdarit, ka šityš nabyutu numiris?

Jezus tad, sakustynojis pats sewi dagoja pi kopa. Un beja klinšuola: un uz jos beja izlykts akmins. Saceja Jezus: Nujemat akmini. Saceja Winiam tó mōsa Mirta, kurs beja numiris: Kungs jis jau smird, jo jau caturtâ dina, kai ir paglobots. Saceja jai Jezus: Wai es nasaceju, ka jo paticesi, redzesi Diwa gudu? Tad nujeme akmini. Un Jezus pacelis sowas acis uz augšu, saceja: Taws, pateicu tew, ka manis izklausesi. Un es zynoju, ka wysod mani izklausi, bet es saceju del liaudim, kuri apleik stow, lai jitycatu, ka Tu mani esi syutejis. Šitu pasa-

cejis sauce ar lelu bolsu: Lazar izej nu kopa. Un tū pat breidi izgoja tys, kurs beja paglobots, un kuram rukas un kojas beja sasitas ar lokotim, un waigs aizsits ar lokotu. Saceja winim Jezus: Izraisat ju un palaidit, lai it. Tad daudz žēidu kuri beja atgojuši leidza ar Mariju un Martu, un radzadami, ku padareja Jezus, paticeja Winiam (Jon. 11, 2—45)

XXV. Wakarinias Betanijâ.

I. Sešas dinas pyrms Leldines Swatkim atgoja uz Betaniju, kad beja numiris Lazars, kuru Jezus nu myrunim cele. Un pigatawoja winiam tur wakarinias, un Marta kolpoja, un Lazars beja wins nu tim, kurs sedeja ar ju leidz aiz golda. Tulaik Marija pajeme mārčiniu dorgu zoliu un apswaideja Jezus kojas, un nuslauceja winia kojos ar sowim motim, un pisapildeja mojas ar zoliu smaržu.

II. Tad saceja Judas Iskarjots, wins nu Winia moceklim, kurs gribeja Winiu nudut: Kodel šitos zoles natyka pordutas par trejš simti denariju un naw atdutas ubogim. Un šitu saceja na todel, ka ryupetus par ubogim bet todel, ka beja zaglis un turadams kuliti, nosoja tū, kas beja lykts. Tulaik saceja Jezus: Kodel jyus sinatis pi šitos siwites? Jo jej uz manis padareja lobu dorbu; todel ka ubogi ir pi

jums wysod, bet et asmu ar jums na wysod, todel ka lidama šitos smordigos zoles uz munu misu winia padareja priķš munas paglobošonas. Patiši es jums soku: wysâ pasaulê, kur šis ewangeljums tiks sludy-nots, tiks ari runots, kù šej ir darejuse sew par piminiu (Mat. 26, 10—13).

III. Leli pulki Žeidu izzynojuši, ka Winš tur ir, atgoja, natik win Jezus del, bet ka redzet Lazaru, kuru Winš picele nu myrunim. Un aizdumoja baznickungu priķšniki, ka ari Lazaru nusist, jo del winia daudzi Žeidu atsastoja un ticeja ikš Jezu (Jon. 12, 9—11).

XXVI. Kristus inokšona Jeruzalemâ.

I. Kad pisatywynoja pi Jeruzalemas un dagoja pi Bettages Eleja-Kolna, tulaik pasyuteja Jezus diwejus moceklius, sacidams jim: Ejte uz mistiniu, kurs ir jyusu priķšâ, un tyulit atrassit pisitu ezelia moti, un ar ju kumeliu: atraisejuši atwedit man. Un jo jums kas ku pasacitu, sokat ka ju wajag Kungam un tyulit jus palaiss.

II. Un tys wyss nutyka, lai izapilditu profeta wordi, kurs soka: Pasokat Siona meitai: Še nòk tew tows Keninš, roms, sadušs uz ezelia motes un uz ezelana aizjyudzamos kumelia.

III. Idami tad mocekli padareja tai, kai Jezus jim beja pisacejis. Un ji atwede

ezelini un ezelanu un uzlyka uz tim sowas drebes un uzsadynoja Winiu wersâ. Un leli liaužu pulki uzkleja uz celia sowas drebes; un cyti certa zorus nu kukim un kleja uz celia; un ti liaužu pulki, kuri goja priķšâ un kuri goja pakal', klidze sacidami: Hasanna Dawida Dalam! Swetets tys, kurs nòk ikš Kunga worda: Hasanna augstumûs! (Mat. 21. 1—9).

XXVII. Jezus apraudoj Jeruzalemu un utru reizi izdzan nu baznicas tergotojus.

I. Un kad jau tywojos pi tos witas, kur nusalaiž nu Elejas-kolna, leli pulki mocekliu, kuri nusalaide nu kolna, sòka pridodamis, gudynot Diwu ar lelu bolsu par wysim breinumim, kurus ji redzeja, sacidami: Swetets tys, kurs it Kungâ wordâ: Mirs debesis, un guds augstumûs. Un daži Farizeji nu pulka winiam saceja: Mocitojs, izbar towus moceklius. Kurim Winš saceja: Soku jums, jo ji klusatu, tad akmini sauktu.

II. Kad pinoce tywok un iraudzeja pil-satu, aizraudoja par winiu sacidams: O, ka tu zynotu tymâ dinâ, kas ir del towa mira wajadzigs; bet tagad tys ir nu towom acim nuslaptis. Todel ka uz tewi atis dinas un towi inaidniki apjuzs tewi ar myuru un aplenkis tewi, un apspiss tewi nu wysom pusem, un pagozs tewi pi zemes un towus

dalus, kuri ir ikš tewis, un naatstos ikš tewis akminia uz akminia, todel ka napazy- ni sowas apraudzešonas laiku.

III. Un Winš igojis baznicâ, isoce tur dzeit orâ pordewejus un percejus, sacidams winim: Ir rakstits: muns noms ir lyugšonas noms, bet jyus winiu pataisejot par slapkowu numetni. Un Winš ikdinas moceja baznicâ. Bet baznickungu prikšniki un rokstu—mocitoji un tautas wacoki mekleja winiu nukaut, bet nawareja izmeklet, ku winiam padarit, jo wysi liaudis liuti manigi winia klausejos (Luk. 19, 37—48).

XXVIII. Kunga wakarinas.

I. Prikš Leldines Swatku dinom Jezus, zynodams, ka atgoja Winia laiks it nu šos pasaules uz Tawu, numiliojis sowejus, kuri beja pasauîê, Winš jus milioja leidz golam (Jon. 13, 1). Un kad atgoja stunde, at- sasada un diwpadsmiit apostolu ar winiu. Un saceja winim: Ar gribešonu gribeju baudet ar jums šu Paschu, pyrms nakai cist (Luk. 22, 14, 15). Pec to Winš pileja yudenia bliudâ un sôka mozgot moceklim kojas... Atsasedis teice winim: Wai jyus zynat, ku es jums asmu padarejis? Es tad dewu jums paraugu, ka tai, kai es jums asu darejis, un jyus daritu (Jon 13, 5, 12, 15).

II. Un kad wini wakarinioja, Jezus pajeme maizi (Mat. 26, 26), pateice (Mat.

22, 19) un porsweteja, un porlauze, un pa- dewis sowim moceklim saceja: Jemit, edit: tei ir muna misa (Mat. 22, 26), kura teik- duta par jums. Tu dorat par munu pimi- niu. Pec wakarenju (Luk. 22, 19, 20) paje- mis ari bikeri pateice un dewe tim saci- dams: Dzerit nu šito wysi, jo tys ir muns Asnis Jauno Istodijuma, kurs (Mat. 26, 27, 28). tops izlits par jums (Luk. 22, 20) un par daudzajim graku atlaisšonas del (Mat. 26, 28). Un wysi dzere nu winia (Mark. 14, 23).

III. Jezus palyka naroms sowâ protâ un paskaidrodams saceja: Patiši, patiši soku jums, ka wins nu jums mani nudus. Tulajk pasawere mocekli wins uz utra, jo šaubejos par kuru Winš runoja (Jon. 13, 21, 22). Un palykuši liuti nuskumigi, soka ikkotrs waicot: Kungs, wai na es tys asmu? Un Winš atbilledams saceja (Mat. 26, 22, 23): Wins nu diwpadsmiit, kurs ar mani mercej ruku bliudâ, tys mani nudus. Ar cylvaka Dalu tai nuteik, kai par Winiu ir rakstits: bet, waj! tam cylvakam, caur kuru cylwa- ka Dals tops nuduts; labi byutu tam cyl- wakam, jo tys nabyutu pidzimis (Mar. 14, 20, 21).

XXIX. Jezus Eleja kolnâ.

I. Un nuskaitejuši himnu izgoja uz Eleja kolnu. Tod Jezus tim soka: Manis del šu nakti jyus wysi tiksit iliaunoti, jo

ir rakstīts: Paveikšu gonu, un wušku pulks tiks izkaisīts. Bet, kad es augšamcelšus, agrok na jjus nuišu uz Galileju. Pīters atbildejams saceja Winiam: Un jo wysi Tewis del tiks iliaunoti, es nikod naisalīaunošu. Saceja Winiam Jezus: Patiši tew soku, ka šu nakti, pyrmok nakai gailis nudzidos, trejskörtigi manis aizaligsi. Soka Winiam Pīters: Lai ari wajadzatu man ar Tewi numert, es Tewis naizaligšu. Taipat un wysi mocekli pasaceja.

II. Tad Jezus goja ar winim uz witu, kuru sauc par Getsemani, un saceja sowim moceklim: Sestitiš šitē, cikam es tur pagojis palyugšu Diwu. Un pajemis Pīteri un diwejus Zebedeja dalus, Winš isoce skumt un gryutumus cist. Tulaik Winš tim saceja: Leidz nowei ir skumiga muna dwesele; palicit te un esit ar mani numudâ. Un Winš druscin pagojis, krita pi zemes uz sowa waiga lyugdams un sacidams: Muns Taws! jo tys warams, lai atstoj mani tys bikeris. Tik na tai, kai es gribu, bet kai Tu (Mat. 26, 30—39). Un winiam pasarodeja Engels nu dabasim pastyprinodams Winiu. Un byudams gryutumâ, Winš wairok lyudzes. Un palyka Winia swidri kai ašnia takušas lases uz zemi (Luk 22, 43. 44)

III. Un Winš atit pi sowim moceklim un atrun jus guliūt, un soka Pīteram: Tai, winas stundes nawarit ar mani byut numudâ? Esit mūdigi un lyudzit Diwu, ka jjus naitu kardynošonâ, Gors gon ir mū-

digs, bet misa woja. Utrkort Winš nugoja un lyudze sacidams; Muns Taws! jo šitys bikeris nawar nuit nu manis nadzarts, lai nuteik Towa walia. Un atgojis Winš otkon atroda jus guliūt, todel ka ju acis beja apgryutynotas. Un Winš tus pametis nugoja wel treškört un lyudzes sacidams tus pašus wordus. Tad Winš atit pi sowim moceklim un soka jim: Jau guliūt un pyutynojitis; raug, atgoja stunde, un cylwaka Dals tiks atduts greciniku rukôs (Mat. 26, 40—45).

XXX. Judasa nudušona, pajemšona Jezus cītumā un Pītera aizaligšona.

I. Celitis, isim: klot jau muns nudewejs. Un wel Winiam runojut, še, atgoja Judass, wins nu tim diwpadsmīt, un ar ju nu baznickungu priksnikim un tautas wacokajim pasyutits lels liaužu-pulks ar zubynim un wāzdom. Bet Winia nudewejs dewe tim zeimi, sacidams: kuru es pasumynošu, tys ir, tū jjus sagyunat. Un tyulit jis dagojis pi Jezus saceja: Esi sweicynots, Rabbi! un pasumynoja Winiu, Un Jezus tam saceja: Draugs, kodel tu nōci? (Mat. 26, 46—50).

II. Un saceja winim: Ko meklejat? atbildeja Winiam: Jezu nu Nazaretis. Saceja winim Jezus: Es asmu... Kad tik jim pasaceja: Es asmu, ti atsaspide atpakaļ un krita uz zemi. Un tad pawaicōja nu jim: Ko meklejat? Un ji atbildeja: Jezu nu Na-

zaretēs. Atbildeja Jezus: Pasaceju jums, ka es asmu. Jo tad manis meklejat,—atliaunit šitim nuit. Ka izapilditu runa, kuru ir pasacejis: Kurus man dewi, ni wina napagaisynoju nu jim. Tad Seimans Pitera, turadams zubyņu, daboja ju nu makstis un isyta baznickungu priekšnika kolpam un atcerta jam lobu ausi. Un kolpam beja words Malchuss. Tulaik saceja Jezus Piteram: Iboz sowu zubyņu makstīs. Wai tó bikerā, kuru dewe man Taws, lai es jo nadzeru (Jan. 18, 4—11)? Tad liaužu-pulks un ju priekšniks un Žaidu kolpi sagywa Jezu un saseja Winiu (Jon. 18, 12). Tulaik, wysi moekli pamatuši Winiu, aizbaga (Mat. 26, 56). Un atwede Winiu wyspyrms uz Annasu, jo tys beja Kaifasa siwas-taws, kurs beja tū godu par baznickungu priekšniku. Un Kaifass beja, kurs Žeidim dewe padumu, ka darigi byutu, lai wins cylwaks numertu par liaudim.

III. Un pec Jezus goja Seimans Pitera... Tulaik saceja uz Piteri wina kolpyune: Wai, i tu tik naesi nu šito cylwaka moeklim? Jis pasaceja: Naasmu... Un Seimans Pitera stoweja un sildejos. Tad winiam saceja: Wai i tu tik naesi nu winia moeklim? Aizalidze winš un saceja: naasmu. Saceja jam wins nu baznickungu priekšnika kolpim, kurs beja radiniks tam, kuram Pitera atcerta ausi. Wai es tewi naredzeju ar winiu uz Elejas kolna? Aizalidze tad Pitera un tyulin gails aizdzidoja (Jon. 18,

13, 14, 15, 18, 25, 25, 27). Un Kungs pasagrīzis pasawere uz Pitera. (Luk. 22, 51). Un igodoja Pitera tus Jezus wordus, kurus jam beja sacejis: agrok na gailis aizdzidos, tu trejskortigi manis aizaligsi. Un winš izgojis orā gauži raudoja (Mat. 26, 75).

XXXI. Jezus Annasa un Kaifasa priškā.

I. Tulaik baznickungu priekšniks pawacoja Jezu par Winia moeklim un par Winia mocibu. Atbildeja jam Jezus: Es atkloti pasauliam runoju, es wysod moeju baznicōs, uz kurini sait wysi žeidi un paslapyn niko narunoju. Ko nu manim waicoj? Waicoj nu tim, kuri mani klausejos tó, ku es runoju še, ti zyna, ku es runoju. Un kad šitu izteice, wins nu tur bejušim kolpim isyta Jezum par waigu sacidams: Tad tai tu atbildi baznickungu priekšnikam? Atbildeja jam Jezus: Ka nalabi pasaceju, dudi licibu par liaunu, ka labi, tad kodel mani sit? Un Annass Winiu sasitu nusyuteja uz baznickungu priekšniku Kaifasu (Jon. 18, 19—24).

II. Baznickungu priekšniki un wysa Tisas Sapulce mekleja nataisnigas licibas pret Jezu, ka Winiu nutisot uz nowi; un naatroda, lai gon daudzi nataisnigu liciniku stojos priškā. Bet golā atgojuši diwi saceja: Šitys teice: Es waru izjaukt Diwa Nomu un trejōs dinōs otkon ju sataisit. Un

pasacelis baznickungu prikšņiks saceja Winiam: Wai tu niko naatbildi uz tū, ku ši pret tewi licynoju? Bet Jezus kluseja.

III. Tad baznickungu prikšņiks Winiam saceja: Es tewi zwarinoju caur dzeiwu Diwu, ka tu mums pasacitu, wai tu esi Kristus, Diwa Dals. Teice tam Jezus: tu jau pasaceji, bet es jums soku: nu šo laika redzesit cylwaka Dalu sežut pa lobai rukai Diwa waribas, un atejut dabasu padebešūs. Tulaik baznickungu prikšņiks saplese so was drebes sacidams: Winš Diwu zaimoja! Kam mums wel liciniku wajag? Še, tagad jyus dzerdejot zaimošonu: Kai jums redzis? Bet ti atbiledami teice: Winš ir nowi pelnejis. Tulaik ti spliowe Winiam waigā un syta Winiu ar dyūri, bet cyti syta ar plaukstem sacidami: profetej, Kristus! Kurs tewi syta (Mat. 26, 59—66)?

XXXII. Jezus apsyudzets Pilata prikšā.

I. Un kad atgoja reits, wysi baznickungu prikšņiki un liaužu wacoki sataiseja sarunu pret Jezu, ka Winiu nunowet. Un sasejuši Winiu nuwede un izdewe wersinikam Pontijas Pilatam (Mat. 27, 1, 2). Tad atwede Jezu uz Kaifasa nomu. Beja wel agri un paši naigoja nomā, lai natyktu nateiri, bet ka baudetu Paschu.

II. Un tad Pilats izgoja pi jim nu noma un saceja: Kaidu syudzibu likat pret šitu

cylwaku? Atbildeja un saceja jam: Jo tys nabyutu liaundaris, mes jo tew nanudutu. Tulaik saceja jim Pilats: Pajemit jyus Winiu un nutisojat winiu leidz sowam lykumam. Tulaik saceja winiam Žeidi: Mums napikreit niko nunowet. Ka izapilditu Jezus runa, kuru Winš pasaceja, kad sludynoja ar kaidu nowi winš numers.

III. Tad igoja Pilats nomā un pasauce Jezu un saceja winiam: Tu esi Žaidu keninš? Atbildeja Jezus: Pats nu sewis šitu runoj; wai cyti par mani pasaceja? Atbildeja Pilats: Wai tad es asmu Žeids? Towa tauta un baznickungu prikšņiki tewi man nudewe: ku esi padarejis? Atbildeja Jezus: Muna walstiba naw nu šos pasaules; kad muna walstiba byutu nu šos pasaules, tad muni sulaini kautus, ka natyktu nuduts Žeidim, bet tagad muna walstiba ir na nu šenes. Tulaik saceja winiam Pilats: Tad tu esi keninš? Atbildeja Jezus: Tu soki, ka es asmu keninš. Es todel pidzimu un todel atgoju uz pasauli, ka dut licibu taisnibai. Ikkotrs, kurs ir nu taisnibas, klausa muna bolsa. Saceja winiam Pilats: Kas ir taisniba? Un šitu pasacejis, izgoja uz žeidim un saceja jim: Es ni kaidas wainias winiā naatrunu (Jon. 18, 28—29).

XXXIII. Jezus syutits uz Herodu.

I. Un sóka Winiu apwainiot, sacidami: Atrodom tu, kurs cyldynoju myusu tautu un

aizlidz moksot Keizaram nuduklius un ru-
noj, ka winš ir Kristus, keninš. Cyldynoj
liauds, mocidams pa wysu Žaidu zemi, so-
cut nu Galilejas leidz šaj witai. Un Pilats,
izdzerdis par Galileiu, waicoja, wai naw
winš Galilejas pawalstniks. Un kad izzy-
noja, ka winš nu zam Heroda waldibas, nu-
syuteja winiu uz Herodu, kurs ari tymôs
dinôs beja Jeruzalemâ.

II. Un Herods, iraudzejis Jezu, liuti nu-
sapricoja. Jo jau nu seneja laika gribeja
Winiu redzet, todel ka par winiu daudzi
dzerdeja un tureja ceribu, ka jis redzes
kaidu nu Winia padaritu breinumu.

III. Un waicoja nu Winia ar daudzi
runom. Bet Winš jam niko naatbildeja. Bet
baznickungu priksniki un rokstu mocitoji
stoweja; un ciši winiu apwainioja. Un pas-
modeja winiu Herods ar sowu kara spaku
un izsmeja apgerbtu boltâ drebê un nusyu-
teja uz Pilatu. Un tymâ dinâ Herods un
Pilats palyka par draugim, jo leidz šam
beja storp sewim par inaidnikim (Luk.
23, 2—12).

XXXIV. Jezus nu jauna statits Pilata priksâ.

I. Un Pilats, sasaucis baznickungu
priksnikus un tautas wodunius un liauds,
saceja uz winim: Atwedet man šitu cylvaku,
sacidami, ka jis cyldynoj liaudis, bet es,
waicodams pret jums, naatrodu šimâ cylvaku

ka cylvaka Dals tyktu atduts greciniku
rukôs un pi krysta pikolts un ka trešâ
dinâ caltus nu myrunim“.

II. „Un igodoja Winia wordus. Un,
atgojušas pi kopa, pasludynoja par wysu
tim winpadsmit un wysim cytim. Marija
nu Magdalias, Joanna, Marija Jakoba meita
un cytas beja ar tom, kuras Apostolim tū
stosteja Un pasarodeja winiom ti wordi
par malim un naticēja jim“.

III. Un pisacelis Pitera steidzes uz ko-
pu un atgojis, iraudzeja nulyktu pologu
un nugoja, liuti breinodamis tam wysam,
kas nutyka“. (Luk. 24, 1—12). „Tymâ laikâ
patiši Kungs Jezus pasarodeja Piteram;
topec runoja Apostoli, ka eistyn celes
Kungs un pasarodeja Seimaniem (Luk.
24, 34).

XLIII. Jezus pasaroda diwejim sowim mo- ceklim, kuri goja uz Emmaus.

I. Še, diwi nu winim tū pašu dinu go-
ja uz mistiniu, Emmaus saucamu, kurs nu
Jeruzalemas beja ap sešdesmit stadiju to-
liumâ. Un ti runoja sowâ storpâ par wysu,
kas beja nuticis. Un gadejos, ka kad ji runoja
un wins nu utra waicoja, ari pats Jezus,
dagojis klot, goja jim leidza. Bet jū acis
beja aizklotas, lai Winia napazeitu. Un sa-
ceja jim: „Kas tys par runom, kuras idami
jyus wadat sowâ storpâ, un asat skumigi?“

Un wins nu tim, kuram beja words Kleofass, atbilledams saceja: „Tu tad pats Jeruzalemas celiaweirs, bet nazyni, kas tur šajôs trejôs dinôs nûtyka“. Wins tim saceja. „Kas tad?“ Un wini izstosteja par Jezu nu Nazaretes, kurs beja weirs profets, warrigs dorbâ un wordâ pret Diwu un pret wysu tautu. Un kai wysuaugstoki myusu baznickungi un wersiniki izdewe Ju uz nowes nutisošonas un krystâ pikola. Un mesturejom ceribu, ka Winiam beja joatperk Izraeli un tagad wel wysuwairok tys, ka šudin ir treša dina, kai tys nutyka. Bet ari dažas nu myusu siwitem, kuras liuti agri beja pi kopa, sabaideja myusus: natorodušas Winia misas atgoja, sacidamas, ka šos redzejušas engeliu pasarodišonu, kuri runojuši, ka Wins asut dzeiws. Un daži nu myusejim nugoja uz kopu un atroda tai, kai stosteja siwites, bet Winia paša naatroda.

II. Un Wins saceja tim: „O nagudri un kyutrom sirdim del ticešonas ikš wysa tò, ku runoja profeti. Wai tad nabeja wajadzigs, ka Kristus šitù cistu un tai ityktu sowâ gudibâ?“ Un isocis nu Moizesa un wysim profetim Wins stosteja jim wysus Rokstus, kas par Winiu beja sacits. Un dagoja klot pi mistinia, uz kuru tì goja, bet Wins izarodeja, ka grib it teliok. Un tì pispide Winiu runodami: „Palic ar mums, todel ka matas wokors un dina jau beizas. Un Wins igoja ar jim

wakâ ni winas nu tom wainiom, par kurom syudzejot. Bet ani Herods, jo es jyusus uz winiu syuteju; un, še jam nikas naw padarits kas pelnetu nowi. Un todel winiu nustropejis, laišu waliâ. Un jam beja pinokums Swatku laikâ jim izlaist winu breiwibâ. Un soka saukt reizê wyss pulks liaužu, sacidams: Nunowej winiu un mums palaid breiwi Barabbasu, kurs beja ilykts citumâ par nazkaidu izdaritu pilsatâ sascelšonu un par slapkawibu (Luk. 23, 13—19).

II. Tulaik tad Pilats pajeme Jezu un winiu nušaušteja. Un karaweiri, nupynuši nu erškežim kruni, uzlyka—Winiam golwâ un uzwyłka uz Winiu purpura sworkus. Un gojâ uz Winiu un saceja: Esi pasweicynots Žaidu keninš, un syta Jam par waigu. Izgoja tad Pilats pret nomu un saceja jim: Še, es jums Winiu wadu pret nomu, lai zynat, ka wainiâ naatrunu nikaidas wainias. Izgoja tulaik Jezus, nasdams erškežu kruni un purpuras sworkus. Un saceja jim: še cylwaks.

III. Tulaik kad iraudzeja winiu baznickungu priksniki un kolpi, klidze sacidami: Pikal' pi krysta, pikal' winiu pi krysta! Saceja Pilats winim: Pajemit jyus winiu un pikalit pi krysta, jo pi winia naatrunu nikaidas wainias. Atbildeja winiam Žeidi: mēs turim lykumu un pa lykumam jam wajag numert, jo jis sauce sewi par Diwa Dalu. Kad Pilats izdzerda šitu runu, wel wairok sasabeida. Un igoja

nomâ un saceja uz Jezu: Nu kurines tu esi? Bet Jezus winiam nadewe atbildes. Tulaik saceja Pilats winiam: Tu narunoj ar mani? wai nazyni, ka ir man spaks tewi pikalt pi krysta un palaist tewi breiwu. Atbildeja Jezus: Tu naturatu nikaida spaka par manim, jo nabyutu duts nu augšines. Todel, kurs mani tew nudewe, tam leloks grâks. Un nu to laika Pilats pyulejos, ka ju laist breiwu (Jon. 19, 1—12). Un saceja: Gribat, izlaisšu jums Žaidu keniniu? Jo zynoja, ka caur skaudibu baznickungu priksniki beja winiu nudawuši (Mat. 15, 9, 10).

XXXV. Jezus nūtisošona un pikalšona pi krysta.

I. Bet Žeidi klidze sacidami: Ka šitu palaissi breiwi, naesi Keizara draugs, jo ikotrs, kurs nusauc sewi par keniniu, pretojas keizaram. Un Pilats, izdzerdis šitos runas, izwede Jezu pret nomu un atsasada uz tisas krasla, uz tos witas, kuru sauc par Litostratos un pa žaidu woludai Gabata. Un beja pigatawošonas dina uz Paschu, stunde taikai sasta, un jis saceja Žeidim: Še jyusu keninš. Bet wini sauce: Nunowej, nunowej, pikal winiu pi krysta. Saceja winim Pilats: Lai es pikaliu pi krysta jyusu keniniu? Atbildeja baznickungu priksniki: Naturim keninia, kai tik Keizaru (Jon. 19, 12 — 15). Pilats radzadams, ka niko napaleidz, bet wel leloks celias trūk-

snis, pajemis yudini, numozgoja rukas pret liaudim, sacidams: es naasmu wainigs šito taisnigo asinia: jyus redzesit. Un wysi liauds atbilledami saceja: Winia asinis uz mums un uz myusu barnim (Mat. 27, 24, 25). Tulaik tad nudewe ju winim lai toptu pikolts pi krysta. Un pajeme Jezu un izwede. (Jon. 19, 16).

II. Un nasdams sew krystu, izgoja uz tu witu, kura saucas golwas kauls un žaidu woludâ Golgota; kur winiu pikola pi krysta un leidz ar Winiu nu obojom pussem wel diwejus un Jezu pa wydām. Un Pilats piraksteja parokstu un pakore wers krysta. Un beja pirakstits: Jezus Nazaretits žaidu Keninš. Tad daudzi žaidu šitu parokstu laseja, jo beja tywu pilsatas tej wita, kur beja Jezus pikolts pi krysta. Un beja pirakstits žaidu, grekiu un latiniu woludôs. Tad Žaidu baznickungu priksniki saceja Pilatam: Naroksti Žaidu Keninš, bet ka winš sacēja: Asmu Žaidu Keninš. Atbildeja Pilats: Ku asmu pirakstejis tū piraksteju (Jon. 19, 17—22).

III. Tad karaweiri, kad Winiu pikola pi krysta, pajeme winia sworkus un winia werseju drebi (un sadaleja uz četrom daliom, kotram karaweiram pa daliai). Bet wersejo drebe beja našyuta, apwalkamò nu augšines. Tulaik runoja wins uz utru: Nagraizom jos, bet matom luzes, ko lai jej ir: Ka izāpilditu Rokstu wordi, kuri soka: Izdaleja sew munas drebes un par munim

sworkim mete luzes. Un karaweiri tū izdareja (Jon. 19, 23, 24).

XXXVI. Jezus uz krysta.

I. Un kupâ ar Winiu pikola pi krysta diwejus slapkawas, winu pa lobai, utru pa kreisai rukai. Un izapildeja roksti, kuri soka: Un ar slapkowom ir paskaitits. Un caurgojeji zaimoja Winiu, kratidami golwas sowas un sacidami: Hei, Kurs baznicu sajauci un par trejs dinas ju otkon sataisi, izpestej pats sewi nu krysta. Un tai pat baznickungu priksniki un Rokstu—mocitoji izasmidami wins uz utru saceja: Cytus izpesteja, pats sewis nawar izpestet. Tagad lai Kristus Izraelia keninš nūkop nu krysta, lai mes radzam un tycam. Un ti, kuri beja reizē pikolti pi krysta, zaimoja Winiu. (Mar. 15, 27—32).

II. Un Jezus saceja: Taws, pidud jim, jo nazyna, ku dora. Un wins nu tim slapkowom, kurs karineja, zaimoja winiu sacidams: Jo tu esi Kristus, izpestej pats sewi un myusus. Bet atbilledams utrs kauneja ju, sacidams: Wai tad tu nasabeisti Diwa, kad esi nustropats ar tū pat stropi? Un mes taisnigi, jo pidarigu moksū panasam par sowim dorbim, bet tys naw niko liauna padarejis. Un runoja uz Jezu: Kungs, pimini par mani, kad byusi sowâ walstibâ. Un Jezus winiam saceja: Patiši, soku tew,

wel šudin byusi ar manim paradizē (Luk. 23, 34, 39—43). Un stoweja pi Jezus krysta Winia Mote, un Winia motes mosa Marija Kleofasa un Marija Magdalena. Kad Jezus iraudzeja Moti un mocekli, kuru milioja, stowušu, saceja sowai Motei: Siwit, še tows dals. Pec winš saceja mocekliam: Še towa mote (Jon. 19, 25, 27). Pečok Jezus radzadams, ka jau wyss izapildeja, ka izapilditu Roksti, saceja: Es slópstu. Beja tad pastatits pylns etikia trauks un wini pylnu etikia syuci, aplyktu ar hizopu, pylka pi winia lyupom (Jon. 19, 28, 29). Un nu sastas stundes pa wysu zemi metes tymsums leidz pat dewitai stundei. Un ap dewitu stundi Jezus klidze lelu bolsu sacidams: Elioi elioi, liama sabaktani? tys ir: Diws muns, Diws muns, kopec mani esi atstojis? (Mat. 27, 45, 46). Tad Jezus, kad pajeme etiki, saceja: Izapildeja. (Jon. 19, 30) Un aptymsa saule... Un Jezus aizklidzis lelu bolsu, saceja: Taws, Towôs rukos atdudu munu goru. Un tu pasacejis, numyra (Luk. 23, 45, 46).

II. Un, še, baznicâ aizkars porpleisa diwejom daliom nu wersa leidz zemei, un zeme aiztreiseja, un klintis sapleisoja, un atsataiseja kopi, un daudz swataju misu, kuras guleja, celes augšam; un ti izgojuši nu kopim pec Winia augšamcelšonas igoja Swatâ pilsatâ un daudz kurim pasarodeja. Bet symtiniks un ti kuri ar ju sorgoja Jezu, iraudzejuši zemes treisešonu un wysu

tu, kas nutyka, liuti nusabeida sacidami; Patiši: Šis beja Diwa Dals (Mat. 27, 51—54). Un wyss tys pulks-liaužu, kuri kupâ beja pi šito un redzeja kas nutyka, atpakal' goja sysdami sew kryutîs (Luk. 23, 48). Tad atgoja karaweiri, un aplauze koju stulpes pyrmajam un utrâjam, kurs beja ar Winiu pi krysta pikolts. Bet kad ti dagojuši pi Jezus, iraudzeja Winiu jau numyrušu, nalauze Winiam koju stulpiu, bet wins nu karaweirim ar škâpu attaiseja Winiam sonu, un tyulit izteceja asinis un yudins (Jon 19, 32—34).

XXXVII. Jezus paglobošona.

I. Un wysi jo pazeistami, un siwites, kuras beja atgojušas jam pakal', nu Galilejas stoweja un tolines wardamos uz šitu. Un, še, weirits, wordâ Juzups, nu Arimatejas, Žaidu zemes pilsatas, kurs beja par senatoru, weirits lobs un taisnigs, (tys napikrita jus padumim un dorbim) kurs ari pats gaideja Diwa walstibas; tys atgoja uz Pilatu (Luk. 23, 49—52), topec ka beja par Jezus mocekli, tikai par nūslaptu, jo beidos Žaidu (Jon. 19, 38). Un druši igoja pi Pilata un praseja par Jezus misu. Un Pilats nusabreinoja, wai tys jau beja numiris. Un pasaucis symtiniku, waicoja nu jo wai jau ir numiris, un izzynojis nu symt-

nika, atdewe misu Juzupam (Mar. 15, 43—45).

II. Tad atgoja un nujeme Jezus misu. Atgoja ari Nikodems, kurs pyrmâ naktî beja atgojis uz Jezu, atnasdams tai kai symts marciniu swaidejuma mirras un aloesa. Pajeme tad Jezus misu un winiu ityna ar smaržigom wilom pologûs, kai irosts pi Žeidim. Un uz tos witas, kur beja pikolts pi krysta, beja dorzs un dorzâ jaunns kops, kurâ wel nikas nabeja paglobots (Jon. 19, 38—41). Un ilyka tū sowâ jaunâ kopâ, kuru beja izcærtis klintîs un, piwelis pi kopa durawom lelu akmini, aizgoja (Mat. 27, 60). Un atgojušas siwites, kuras beja atnokušas ar Winiu nu Galilejas, redzeja kopu un kai beja paglobota winia misa. Un atsagrizušas pigatawoja smaržigu litu un zoliu, bet Sabatâ dewe miru pa lykumam, jo beja sastdines dina (Luk. 23, 55, 56).

III. Bet utru dinu, kura ir pec pisagatawošonas, sasalaseja baznickungu priksniki un farizeji pi Pilata sacidami; kungs, mes igodojom, ka tys wiltiniks wel dzeiwodams saceja: Es pec trejom dinom augšamcelšûs. Pawelej tad sorgot kopa leidz trešai dinai, ka laikam Winia mocekli atgojuši nanuzogtu Winia un napasacitu liaudim: Winš augšamceles nu myrunim; un šej padeja wiltiba byus slyktoka, nakai pyrmò. Pasaceja tim Pilats: Jums ir sorgi; ejte un sorgojat, kai zynat. Un ti nugoju-

ši, apsigeledami akmini, apstodeja kopu ar sorgim (Mat. 27, 62—66).

XXXVIII. Kunga Jezus augšamcelšonos un Jo pasarodišona sowai Motei.

I. Trešâ dinâ augšam celes nu myrunim, kai beja rakstits (I. Kor. 15, 4). Un kai daudzkort beja runojis sowim moceklim par sowu augšamcelšonus, tai daudzkort pec sowas augšamcelšonos winim pasarodeja, lai apstyprinot ju ticibu un ceribu un atdzeiwynot milestibu.

II. Un wyspyrms pasarodeja sowai Motei, kai beja apsulejis: Kas mani milioj, tys byus miliots nu muna Tawa, un es ju miliošu un winiam parodišu pats sewi (Jon. 14, 21).

III. Šitej prikšruciba Marijai krita ari todel, ka taj nu Keninia profeta beja pasacits: Pa daudzumam munu sopiu munnâ sirdî: towas pricas iprycynoja munu dweseli (Ps. 93, 19).

XXXIX. Jezus pasaroda Marijai Magdalenai.

I. Un kad porgoja Sastdines dina, Marija Magdalena un Marija Jakoba meita un Salomeja piperka smaržigu zoliu, lai atgojušas apswaiditu Jezu.

II. Un pyrmâ Šabatu dinâ liuti agri, kad saule beja jau izlakuse, tos atgoja pi kopa. Un runoja storp sewim, kas *mums atwels* akmini nu kopa durowu? Un apskatejušas iraudzeja atwaltu akmini, laigon beja liuti lels. Un, igojušas kopâ, iraudzeja apgerbtu boltôs drebês jaunekli sežut pa lobai pusei un nusabeida. Kurs jom teice: Nasabeistat; meklejat pikolta pi krysta Jezus nu Nazaretis; celes nu myrunim un naw jo te, še, wita, kur ju beja nulykuši. Bet ejte, pasokat Winia moceklim un Piteram, ka Winš pyrms jyusu nuis uz Galileju; tur Winiu redzesit, kai Winš jums pasaceja. Un winias izgojušas, nubaga nu kopa, jo porjeme jos šausmas un bailes un nikam niko nasaceja, jo beidos.

III. Un agri celis Šabata pyrmajâ dinâ pyrmok pasarodeja Marijai Magdalenai, nu kuros beja izmetis septinius walnus. Winia idama stosteja tim, kuri ar Winiu beja, skumigim un raudojušim. Un wini izdzerduši, ka Winš dzeiwoj un tyka radzats nu winias, naticēja (Mat. 16, 1—11).

XL. Jezus pasaroda Marijai Magdalenai.

(Pec Sw. Jonia).

I. Un agri Šabata pyrmajâ dinâ Marija nu Magdalias atgoja uz kopu, kad beja wel tymsums, un iraudzeja atwaltu nu ko-

pa akmini. Tad steidzigi goja un atgoja uz Seimani Piteru un uz utru mocekli, kuru milioja Jezus un saceja winim: Ir pajemts Kungs nu kopa un nazynom, kur winš nulykts.

II. Izgoja tad Pipers un tys utrs mocekli un atgoja uz kopu. Un reize obi skreja un tys utrs mocekli porsteidze Piteri un pirmajs atgoja uz kopu. Un pisalicis iraudzeja guliusus pologus, bet naigoja. Tad atgoja Seimans Pipers idams pec jo, un igoja kopâ, un iraudzeja guliusus pologus, un lokotu, kurs beja uz winia golwas, nulyktu na ar pologim, bet atsewiški sateitu uz winas witas. Tad pa tū laiku igoja ari tys mocekli, kurs beja pirmok atgojis uz kopu: un redzeja un paticeja. Jo wel naprota Rokstu, ka beja wajadzigs, lai winš augšamcaltus. Tad tulaik mocekli otkon grizes uz sewi.

III. Un Marija stoweja nu orspuses kopa raudodama. Tad kad raudoja, pisalice un pasawere kopâ un iraudzeja boltôs drebês sežut diwejus engelius, winu pi golwas utru pi koju, kad beja nulykta Jezus misa. Saceja jaj wini: Siwit, kodel raudi? saceja winim: topec, ka pajemts ir muns Kungs, un es nazynu, kur Winiu nulyka. Un tū pasacejuse pasagrize atpakal' un iraudzeja stowušu Jezu, bet nazynoja, ka te ir Jezus. Saceja winiai Jezus: Siwit, kopec raudi? ko meklej? Winia dumodama, ka te ir dorziniks, saceja Winiam. Kungs, jo Winiu tu

pajemi, pasoki man, kur Winiu nulyki un es Winiu pajemšu. Saceja winiai Jezus: Marija. Jej pasagrizuse saceja Winiam. Rabbi (kas zeimoj mocitojs). Saceja jaj Jezus: Nasadur pi manis, jo wel nainoču pi muna Tawa, bet ej uz munim brolim un pasoki Winim: Nocu uz munu Tawu un jyusu Tawu, uz munu Diwu un jyusu Diwu (Jon. 20, 1—17).

XLI. Jezus pasaroda swatom siwitem.

I. „Sastdines wokorâ kurs socas pirmajâ Šabatu dinâ, atgoja Marija nu Magdalias un utra Marija apmeklet kopu. Un še celes lela zemes treisešona, jo Kunga Engels nukope nu debesim un, atwelis akmini, sedeja uz winia. Un ūzskots winia beja kai zibines un drebēs winia, kai snigs. Un nu bailem pret winiu sorgi liuti porsabeida un palyka, kai numyruši“.

II. „Un adbildedams Engels saceja siwitem: „Nasabeistat—es zynu, ka meklejat Jezu, kurs ir pikolts pi krysta. Naw Winia te, jo celes nu myrunim, kai beja sacejis. Ejte un apsawerit witas, kurâ Kungs beja nulykts. Un dreiži idamas pasokat Winia moceklim, ka jau celes un pyrms jyus nuisit uz Galileju: tur jyus Winiu iraudzesit, kai Winš jums ir pasacejis. Un, izgojušas ar baili un lelu pricu nu kopa, steidzes, ka pastostit moceklim. Še Jezus sasatyka ar winiom un saceja: „Esit swei-

cynotas“. Un tos dagoja klot pi Winia, apkere Winia kojas un pasaklaneja Winiam. Tulaik saceja winiom Jezus: „Ejte, nasa-beistat un pasokat brolim munim, ka itu uz Galileju, kur mani iraudzes“.

III. Kad winias atgoja nust, še cyti, nu sorgim atgoja uz mistu un pastosteja pyrmim baznickungim wysu tū, kas nutyka. Un ti, sasapulcejuši ar wacokim, ilgi spride par šitū un dewe karaweirim daudz naudas, sacidami: „Runojit wysur, ka nakti atgoja Winia mocekli un Winiu nuzoga, kad mes gulejom. Ka par šitū izzynos wacokajs, mes winiu pirunosim un jyusus izglobsim“. Un ti, pajemuši naudu, padareja tai, kai jus pamoceja. Un izaplateja taida runa storp žedim leidz šaj dinai“. (Mat. 28, 1—15).

XLII. Jezus pasaroda Piteram.

I. „Un pyrmajâ Šabatu dinâ liuti agri atgoja uz kopu, nasdamas smordigas zoles, kuras beja sagatawojušas. Un atroda akmini atwaltu nu kopa, un igojušas naatroda Kunga Jezus misas. Un nutyka: kad winias liuti nu tō porsabeida, še diwi jaunekli skaistōs drebēs stojos suplok winiom. Un, kad winias beidos un stoweja, nulaidušas waigu, saceja winiom: „Kodel meklejat dzeiwa storp myrumim? Naw Winia te, jo cèles. Igodojat kai jums runoja, kad wel beja Galilejâ, sacidams: „Jo ir wajadzigs,